

УПРАВНИ СУД

БИЛТЕН
СУДСКЕ ПРАКСЕ

бр. 1/2010

Београд

БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ УПРАВНОГ СУДА

ПРИРЕЂИВАЧ: За приређивача:	Управни суд Слађана Бојовић, в.ф. председника Управног суда
ИЗДАВАЧ: За издавача:	Intermex , Београд, Булевар војводе Мишића 37/II Љиљана Миланковић-Васовић, директор
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:	Душанка Марјановић, судија Управног суда
ЗАМЕНИК ГЛАВНОГ И ОДГОВОРНОГ УРЕДНИКА:	Гордана Цакула, судија Управног суда
РЕДАКЦИЈСКИ ОДБОР:	Живана Ђукановић, Томислав Медвед, Ружа Урошевић, Љиљана Петровић, Деса Симић, Мирјана Цветковић, Мр Јадранка Ињац, Стево Ђурановић, судије Управног суда
ТЕХНИЧКИ СЕКРЕТАР:	Зорана Брајовић
ПРЕЛОМ, КОРЕКТУРА И ДИЗАЈН:	Intermex , Београд
ШТАМПАРИЈА:	" Радункић ", Београд

Свако копирање, умножавање, објављивање и дистрибуирање целине или делова текста из овог Билтена представља повреду ауторског права и кривично дело (сходно одредбама члана 187. Закона о ауторском и сродним правима и члана 199. Кривичног законика РС). Коришћење делова текста из овог Билтена дозвољено је сходно ауторском праву и уз сагласност издавача.

САДРЖАЈ

1. УВОДНИК ЗА БИЛТЕН	
Слађана Бојовић в.ф. председника Управног суда	11
2. РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ	13
3. АКТУЕЛНА ПРАВНА СХВАТАЊА	
УПРАВНОГ ОДЕЉЕЊА ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ	
УТВРЂЕНА ДО 2010. ГОДИНЕ	15
4. АКТУЕЛНЕ СЕНТЕНЦЕ УПРАВНОГ ОДЕЉЕЊА	
ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ ОБЈАВЉЕНЕ	
У ПЕРИОДУ ОД 2005. ДО 2010. ГОДИНЕ	53
4.1. ПРОЦЕСНО ПРАВО	55
Ванредно укидање решења	55
Управни спор	55
Управни акт	56
Сагласност на елаборат оснивања факултета	57
Проширење тужбе на нови акт	58
Пријава кандидата на конкурс	59
Приговор и жалба у поступку принудне наплате пореза на добит предузећа	61
Преурађеност захтева за доношење акта у извршењу пресуде	62
Поништај акта Централног регистра	62
Поништај јавне аукције	63
Одузимање концесије	65
Карактер накнаде трошкова изборне кампање и надлежност за одлучивање	66
Достављање писмена филијали банке	67
Исправљање грешака у решењу	67
Карактер акта декана факултета о невршењу избора односно реизбора у звање сарадника факултета	68

Карактер акта о давању сагласности Министра на одлуку Управног одбора о избору директора Предшколске установе.....	69
Карактер акта о постављењу лица у изборним звањима	70
Одбијање захтева за издавање урбанистичких услова	71
Понављање поступка	72
Понављање поступка	72
Предлог за понављање поступка	73
Раздвајање захтева у управном поступку	73
Стварна надлежност општинског суда.....	74
Стварна надлежност у споровима из радних односа у органима државне заједнице	75
Легитимација за подношење тужбе у управном спору.....	77
Карактер акта о издавању водопривредних услова	77
Карактер акта урбанистичког инспектора и налагање оглашавања ништавим урбанистичке дозволе	79
Право на покретање управног спора због "ћутања администрације"	80
Примена члана 62. став 4. Закона о основама система образовања и васпитавања.....	81
Разлог ништавости предвиђен изричитом законском одредбом.....	81
Благовременост тужбе у управном спору	82
Могућност побијања обавештења Агенције за приватизацију	83
Правна природа одлуке о покретању реструктурирања субјекта приватизације.....	84
Правна природа одлуке о преносу капитала.....	85
Право настављања обављања функције члана управе друштва за осигурање	86
Карактер мера из Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција	87
Карактер решења Агенције за приватизацију донетог у вршењу контроле поступка приватизације	88

Решавање управне ствари закључком	89
Непоступање заступника Републике Србије пред Европским судом за људска права у предмету информација од јавног значаја	90
Могућност оцене целисходности управног акта у спору о законитости управног акта	91
Одговор на притужбу по Закону о полицији	92
Акт Републичке дирекције за имовину по пријави за пријављивање и евидентирање одузете имовине	93
Правна природа јавног конкурса	95
Уверење о домаћем пореклу робе	96
Понављање поступка	97
Правна природа акта о именовану представника друштвеног капитала у органе предузећа са друштвеним и државним капиталом	98
Начин решавања Савета Републичке радиодифузне агенције као колегијалног органа	99
Општина као тужилац у поступку легализације бесправне градње	100
Одлучивање Савета републичке радиодифузне агенције, као колегијалног органа	101
Начин одлучивања у поступку издавања дозволе за емитовање радио програма	103
Оцена благовремености захтева за ванредно преиспитивање судске одлуке	104
Активна легитимација послодавца у поступку оснивања и уписа синдикалне организације у регистар синдиката	105
Активна легитимација акционара за подношење тужбе	106
Карактер акта донетог по захтеву за изузеће службеног лица	107
Надлежност суда за оцену законитости акта о стављању ван снаге акта о додели стана у закуп запосленом у органу управе	108

Карактер одлуке Агенције за приватизацију по члану 41ж Закона о приватизацији	109
Карактер акта о одређивању заступника формацијског места	110
Одлучивање Врховног суда Србије у управном спору о одлуци Војно-дисциплинског суда	112
Надлежност суда за оцену законитости управних аката о праву на здравствено осигурање	113
Овлашћење грађевинског инспектора	114
Надлежност суда за оцену законитости управних аката о дисциплинској одговорности полицијских службеника	115
Измена пореског решења	117
Одлучивање по предлогу за вансудско поравнање	118
Рок за издавање потврде по пријему документације за изградњу објекта	119
Исправљање грешке у решењу	120
Скраћени поступак	121
Карактер уверења о чињеницама о којима се води службена евиденција	123
Немогућност вођења управног спора	124
Исправка решења	125
Сходна примена члана 418. ЗПП	126
Активна легитимација у управном спору за поништај решења Централног регистра о додели CFI кода и ISIN броја	127
Понављање поступка	129
Карактер управног акта	130
Карактер решења о утврђивању почетне вредности непокретности у поступку принудне наплате	131
Понављање поступка по службеној дужности	133
Правни интерес за вођење управног спора	133
Разлог за повраћај у пређашње стање	134
Јавност рада Комисије за заштиту конкуренције	135

Сагласност за стицање квалификованог учешћа у друштву за осигурање	137
Диплома Радничког универзитета као јавна исправа	139
Карактер управног акта – одлука по захтеву за ослобађање обавезе враћања студентског кредита	140
Акт о додели националног признања	141
Попуњавање положаја директора посебне организације	142
Активна легитимација за подношење предлога за оглашавање ништавим решења	143
Надлежност Пореске управе	144
Порески акт и порески управни акт	144
Решавање колегијалног органа	146

4.2. МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО	147
Застарелост принудне наплате	147
Враћање парцеле из друштвене својине	148
Војна инвалиднина	149
Својство цивилних инвалида рата	150
Редован студент и радни однос	150
Промена у катастарском оперативу	151
Право грађана на материјално обезбеђење	152
Порез на капитални добитак	153
Порез на пренос стварних права на непокретности	154
Порез на промет услуга	155
Порез на регистровано оружје	155
Пензијско осигурање	157
Пореска основица код једнократног пореза	158
Нестанак робе под царинским надзором	159
Основица пореза на промет	160
Легализација и рушење бесправно изграђених објеката	161
Царињење робе привремено увезене по основу закљученог уговора о лизингу	162
Допуна пријаве за учешће на аукцији	163
Експропријација преосталог дела непокретности	164

Измена података у накнадној царинској контроли	165
Отклањање пропуста при позивању учесника на аукцији	166
Поништај спроведене аукције	167
Порез на оружје	168
Повраћај царине и других увозних дажбина	169
Повраћај доприноса за здравствено осигурање плаћених путем компензације	170
Прекид поступка принудне наплате пореза	172
Родитељски додатак	173
Утврђивање пореског обвезника	174
Важење рока за накнадну контролу из старог Царинског закона	175
Новчана накнада за случај незапослености	176
Обнова поступка експропријације	177
Пореско ослобођење код преноса апсолутних права	178
Право коришћења осталог грађевинског земљишта	180
Укидање решења по основу службеног надзора код капиталног добитка	181
Записник о накнадној провери података о увезеној и извезеној роби	183
Одлука тендерске комисије	183
Плаћање доприноса	184
Право на остваривање дечијег додатка родитеља за дете које се школује у школи ван места пребивалишта	185
Право на успостављање ранијег режима својине	187
Примена члана 28. Закона о порезима на имовину	190
Примена члана 80. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената	191
Заступник и посредник у осигурању	192
Благовременост захтева за остваривање права за повраћај царинских и других увозних дажбина	193
Карактер стицања својине по основу грађевинске и употребне дозволе суинвеститора код уговора о заједничкој градњи	195

Коришћење права по основу преостале радне способности	196
Пореско ослобођење код преноса апсолутних права на становима изграђеним за потребе задругара	197
Шпедитер као царински обвезник	198
Одговарајући стамбени простор	200
Депозит по конкурсу за издавање дозвола за емитовање радио програма	201
Повраћај претходно плаћеног пореза на додату вредност	201
Право радио и/или телевизијских станица до окончања јавног конкурса	203
Плаћање акцизе на робу смештену у магацинском простору	204
Утврђивање царинске основе код уговора о лизингу	205
Активна легитимација послодавца у поступку оснивања и уписа синдикалне организације у Регистар синдиката	207
Комунална такса за истакнуту фирму за обављање непрофитне делатности	208
Прекршајни поступак и рехабилитација	208
Стаж осигурања са увећаним трајањем	210
Рачунање рокова код ослобођења пореза на капитални добитак	211
Право на новчану накнаду за случај незапослености	213
Поседовање непокретности и право на дечији додатак	214
Право запосленог на накнаду плате због неискоришћеног годишњег одмора	215
Утврђивање површине стамбеног простора	216
Уподобљавање услова за остваривање права на новчану накнаду	217
Одузимање робе дате од стране физичког лица у комисиону продају	218
Организовање друштвеног предузећа у задругу	219
Овлашћење лица за утврђивање права коришћења	221
Право на повраћај плаћених доприноса	222
Накнада за рад у касарни у време државних празника	222

Избор организације за осигурање и исплата пензије	223
Тржишна вредност акција	225
Пензијски основ професионалног војника	226
Признавање стручног испита као лиценце	227
Право на рефундацију ПДВ-а	228
Престанак радног односа по сили закона	229
Упис заложног права у Регистар заложног права	230
Новчана накнада за случај незапослености	231
Одузимање ПИБ-а и ПДВ	232
Остваривање права запосленог на исплату потраживања према послодавцу над којим је покренут стечајни поступак	233
Промет услуга	234
5. ПРАВНИ СТАВОВИ УПРАВНОГ СУДА	237
6. СЕНТЕНЦЕ УПРАВНОГ СУДА	241
Доспелост обавеза и камата	243
Природа права на допунску породичну инвалиднину	244
Правни положај законског заступника у случају смрти странке	245
Карактер акта донетог по захтеву за изузеће в.д. председника суда	246

УВОДНИК ЗА БИЛТЕН

Поштовани читаоци,

Управни суд основан је, као суд посебне надлежности, Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва и Законом о уређењу судова и почео је да ради 1. јануара 2010. године. Управни суд је у Републици Србији успостављен као специјализовани суд, који је преузео предмете и надлежност ранијих управних одељења окружних судова и Врховног суда Србије. Седиште је у Београду, а три одељења изван седишта, која се налазе у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, трајно суде и предузимају остале судске радње.

Управно судска заштита је једна од најважнијих у свакој демократској држави јер обезбеђује судску контролу управних аката које доносе органи државне управе, територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, као и други органи и организације који имају јавна овлашћења.

Колико је важан текст сваког закона, најмање толико је значајна и његова примена у пракси. Успостављање једног суда са надлежношћу за целу територију Републике Србије значајно доприноси уједначавању судске праксе у управно правној материји. У циљу успостављања и изграђивања квалитетне судске праксе, која ће позитивно утицати на јединствено поступање у управним стварима и допуњавати законске норме, формирано је и посебно Одељење судске праксе, којим руководи вф председника Управног суда. Да би се шира судска и стручна правна јавност упознала са применом одговарајућих прописа у пракси Управног суда, тромесечно ће излазити Билтен судске праксе. У Билтену ћемо објављивати најзначајније и актуелне судске одлуке из свих правних области у оквиру надлежности Управног суда, сентенце о ставовима израженим у одлукама Управног суда, коментаре и објашњења примене прописа у судској пракси, правне ставове заузете у поступку решавања спорног правног питања, као и стручне текстове угледних правника и стручњака за поједина управно правна питања.

Пред вама је први број Билтена судске праксе Управног суда Србије. Трудићемо се да постане једна од најзначајнијих публикација у на-

шем правном систему, која ће, упознавањем стручне и шире јавности са актуелном управно правном праксом, допринети свеобухватној заштити права грађана и правних субјеката у овој области.

в.ф. председника Управног суда
Слађана Бојовић

РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

Поштовани читаоци,

Ради остварења законске функције Управног суда, одлучили смо да у првом броју Билтена судске праксе, објавимо актуелна правна схватања утврђена на седницама Управног одељења Врховног суда Србије и сентенце из одлука Врховног суда Срвије, које су од значаја за судску праксу, као и утврђене правне ставове и сентенце Управног суда.

Редакција

**АКТУЕЛНА ПРАВНА СХВАТАЊА
УПРАВНОГ ОДЕЉЕЊА
ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ
УТВРЂЕНА ДО 2010. ГОДИНЕ**

**АКТУЕЛНА ПРАВНА СХВАТАЊА
УПРАВНОГ ОДЕЉЕЊА ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ
УТВРЂЕНА ДО 2010. ГОДИНЕ**

УЧЕШЋЕ СТРАНКЕ У ПОСТУПКУ

Околност да је управни поступак вођен по службеној дужности не може бити сметња да појединац учествује као тужилац у управном спору, ако сматра да му је управним актом повређено какво право или непосредан лични интерес заснован на закону.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 28.4.1982. године)

**ПЕНЗИЈСКИ СТАЖ САМОСТАЛНИХ ЗАНАТЛИЈА
И САМОСТАЛНИХ УГОСТИТЕЉА**

Пензијски стаж признат правноснажним решењем самоуправне интересне заједнице пензијског и инвалидског осигурања радних људи који самостално личним радом обављају делатност средствима рада у својини грађана, применом члана 22. Закона о пензијском и инвалидском осигурању самосталних занатлија и самосталних угоститеља има се рачунати у пензијски стаж и када се право остварује код републичке самоуправне интересне заједнице пензијског и инвалидског осигурања радника, па ово решење може довести до друкчијег решења спорне ствари и бити основ за обнову поступка ради одређивања новог износа старосне пензије.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 16.9.1985. године)

ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО

Јавни правобранилац нема својство странке у управном спору против управног акта којим се дозвољава изградња породичне стам-

бене зграде када инвеститор уз захтев није приложио доказ о уплаћеној накнади за уређење градског земљишта.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 20.4.1987. године)

СТРАНКА У ПОСТУПКУ

Кућни савет не може бити странка у поступку када се примењује Закон о надзиђивању зграда и претварању заједничких просторија у станове.

Овлашћење за учешће током целокупног поступка има скуп станара зграде, као и етажни власници и носиоци станарског права.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 28.1.1988. године)

РОКОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ПОРОДИЦА ПАЛИХ БОРАЦА

Рок од пет година прописан у члану 110. Закона о основним правима војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СФРЈ" број 31/86) има се применити на сва лица без обзира на то да ли су имала статус војног инвалида – став 1. члана 9. или су лица која тај статус више немају или га нису ни стекла – члан 110.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 28.1.1988. године)

САМОВЛАСНО ЗАУЗЕЋЕ

У поступку самовласног заузећа постојање извора на спорном земљишту није сметња да се овај поступак спроведе и самовласном заузимачу призна право својине ако су испуњени услови из Закона о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини ("Службени гласник СРС", бр. 20/77 и 52/87) за исто,

а тим признањем својине самовласни заузимач не стиче никаква права на извору као јавном добру. Режим који у смислу Закона о водама (чл. 206. и 207) важи за извор као јавно добро за сваког власника земљишта на коме се извор налази, без обзира по ком је основу постао власник.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 14.11.1988. године)

ИЗУЗИМАЊЕ ИЗ ПОСЕДА РАНИЈЕГ СОПСТВЕНИКА

Не стоји обавеза надлежног органа да уз предлог за изузимање неизграђеног грађевинског земљишта поднесе доказ да су средства обезбеђена за исплату накнаде за земљиште које се изузима.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 24.11.1988. године)

ДОПУШТЕНОСТ ЖАЛБЕ

Решење које је на основу члана 211. став 3. Закона о општем управном поступку, донео орган управе у складу са закључком скупштине општине, која је одлучила о ствари из своје надлежности, представља акт скупштине општине, против кога, на основу члана 226. Закона о општем управном поступку, жалба није допуштена.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 15.1.1989. године)

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА

Против коначног решења о накнади штете донетог у смислу члана 35. Закона о здравственој заштити животиња ("Службени гласник СРС", бр. 28/77) дозвољено је вођење управног спора. Ово подразумева и ситуацију када је спорна и висина накнаде штете која је одређена одредбама члана 31. – 35. овог закона.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 30.1.1989. године)

РОКОВИ ЗА ОБНОВУ ПОСТУПКА

Ако је из утврђених чињеница очигледно да је странка која у поступку није учествовала, знала за постојање и садржај решења донетог у том поступку, благовременост захтева за обнову поступка окончаног тим решењем, по основу тачке 9. члана 249. ЗУП-а има се ценити од дана тог сазнања.

Као очигледно сазнање за постојање садржаја решења има се увек узети случај када је странка водила друге законом предвиђене поступке којима је то решење посредно или непосредно побијала.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 23.3.1989. године)

ИНВАЛИДСКА ПЕНЗИЈА

Инвалиду рада и категорије инвалидности признаје се право на процентуално повећање стечене инвалидске пензије, према пензијском стажу оствареном након утврђене и категорије инвалидности, до дана достављања правоснажног решења о утврђивању губитка радне способности, независно од тога да ли је инвалиду рада признато право на инвалидску пензију са даном настанка и категорије инвалидности, као повољније, или са даном престанка радног односа.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије, од 13.11.1990. године)

ДРЖАВЉАНСТВО

Када у поступку по захтеву странке за признање држављанства СФРЈ, тужени орган обавести странку да јој је држављанство престало по сили закона – члан 23. Закона о југословенском држављанству ("Службени лист СФРЈ", број 38/64), не може се сматрати да је тужени орган одговорио на захтев странке за признавање држављанства, те постоји ћутање администрације ако тужени орган у законском року не донесе формално решење по овом захтеву.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 13.11.1990. године)

**ПРИМЕНА ЗАКОНА О НАЧИНУ И УСЛОВИМА ПРИЗНАВАЊА
ПРАВА И ВРАЋАЊУ ЗЕМЉИШТА КОЈЕ ЈЕ ПРЕШЛО
У ДРУШТВЕНУ СВОЈИНУ ПО ОСНОВУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ
ЗЕМЉИШНОГ ФОНДА И КОНФИСКАЦИЈОМ
ЗБОГ НЕИЗВРШЕНИХ ОБАВЕЗА ИЗ ОБАВЕЗНОГ ОТКУПА
ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ("Сл. гласник РС" бр. 18/91,
20/92) И УРЕДБЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА
("Сл. гласник РС" БР. 41/91, 44/91, 4/92)**

Члан 1. став 1. Закона, члан 2. став 2. Уредбе

1. Тестаментални наследници су универзални сукцесори из члана 2. став 2. Уредбе, под условом да наслеђују целокупну имовину тестатора или њен аликвотни део.

2. Изјава о одрицању (неприхватању) од наслеђа, дата у оставинском поступку није од утицаја на право законског наследника на земљиште које се враћа по одредбама закона.

3. Земљиште које се враћа ранијем сопственику по одредбама овог закона не представља накнадно пронађену имовину оставиоца из члана 219. ЗОН.

Члан 1. став 1. Закона, члан 2. став 2. Уредбе, члан 46. Закона о наслеђивању

4. Законски наследници ранијег сопственика (и њихових правних следбеника) одузетог земљишта, који су намиреени својим наследним делом за живота оставиоца, те нису обухваћени оставинским решењем о расправљању његове заоставштине, имају право да захтевају повраћај одговарајућег дела одузетог земљишта (односно одговарајућег дела или новчане накнаде).

Члан 1. став 1. Закона, члан 2. став 2. Уредбе

5. Неприхватање, односно одрицање од права да учествује у деоби задружне имовине (брисању задружног својства на непокретностима) није сметња да члан породичне задруге по том основу захтева одговарајући део раније одузете имовине по Закону о пољопривред-

ном земљишном фонду друштвене својине и додељивању земље пољопривредним организацијама ("Службени гласник СРС" бр. 51/71, 52/73 и "Службени лист САП" 26/72).

Члан 2. став 2. Уредбе

6. Одредбу члана 2. став 2. Уредбе треба тумачити тако да законски наследници и тестаментални наследници (као остали универзални сукцесори) имају једнако право на враћање одузетог земљишта под условима из закона (ако је тестаментални наследник наследио само аликвотни део оставине онда се њихова права не искључују већ заједнички остварују), а не тако да већ само постојање законских наследника искључује тестаменталне наследнике.

7. Само правни следбеници из члана 2. став 2. Уредбе, имају право на враћање земљишта а не лица која би своје право остваривала на изричитој изјави воље ранијег сопственика у уговору.

Члан 1. став 1. Закона, члан 2. став 2. Уредбе, члан 249. тачка 9. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СФРЈ" број 47/86)

8. Појава законских наследника ранијег сопственика одузетог земљишта и његових правних следбеника, који нису учествовали у поступку до доношења коначног решења из члана 6. закона, представља основан разлог за обнову поступка из члана 249. тачка 9 ЗУП-а.

Члан 2. став 2. Уредбе, члан 117. Закона о наслеђивању

9. Лица која су по основу уговора о доживотном издржавању (или другим теретним правним послом) стекла целокупну имовину ранијег власника одузетог земљишта, не представљају његове универзалне сукцесоре из члана 2. став 2 Уредбе.

Члан 1. став 1. Закона, члан 1. Уредбе

10. Право на покретање поступка по одредби члана 1. Закона имају земљишнокњижни власници (и њихови следбеници) одузетог зе-

мљишта у време одузимања, као и лица која то право остварују као чланови њихове породичне заједнице, а не само лице (и његови правни следбеници) према коме је као старешини домаћинства земљиште одузето, односно према коме је донето решење у примени Закона о ПЗФ.

Ово право не би имали само у случају да је то противно споразуму или одлуци суда у поступку уређења имовинских односа између чланова породичног домаћинства насталих уношењем земљишта у ПЗФ, у складу са Уредбом о уређењу имовинских односа насталих уношењем земљишта у пољопривредни земљишни фонд ("Службени лист СФРЈ" број 26/56).

Члан 1. став 1. Закона, члан 42. став 1. Закона о ПЗФ и члан 5. Закона о аграрној реформи и колонизацији ("Службени лист ФНРЈ" број 64/45)

11. Ако је решење о одузимању земљишта донето у примени закона о ПЗФ, има се вратити целокупна тако одузета имовина, па и она преко 10 хектара, без испитивања да ли је било места одузимању имовине преко 10 хектара (уз остављених 10 хектара) по Закону о аграрној реформи и колонизацији (члан 1. став 1. Закона, члан 42. став 2. Закона о ПЗФ, члан 3. тачка б. Закона о аграрној реформи и колонизацији).

Члан 1. став 1. Закона, члан 42. став 1. Закона о ПЗФ и члан 3. Закона о аграрној реформи и колонизацији

12. Земљишни максимум пољопривредног земљишта за неземљораднике одређен је Законом о аграрној реформи и колонизацији, па вишак земљишта неземљорадничког домаћинства не подлеже враћању земљишта по одредби члана 1. Закона, иако је решење о одузимању донето применом члана 2. став 2. Закона о ПЗФ и унето у пољопривредни земљишни фонд (члан 1. став 2. Закона).

Члан 1. став 2. Закона

13. Када се ради о земљишту које је, од ранијег сопственика одузето по Закону о ПЗФ а затим отуђено у приватно власништво, околност да је садашњи корисник овог земљишта исто стекао путем

замене непокретности са физичким лицем, као власником тог земљишта (или другим правним послом) не утиче на његову обавезу враћања тог земљишта ранијем сопственику, већ може бити релевантна само код одлучивања о праву на регрес, обзиром да је за његово враћање испуњен услов из одредбе члана 1. став 2. Закона.

Члан 1. став 5. и члан 12. став 1. Закона

14. У случају да одузето земљиште постане градско грађевинско земљиште па општина исто додели на коришћење, обавеза исплате новчане накнаде пада на терет организације код које се одузето земљиште налази, ако накнада за то земљиште већ није исплаћена, што се односи на физичка лица којима је земљиште додељено путем конкурса.

Члан 2. став 1. и члан 17. Закона

15. Након поништаја уговора о поклону на основу правноснажне судске одлуке донете у примени члана 17. Закона, враћање одузетог земљишта може се захтевати у управном поступку пред надлежном комисијом, под условима и роком одређеним законом.

Члан 2. став 1. и члан 23. Закона, члан 215. Закона о општем управном поступку

16. У смислу члана 215. ЗУП-а делимичним решењем се може одлучити о оним тачкама захтева за повраћај одузетог земљишта које су сазреле за решавање, када комисија нађе целисходним да о тим тачкама одлучи посебним, тј. делимичним решењем.

Након одлучивања о делу захтева који није дозрео за решавање, странке ће имати могућност да одговарајућим правним средством побијају тај део одлуке са свих законских разлога.

Члан 2. став 4. и члан 23. Закона, члан 10. став 1. Уредбе, члан 240. став 2. Закона о општем управном поступку

17. Повреда одредбе члана 2. став 4. Закона, о присуству два грађанина у раду комисије, није битна повреда одредаба поступка у

ситуацији када није било спора при идентификацији земљишта или другим пословима из члана 10. став 1. Уредбе.

Члан 5. Закона

18. У поступку за враћање одузетог земљишта, у свим случајевима, општина је странка, сагласно одредби члана 5. Закона.

Члан 5. Закона, члан 27. став 2. Закона о ПЗФ

19. Када се ради о земљишту које је отуђено из друштвене својине, а поступак се води према организацији која је правни следбеник организације која је отуђила то земљиште, а која у основи оспорава своју обавезу враћања одговарајућег земљишта, односно исплате новчане накнаде, у поступку је нужно поуздано утврдити која је организација извршила отуђење, или којој пољопривредној организацији је одузето земљиште додељено на коришћење, па потом утврдити континуитет правног следбеништва са организацијом према којој се поступак води.

Члан 5. и члан 23. Закона, члан 125. став 2. и члан 240. став 2. Закона о општем управном поступку

20. Подношењем захтева за враћање одузетог земљишта ово лице стиче својство странке у тако покренутом управном поступку, па уколико такво овлашћење по закону нема или се не ради о земљишту из члана 1. Закона, орган неће закључком одбацити нити одбити захтев, нити утврдити да нема услова за покретање поступка, већ се такав захтев има одбити решењем.

Повреда форме (облика) одлуке у том случају не представља, само по себи, битну повреду одредаба поступка из члана 240. став 2. ЗУП-а.

Члан 6. став 2. и члан 7. став 1. Закона

21. Пре одлучивања о праву на новчану накнаду у смислу члана 7. став 1. Закона, у управном поступку на поуздан начин треба

утврдити да не постоје могућности давања или обезбеђивања другог одговарајућег земљишта у смислу члана 6. став 2. Закона.

Члан 6. став 2. Закона, став 3. тачка 1. Глава II Техничког упутства за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта ("Службени гласник РС" број 41/91)

22. Одредбама закона није ближе одређен појам "одговарајућег земљишта", па приликом утврђивања права ранијег сопственика на друго одговарајуће земљиште, комисија поред површине и квалитета треба да има у виду и положај, удаљеност од пута и насеља, приступ тако додељеном земљишту и друге критеријуме који обезбеђују да додељено земљиште има одговарајућу тржишну вредност. обавеза утврђивања и оцене ових околности произилази и из одредбе става 3. тачке 2, главе II техничког упутства за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта, по којој се за одузето земљиште ранијем сопственику додељује земљиште према принципима комасације.

Члан 6. став 2. Закона, члан 12. став 1. Уредбе, члан 22-25. Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС" број 42/92)

23. У поступку враћања одузетог земљишта неће се расправљати питања из односа који настану променом власника у вези са коришћењем уређеног земљишта већ се она регулишу уговором који се накнадно закључује, при чему су околности из члана 12. став 1. уредбе од значаја за могућност да се земљиште из комплекса земљишта које је уређено за наводњавање (заливни систем) на коме су објекти трајног карактера, додели као одговарајуће.

При томе се инсталације за "дренажни систем" не сматрају објектима трајног карактера.

Члан 6. ст. 2 и 4, члан 12. став 1. и члан 23. Закона, чл. 7. и 8. Закона о општем управном поступку

24. Поступак који је покренут по захтеву за враћање земљишта се има спровести уз пуно поштовање одредаба ЗУП-а, на чију примену обавезује и одредба члана 23. Уредбе.

То даље значи, када се ради о давању другог одговарајућег земљишта у смислу одредбе члана 6. став 2. Закона, да је неопходно у поступку узети изјаву странке која је поднела захтев, благовремено јој предочити потпуне податке о том земљишту и омогућити јој да се о свим околностима и доказима изјасни. Странка има право да у поступку доказује нетачност датих података о вредности, култури, класи и другим битним елементима понуђеног земљишта.

Уколико се од организације одузима земљиште као друго одговарајуће, противно предлогу организације, комисија је дужна да, пре доношења решења из члана 6. став 4. Закона, омогући овој странци друго земљиште. Тек по утврђивању свих ових околности, комисија може извршити оцену да ли је одређено земљиште одговарајуће, имајући посебно у виду одредбу члана 12. став 1. Уредбе.

Члан 6. став 2. Закона, члан 19. став 2. Уредбе

25. Код одредбе члана 19. став 2 Уредбе, ради се праву организације да уместо шумског земљишта додели ранијем сопственику и друго одговарајуће земљиште, а не од могућности која зависи од постојања споразума странака.

Члан 10. Закона, члан 245. став 2. Закона о општем управном поступку, члан 39. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СФРЈ" бр. 47/77, 36/77, 27/92)

26. Кад се ради о наводима жалбе везаним за релевантне околности који нису цењени у првостепеном решењу комисије, другостепени орган је, у смислу члана 245. став 2. ЗУП-а дужан да у образложењу свог решења конкретно оцени све такве наводе жалбе. Пропуштањем те обавезе или паушалном оценом да су сви наводи жалбе "без утицаја на другачије решење ове управне ствари", има се сматрати да другостепени орган у жалбеном поступку није водио рачуна о правилима поступка која су била од утицаја на решавање ствари.

Члан 12. став 3. и члан 23. Закона, члан 240. став 1. Закона о општем управном поступку

27. Нема повреде поступка ни погрешне примене материјалног закона, ако се у диспозитиву првостепеног решења означава да обавеза плаћања новчане накнаде прелази на општину ако организација не буде имала средства за исплату накнаде, али не и да ће ову обавезу извршити Република Србија, ако то општина није у могућности што је већ одређено чланом 2. став 2. Закона.

(Правна схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 19.11.1992. године)

АДМИНИСТРАТИВНИ ПРЕНОС

Организација која у моменту одређивања накнаде користи земљиште по основу административног преноса извршеног у смислу Закона о експропријацији је обвезник плаћања накнаде за одузето земљиште.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 14.4.1993. године)

ПОВРАЋАЈ ЗЕМЉИШТА И ПОЛОЖАЈ НАСЛЕДНИКА

Наследник који се одрекао права на наслеђе или свог наследног дела у корист другог наследника након ступања на снагу Закона о начину и условима признавања права и враћања земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишта фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа нема право на повраћај одговарајућег дела одузетог земљишта као непосредни законски наследник ранијег сопственика, нити по праву представљања.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 14.4.1993. године)

**ЖАЛБА ПРОТИВ РЕШЕЊА СУДА О ОГЛАШАВАЊУ
НЕНАДЛЕЖНИМ**

Против решења окружног суда, донетог у покренутом управном спору, о оглашавању ненадлежним и уступању предмета стварно и месно надлежном суду може се уложити жалба Врховном суду Србије, а не захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 14.4.1993. године)

ПРАВНИ СЛЕДБЕНИЦИ КОД ВРАЋАЊА ЗЕМЉИШТА

Правни следбеници организације која је отуђила одузето земљиште имају својство солидарних дужника у односу на обавезу исплате накнаде ранијем сопственику одузетог земљишта, па уколико је само један од њих у поступку обавезан на исплату целокупне накнаде и исту исплати, има право регреса према осталим за део накнаде који прелази висину његовог удела у обавезама правног претходника.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 14.4.1993. године)

**ПРАВНИ СЛЕДБЕНИЦИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
КОЈА ЈЕ ОТУЂИЛА ОДУЗЕТО ЗЕМЉИШТЕ**

Организација која је у стечајном поступку купила дужника као правно лице, уз искључиву обавезу исплате цене, није правни следбеник тако продатог дужника, те није у обавези давања другог одговарајућег земљишта ни плаћања новчане накнаде у смислу члана 11. и члана 12. став 2. Закона о начину и условима признавања права и враћања земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа ("Службени гласник РС" бр. 18/91, 20/92), у погледу одузетог земљишта које је из друштвене својине у приватну својину отуђио дужник или његов правни претходник.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 14.4.1993. године)

ОДБАЧАЈ ТУЖБЕ КАДА ЈЕ ОСПОРЕНИ АКТ ВЕЋ ПОНИШТЕН

Када против истог акта посебне тужбе поднесу тужилац и заинтересовано лице, па суд није истовремено одлучивао о таквим тужбама, уколико је једна тужба уважена и поништен оспорени акт, суд ће другу тужбу одбацити позивањем на одредбу члана 30. став 1. тачка 6. ЗУС-а.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 8.6.1993. године)

ПОСТУПАЊЕ СУДА И ОДЛУКА ПО ТУЖБИ ЗБОГ ЋУТАЊА АДМИНИСТРАЦИЈЕ

Уколико током управно-судског поступка (па и пре подношења тужбе) буде донет другостепени акт по жалби, а из списка произилази да је исти достављен тужиоцу, суд ће поступити по одредби члана 32. став 2. ЗУС-а.

Уколико суд из списка предмета утврди да накнадно донети другостепени акт није уручен тужиоцу, вратиће списе туженом органу са захтевом да достави другостепени акт тужиоцу. По повратку списка суд ће поступити по одредби члана 32. став 1. ЗУС-а.

Ако тужилац не прошири тужбу на накнадно донети акт другостепеног органа, већ инсистира на одлуци суда по тужби због ћутања администрације сматрајући да је таква тужба била основана у моменту њеног подношења, суд ће пресудом одбити тужбу као неосновану.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 8.6.1993. године)

СПОРАЗУМЕВАЊЕ О НАКНАДИ И УЧЕШЋЕ ЈАВНОГ ПРАВОБРАНИОЦА У ПОСТУПКУ

Одредба члана 6. Закона о начину и условима признавања права и враћања земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа ("Службени гласник РС" бр. 18/91, 20/92), не обавезује комисију да

спроводи посебан поступак споразумевања о исплати накнаде, већ само даје могућност странкама да самоиницијативно постигну споразум, па ако такав споразум не сачине, неучествовање јавног правобраниоца као самосталног органа у поступку, не представља повреду члана 8. Закона.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 8.6.1993. године)

**САМОВЛАСНО ЗАУЗЕЋЕ, ПОНИШТАВАЊЕ
РАНИЈЕ ДОНЕТИХ РЕШЕЊА И УТВРЂИВАЊЕ ПРАВА СВОЈИНЕ
РАНИЈИХ ДРЖАЛАЦА**

Чл. 2. и 3. Закона о изменама и допунама Закона о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини ("Службени гласник РС" 50/92)

1. Услови за примену закона су да се ради о непокретностима које су постале општенародна имовина по члану 1. Закона о проглашењу општенародном имовином сеоских утрина, пашњака и шума, имовине земљишних, урбанијалних и њима сличних заједница, као и крајишких (граничарских) имовних општина ("Службени гласник РС" 1/48 и 98/55), односно о утринама пашњацима и шумама села и засеока, као и да је основ државине деоба таквог земљишта извршена до 28. августа 1945. године.

2. Закон се односи на сво одузето пољопривредно и шумско земљиште, па и шуме које су сада (у складу са Законом о шумама) у државној својини.

3. Закон се не односи на непокретности које су прешле у приватну својину до ступања на снагу закона.

4. Чињеница да се ради о непокретностима из Закона о проглашењу утврђује се из појединачних одлука управних органа донетих у примени Закона о проглашењу ..., спискова, извештаја и других писмена у примени овог закона, као и из разлога (образложења) решења управних органа и судских одлука донетих у примени Закона о

расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини.

Уколико се ранији држалац у захтеву позива на ову околност, а она не произилази из горњих писмена, орган је дужан да у овом поступку, свим одговарајућим доказима утврђује да ли је предметна непокретност постала друштвена својина по основу Закона о проглашењу...

5. Услов за примену члана 2. Закона, је и да се ради о непокретности општенародне имовине на којима су извршене деобе пре 28. августа 1945. године у било ком времену односи се на недоказане или непризнате деобе, чије се постојање може доказивати у овом поступку, па и када се ранији држалац у поступку расправљања самовласног заузећа није позивао на деобу, већ на други правни основ.

Уколико се не ради о извршеним деобама земљишта из чл. 1. и 2. Закона о проглашењу ... нема услова за примену одредбе члана 2. Закона, па у овом поступку подносилац захтева не може доказивати право својине по било ком другом правном основу.

6. У односу на земљишта која не испуњавају горе наведене услове под 1. – 5. захтеви ће се одбити, а не одбацити.

7. У примени члана 3. Закона, право својине подносиоца захтева ће се утврдити у границама и под условима из члана 4. Закона о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини, при чему ће се постојање енклаве ценити у односу на цео комплекс подељеног земљишта према околном земљишту у друштвеној својини.

8. Осим по престанку странака, у поступку се не могу расправљати питања државине и друга питања везана за непокретности из поништених решења.

9. Под следбеником ранијег држаоца сматрају се његови законски наследници и универзални сукцесори. По овом питању користиће се сходно, заузети правни ставови у примени Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа ("Службени гласник РС" 18/91).

10. Поред подносиоца захтева, странке у поступку су носиоци права располагања на предметном земљишту у друштвеној и државној својини, као и друга лица која имају одређена права или правне интересе на том земљишту. Процесна права јавног правобраниоца одређена су другим законима (ЗУП, ЗУС и Закон о јавном правобранилаштву).

11. За подношење захтева из члана 3. Закона активно је легитимисан сваки од законских наследника ранијег држаоца, а под одређеним условима, право својине ће му се утврдити само у висини његовог наследног дела.

12. Закон се односи и на правоснажна решења донета по одредби члана 1. Закона о измена и допунама закона о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини ("Службени гласник РС" број 52/87) којим су поништавана ранија решења којима је признато право својине супротно одредби члана 4. ст. 1. и 2. Закона о самовласном заузећу.

(Правна схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 8.6.1993. године)

НАКНАДА ЗА ШУМЕ У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ

Шуме које су из друштвене својине прешле у државну својину, сагласно члану 4. Закона о шумама ("Службени гласник РС" број 83/92) не могу бити враћене ранијем сопственику по одредби члана 1. став 1. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа.

Ранији сопственик таквог земљишта има право на накнаду у облику другог одговарајућег земљишта, односно на новчану накнаду сагласно одредби члана 6. став 2. и члана 7. поменутог закона.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 28.6.1993. године)

ПОНИШТАВАЊЕ САОБРАЋАЈНИХ ДОЗВОЛА У ОБНОВИ УПРАВНОГ ПОСТУПКА

1. У ситуацији када су продавац и орган који је издао саобраћајну дозволу ван подручја СР Југославије, има се сматрати да нема могућности за кривично гоњење те су испуњени услови из члана 145. став 2. ЗУП да орган који води поступак истинитост садржаја исправе расправи као претходно питање у поступку обнове поступка који по службеној дужности покреће орган на основу члана 249. став 1. тачка 2 ЗУП.

2. Кад одлучује по захтеву странке за издавање саобраћајне дозволе, доказну вредност (ваљаност) поднете исправе орган је овлашћен да, узимајући у обзир налаз вештака, цени у складу са одредбом члана 165. ЗУП.

Исправа потпуно губи доказну вредност само уколико је у њој неистинито уписан податак који битно одређује власништво, односно порекло возила.

3. Лажна исправа на основу које је извршена прва регистрација возила, у Републици Србији, представља разлог за обнову поступка из члана 249. став 1. тачка 2. ЗУП-а за поништавање саобраћајне дозволе сваког доцнијег, тј. актуелног власника возила и без поништавања претходно издатих саобраћајних дозвола у Републици Србији.

4. Печат надлежног саобраћајног органа на саобраћајној дозволи, који је измењен, и није у употреби у време издавања исте саобраћајне књижице није сам по себи разлог за обнову поступка из члана 249. став 1. тачка 2. ЗУП нити за потпуни губитак доказне вредности исправе из члана 165. ЗУП, већ се морају у поступку утврдити околности везане за употребу неважећег печата.

5. У поступку обнове, странци мора бити омогућено, сагласно члану 143. ЗУП, да се изјасни о извршеном вештачењу, односно о свим околностима и доказима изведеним по службеној дужности у обнови поступка.

Уколико странка оспори налаз дат од стране вештака самог органа, може захтевати да се вештачење изврши путем другог вештака.

6. У обнови поступка по службеној дужности, из разлога из члана 249. став 1. тачка 2. ЗУП надлежни орган није дужан донети посебан закључак којим се обнова дозвољава.

Када применом члана 258. ЗУП првостепени орган, у обновљеном поступку, поништи (или укине) своје раније донето решење, дужан је да га замени новим, односно донеће ново решење о ствари (захтеву) која је била предмет управног поступка.

Пропуштањем да о томе одлучи, орган не чини битну повреду поступка у односу на донето решење о поништају ранијег решења о обнови поступка, а странка може захтевати да орган о захтеву странке, тј. издавању саобраћајне дозволе одлучи накнадним решењем.

7. Правоснажна одлука парничног суда донета применом одредбе члана 31. Закона о основним својинско правним односима ("Службени лист СФРЈ" 6/80 и "Службени лист СРЈ" 36/90) о стицању својине од невластника представља ваљан доказ о власништву возила из члана 5. став 3. тачка 3. и члана 6. тачка 1. Правилника о регистрацији моторних и прикључних возила ("Службени лист СФРЈ" 74/89 и "Службени лист СРЈ" 17/90, 7/92 и 25/92).

Код одредбе члана 6. тачка 1. Правилника ради се о једном документу и то доказ о пореклу, односно власништву возила.

(Правна схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 17.3.1994. године)

ОБВЕЗНИК ДАВАЊА НАКНАДЕ КОД СТИЦАЊА ОДУЗЕТОГ ЗЕМЉИШТА ТЕРЕТНИМ ПРАВНИМ ПОСЛОМ

Уколико у складу са одредбом члана 1. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа, нема услова за враћање таквог земљишта ранијем сопственику, обавеза давања накнаде лежи на држаоцу овог земљишта у друштвеној својини, па и када је ово земљиште стекао теретним правним послом.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 17. марта 1994. године)

**ОБВЕЗНИК ДАВАЊА НАКНАДЕ КАДА ЈЕ ОДУЗЕТО ЗЕМЉИШТЕ
ДАТО У НАКНАДУ ЗА ДРУГО ЕКСПРОПРИСАНО ЗЕМЉИШТЕ**

Обвезник давања накнаде из члана 12. став 2. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа, је и организација у чију корист, односно у корист њеног правног претходника, је извршена експропријација, а одузето земљиште је дато решењем средске експропријационе комисије (или другог надлежног органа) у накнаду ранијем власнику експроприсане непокретности, па и у ситуацији када корисник експропријације није био носилац права коришћења одузетог земљишта, већ је исто дато непосредно из фонда општенародне имовине.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 16.5.1994. године)

СТРАНКА У ПОСТУПКУ - САВЕТ СТАМБЕНЕ ЗГРАДЕ

Ако се у примени Закона о надзиђивању и претварању заједничких просторија у станове, у управном поступку или управно-судском поступку, као подносилац поднеска појави кућни савет стамбене зграде, односно орган, суд је дужан да у складу са чланом 68. став 1. ЗУП, односно чланом 29. ЗУС, позове подносиоца поднеска да у остављеном року означи лице које може бити странка у поступку.

(Правно схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 16.5.1994. године)

ОДЛУКА У УПРАВНОМ СПОРУ

У управном спору не може суд применом одредбе члана 42. ст. 2. или 3. Закона о управним споровима уважити тужбу и преиначити оспорено решење, тако што се жалба одбија.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 21.12.1994. године)

СТРАНКА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ

Када се не ради о повреди самоуправног права општине и када је оспореним решењем одбијена жалба (уместо да се одбаци) јер општина није била овлашћена за подношење жалбе против решења свог првостепеног управног органа по одредби члана 223. ЗОУП-а, општина се има сматрати странком из управног поступка, те је овлашћена и за покретање управног спора.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 21.12.1994. године)

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Уколико је тужилац уредно евидентирао улаз робе у магацин, не може му се одузети роба, ако није уредно евидентирао промет или није вршио нивелацију цена. У таквим случајевима инспектор има основ за давање налога у смислу члана 22. Закона о контроли, утврђивању и наплати јавних прихода ("Службени гласник РС" бр. 76/91, 20/93) за отклањање неправилности, као и изрицање других мера које инспектор предузима у поступку инспекцијске контроле.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 21.12.1994. године)

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Ако је на основу члана 19. став 1. тач. 1. и 3. Закона о контроли, утврђивању и наплати јавних прихода ("Службени гласник РС" бр. 76/91, 20/93) одузета роба – моторна и прикључна возила, те грађевинска опрема, не може се утврђивати и порез на промет на ту робу.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 21.12.1994. године)

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ОБЛИЦИМА НАКНАДЕ У ПОСТУПКУ ЕКСПРОПРИЈАЦИЈЕ

Када ранији сопственик експроприсане непокретности захтева накнаду давањем у својину другог одговарајућег земљишта, односно

објекта, а корисник експропријације нуди само новчану накнаду, о облику ове накнаде одлучује се у ванпарничном поступку по правоснажности решења о експропријацији.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 21.12.1994. године)

ВРАЋАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 7. став 3. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу ПЗФ и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа - "Сл. гласник РС" бр. 18/91 и 20/92.

Када комисија за враћање земљишта решењем утврди да подносиоцу захтева припада право на новчану накнаду, истим решењем је дужна да утврди и обвезнике те накнаде.

Уколико ово није учињено коначним решењем, странке могу захтевати од комисије доношење допунског решења у том погледу.

У случају да је одузето земљиште у јавним књигама уписано као јавно добро, односно ток речног корита, ранијем сопственику новчану накнаду исплаћује водопривредна организација која је носилац права коришћења овог земљишта, односно одговарајућа друштвено-политичка заједница.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 18. јануара 1995. године)

НАЧЕЛО САСЛУШАЊА СТРАНКЕ У ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

Орган који води поступак утврђивања општег интереса за експропријацију, у смислу члана 20. Закона о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95), чини повреду правила поступка из члана 9, у вези са чланом 132. Закона о општем управном поступку, уколико сопственику неорокретности не омогући да се изјасни о свим чињеницама и околностима значајним за доношење законитог и правилног решења.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 3. марта 1999. године)

УПИС ХИПОТЕКЕ У КАТАСТАР ЗЕМЉИШТА

Хипотека као средство обезбеђења се не може уписати у катастар земљишта.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 8. децембра 2000. године)

УПИС У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ

Лице рођено у бившој Југословенској Републици (у саставу СФРЈ) и уписано у матичну књигу рођених у тој републици има право уписа у матичну књигу рођених у СРЈ - по месту свог пребивалишта, на основу одредаба члана 22. ст. 1. и 2. Закона о матичним књигама ("Службени гласник РС", број 15/90), ако је на дан подношења захтева тога лица првостепеном органу односна бивша југословенска република била међународно призната држава.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 8. децембра 2000. године)

ОСНОВ ЗА УПИС ЗЕМЉИШТА У КАТАСТАР ЗЕМЉИШТА

Упис промене корисника у катастру земљишта врши се на основу коначне одлуке надлежног суда општине о додели земљишта и закљученог уговора о давању на коришћење градског грађевинског земљишта.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 26. септембра 2001. године)

АКТ О ПРЕСТАНКУ ДУЖНОСТИ СУДИЈЕ ЗА ПРЕКРШАЈЕ

Решење о престанку дужности судије за прекршаје због разрешења представља управни акт против кога је дозвољено вођење управног спора и мора бити образложено, те садржати поуку о правном средству.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 21. фебруара 2002. године)

ОДЛУЧИВАЊЕ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

1. Рок од 48 часова у коме републичка изборна комисија доноси решење по приговору у смислу члана 96. став 1. Закона о избору народних посланика подразумева доношење одлуке по приговору, израду писменог отправка решења и доставу решења подносиоцу приговора.

2. Сваки подносилац предлога кандидата за председника републике овлашћен је на подношење приговора на објављену листу кандидата, а не само подносилац предлога кандидата чија је кандидатура правноснажно утврђена.

3. Ако за усвајање предлога одлуке републичке изборне комисије није гласао довољан број чланова предвиђен чланом 16. став 2. Пословника Републичке изборне комисије сматра се да је предлог одбијен.

4. Достављање мање од 10.000 потписа бирача којима се подржава кандидатура одређеног кандидата за председника Републике уз предлог у смислу члана 5а а у вези са чланом 3. став 3. Закона о избору председника Републике није разлог за доношење одлуке о одбацивању предлога кандидата, па се по тако поднетом предлогу поступа сходном применом члана 46. став 2. Закона о избору народних посланика, а на основу члана 1. Закона о избору председника Републике.

(Правна схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 17. септембра 2002. године)

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА ПРЕД РЕПУБЛИЧКОМ ИЗБОРНОМ КОМИСИЈОМ

Листа кандидата за председника Републике може се оспоравати само у погледу правилности примене члана 5в и 5г Закона о избору председника Републике, а не из разлога који су могли бити истицањени у поступку кандидатуре која је у међувремену постала правноснажна, јер би то представљало понављање поступка по тако утврђеној кандидатури код Републичке изборне комисије, које није допуштено правно средство у изборном поступку, с обзиром на његову хитност и правну природу, ни Законом о избору председника републике, а ни Законом о избору народних посланика.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 18. септембра 2002. године)

УТВРЂИВАЊЕ УКУПНОГ БРОЈА БИРАЧА

Републичка изборна комисија утврђује укупан број бирача у Републици Србији само на основу збира података о броју бирача из решења о закључењу бирачких спискова општинских органа управе и није овлашћена да врши било какве измене у бирачким списковима мимо случајева прописаних чланом 22. став 1. Закона о избору народних посланика.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 10. децембра 2002. године)

ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЖАЛБЕ

Жалбу у складу са одредбама члана 18. став 1. и члана 8. Закона о избору посланика Скупштине Србије и Црне Горе може да изјави само посланичка група или кандидат за посланика са листе посланичке групе.

У поступку по жалби поднетој на основу члана 18. Закона о избору посланика Скупштине Србије и Црне Горе, не могу се оспоравати одлуке административног одбора донете на основу одредбе члана 5. и члана 12. истог закона.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 24. фебруара 2003. године)

ПРИВАТИЗАЦИЈА И УПРАВНИ СПОР

1. Акт из члана 32. став 5. Закона о приватизацији има карактер управног акта чија се законитост цени у управном спору пред Врховним судом Србије.

2. Активну легитимацију за подношење тужбе против акта из члана 32. став 5. Закона о приватизацији имају само учесници јавног тендера, а не и субјекти приватизације.

3. У управном спору поводом акта из члана 32. став 5. Закона о приватизацији може се оспоравати само законитост спроведеног поступка јавног тендера.

(Правна схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 19. фебруара 2003. године)

ПРИЗНАВАЊЕ СТАЖА СА УВЕЋАНИМ ТРАЈАЊЕМ

1. Полазећи од стварне надлежности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених за утврђивање стажа осигурања цивилних лица на служби у војсци Југославије, у смислу члана 104. став 2. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања, решење о признавању стажа са увећаним трајањем осигуранику представља процесну и правну сметњу да надлежни орган утврђује постојање спорног стажа.

2. Решење војног органа о признавању стажа са увећаним трајањем осигуранику из члана 11. тачка 2. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања не представља правни основ за упис података у матичну евиденцију надлежног фонда.

(Правна схватања Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 24. маја 2004. године)

ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Судска надлежност се одређује уставом и законом, па је приликом одлучивања по жалби, ради заштите изборних права у поступку избора за посланике Аутономне покрајине Војводине, стварно надлежан општински суд чија је надлежност установљена законом, а не Врховни суд Србије чија је надлежност прописана одлуком о избору посланика у скупштини Аутономне покрајине Војводине.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 7. септембра 2004. године)

САГЛАСНОСТ СУКОРИСНИКА ПАРЦЕЛЕ

За извођење грађевинских радова од стране сукорисника парцеле, за које је према Закону о планирању и изградњи потребно прибавити одобрење за градњу, неопходна је сагласност свих сукорисника парцеле, без обзира на чињеницу да ли је између сукорисника уређен начин коришћења.

Противљење сукорисника парцеле, који је знао за извођење грађевинских радова на парцели за које је потребно одобрење за градњу, у поступку усаглашавања бесправне градње другог сукорисника, представља злоупотребу права и не ужива правну заштиту.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 30. маја 2004. године)

ОБВЕЗНИЦИ ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА

Обвезници плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање према Закону о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС" бр. 34/93) у смислу члана 12. и 191. истог закона су и лица која самостално обављају привредну или другу делатност без обзира да ли су истовремено осигурани и по основу радног односа.

Лица која самостално обављају привредну и другу делатност и оснивачи и суоснивачи предузећа нису обвезници доприноса за осигурање за случај незапослености, према Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС" бр. 71/03), уколико су истовремено осиграни по основу радног односа.

(Правно схватање Одељења за управне спорове Врховног суда Србије од 30. маја 2004. године)

НОВЧАНА НАКНАДА ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Незапослени има право на новчану накнаду уколико му је радни однос престао по основу споразума са послодавцем закљученог на иници-

јативу послодавца, без обзира да ли је иницијатива упућена одређеном раднику или у форми општег позива неодређеном броју незапослених.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 24. фебруара 2006. године)

УПРАВНИ АКТ

Решење извршног одбора Скупштине општине којим се одбија приговор против одлуке Комисије за расподелу средстава солидарности општине, нема карактер управног акта већ се законитост ове одлуке испитује у поступку код општинског суда.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 24. фебруара 2006. године)

ЛОКАЛНА КОМУНАЛНА ТАКСА

Власници спортских кладоница у којима се погађају резултати утакмица нису власници објеката за "забавне игре" па не могу бити ни обвезници плаћања локалне комуналне таксе по овом основу.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 24. фебруара 2006. године)

УСЛОВИ ЗА ПОРЕСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ

Сама чињеница да купац није пронађен на адреси из Регистра привредних субјеката у који је уписан, не значи да продавац робе не испуњава услове за пореско ослобођење из члана 23. у вези члана 22. Закона о акцизама и порезу на промет и из члана 4. у вези члана 3. Закона о порезу на промет.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 24. фебруара 2006. године)

КОМУНАЛНА ТАКСА ЗА ФИРМУ

Комунална такса за фирму се плаћа уколико је она заиста и истакнута, па неистицање фирме може да представља прекршај, а не разлог за утврђивање обавезе плаћања комуналне таксе за фирму.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 24. фебруара 2006. године)

ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА

Обавеза плаћања доприноса за социјално осигурање осигураника самосталних делатности постоји све до одјаве осигурања, без обзира на изречену меру забране вршења делатности.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 24. фебруара 2006. године)

ОВЛАШЋЕЊЕ ИНСПЕКТОРА РАДА

Инспектор рада није овлашћен да на основу одредбе члана 269. став 1. Закона о раду наложи послодавцу да са запосленим закључи уговор о раду на неодређено време.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 19. јуна 2006. године)

УТВРЂИВАЊА ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

Приликом утврђивања испуњености услова за проглашење изборне листе националне мањине, потребан број потписа бирача који подржавају изборну листу цени се према бројности националне мањине, економским, социјалним и другим условима у којима њени припадници живе и то тако да се обезбеди пуна равноправност између припадника националне мањине и грађана који припадају већини.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 5. јануара 2007. године)

**ОДЛУЧИВАЊЕ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ
ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ**

Републичка изборна комисија није овлашћена да без приговора, по службеној дужности поништава изборе на поједином бирачком месту.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 29. јануара 2007. године)

ЦАРИНСКА ОСНОВИЦА КОД УГОВОРА О ЛИЗИНГУ

Царинска основица за обрачун годишње царине привремено увезене робе по основу уговора о лизингу, утврђује се на основу цене нове робе у време одобреног привременог увоза, умањене за проценат истрошености.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 08. маја 2007. године)

УПРАВНИ АКТ

Решење министарства за државну управу и локалну самоуправу, донесено на основу члана 111. став 2. Закона о локалној самоуправи, нема карактер управног акта.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 08. маја 2007. године)

ПОВРАЋАЈ ПОРЕЗА И КАМАТЕ

Поништајем првостепеног решења у пореском поступку странка стиче право на повраћај пореза који је платила на основу тог решења са каматом од дана уплате пореза. Уколико пореска управа новим решењем утврди пореску обавезу у истом износу и то решење буде уручено странци, нема основа за повраћај плаћеног пореза и камате.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 22. маја 2007. године)

АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ПРЕВОЗНИКА

Активно је легитимисан за подношење тужбе у управном спору против решења којим је одлучено о захтеву за регистрацију реда вожње у међумесном линијском превозу путника, осим превозника о чијем захтеву је одлучено решењем и превозник који има већ одобрен ред вожње на истој линији.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 22. маја 2007. године)

АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА СОЛИДАРНОГ ЈЕМЦА

Купац непокретности који солидарно јемчи за плаћање пореза на пренос апсолутних права, а није изјавио жалбу на првостепено решење, није активно легитимисан за подношење тужбе против коначног решења о утврђивању пореске обавезе продавца по основу промета те непокретности, иако је учествовао у првостепеном поступку.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 22. маја 2007. године)

НАДЛЕЖНОСТ ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ

Врховни суд Србије решава све предмете за оцену законитости коначних управних аката војних органа.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 22. маја 2007. године)

ПОВРЕДА ПРАВИЛА СУДСКОГ ПОСТУПКА

Незначавање имена и презимена записничара у уводу одлуке донете у управном спору и непотписивање оригинала судске одлуке од стране записничара, не представља повреду правила поступка од утицаја на решење ствари.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 07. јуна 2007. године)

ОДУЗИМАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА РАД БАНЦИ

Уклањање дела тражене пословне документације банке током контроле њеног рада представља онемогућавање вршења контроле од стране Народне банке Србије и разлог за одузимање дозволе за рад банци.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије, од 28. јуна 2007. године)

ОДЛУЧИВАЊЕ САВЕТА РЕПУБЛИЧКЕ РАДИОДИФУЗНЕ АГЕНЦИЈЕ

1. Савет републичке радиодифузне агенције, као колегијални орган у доношењу решења при одлучивању о забрани емитовања телевизијског програма емитера мора сачинити посебан записник о гласању.

2. Право да настави са емитовањем програма радио и/или телевизијска станица, до окончања одговарајућег јавног конкурса за издавање дозволе за емитовање програма, подразумева да ова станица програм може емитовати до доношења решења по њеном приговору који је као учесник конкурса уложила на одлуку о издавању дозволе за емитовање програма, по том конкурс.

3. Уплата депозита по јавном конкурс за издавање дозволе за емитовање радио програма мора да буде извршена за време трајања рока за пријављивање на конкурс.

4. Савет радиодифузне агенције није овлашћен на дискреционо одлучивање у поступку за издавање дозвола за емитовање радио програма.

5. У уводу решења Савета републичке радиодифузне агенције којим одлучује о приговору на решење о издатој дозволи за емитовање радио програма мора бити означен дан седнице на којој је решење по приговору донето.

6. При доношењу одлуке о издавању дозволе за емитовање радио програма Савет републичке радиодифузне агенције мора сачинити посебан записник о гласању, што је дужан учинити и при одлучи-

вању по приговору, с тим што може ставити само забелешку на спису уколико је у поступку по приговору једногласно одлучено.

(Правна схватања Управног одељења Врховног суда Србије, од 28. јуна 2007. године)

НАКНАДА ЗА ПРОНАЛАЖЕЊЕ, УНИШТАВАЊЕ И ДЕЗАКТИВИРАЊЕ УБОЈНИХ СРЕДСТАВА У МИРУ

Право на накнаду за проналажење, уништавање и деактивирање убојних средстава у миру припада и лицу за које се утврди да је било ангажовано на извршавању послова проналажења, деактивирања и уништавања убојних средстава у миру, без обзира да ли је за извршавање тих задатака донет посебан акт начелника Генералштаба војске Србије.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 11. априла 2008. године)

СУДСКА ЗАШТИТА У ДИСЦИПЛИНСКОМ ПОСТУПКУ

Против коначне одлуке донете у дисциплинском поступку осуђени има право на судску заштиту у управном спору пред Врховним судом Србије.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 01. октобра 2007. године)

ОДЛУЧИВАЊЕ ПОВРЕНИКА

Повереник за информације од јавног значаја је дужан да одлучи по жалби странке изјављеној због недоношења решења по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја, без обзира што је орган власти током поступка одлучио по захтеву.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 04. јула 2008. године)

ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ПРАЋЕЊЕ ИЗБОРА

У поступку који се покреће пријавом страног посматрача за праћење избора Републичка изборна комисија издаје службена овлашћења страним посматрачима, а није овлашћена да по слободној оцени одлучује о давању одобрења подносиоцима пријаве.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 16. јануара 2008. године)

ИЗМЕНА РЕШЕЊА О ОДРЕЂИВАЊУ БИРАЧКИХ МЕСТА

Републичка изборна комисија, као орган надлежан за спровођење избора, није надлежна да оцењује исправност података унетих у оверени извод из бирачког списка достављен Републичкој изборној комисији након доношења решења о закључењу бирачког списка и да, на основу констатованих недостатака у том изводу измени решење о одређивању бирачких места, тако што ће поједина бирачка места бристати.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 12. јануара 2008. године)

НОВЧАНА НАКНАДА ЗБОГ ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА

Остваривање права на новчану накнаду због престанка радног односа у складу са Одлуком о утврђивању програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију не искључује право незапосленог лица на остваривање новчане накнаде за случај незапослености према Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС" бр. 71/2003 и 84/2004).

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 20. марта 2009. године)

ПЛАТА ПРОФЕСИОНАЛНОГ ВОЈНИКА

Професионалном војнику који фактички обавља послове другог формацијског места поред послова формацијског места на које је постављен припада право на увећање плате по основу заступања иако надлежни старешина није донео акт којим је професионални војник одређен за заступника на другом формацијском месту.

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 20. марта 2009. године)

ПРАВО НА НОВЧАНУ НАКНАДУ

Код оцене захтева за признавање права на новчану накнаду код националне службе за запошљавање лица коме је радни однос престао на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду, карактер већ исплаћене накнаде се цени према правној природи, а не према називу новчаног примања (отпремнина, новчана накнада, посебна новчана накнада).

(Правно схватање Управног одељења Врховног суда Србије од 20. марта 2009. године)

За Билтен Управног суда приредили:
судије Управног суда:
Ружа Урошевић
Стево Ђурановић

**АКТУЕЛНЕ СЕНТЕНЦЕ
УПРАВНОГ ОДЕЉЕЊА
ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ**
објављене у периоду
од 2005. до 2010. године

ПРОЦЕСНО ПРАВО

ВАНРЕДНО УКИДАЊЕ РЕШЕЊА

Ванредним укидањем решења у управном поступку се отклањају штетне последице неограниченом броју људи, па се ово ванредно правно средство не може користити у случају када се извршеним решењем наноси штета здрављу неком од суседа.

Из образложења:

По оцени Врховног суда Србије, извршност решења (која настаје на начин предвиђен одредбом члана 261. тачка 3. ЗУП-а), треба да се односи на решења чијим се непосредним извршењем стварају последице из члана 256. ЗУП-а. У овој управној ствари, решење које је укинато по овом ванредном правном средству, својим непосредним извршењем не ствара никакву непосредну опасност предвиђену цитираном законском одредбом, већ ово решење представља један од доказа у поступку прибављања одобрења за градњу, легализацију изграђене стругаре. Такође, ванредно правно средство из члана 256. ЗУП-а се примењује само у ситуацијама ако се наведене непосредне опасности предвиђене овом одредбом не би могле успешно отклонити другим средствима којима би се мање дирало у стечена права.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 1961/03 од 29. априла 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

УПРАВНИ СПОР

Решење о обустављању поступка донето на основу члана 26. Закона о управним споровима представља правноснажно решену ствар.

Из образложења:

Како се из напред изнетог види да је обустављен поступак по тужби тужилаца којом су оспорили законитост истог управног акта, из чега произлази да постоји идентитет странака и идентитет предмета спора, то се, по налажењу суда, ради о пресуђеној ствари. Ово због тога што, по оцени Врховног суда Србије, одустанак од тужбе из члана 26. Закона о

управним споровима по својој правној природи представља одрицање од тужбеног захтева сагласно члану 59. истог закона у вези члана 331а) Закона о парничном поступку, па је искључено подношење тужбе у управном спору у истој правној ствари.

Са изнетог Врховни суд Србије је тужбу одбацио на основу члана 28. став 1. тачка 6. Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ" број 46/96).

(Из решења Врховног суда Србије, У бр. 783/03 од 11. октобра 2004. године.) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Милка Милутиновић, саветник ВСС

УПРАВНИ АКТ

Одлука дисциплинске комисије београдске берзе о дисциплинској одговорности члана берзе није управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима и против таквог акта се не може водити управни спор.

Из образложења:

По схватању Врховног суда Србије, правилно Окружни суд у Београду сматра да решење дисциплинске комисије Београдске берзе није управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима и против таквог акта се не може водити управни спор, јер њиме није решавано о каквој управној ствари, тужиоца - члана берзе, нити је решење донето након проведеног управног поступка. Оспореним решењем одлучено је о дисциплинској одговорности подносиоца захтева (тужиоца) за учињене повреде дисциплине, након проведеног дисциплинског поступка. Дисциплинска одговорност је одговорност за повреду правила понашања, тј. дисциплине, а о њој се разматра - претреса у дисциплинском поступку који се проводи сагласно начелима, правилима и институтима тог поступка, а не управног.

Погрешно подносилац захтева сматра да то што је начин његовог пословања прописан Законом о берзама, берзанском пословању и берзанским посредницима као и Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, те да он послује на основу добијених дозвола, се има тумачити тако да је о његовој дисциплинској одговорности за рад на берзи решено у управном поступку, управним актом државног органа. Ово стога јер у проведеном дисциплинском поступку није решава-

но о законитости пословања тужиоца у смислу прописа које је навео, нити му је у смислу тих прописа, применом Закона о општем управном поступку, наложена каква обавеза. Оспореним решењем утврђено је, у проведеном дисциплинском поступку, да је подносилац захтева извршио повреде одредаба Статута, Правила берзе и добрих пословних обичаја, које су му стављене на терет, чија повреда, као дисциплински прекршај, је прописана на Правилима Београдске берзе.

(Из пресуде Врховног суда Србије, Увп. II 51/04 од 7. октобра 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Марија Тарфа-Мирков, саветник ВСС

САГЛАСНОСТ НА ЕЛАБОРАТ ОСНИВАЊА ФАКУЛТЕТА

Одлучивање по захтеву факултета чији оснивач није Република за давање сагласности на елаборат о оправданости оснивања факултета не представља решавање управне ствари.

Из образложења:

Одредбом члана 13. став 2. Закона о универзитету ("Сл. гласник РС" бр. 21/02), прописано је да у поступку оснивања универзитета, односно факултета чији оснивач није Република, оснивач доноси елаборат о оправданости оснивања, који, по ставу 3. истог члана овог закона, садржи разлоге за оснивање универзитета, односно факултета, услове које обезбеђује оснивач за почетак рада и обављања делатности и предлог наставног плана и програма студија, а сагласност на елаборат из става 2. овог члана даје Републички завод, за развој и универзитетско образовање - члан 13. став 4. овог закона. По прибављеној сагласности на елаборат оснивач доноси акт о оснивању универзитета односно факултета, како је то одређено ставом 5. члана 13. истог закона. Према одредбама члана 12. овог закона факултет може отпочети са радом и обављати делатност ако испуњава кадровске, просторне и техничке услове које прописује Министарство просвете и спорта на предлог Републичког савета за развој универзитетског образовања и ово министарство утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављања делатности универзитета односно факултета, с тим што оснивач уз захтев за утврђивање тих услова подноси доказ о испуњености услова. Одредбом члана 12. став 5. овог закона је прописано да против решења којим се одбија захтев за оснивање универзитета односно факултета може се водити управни спор.

С обзиром на наведене одредбе закона суд налази да сагласност на елаборат о оснивању факултета нема карактер самосталног управног акта из члана 6. Закона о управним споровима, већ иста представља само неопходан услов да оснивач факултета донесе акт о оснивању факултета када прибави сагласност на елаборат о оправданости оснивања факултета у смислу члана 13. Закона о универзитету. Самостални управни акт против кога је дозвољено вођење управног спора је решење којим се, у смислу члана 12. истог закона, утврђује испуњеност услова (кадровских, просторних и техничких) за почетак рада факултета и обављање његове делатности, односно акт којим се одбија захтев за оснивање факултета, а не и одлука Републичког савета за развој универзитетског образовања поводом поднетог захтева за давање сагласности на елаборат о оправданости оснивања факултета. По ставу овог суда, давањем односно одбијањем сагласности се не решава одређена управна ствар и такво одлучивање органа ни суштински, а ни по правном дејству не представља решење о одређеном праву или обавези странке. Стога суд сматра да сагласност на елаборат о оправданости оснивања факултета коју у смислу члана 13. став 4. Закона о универзитету даје Републички савет за развој универзитетског образовања не представља управни акт сагласно одредби члана 6. ЗУС-а. Како се управни спор може водити само против управног акта, то и спор због недоношења решења (ћутања администрације) у смислу одредбе члана 24. Закона о управним споровима се може водити само ако се ради о недоношењу управног акта по захтеву поднетом у управној ствари, а не и у случају недоношења акта у каквој другој ствари која није управна и о којој се не решава у управном поступку. Стога Врховни суд сматра да је поднета тужба у конкретном случају недозвољена, па је с обзиром на изложено, а на основу одредбе члана 28. став 1. тачка 2. ЗУС-а, одлучио као у диспозитиву решења.

(Из решења Врховног суда Србије, У. 1169/04 од 7. јула 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Снежана Живковић, судија ВСС

ПРОШИРЕЊЕ ТУЖБЕ НА НОВИ АКТ

Изјава о проширењу тужбе на накнадно донето решење туженог органа, дата у смислу члана 30. став 2. Закона о управним споровима, по својој правној природи представља одустанак од тужбе за оцену законитости ранијег решења туженог органа.

Из образложења:

Из списка предмета Врховног суда Србије У. 818/03 није спорно да је против решења туженог органа 07 број 360-02-00518/1994 од 28.2.2002. године тужилац поднео тужбу у управном спору која је код овог суда заведена под У. 1168/02. Поступајући по решењу Врховног суда Србије У. 1168/2002 од 28.6.2002. године, којим му је наложено да се у року од 15 дана од дана достављања решења изјасни да ли је задовољан решењем туженог органа Министарства финансија и економије Републике Србије у Београду 07 број 360-02-00518/1994 од 23.4.2002. године, донетим за време трајања судског поступка применом одредбе члана 251. Закона о општем у правном поступку, или остаје при поднетој тужби и у ком обиму, односно да ли тужбу проширује и на нови акт, тужилац се изјаснио да није задовољан накнадно донетим решењем туженог органа и да тужбу проширује и на накнадно донето решење од 23.4.2002. године.

Према ставу Врховног суда Србије, изјава о проширењу тужбе на накнадно донето решење туженог органа, дата у смислу члана 30. став 2. Закона о управним споровима, по својој правној природи представља одустанак од тужбе за оцену законитости ранијег решења туженог органа.

Полазећи од изложеног становишта, Врховни суд налази да је основ за поступање по тужби тужиоца поднетој против решења туженог Министарства финансија и економије Републике Србије у Београду 07 број 360-02-00518/1994 од 28.2.2002. године престао да постоји, па је предлог за доношење допунске пресуде неоснован.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у диспозитиву овог решења, на основу члана 59. Закона о управним споровима, а сходном применом члана 340. став 3. у вези члана 339. Закона о парничном поступку.

(Из решења Врховног суда Србије, У. 818/03 од 8. јуна 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Душица Маринковић, судија Окружног суда у Београду

ПРИЈАВА КАНДИДАТА НА КОНКУРС

Сви пријављени кандидати на конкурс за избор у звање наставника и сарадника, а не само предложени кандидат, могу на одлуку изборног већа поднети приговор савету факултета у смислу члана 86. став

7. Закона о универзитету у року од 15 дана од одлуке изборног већа, а тек одлука савета факултета по приговору кандидата на одлуку изборног већа је коначна и представља управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима против кога се може водити управни спор.

Из образложења:

Како Законом о универзитету ("Службени гласник РС" број 21/02) у случају избора у звање наставника и сарадника није искључено право на жалбу против одлуке изборног већа, то према ставу овог суда сви пријављени кандидати на конкурс за избор у звање наставника и сарадника, а не само предложени кандидат, могу на одлуку изборног већа поднети приговор Савету факултета у смислу члана 86. став 7. Закона о универзитету у року од 15 дана од одлуке изборног већа.

Одлука савета факултета по приговору кандидата на одлуку изборног већа је коначна и представља управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима против кога се може водити управни спор.

Преиспитивање поступка за избор наставника и сарадника који су спроведени у време важења Закона о универзитету из 1998. године ("Службени гласник РС" број 20/98) се спроводи по истом поступку предвиђеном за избор кандидата у звање наставника и сарадника.

Како у конкретном случају подносилац захтева није изјавио приговор на одлуку Медицинског факултета универзитета у Београду, односно како оспорена одлука не представља коначни управни акт против кога се може водити управни спор, то је и по схватању овог суда, Окружни суд правилно одбацио тужбу подносиоца захтева као недозвољену утврдивши да због погрешне правне поуке рок за жалбу тече од дана достављања решења суда којим је тужба одбачена као недопуштена, ако странка није пре тога поднела жалбу надлежном органу, а у смислу члана 200. став 6. Закона о општем управном поступку.

(Из пресуде Врховног суда Србије, Увп. II 249/03 од 11. октобра 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Невена Петровић, саветник ВСС

**ПРИГОВОР И ЖАЛБА У ПОСТУПКУ ПРИНУДНЕ НАПЛАТЕ
ПОРЕЗА НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА**

Неблаговремен приговор у поступку принудне наплате пореза на добит предузећа, изјављен у року прописаном за жалбу, има третман жалбе па је порески орган дужан да о њему одлучи.

Из образложења:

Међутим, по налажењу Врховног суда Србије основано се у жалби и у тужби наводи да је ожалбеним закључком одбачен приговор без разматрања његових навода чиме је учињена повреда правила поступка из члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку ("Сл. лист СРЈ" број 33/97 и 31/01). Ово с тога што је тужени орган погрешно оценио да је ожалбени закључак, којим је тужиочев приговор одбачен као неблагоприятен, правилно донет. По правном схватању овог суда првостепени орган је био дужан да изјављени приговор (без обзира на његову неблагоприятност) којим тужилац оспорава решење о принудној наплати сматра жалбом, тим пре што је о истој управној ствари изјављена жалба у смислу члана 103. став 5. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС" број 25/01) која је благовремена, односно поднета у року од 8 дана од дана пријема решења о принудној наплати. У поступку по жалби тужени орган решењем број 433-143/03 од 10.4.2003. године исту оцењује као недопусту, с разлога што је на исто решење већ претходно изјављен приговор у смислу члана 103. ст. 1. до 4. истог закона који је неблагоприятен. Имајући у виду наведено основано се жалбом и тужбом указује да ова управна ствар није расправљена у погледу утврђивања чињеница одлучних за њено решење, а у смислу члана 192. став 1. а у вези члана 8. ЗУП-а. Дакле, тужиочев приговор изјављен у року за жалбу у смислу цитираних одредби закона управни органи су били дужни сматрати жалбом, па је стога касније изјављена жалба поднета у прописаном року требала бити одбачена у смислу одредби ЗУП-а.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2090/03 од 26. фебруара 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Гордана Јосифов, саветник ВСС

ПРЕУРАЊЕНОСТ ЗАХТЕВА ЗА ДОНОШЕЊЕ АКТА У ИЗВРШЕЊУ ПРЕСУДЕ

Захтев за доношење акта у извршењу пресуде одбацује се као поднесен пре времена ако странка посебним поднеском од надлежног органа претходно није тражила доношење новог управног акта.

Из образложења:

Како из претходно наведеног произлази да подносилац захтева ни по посебном налогу суда у остављеном року није доставио доказ да је у смислу одредбе члана 63. став 1. Закона о управним споровима посебним поднеском тражио од туженог доношење новог управног акта, односно није пружио и доказе да у конкретном случају испуњава све процесно правне претпоставке прописане том одредбом за подношење захтева, то је Врховни суд Србије у поступку претходног испитивања истог нашао да га треба одбацити као поднесеног пре времена, односно да аналогно члану 28. став 1. тачка 1. у вези члана 63. Закона о управним споровима ваља одлучити као у диспозитиву.

(Из пресуде Врховног суда Србије, Уи. 1/04 од 5. августа 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Невена Петровић, саветник ВСС

ПОНИШТАЈ АКТА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

Врховни суд Србије у управном спору није надлежан за поступање по тужби за поништај аката Централног регистра хартија од вредности, већ Трговински суд у Београду.

Из образложења:

Наиме, Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената ("Сл. лист СРЈ" бр. 65/02 и "Сл. гласник РС" бр. 57/03), предвиђена је глава Централни регистар хартија од вредности, а у одредби члана 190. је наведено да је Централни регистар хартија од вредности акционарско друштво и да се на Централни регистар хартија од вредности примењују одредбе Закона којим се уређују предузећа, ако овим законом није друкчије одређено. Одредбом члана 212. истог закона је предвиђено да Комисија за хартије од вредности врши надзор над законитошћу пословања Централног регистра хартија од вредности и у врше-

њу надзора може да предузима мере из члана 213. Закона. Имајући у виду одредбу члана 190. цитираног закона, према ставу Врховног суда Србије, донето решење ни према доносиоцу, нити према правној природи акта, не представља решење из члана 6. Закона о управним споровима, које има карактер управног акта чија се законитост може оцењивати у управном спору код овога суда. Стога Врховни суд Србије налази да се донете одлуке Централног регистра хартија од вредности и других финансијских инструмената, као акционарског друштва могу оспоравати у спору код Трговинског суда. Са изнетих разлога, Врховни суд Србије, налазећи да није стварно надлежан за поступање у овој правној ствари, огласио се стварно ненадлежним уступајући списе стварно и месно надлежном Трговинском суду у Београду на основу члана 15. Закона о судовима ("Сл. гласник РС" бр. 46/91...71/92), у вези члана 84. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 63/01...29/04), те на основу члана 59. Закона о управним споровима у вези члана 17. став 1. и члана 46. став 1. ЗПП.

(Из решења Врховног суда Србије, У. 1200/04 од 30. јуна 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодрог Пљакић, судија ВСС

ПОНИШТАЈ ЈАВНЕ АУКЦИЈЕ

Одлука о поништају јавне аукције представља управни акт, донет по слободној оцени, против кога се може изјавити приговор министарству за привреду и приватизацију Републике Србије у року од осам дана од достављања одлуке о поништају јавне аукције.

Из образложења:

Према одредбама члана 10. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији ("Сл. гласник РС" бр. 18/2003) које су ступиле на снагу 8.3.2003. године учесник на јавној аукцији има право приговора на законитост проведеног поступка у року од 8 дана од дана одржавања јавне аукције који се подноси министарству надлежном за послове приватизације и исто је дужно да о приговору одлучи у року од 8 дана од дана пријема приговора, с тим што је акт којим се одлучује о приговору коначан. По ставу Врховног суда, акт из члана 39-а. Закона о приватизацији ("Сл. гласник РС" бр. 38/01 и 18/03) има карактер управног акта чија се законитост цени у управном спору пред Врховним судом. Одлуком првостепеног органа донетог у овој управној ствари, иако иста

није донета у форми решења, се поништавају правне последице одлуке донете на јавној аукцији и таква одлука садржи све елементе управног акта из члана 6. Закона о управним споровима. Ово стога, јер је донета од стране првостепеног органа у вршењу јавног овлашћења садржаног у члану 35-а. Уредбе о продаји капитала и имовине јавном аукцијом и истом се решава о правима, у конкретном случају, физичког лица стечених аукцијом а у управној ствари аукцијске продаје предузећа. Ни Закон о приватизацији, а ни Уредба не прописују али и не забрањују подношење правног средства против одлуке о поништају аукције. Суд налази, имајући у виду начело двостепености у решавању у управним стварима прописано чланом 12. Закона о општем управном поступку, као и чињеницу да учесник на јавној аукцији има право приговора на законитост проведеног поступка аукције, да је против одлуке о поништају јавне аукције дозвољен приговор туженом органу, чији акт по приговору је коначан и подлеже оцени законитости у управном спору.

Међутим, тужилац основано указује на битну повреду одредбе члана 199. ЗУП-а, при доношењу оспореног решења. У одредбама члана 35-а. Уредбе садржана су овлашћења Агенције да може да поништи аукцију ако оцени да су учесници на аукцији својим понашањем нарушили принцип слободне тржишне конкуренције. Стога суд сматра да таква одлука Агенције представља решавање органа по слободној оцени, али да у примени члана 35-а. Уредбе Агенција није ни законом, ни Уредбом нити неким другим прописом ослобођена обавезе прописане чланом 199. ст. 2. и 3. ЗУП-а, да наведе разлоге којима се руководила при доношењу решења. Првостепени орган у образложењу решења само цитира одредбу члана 35-а. Уредбе, а другостепени орган не оцењује уопште наводе приговора, ни приложене доказе уз исти чиме чини битну повреду одредаба члана 235. ЗУП-а, а не отклања ни битну повреду одредбе члана 199. ст. 2. и 3. ЗУП-а коју је учинио првостепени орган, већ само налази да је приговор неоснован и да је Агенција правилно оценила постојање незаконитости у спроведеном поступку аукцијске продаје не означавајући уопште чињенице и разлоге за овакво своје закључивање. Стога је у поновном поступку потребно отклонити наведене битне повреде поступка уз правилно и потпуно утврђење чињеничног стања у овој управној ствари, од чега ће зависити примена материјалног права.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 1897/03 од 17. септембра 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Снежана Живковић, судија ВСС

ОДУЗИМАЊЕ КОНЦЕСИЈЕ

Акт владе Републике Србије о одузимању концесије има карактер управног акта.

Из образложења:

Из стања у списима и образложења оспореног решења произилази да је Влада Републике Србије донела одлуку о давању концесије и одлуку о одређивању концесионара за финансирање, пројектовање, изградњу, коришћење и одржавање дела аутопута Е-75. У складу са овим одлукама Влада Републике Србије као концедент и конзорцијум кога представља Београдска банка из Београда, као концесиона, су закључили уговор о концесији којим су уредили сва међусобна права и обавезе.

Пошто концесионар није испоштовао битне одредбе уговора тужени орган је са позивом на члан 41. став 2. Закона о концесијама ("Сл. гласник РС" бр. 20/97...25/97) одлучио као у диспозитиву оспореног решења тако што је одузео концесију концесионару.

По оцени Врховног суда Србије, оваква одлука је законита јер наведени пропис предвиђа да концесиони однос престаје из разлога који су таксативно побројани, између осталог и одузимањем концесије, с тим што се ово одузимање врши појединачним актом који доноси концедент, ако концесионар не обавља концесиону делатност дуже од годину дана и ако не извршава уговором преузете обавезе.

Наводи тужбе се свде на то да се одузимање концесија врши актом који није управни акт него акт располагања, те да Влада Републике Србије која је уговорна страна у правном односу не може поступати као орган управе у доношењу појединачног акта. Овакав навод је Врховни суд ценио, па је нашао да је неоснован, јер као што је напред речено члан 41. Закона регулише престанак концесионог односа, а у ст. 1. и 4. изричито наводи да се одузимање концесије врши појединачним актом који доноси концедент. Из овакве законске формулације произилази да је акт о одузимању концесије управни акт из члана 6. Закона о управним споровима, јер га је донео државни орган у вршењу јавних овлашћења решавајући о одређеном праву правног лица у управној ствари. Како се ради о управном акту, то се он може побијати само у управном спору па је правилна

правна поука из оспореног решења да се против овог акта може покренути управни спор пред Врховним судом Србије.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2805/02 од 19. фебруара 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

КАРАКТЕР НАКНАДЕ ТРОШКОВА ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ И НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ

За одлучивање по тужби учесника избора за председника Републике за исплату разлике трошкова изборне кампање, као имовинско-правног захтева из јавних прихода, а не поништај управног акта, стварно је надлежан редован суд у парници.

Из образложења:

Наиме, према правном схватању Врховног суда Србије, акт - наведено решење (о употреби средстава текуће буџетске резерве) Владе Републике Србије, иначе донето у смислу члана 10. став 1. Закона о финансирању политичких странака, није управни акт у смислу одредбе члана 6. став 2. Закона о управним споровима, пошто није акт управног одлучивања (одлучивања у каквој управној ствари) - већ акт пословања Владе. Такође, на основу тог решења Владе ни извршена расподела и исплата средстава свим учесницима избора од стране Министарства финансија Републике Србије у смислу члана 10. ст. 2. и 3. наведеног Закона - није управно одлучивање, већ буџетско пословање тог Министарства.

Како је према самим наводима тужбе предмет спора у ствари захтев за исплату разлике трошкова изборне кампање за Председника Републике, односно имовинско-правни захтев заснован на закону, а не ради се о заштити изборног права према Закону о управним споровима, то је сходно одредбама члана 12. став 1. тачка 2. под а) Закона о судовима ("Службени гласник РС", бр. 46/91...71/92) за одлучивање по њему стварно и месно надлежан Други општински суд у Београду, у парничном поступку, а не Врховни суд Србије у управном спору.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2809/04 од 6. септембра 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Гордана Богдановић, саветник ВСС

ДОСТАВА ПИСМЕНА ФИЛИЈАЛИ БАНКЕ

У поступку инспекцијског надзора, неуредна је достава писмена филијали уместо банци са статусом правног субјекта уписаног у регистар трговинског суда.

Из образложења:

Приликом доношења оспореног решења учињена је повреда правила поступања која се тиче права учешћа странке у поступку из члана 9. у вези члана 133. ЗУП-а, јер тужиоцу као субјекту са својством правне личности није омогућено да учествује у поступку.

Из списка произлази да није спорна чињеница да је тужени орган преко Одсека финансијске инспекције Народне банке Србије вршио контролу пословања код филијале тужиоца и да је записник о нађеном стању доставио филијали са налогом да се изјасни у року од 2 дана.

Према ставу Врховног суда Србије, достава писмена од којих теку рокови Филијали банке, која нема својство правне личности, уместо банци која је са својством правног субјекта уписана у регистар Трговинског суда, представља неуредну доставу по ЗУП-у која не производи правно дејство. У овом предмету се не ради о достављању према члану 81. став 2. ЗУП-а лицима која немају својство правног лица, већ је требало доставу извршити у смислу става 1. истог члана правном субјекту који има својство правне личности, а у оквиру кога послује филијала.

Чињеница да се тужени о примедби тужиоца изјаснио путем службене белешке, после донетог решења, не отклања учињену повреду правила поступања јер о приговору на сачињени записник тужени орган мора да се изјасни у образложењу оспореног решења и објасни разлоге због којих не прихвата наводе тужиоца из приговора.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. бр. 1263/03 од 1. септембра 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ИСПРАВЉАЊЕ ГРЕШАКА У РЕШЕЊУ

Ако тужени орган не исправи, у смислу одредбе члана 209. Закона о општем управном поступку, грешке у именима или бројевима, писању или рачунању као и друге очигледне нетачности у решењу -

до достављања списка суду који у управном спору одлучује о законитости оспореног решења - донето решење је незаконито.

Из образложења:

Увидом у оспорено решење Врховни суд Србије утврдио је да је тужени орган по жалби одлучивао о решењу број 183-34465/04-ХИХ-05 од 21.12.2004. године уместо о решењу број 183-34485/04-ХИХ-05 од 21.12.2004. године. Према правном схватању Врховног суда Србије, ако тужени орган не исправи, у смислу одредбе члана 209. Закона о општем управном поступку, грешке у именима или бројевима, писању или рачунању као и друге очигледне нетачности у решењу - до достављања списка суду који у управном спору одлучује о законитости оспореног решења, учинио је битну повреду правила поступка.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. 2656/05 од 19. октобра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Јелена Тишма-Јовановић, саветник ВСС

**КАРАКТЕР АКТА ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА
О НЕВРШЕЊУ ИЗБОРА ОДНОСНО РЕИЗБОРА
У ЗВАЊЕ САРАДНИКА ФАКУЛТЕТА**

Одлуке декана факултета да се не врши избор, односно реизбор сарадника универзитета односно факултета, представљају управне акте.

Из образложења:

Законом о Универзитету ("Службени гласник РС", бр. 20/98) је прописано да се на факултету, односно универзитету као образовној установи, а у складу са законом и статутом универзитета, односно факултета, остварују образовно-научна, односно образовно-уметничка делатност прописана тим законом, дакле делатност у области образовања у којем систем уређује и обезбеђује Република Србија у смислу члана 72. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије. Сагласно наведеном, а како су цитираним законом из 1998. године прописана звања наставника и сарадника универзитета, услови за избор у ова звања, поступак и надлежни орган за избор, то одлуке о избору у звање наставника и сарадника универзитета доноси надлежан орган факултета прописан законом, у вршењу јавних

овлашћења, ауторитативно, у поступку који је прописан законом, решавајући о правима физичког лица у управној ствари, непосредно примењујући пропис. Стога одлуке о избору наставника и сарадника којима су окончани поступци у време важења Закона из 1998. године, представљају управне акте сходно одредби члана 6. став 2. Закона о управним споровима, па и одлука да се не врши избор односно реизбор сарадника универзитета односно факултета.

(Пресуда Врховног суда Србије, Увп. II 135/04 од 8. јуна 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Невена Милојчић, судија ВСС

**КАРАКТЕР АКТА О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ МИНИСТРА НА
ОДЛУКУ УПРАВНОГ ОДБОРА О ИЗБОРУ ДИРЕКТОРА
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ**

Одбијање давања сагласности Министра просвете и спорта на одлуку Управног одбора о избору директора Предшколске установе не представља управни акт.

Из образложења:

Одредбом члана 6. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96) је прописано да се управни спор може водити само против управног акта, а то је акт којим државни орган или предузеће или друга организација у вршењу јавног овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Према одредби члана 59. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 62/03...62/04) директора предшколске установе - дечијег вртића бира Управни одбор, а према ставу 4. истог члана Закона одлука са документацијом о изабраном кандидату доставља се Министру просвете и спорта на сагласност. Одредбом члана 59. став 6. истог закона је прописано да учесник конкурса незадовољан одлуком о избору директора Установе (предшколске установе и школе) има право на судску заштиту у управном спору.

Како се у конкретном случају ради о решењу које доноси један орган у сагласности са другим органом, то орган који доноси решење са-

ставља га као нацрт одлуке и доставља са списима предмета на сагласност другом органу који може дати сагласност потврдом на самом решењу или посебним актом, па је решење донето кад је други орган дао сагласност и оно се сматра актом органа који га је донео, односно издао, у смислу одредбе члана 194. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97). Управни спор се, према томе, може водити, у смислу наведених прописа, само уколико надлежни орган да сагласност, а ако он одбије да је да, састављено решење не производи никакво правно дејство.

Оспореним решењем није дата сагласност на одлуку Управног одбора о избору директора Предшколске установе, па тиме, у смислу члана 6. Закона о управним споровима и цитираног прописа, није решено о праву или обавези одређеног лица или друге странке у управној ствари, због чега решење које се тужбом оспорава не представља управни акт, који има самостално правно дејство.

Стога је Врховни суд Србије, применом одредбе члана 28. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву решења.

(Решење Врховног суда Србије У. 4283/04 од 14. октобра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Весна Карановић, саветник ВСС

КАРАКТЕР АКТА О ПОСТАВЉЕЊУ ЛИЦА У ИЗБОРНИМ ЗВАЊИМА

Постављење заменика секретара скупштине општине, па и његово разрешење, не представља појединачни акт о избору и именовању, односно разрешењу од дужности лица у изборним звањима, због чега је против тог акта недопуштено вођење управног спора.

Из образложења:

Побијаним решењем окружног суда је одбачена, као недопуштена, тужба, којом се тужилац пре истека мандата разрешава функције заменика секретара Скупштине општине. Тужилац је захтевом за ванредно преиспитивање тражио да се побијано решење укине, сматрајући да је решење

Скупштине општине о разрешењу секретара Скупштине општине управни акт, у смислу члана 6. став 2. Закона о управном поступку.

Из образложења побијане судске одлуке и списка предмета произилази да је окружни суд правилно нашао, у поступку претходног преиспитивања поднете тужбе, оцењујући постојање процесних услова за вођење управног спора, да је тужба недопуштена, јер акт који се њоме побија није управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима, против кога се може водити управни спор. По оцени овога суда, постављење заменика секретара Скупштине општине, па и његово разрешење, не представља појединачни акт о избору и именовању, односно разрешењу од дужности лица у изборним звањима, због чега је недопуштено вођење управног спора у конкретном случају.

(Пресуда Врховног суда Србије Увп.І 404/04 од 15. јуна 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Весна Мараковић, саветник ВСС

ОДБИЈАЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ УРБАНИСТИЧКИХ УСЛОВА

Одлука о одбијању захтева за издавање акта о урбанистичким условима представља управни акт, па и недоношење решења по таквом захтеву има карактер управног одлучивања.

Из образложења:

Тужилац је поднео захтев за издавање акта о урбанистичким условима за градњу комплекса бензинске станице са пратећим садржајем, о коме је тужени орган био дужан да одлучи у року од 30 дана од дана пријема, у складу са одредбом члана 57. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03). Одбијање захтева за издавање акта о урбанистичким условима представља управно одлучивање, па и недоношења акта по поднетом захтеву представља разлог за подношење жалбе надлежном другостепеном органу - министарству надлежном за послове урбанизма, као да је захтев одбијен, у смислу одредбе члана 208. став 2. Закона о општем управном поступку. Тек за случај да тај орган не одлучи у року од 60 дана или у законом одређеном краћем року, односно да не донесе решење ни у даљем року од 7 дана по поновљеном тражењу, стекли би се услови прописани одредбом члана 24. Закона о

управним споровима за подношење тужбе Врховном суду Србије због "ћутања администарције".

(Решење Врховног суда Србије, У. бр.5238/05 од 5. октобра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник ВСС

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА

Тужбу за понављање поступка окончаног пресудом Врховног суда Србије, донетом по захтеву за заштиту законитости, овлашћен је да поднесе само Републички јавни тужилац.

Из образложења:

У поступку претходног испитивања тужбе Врховни суд Србије је нашао да је тужба изјављена од неовлашћеног лица. Наиме, тужбу за понављање поступка поднело је Акционарско друштво за трговину и услуге "Југошећер" из Београда, а поступак чије се понављање тражи је вођен по захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Како поступак није вођен по захтеву тужиоца, Врховни суд Србије је нашао да он нема легитимацију за подношење тужбе за понављање поступка, с обзиром да није био легитимисан ни за подношење захтева за заштиту законитости, па је тужбу одбацио применом одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96).

(Решење Врховног суда Србије, Узз. 6/03 од 20. априла 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник ВСС

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА

Ако је другостепени орган донео одлуку по жалби против решења првостепеног органа, којим је решен предлог странке за понављање поступка окончаног решењем истог другостепеног органа по жалби у редовном поступку, може се узети да је другостепени орган исправио грешку поступка из члана 245. став 2. ЗУП-а.

Из образложења:

Приликом одлучивања суд је имао у виду одредбу члана 245. став 2. ЗУП-а која прописује да о предлогу за понављање поступка решава ор-

ган који је донео коначно решење, па налази да је у конкретном случају пошто је против решења Царинарнице, чије понављање поступка тужилац тражи, била поднета жалба и по њој је, у меритуму, одлучивао тужени, за доношење одлуке по предлогу тужиоца за понављање окончаног поступка надлежан тужени, а не Царинарница. Како није тако поступљено учињена је грешка у примени члана 245. став 2. ЗУП-а. Међутим, по оцени суда, ова грешка у примени поменутог члана није учињена на штету тужиоца, а тиме што је тужени, као надлежни другостепени орган, оспореним решењем решио тужиочеву жалбу против решења првостепеног органа донетог у поступку понављања, ова грешка је исправљена.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 2410/05 од 28. септембра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Inter tex, Београд, аутор сентенце: Мирјана Тафра-Мирков, саветник ВСС

ПРЕДЛОГ ЗА ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА

У поступку одлучивања о предлогу за понављање поступка искључена је двостепеност, па се у жалби, ни у тужби, не могу истицати нови разлози за понављање поступка.

Из образложења:

Суд је ценио навод тужбе о постојању акта туженог којим је извршена ревизија става у вези тарифирања робе, па налази да овај навод није од утицаја на доношење другачије одлуке. Ово стога што би овај навод, пошто није изнет као разлог предлога за понављање поступка, евентуално могао представљати нову чињеницу, односно разлог за подношење новог предлога.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 2410/05 од 28. септембра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Inter tex, Београд, аутор сентенце: Мирјана Тафра-Мирков, саветник ВСС

РАЗДВАЈАЊЕ ЗАХТЕВА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ

Одлучивање о захтеву за поништај правноснажног решења о уступању национализованог земљишта и одлучивање о захтевима по члану 84. и по члану 86. став 7. Закона о планирању и изградњи

("Службени гласник РС", бр. 47/03) представљају одвојене поступке у којима надлежни орган управе доноси посебне одлуке.

Из образложења:

Правилно је по оцени Врховног суда Србије одлучио тужени орган када је по жалби поништио решење и предмет вратио на поновни поступак из разлога што је првостепени орган поступао по неуредном захтеву будући да није позвао странке да у смислу члана 58. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01), уреде свој захтев већ је донео једно решење о различитим управним стварима, а које су предмет одвојених поступака.

Према ставу Врховног суда Србије, ако поднесак странке садржи више захтева који се морају решавати одвојено - надлежни орган управе дужан је у складу са чланом 59. Закона о општем управном поступку, да поводом тих захтева води одвојене поступке и да донесе посебне одлуке о решавању сваке управне ствари.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 6195/04 од 19. октобра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Јелена Тишма-Јовановић, саветник ВСС

СТВАРНА НАДЛЕЖНОСТ ОПШТИНСКОГ СУДА

За одлучивање о захтеву за поништај тапије коју је саставио управни орган општине, стварно је надлежан општински суд.

Из образложења:

Тужбом се неосновано оспорава законитост решења туженог органа у делу којим се указује да је о захтеву за поништај тапије, састављене од стране општинског управног органа, надлежан да одлучује управни орган који је тапију саставио, а не општински суд. По оцени Врховног суда Србије правилно је првостепени орган оценио да није надлежан да одлучује о захтеву за поништај тапије издате у управном поступку, већ да је стварно надлежан општински суд. Тапија је јавна исправа, декларативног карактера, која представља замену за упис права својине у земљишне књиге и издаје се на молбу заинтересованог лица у поступку прописаном Законом о издавању тапија на подручју Касационог суда у Београду и Великог суда у Подгорици 30.5.1931. године који се примењује као правно правило по основу члана 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 6.4.1941. године и за вре-

ме непријатељске окупације ("Сл. лист ФНРЈ", бр. 86/46). Тапију саставља надлежни управни орган општине након спроведеног поступка и прослеђује општинском суду, који потврђује тапију, уколико оцени да су за то испуњени услови. Обзиром да је тапија јавна исправа декларативног карактера која, пре издавања подносиоцу захтева, мора бити потврђена од стране суда, према ставу Врховног суда Србије, о захтеву за поништај тапије као јавне исправе стварно је надлежан да одлучује општински суд, а не управни орган општине који је тапију саставио.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У.1102/04 од 29. септембра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Interlex, Београд, аутор сентенце: Душанка Марјановић, судија ВСС

СТВАРНА НАДЛЕЖНОСТ У СПОРОВИМА ИЗ РАДНИХ ОДНОСА У ОРГАНИМА ДРЖАВНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

За решавање спорова из радних односа запослених и постављених лица у органима државне заједнице Србија и Црна Гора, осим за професионалне припаднике војске Србије и Црне Горе, надлежан је општински суд.

Из образложења:

Одредбе Закона о основама система државне управе и о Савезном извршном већу и савезним органима управе ("Службени лист СФРЈ", бр. 23/78...53/93) које се односе на положај и права радника у савезним органима управе нису престале да важе на основу члана 14. Уставног закона за спровођење Устава Савезне Републике Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 1/92 и 61/95), а ни према члану 20. Закона за спровођење Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора ("Службени лист СЦГ", бр. 1/03), већ се примењују и на запослене у министарствима и другим органима Државне заједнице Србија и Црна Гора. Према одредби члана 398. Закона о основама система државне управе и о Савезном извршном већу и савезним органима управе права, одговорности и обавезе из радног односа које нису уређене овим законом радници савезних органа, односно сада органа Државне заједнице, остварују сходно републичком Закону о радним односима који се примењује на територији на којој се налази седиште органа у коме радници раде.

Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", бр. 48/91...39/02), у члану 71. је прописано да се запослени у државном органу односно постављена лица, ради остваривања права писмено обраћају функционеру који руководи у органу, те ако функционер у утврђеном року не одлучи о поднетом приговору и ако запослени, односно постављено лице није задовољно одлуком функционера поводом поднетог приговора запослени односно постављено лице може се обратити надлежном суду у року од 15 дана.

Како је одредбом члана 12. став 1. тачка 3. под а) Закона о судовима ("Службени гласник РС", бр. 46/91...71/92), која се примењује на основу члана 84. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 63/01...29/04), прописано да је општински суд надлежан да одлучује у првом степену у области рада у споровима о заснивању и престанку радног односа, то је за решавање ове правне ствари стварно надлежан општински суд. Изузетно за професионалне припаднике Војске Србије и Црне Горе, као институције државне заједнице Србија и Црна Гора, у овим споровима надлежан је Суд Србије и Црне Горе, будући да се сагласно одредбама чл. 151-158. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 43/94...37/02 и "Службени лист СЦГ", бр. 7/05), о заснивању и престанку радног односа, те другим односима у служби тих лица, одлучује у управном поступку, а према члану 37. став 1. тачка 1. Закона о Суду Србије и Црне Горе ("Службени лист СЦГ", бр. 26/03) Суд Србије и Црне Горе одлучује о законитости коначних управних аката институција Србије и Црне Горе.

Месна надлежност Четвртог општинског суда у Београду произилази из одредбе члана 18. став 1. тачка 17. Закона о судовима која се примењује на основу члана 84. став 1. Закона о уређењу судова те одредби чл. 39. и 59. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/04) којима је између осталог, прописано да је за спорове из радних односа надлежан суд који је, опште месно надлежан за туженог.

Са изнетог, Врховни суд Србије је на основу одредбе члана 59. Закона о управним споровима, а сходном применом чланова 15, 17, 39. и 59. Закона о парничном поступку донео одлуку којом се огласио стварно ненадлежним за суђење у овој правној ствари и предмет уступио на надлежност Четвртог општинског суда у Београду, као стварно и месно надлежном суду.

(Решење Врховног суда Србије, У. 4772/05 од 2. новембра 2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Весна Карановић, саветник ВСС

ЛЕГИТИМАЦИЈА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ У УПРАВНОМ СПОРУ

Орган власти који решава по поднетом захтеву за приступ информацији од јавног значаја, против чије одлуке је дозвољено изјављивање жалбе, има процесни положај првостепеног управног органа, па у тој ствари не може истовремено да има и положај странке, и да буде тужилац у управном спору.

Из образложења:

Са изнетог произилази да је према одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник РС" бр. 120/04) подношење захтева и остваривање права на приступ информацији од јавног значаја управна ствар, па се захтев за приступ информацији од јавног значаја решава применом одредаба Закона о општем управном поступку, а орган власти од кога се тражи информација, против чије одлуке је дозвољено подношење жалбе, има положај првостепеног управног органа. Пошто, у смислу чл. 1. и 2. Закона о општем управном поступку, и члана 5. Закона о управним споровима орган власти који, у двостепеној управној ствари, решава, у тој ствари не може истовремено да има и положај странке, и да буде тужилац у управном спору.

Према члану 12. ЗУС-а тужилац у управном спору може бити физичко лице, правно лице или друга странка ако сматра да јој је управним актом повређено неко право или на закону заснован интерес. У конкретном случају, Окружни суд није странка, јер решењем Повереника за информације од јавног значаја Републике Србије, није решавано о неком праву или на закону заснованом интересу тог суда, већ је решавано о дужности Окружног суда да као надлежни орган јавне власти поступи по захтеву странке, тражиоца информације. Стога Окружни суд нема правни интерес за подношење тужбе, а тиме ни легитимацију у управном спору.

*(Решење Врховног суда Србије У. бр. 6748/05 од 01.02.2006. године)
- Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intertex, Београд,
аутор сентенце: Маријана Тафра-Мирков, саветник Врховног суда Србије*

КАРАКТЕР АКТА О ИЗДАВАЊУ ВОДОПРИВРЕДНИХ УСЛОВА

Решење општинске управе за привреду, финансије и друштвене делатности о издавању водопривредних услова из члана 14. став 1.

закона о водама инвеститору нема карактер управног акта у смислу члана 6. закона о управним споровима.

Из образложења

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Одељења за привреду, финансије и друштвене делатности Општине Ивањица којим су инвеститору издати водопривредни услови за израду техничке документације за изградњу сеоског водовода каптирањем извора и одвођења дела воде у његову изграђену шталу за потребе појења стоке под условима ближе означеним у диспозитиву тог решења.

Према оцени Врховног суда Србије водопривредни услови издати инвеститору, за израду техничке документације за изградњу сеоског водовода каптирањем извора и одвођење дела воде у његову изграђену шталу за потребе појења стоке под условима ближе датим у диспозитиву тог решења нема карактер управног акта из члана 6. Закона о управним споровима, већ су само услов за прибављање водопривредне сагласности као самосталног управног акта. Ово стога што је члан 14. став 1. Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр. 46/91 ... 54/96) прописано да је у поступку припреме техничке документације за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и за извођење других радова који могу утицати на промене у водном режиму, инвеститор дужан да прибави водопривредне услове, а према члану 16. став 1. истог закона одобрење за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и постројења и извођење других радова може се издати по претходно прибављеној водопривредној сагласности, док је члан 17. став 1. Закона прописано да се водопривредном сагласношћу утврђује да је техничка документација за објекте и радове, урађена у складу са водопривредним условима.

Са свега изнетог, Врховни суд Србије налази да решење о издавању водопривредних услова инвеститору не представља управни акт и против њега се не може водити управни спор, нити се против њега може изјавити жалба, већ се законитост овог акта евентуално испитује у поступку окончаном доношењем водопривредне сагласности као самосталног управног акта.

(Из решења Врховног суда Србије У. 2096/05 од 22. јуна 2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, сентенцу саставила: Весна Даниловић, саветник Врховног суда Србије

**КАРАКТЕР АКТА УРБАНИСТИЧКОГ ИНСПЕКТОРА
И НАЛАГАЊЕ ОГЛАШАВАЊА НИШТАВИМ
УРБАНИСТИЧКЕ ДОЗВОЛЕ**

Решење урбанистичког инспектора, којим је наложено Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове да огласи ништавим урбанистичке дозволе, као и да стави ван снаге издату урбанистичку сагласност на достављену техничку документацију не представља управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима.

Из образложења:

Оспореним закључком туженог органа одбачена је жалба тужилаца изјављена против решења урбанистичког инспектора Министарства урбанизма и грађевина као изјављена од стране неовлашћених лица. Наведеним решењем наложено је Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове Градске управе града Београда да огласи ништавим урбанистичке дозволе по бројевима и датумима издавања ближе означеним у диспозитиву првостепеног решења, као и да стави ван снаге урбанистичку сагласност.

По оцени суда, правилно је одлучио тужени када је закључком одбацио жалбу тужилаца изјављену против решења урбанистичког инспектора Министарства урбанизма и грађевине. Међутим, по налажењу Суда, жалба у конкретном случају није дозвољена не зато што тужиоци немају положај странке у конкретном случају, како то образлаже тужени, већ са разлога што ожалбена одлука није управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ", бр. 46/96). Наиме, у питању је акт донет у поступку вршења унутрашњег, односно инспекцијског надзора вишег органа државне управе над другим, нижим органом управе, па стога и нема карактер управног акта, нити је њиме решавано о правима или правним интересима жалилаца, односно тужилаца.

(Из решења Врховног суда Србије У- 756/04 од 8. фебруара 2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, сентенцу саставила: Весна Даниловић, саветник Врховног суда Србије

**ПРАВО НА ПОКРЕТАЊЕ УПРАВНОГ СПОРА
ЗБОГ "ЋУТАЊА АДМИНИСТРАЦИЈЕ"**

Управни спор због "ћутања администрације" из члана 24. став 1. зус-а може покренути само странка која је против првостепеног решења изјавила жалбу.

Из образложења:

Тужилац је поднео Врховном суду Србије тужбу против Министарства за капиталне инвестиције, на основу члана 24. став 1. ЗУС-а, због недоношења одлуке - одговарајућег управног акта по жалби заинтересованих лица изјављеној против решења првостепеног управног органа, којим је тужиоцу издато одобрење за изградњу објекта.

У поступку претходног испитивања тужбе, Врховни суд је нашао да нису испуњени законски услови за покретање управног спора и да тужбу треба одбацити.

Према члану 8. Закона о управним споровима, управни спор може се покренути и када надлежни орган о захтеву, односно о жалби странке није донео одговарајући управни акт, под условима предвиђеним овим законом, а чланом 24. став 1. истог закона, прописано је да ако другостепени орган није у року од 60 дана или у законом одређеном краћем року донео решење по жалби странке против првостепеног решења, а не донесе га ни у року од 7 дана по поновном тражењу, странка може покренути управни спор као да је жалба одбијена.

Како у конкретном случају, против првостепеног решења није изјавио жалбу тужилац, већ је жалбу изјавила друга странка, према правном схватању Врховног суда Србије, тужилац не може покренути управни спор због ћутања администрације из члана 24. став 1. Закона о управним споровима, па ни у случају када су за другу странку која је изјавила жалбу испуњени сви услови за покретање управног спора из става 1. члана 24. Закона о управним споровима.

Са изнетих разлога, Врховни суд Србије је на основу члана 28. став 1. тачка 3. Закона о управним споровима тужбу одбадио, јер се по поднетој жалби не решава о тужиоцевом праву или обавези.

*(Решење Врховног суда Србије У. 5157/05 од 27. октобра 2005. године)
- Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд,
сентенцу саставила: Душанка Марјановић, судија Врховног суда Србије*

**ПРИМЕНА ЧЛАНА 62. СТАВ 4. ЗАКОНА О ОСНОВАМА
СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАВАЊА**

Решење Министра просвете и спорта Републике Србије којим се одбија давање сагласности на одлуку школског одбора о разрешењу дужности директора средње школе, донето на основу члана 62. став 4. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 62/03 ... 101/05) не представља управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима.

Из образложења:

Према наведеним законским одредбама (члан 62. Закона о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 62/03... 101/05, члан 194. Закона о општем управном поступку "Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и члан 6. Закона о управним споровима "Службени лист СРЈ", бр. 46/96), сагласност на решење, односно акт којим се даје сагласност на одлуку Школског одбора о разрешењу дужности директора средње школе, коју даје други орган, представља саставни део поступка у коме се доноси решење о разрешењу директора средње школе, па такав акт Министра просвете и спорта, не представља управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима.

Одбијање давања сагласности на одлуку Школског одбора о разрешењу дужности директора средње школе, не представља управни акт у смислу наведеног члана 6. Закона о управним споровима, јер таквим актом није одлучено у управној ствари о неком праву или обавези физичког или правног лица или друге странке у управној ствари.

Како оспорени акт није управни акт, то се његова законитост не може испитивати у управном спору па и без обзира на дату правну поуку.

(Из образложења решења Врховног суда Србије, У. бр. 3187/06 од 6. септембра 2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, сентенцу сачинила: Нада Књајевић, судија Врховног суда Србије

**РАЗЛОГ НИШТАВОСТИ ПРЕДВИЂЕН ИЗРИЧИТОМ
ЗАКОНСКОМ ОДРЕДБОМ**

Решење донето у управном поступку може се огласити ништавим због неправилности предвиђене законом, а не општинском одлуком.

Из образложења:

Основано се тужбом тужиоца указује на незаконитост решења туженог органа.

Из списка ове управне ствари се види да је првостепени орган, поступајући по решењу урбанистичке инспекције којим јој је наложено да поништи акт о урбанистичким условима за изградњу стамбеног објекта на парцели кп бр. 1910/1 КО Ћелије, чији је инвеститор тужилац, донео решење којим је поништио издате урбанистичке услове за градњу објекта, са позивом на одредбу члана 126. Одлуке о измени и допуни Одлуке о привременим правилима грађења ("Службени лист општине Крушевац", број 7/2003), налазећи да је акт о издатим урбанистичким условима у супротности са цитираном одлуком, па су се стекли услови из члана 257. тачка 5. ЗУП-а да се овај акт огласи ништавим. По изјављеној жалби тужиоца, тужени орган је донео оспорено решење којим је жалбу одбио као неосновану.

Одредбом члана 257. тачка 5. ЗУП-а, на коју одредбу се позвао првостепени орган приликом доношења свог решења, предвиђено је да се ништавим оглашава решење које садржи неправилност која је по некој изричитој законској одредби предвиђена као разлог ништавости.

Обзиром да је првостепени орган разлог ништавости издатих урбанистичких услова нашао у општинској одлуци, а не у некој изричитој законској одредби, то се нису стекли услови за оглашавање решења ништавим у смислу одредбе члана 257. тачка 5. ЗУП-а.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 6881/05 од 13. априла 2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије

БЛАГОВРЕМЕНОСТ ТУЖБЕ У УПРАВНОМ СПОРУ

Неблаговремена је тужба поднета у управном спору која је упућена ненадлежном органу пре истека рока за подношење, а достављена Врховном суду Србије после истека тог рока ако је у оспореном решењу дата правилна поука о правном леку.

Из образложења:

Тужилац је поднео тужбу против решења Министарства рада, запошљавања и социјалне политике број 183-00-00377/2006-13 од

01.03.2006. године, које је примио 28.03.2006. године. Тужбу је упутио 10.04.2006. године препорученом пошиљком Р 4336935 туженом органу, уместо Врховном суду Србије. Тужени орган је тужбу тужиоца, са списима предмета и одговором на тужбу, доставио Врховном суду Србије 22.05.2006. године, дакле по истеку рока од 30 дана за подношење тужбе, прописаног одредбом члана 22. Закона о управним споровима.

Одредбом члана 23. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), прописано је да ће се сматрати да је на време поднесена тужба која није предата суду него другом органу, а стигне надлежном суду после истека рока за подношење тужбе, ако се њено подношење том органу може приписати незнању или очигледној омашци подносиоца.

Како се подношење тужбе туженом органу не може приписати незнању или очигледној омашци подносиоца, с обзиром да је у поуци о правном леку оспореног решења наведено да се тужба подноси Врховном суду Србије непосредно или преко поште, препоручено у два примерка, са преписом тог решења, Врховни суд Србије је нашао да је тужба поднесена неблаговремено, па је одлучио као у диспозитиву решења применом одредбе члана 28. став 1. тачка 1. Закона о управним споровима.

(Решење Врховног суда Србије У. 2632/06 од 30.08.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

МОГУЋНОСТ ПОБИЈАЊА ОБАВЕШТЕЊА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ

Обавештење Агенције за приватизацију Републике Србије о раскиду због неиспуњења уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције, не представља управни акт.

Из образложења:

Поднетом тужбом, тужилац, преко пуномоћника, оспорава законитост акта - обавештења Агенције за приватизацију Републике Србије о раскиду због неиспуњења, у смислу члана 41а. Закона о приватизацији ("Службени гласник РС", бр. 38/01, 18/03 и 45/05), Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције тужиоца, као предузећа.

Одредбом члана 6. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), прописано је да се управни спор може водити само против управног акта, а управни акт, у смислу овог закона, јесте акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Како оспорени акт - обавештење туженог органа о раскиду, због неиспуњења, у смислу члана 41а. Закона о приватизацији, Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције одређеног предузећа, ни по форми ни по садржини нема карактер управног акта из цитираног члана 6. Закона, јер нема решавајући карактер и није донет у управној ствари, то је Врховни суд Србије, на основу члана 28. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву овог решења.

(Решење Врховног суда Србије, У.2262/06 од 07.09.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Невена Милојчић, судија Врховног суда Србије

ПРАВНА ПРИРОДА ОДЛУКЕ О ПОКРЕТАЊУ РЕСТРУКТУРИРАЊА СУБЈЕКТА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Одлука Агенције за приватизацију о покретању новог реструктурирања субјекта приватизације није управни акт и против ње се не може водити управни спор.

Из образложења:

Из садржине одлуке која се тужбом оспорава произлази да је Агенција за приватизацију Републике Србије, на основу овлашћења из члана 9. став 1. тачка 7. Закона о Агенцији за приватизацију ("Службени гласник РС", број 38/01 и 135/04), а у вези члана 20. став 1. тачка 1. Уредбе о поступку и начину реструктурирања предузећа и других правних лица ("Службени гласник РС", број 1/02) донела одлуку о покретању поступка новог реструктурирања субјекта приватизације, с тим што је у одлуци наведено шта све обухвата поступак новог реструктурирања субјекта приватизације и позвала повериоце да у року наведеном у овој одлуци пријаве своје потраживање. Одлуку о покретању новог реструктурирања наведеног субјекта приватизације, Агенција за приватизацију Републике Србије донела је из разлога што је утврдила да су наступиле околности из

којих произлази да спровођење програма реструктурирања по претходној одлуци Агенције није могуће.

Имајући у виду изнето произлази да наведеном одлуком Агенција за приватизацију није решавала о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, већ се овом одлуком само покреће поступак, у овом случају, новог реструктурирања субјекта приватизације, којим се ново реструктурирање оглашава за сва заинтересована лица. Стога ова одлука по својој садржини не представља управни акт у смислу члана 6. Закона о управним споровима и против ње се не може водити управни спор.

Са изнетог, Врховни суд Србије је на основу члана 28. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима, решио као у диспозитиву решења.

(Решење Врховног суда Србије, У. 3560/06 од 15.11.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Надежда Николић, саветник Врховног суда Србије

ПРАВНА ПРИРОДА ОДЛУКЕ О ПРЕНОСУ КАПИТАЛА

Одлука о преносу капитала предузећа као субјекта приватизације, акцијском фонду, због неизвршења уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције, није управни акт.

Из образложења:

Одредбом чл. 6. Закона о управним споровима изричито је прописано да се управни спор може водити само против управног акта а управни акт у смислу овог члана Закона јесте акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Из садржине оспорене одлуке туженог органа произилази да се у конкретном случају ради о преносу капитала Предузећа "ХИ" из Н.С., Акцијском фонду, с разлога што тужилац као представник Конзорцијума физичких лица и купац друштвеног капитала субјекта приватизације, односно овог предузећа, није извршио обавезе из Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције овереног од стране Општинског суда у Н.С. под II Ов. бр. 3063/2004 од 14.10.2004. године. Како је одредбом чл. 41а. Закона о приватизацији ("Службени гласник РС", бр. 38/01, 18/03 и

45/05), прописано да се због неиспуњења уговорних обавеза уговор о продаји друштвеног капитала раскида, а капитал који је предмет продаје преноси Акцијском фонду, то је Агенција за приватизацију применом цитиране одредбе наведеног закона искористила право на једнострани раскид уговора о продаји због неиспуњења обавезе купца.

По налажењу Врховног суда Србије, одлука туженог органа о преносу капитала Предузећа "ХИ" из Н.С., Акцијском фонду није управни акт у смислу цитиране одредбе чл. 6. Закона о управним споровима, већ последица раскида напред наведеног уговора, па се против такве одлуке не може водити управни спор.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2263/06 од 10.07.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије

ПРАВО НАСТАВЉАЊА ОБАВЉАЊА ФУНКЦИЈЕ ЧЛАНА УПРАВЕ ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ

Одлука Народне банке Србије, о одбијању захтева друштва за осигурање за давање сагласности за настављање обављања функције члана управе друштва има карактер управног акта.

Из образложења:

Побијано решење Народне банке Србије, којим је одбијен захтев за давање сагласности тужиоцу за обављање функције члана Управног одбора Компаније ДО АД, из Б., има карактер управног акта, у смислу одредбе члана 6. став 2. Закона о управним споровима, јер је њиме одлучено о предлогу за давање сагласности за наставак обављања функције члана управе осигуравајућег друштва, поднетом на основу одредбе члана 230. Закона о осигурању. Одлука о предложеној сагласности не претходи доношењу појединачног управног акта, па се такво одлучивање о самосталном праву за настављање обављања функције члана управе осигуравајућег друштва сматра управним одлучивањем.

Кад се ради о прибављању сагласности другог управног органа у поступку доношења сложеног појединачног управног акта, тада одлука надлежног органа о траженој сагласности нема карактер управног акта, јер се не ради о одлучивању о самосталном праву неког правног субјекта

па се законитост одлуке о траженој сагласности испитује у поступку о законитости донетог појединачног управног акта и у склопу одлучивања о законитости тог акта.

(Пресуда Врховног суда Србије у Београду У. број 4753/05 од 20.04.2006) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије

КАРАКТЕР МЕРА ИЗ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ СУКОБА ИНТЕРЕСА ПРИ ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ФУНКЦИЈА

Мере које изриче Републички одбор за решавање о сукобу интереса из закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција немају карактер управног акта.

Из образложења:

У поступку, у коме је донет оспорени закључак, одлучује се, на основу одредбе чл. 24. Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција о томе да ли постоји повреда овог закона у вршењу јавне функције од стране функционера, у односу на кога се тај поступак води. На основу одредбе чл. 25. наведеног закона, функционеру за кога се утврди да је повредио овај закон, може се изрећи нека од мера прописана том одредбом и то мера нејавног упозорења, мера јавног објављивања препоруке за разрешење, мера јавног објављивања одлуке о повреди закона, мера јавног објављивања препоруке да поднесе оставку. Врста мере која се може изрећи функционеру, на основу одредбе чл. 25. Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција, између осталог зависи од тога да ли је функционер постављен или именован, изабран на јавну функцију непосредно од грађана или га је на јавну функцију изабрао орган који је непосредно изабран од грађана.

Врховни суд Србије налази да мере прописане одредбом члана 25. Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција ("Сл. гласник РС", бр. 43/2004), које се у поступку прописаном одредбом чл. 24. истог закона, могу изрећи функционеру у односу на кога се поступак води, су моралне природе, и њима се не решава о праву или обавези лица у каквој управној ствари. Како је одредбом чл. 6. ст. 2. Закона о управним споровима прописано да управни акт у смислу овог закона јесте акт којим

државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари, то одлуке којима се изричу наведене мере, функционеру који врши јавну функцију, у поступку прописаном одредбом чл. 24. Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција, немају карактер управног акта у смислу наведене одредбе чл. 6. ст. 2. ЗУС-а.

Обзиром на наведено Врховни суд Србије налази да оспорени закључак туженог није донет у каквој управној ствари, те није управни акт у смислу одредбе чл. 6. ст. 2. ЗУС-а. Како се управни спор на основу одредбе чл. 6. ст. 1. ЗУС-а може водити само против управног акта, то је одлучено као у диспозитиву овог решења на основу одредбе чл. 28. ст. 1. тач. 2. истог закона."

*(Из Решења Врховног суда Србије, У. 6833/05 од 28.02.2006. године)
Аутор сентенце: Гордана Цакула, судија Врховног суда Србије*

КАРАКТЕР РЕШЕЊА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ ДОНЕТОГ У ВРШЕЊУ КОНТРОЛЕ ПОСТУПКА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Решење Агенције за приватизацију донето у обављању послова контроле поступка приватизације на основу члана 10. став 1. тачка 5. Закона о агенцији за приватизацију не представља управни акт.

Из образложења:

"Из садржине поднете тужбе произилази да је у конкретном случају тужила поднела тужбу против решења Агенције за приватизацију донетог у обављању послова контроле поступка приватизације сходно одредби чл. 10. ст. 1. тач. 5. Закона о Агенцији за приватизацију ("Сл. гласник РС", бр. 38/01 и 135/04).

Одредбом чл. 6. ст. 1. Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ", бр. 46/96) прописано је да се управни спор може водити само против управног акта, а према ставу 2. истог члана закона то је акт којим државни орган или предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари. Полазећи од изнетог Врховни

суд Србије налази да оспорено решење нема карактер управног акта у смислу чл. 6. ст. 2. Закона о управним споровима. Наиме, одредбом чл. 10. ст. 1. тач. 5. Закона о Агенцији за приватизацију ("Сл. гласник РС" бр. 38/01 и 135/04) прописано је да у обављању послова контроле поступка приватизације Агенција проверава пренос акција без накнаде запосленима, а према чл. 11. истог закона, о недостацима утврђеним у поступку контроле из чл. 10. овог закона, Агенција обавештава министарство надлежно за послове приватизације. Дакле, сврха контроле сходно наведеним одредбама Закона о Агенцији за приватизацију остварује се у утврђивању евентуалних недостатака у поступку приватизације и обавештавању надлежног министарства које може предузимати одређене радње у циљу отклањања утврђених недостатака, те стога решење Агенције донето у обављању послова контроле нема карактер управног акта.

Пошто тужила тврди да није уврштена у списак акционара за поделу акција без накнаде као раније запослено лице, то се у конкретном ради о имовинском захтеву који се не решава у управном, већ у поступку пред редовним судом опште надлежности".

*(Решење Врховног суда Србије, У. 1645/06 од 25.08.2006. године)
Аутор сентенце: Радојка Маринковић, саветник Врховног суда Србије*

РЕШАВАЊЕ УПРАВНЕ СТВАРИ ЗАКЉУЧКОМ

Колегијални орган може управну ствар решити и закључком у ком случају закључак потписује председавајући, а странци се доставља решење чија садржина мора да одговара закључку.

Из образложења:

"Из списка предмета ове управне ствари произилази да је Влада Републике Србије ову управну ствар решила закључком. Међутим, у уводу закључка тужени орган се позвао на одредбе члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01), којом је прописано да надлежни орган доноси решење о управној ствари која је предмет поступка, па су увод и диспозитив управног акта туженог органа међусобно противуречни.

Није спорно да колегијални орган, у овом случају Влада Републике Србије, може управну ствар решити и закључком, али се у том случају,

у смислу одредбе члана 201. ст. 2. и 3. Закона о општем управном поступку, израђује решење у складу са тим закључком и оверени препис тог решења доставља странкама. Решење, односно закључак донет на седници колегијалног органа потписује председавајући, а тачност преписа решења, које се доставља странкама, оверава лице у стручној служби органа које је за то овлашћено.

Како у списима предмета нема закључка Владе Републике Србије који је потписао председавајући потпредседник, нити решења израђеног у складу са донетим закључком и преписа решења које се доставља странкама, већ је странкама достављен закључак без потписа председавајућег, Врховни суд Србије је нашао да је у спроведеном управном поступку учињена повреда правила поступка прописаних одредбом члана 201. Закона о општем управном поступку, које је у поновном поступку потребно отклонити".

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 539/06 од 02.11.2006. године)
Аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије*

**НЕПОСТУПАЊЕ ЗАСТУПНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕД ЕВРОПСКИМ СУДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА У ПРЕДМЕТУ
ИНФОРМАЦИЈА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА**

Због непоступања заступника Републике Србије пред Европским судом за људска права за достављањем информација од јавног значаја подноси се тужба у управном спору, а не жалба у управном поступку.

Из образложења:

"Правилно је поступио тужени орган када је побиганим закључком одбацио као недопуштену жалбу тужиоца изјављену због недобијања тражених информација према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник РС", бр. 120/04), а које су информације тражене од заступника Републике Србије пред Европским судом за људска права по захтеву поднетом дана 11.09.2006. године. Одредбом члана 22. став 1. цитираног закона, предвиђене су правне ситуације у којима је поступак по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја двостепен и да се жалба може уложити Поверенику у року од 15 дана, а одредбом члана 22. став 2. цитираног закона је изричито предвиђено да се против решења Народне скупштине, Председника Републике, Владе Републике Србије, Врховног

суда Србије, Уставног суда и Републичког јавног тужиоца не може изјавити жалба, већ се против тих решења, у смислу става 3. истог члана може покренути управни спор у складу са законом, о чему суд по службеној дужности обавештава повереника. Уредбом о оснивању Службе за људска и мањинска права ("Службени гласник РС", бр. 49/06), одредбом члана 1. је предвиђено да Служба за људска и мањинска права јесте Служба Владе. Службом руководи директор Службе, у смислу члана 3. став 1. Уредбе, а одредбом члана 4. исте уредбе је предвиђено да директор Службе има заменика, који је по положају заступник Републике Србије пред Европским судом за људска права у ком својству има овлашћења која су прописана Уредбом о заступнику Републике Србије пред Европским судом за људска права. Имајући у виду да је заступник Републике Србије пред Европским судом за људска права заменик директора Службе за људска и мањинска права која представља Службу Владе Републике Србије, правилно је поступио тужени орган када је нашао да управни поступак по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја у односу на заступника Републике Србије пред Европским судом за људска права не представља двостепени управни поступак, те да се не може користити жалба у управном поступку као правно средство за случај његовог непоступања по поднетом захтеву, већ непосредно тужба у управном спору Врховном суду Србије, у смислу члана 22. ст. 2. и 3. цитираног закона. Наводи тужиоца изнети у тужби да су Уредбом о заступнику Републике Србије пред Европским судом за људска права утврђене обавезе заступника, не мењају изнети закључак суда да је он по свом положају заменик директора Службе Владе Републике Србије."

(Пресуда Врховног суда Србије У. број 6083/06 од 28.02.2007. године) Аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије

МОГУЋНОСТ ОЦЕНЕ ЦЕЛИСХОДНОСТИ УПРАВНОГ АКТА У СПОРУ О ЗАКОНИТОСТИ УПРАВНОГ АКТА

Решење о именовану судије општинског органа за прекршаје је управни акт донет по слободној оцени чија се целисходност не може испитивати у спору о законитости управног акта.

Из образложења:

"Према ставу Врховног суда Србије, решење о именовану судије Општинског органа за прекршаје је управни акт донет по слободној оцени

чија се целисходност не може испитивати у спору о законитости управног акта. Према изричитој одреди става 2. члана 10. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), нема неправилне примене прописа кад је надлежни орган решавао по слободној оцени на основу и у границама овлашћења које му је дато правним прописима, у складу са циљем у коме је овлашћење дато. Суд је у управном спору овлашћен да испита и оцени да ли је орган материјалним прописом био овлашћен за решавање по слободној оцени, да ли је решење донето у границама тог овлашћења и у складу са циљем у коме је овлашћење дато, да цени правилност спроведеног поступка и утврђеног чињеничног стања, али не и да проверава избор најпогодније алтернативе за задовољење јавног интереса, у конкретном случају избор једног од више кандидата који испуњавају законом прописане услове за именовање судије за прекршаје који ће ту дужност обављати на најбољи начин."

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 3930/06 од 28.02.2007. године)
Аутор сентенце: Катарина Манојловић-Андрић, судија Врховног суда Србије*

ОДГОВОР НА ПРИТУЖБУ ПО ЗАКОНУ О ПОЛИЦИЈИ

Одговор МУП-а подносиоцу притужбе из члана 180. став 6. Закона о полицији, нема карактер управног акта.

Из образложења:

"Одредбом члана 6. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), прописано је да се управни спор може водити само против управног акта, а управни акт је акт којим државни орган или предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари. Одредбом члана 180. Закона о полицији ("Службени гласник РС", број 101/05) прописан је поступак решавања притужби у оквиру контроле рада полиције. Ставом 3. наведеног члана, између осталог, прописано је да уколико су ставови подносиоца притужбе и ставови руководиоца организационе јединице (који прво разматра сваку притужбу) усклађени, може се одлучити да је поступак решавања притужбе тиме закључен, што ће се забележити у записнику о разматрању притужбе који потписује и подносилац притужбе. У којим случајевима даљи поступак решавања по притужби води комисија из става 5, прописано је одредбом става 4. наведеног члана. Одредбом става 6.

прописано је да се поступак решавања притужбе у Министарству закључује достављањем одговора подносиоцу притужбе у прописаном року, да је одговором подносиоцу притужбе поступак по притужби закључен, а да подносилац притужбе има на располагању сва права и друга средства за заштиту својих права и слобода.

Правилником о поступку решавања притужби ("Службени гласник РС", бр. 101/05), који је донео Министар унутрашњих послова на основу члана 180. став 7. Закона о полицији, између осталог, ближе је прописан поступак решавања притужби које против полицијских службеника подносе појединци. С обзиром на наведене одредбе, одговор туженог чијим се достављањем поступак решавања притужбе у Министарству закључује, нема карактер управног акта у смислу наведеног члана 6. Закона о управним споровима, јер таквим одговором није одлучено у управној ствари о неком праву или обавези физичког или правног лица или друге странке. Како је одговором подносиоцу притужбе поступак по притужби закључен, смисао одредби члана 180. став 6. и члана 25. наведеног Правилника је да подносилац притужбе – притужилац има на располагању сва правна и друга средства за заштиту својих права и слобода, али само она правна и друга средства која су законом прописана а не и да је овим одредбама прописана заштита у управном спору. Како оспорени акт није управни акт, то се његова законитост не може испитивати у управном спору."

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 6788/06 од 14.02.2007. године)
Аутор сентенце: Нада Кљајевић, судија Врховног суда Србије*

АКТ РЕПУБЛИЧКЕ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ИМОВИНУ ПО ПРИЈАВИ ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ

Акт дирекције за имовину Републике Србије донет по пријави из члана 3. Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине, има карактер управног акта.

Из образложења:

"Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС", бр. 45/05) уређен је поступак пријављивања и евидентирања имовине која је на територији Републике Србије одузета без накнаде тржишне вредности или правичне накнаде, применом прописа наведених у члану 1. овог закона. Одредбама члана 3. Закона, прописано је,

између осталог, да се пријава подноси Дирекцији за имовину Републике Србије, с тим што је чланом 6. Закона прописано да се пријава може поднети најкасније до 30.6.2006. године. Подношење пријаве одузете имовине у смислу овог закона, не представља захтев за остваривање права на повраћај одузете имовине или обештећење за ту имовину, већ услов да се такав захтев поднесе у складу са посебним законом, како је то прописано одредбом члана 8. Одредбом члана 9. Закона прописано је да ће се правни основ и права у погледу враћања имовине или обештећања по основу одузете имовине пријављене по одредбама овог закона, као и поступак по захтеву за остваривање права на повраћај одузете имовине или обештећење за ту имовину уредити посебним законом, с тим што је одредбом става 2. наведеног члана прописано да се захтев за остваривање права по посебном закону из става 1. овог члана може поднети само ако је пријава одузете имовине поднета у року из члана 6. овог закона.

Обзиром на наведене законске одредбе акт Дирекције за имовину Републике Србије по пријави из члана 3. Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине, има карактер управног акта у смислу члана 6. став 2. Закона о управним споровима, јер се њиме у вршењу јавних овлашћења, решава о одређеном праву физичког лица - праву на пријављивање и евидентирање одузете имовине, као услову за подношење захтева за враћање имовине или обештећење по основу одузете имовине, у складу са посебним законом.

Карактер управног акта овај акт има и када је донет у форми обавештења.

Одредбом члана 59. став 3. Закона о државној управи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 79/05) прописано је да се на првостепено решење министарства и посебне организације жалба може изјавити само када је то законом изричито одређено а да о жалби решава Влада.

Како одредбама Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине, није изричито одређено да је против решења посебне организације, дозвољена жалба, то се против наведеног управног акта Дирекције за имовину Републике Србије, може покренути управни спор у смислу члана 7. став 2. Закона о управним споровима."

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 6501/06 од 31.01.2007. године)
Аутор сентенце: Нада Кљајевић, судија Врховног суда Србије*

ПРАВНА ПРИРОДА ЈАВНОГ КОНКУРСА

Јавни конкурс за издавање дозвола за емитовање телевизијског и радио програма... који је објавио Савет републичке радиодифузне агенције не представља управни акт.

Из образложења:

"Из садржине оспореног Јавног конкурса произлази да је на основу члана 49. и члана 50. Закона о радиодифузији ("Сл. гласник РС", бр. 42/02...79/05), члана 76. Закона о телекомуникацијама ("Сл. гласник РС", бр. 44/03), Плана расподеле радиофреквенција ("Сл. гласник РС", бр. 6/06) и члана 5. Статута Републичке радиодифузне агенције, Савет Републичке радиодифузне агенције расписао Јавни конкурс за издавања дозвола за емитовање телевизијског и радио програма који је објављен у дневним новинама "Политика" и "Дневик" дана 25.01.2006. године, као и у "Службеном гласнику РС" бр. 8/06 дана 27.01.2006. године. Оспорени јавни конкурс се, између осталог, односио и на издавање дозвола за емитовање радио програма за Регион града Београда према Стратегији развоја радиодифузије у Србији до 2013. године и Плану расподеле радиофреквенција за укупно 14 радио програма за Регион града Београда.

Како су оспореним Јавним конкурсом утврђени и објављени технички, програмски, организациони и други услови које мора да испуни подносилац пријаве који се пријављује на конкурс (на који се пријавио и тужилац), то исти по својој садржини не представља управни акт у смислу члана 6. став 2. Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ" бр. 46/96), јер њиме није решавано ни о каквом одређеном праву или обавези тужиоца у управној ствари, већ се законитост спроведеног поступка може испитивати у поступку оцене законитости одлуке донете по конкурс.

С тога се против оспореног Јавног конкурса не може водити управни спор, па је Врховни суд Србије, на основу одредбе члана 28. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву овог решења."

*(Из Решења Врховног суда Србије, У. 5572/06 од 06.12.2006. године)
Аутор сентенце: Зорана Брајовић, саветник Врховног суда Србије*

УВЕРЕЊЕ О ДОМАЋЕМ ПОРЕКЛУ РОБЕ

Уверење о домаћем пореклу робе, које је Царинарница издала извознику, на основу одредбе члана 150. Царинског закона ("Службени лист СРЈ" бр. 45/92...7/2003), има карактер управног акта.

Из образложења:

"Из списка овог управног спора евидентно је да је тужилац, након што је добио Информацију о резултатима контроле извоза шећера у земље Европске уније, поднео 10.02.2005. године захтев туженој за доношење решења којим се не потврђује или потврђује домаће порекло шећера за уверења ЕУР.1. наведена у Информацији тужене.

Уверење о домаћем пореклу робе, које је Царинарница издала извознику, на основу одредбе члана 150. Царинског закона ("Службени лист СРЈ", бр. 45/92...7/2003), има карактер управног акта. Ово са разлога што је одредбом члана 28. става 2. Царинског закона ("Службени гласник РС", бр. 73/03), прописано да обавезујуће обавештење о пореклу робе, за које се сматра да се поистовећује са ранијим уверењем о домаћем пореклу робе, а које на захтев подносиоца издаје Управа царина, има дејство одлуке донете у управном поступку, а у Прелазним и завршним одредбама новог Царинског закона о раније издатом уверењу о пореклу робе ништа није прописано. Значи, правно дејство уверења о домаћем пореклу робе, које је издато у време важења старог Царинског закона, оцењује се према одредбама новог Царинског закона.

По поднетом захтеву тужиоца за доношење решења којим се не потврђује или потврђује домаће порекло шећера за уверења ЕУР. 1. наведена у Информацији тужене, тужена је требало да у поступку управно-царинског одлучивања донесе ваљану одлуку, јер се радило о захтеву тужиоца за очување стечених права остварених приликом извоза шећера у земље Европске уније. Уместо тога, тужена је донела побијано Обавештење, које нема потребне делове решења, прописане одредбом члана 196. став 3. Закона о општем управном поступку (увод, диспозитив, образложење, упутство о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења, потпис службеног лица и печат органа). Зато су при доношењу Обавештења повређена правила поступка, што је било од утицаја на решавање ствари, па је Обавештење незаконито".

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 3096/05 од 25.01.2007. године)
Аутор сентенце: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије*

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА

У поступку пореске контроле, покренутом по службеној дужности, нове чињенице или нови докази, који су постојали у време доношења коначног решења, могу бити разлог за понављање поступка само уколико нису били познати нити су могли бити познати пореским органима до доношења коначног решења.

Из образложења:

"Одредбама члана 239. тачке 1. и члана 240. става 1. Закона о општем управном поступку прописано је да ће се поновити поступак окончан коначним решењем ако се сазна за нове чињенице, или се нађе или стекне могућност да се употребе нови докази који би, сами или у вези са већ изведеним и употребљеним доказима, могли довести до друкчијег решења да су те чињенице, односно докази били изнесени или употребљени у ранијем поступку, и да орган који је донео решење којим је поступак завршен може покренути понављање поступка по службеној дужности.

Разлог за понављање окончаног управног поступка, по службеној дужности, у смислу наведених законских одредби, могу бити само оне релевантне нове чињенице које нису утврђене у окончаном поступку, а које су постојале у време доношења коначног решења и за које је управни орган који је донео решење сазнао након доношења коначног решења.

Нови докази су околност за понављање поступка, по службеној дужности, само ако нису изведени и употребљени у окончаном поступку, а управни орган је након доношења коначног решења нашао или стекао могућност да их употреби тако да они сами или у вези са већ изведеним и употребљеним доказима могу довести до друкчијег решења управне ствари. Значи, ови докази могу али не морају постојати у време доношења коначног решења али се морају односити на доказивање или нових чињеница, или већ утврђених чињеница, а у сваком случају би сами или у вези са већ изведеним и употребљеним доказима могли довести до друкчијег решења управне ствари.

Према ставу Врховног суда Србије, у поступку пореске контроле, покренутом по службеној дужности, нове чињенице или нови докази, који су постојали у време доношења коначног решења, могу бити разлог за понављање поступка само уколико нису били познати нити су могли бити познати пореским органима до доношења коначног решења. У прилог

овог мишљења стоје и одредбе Начела законитости и Начела поступања у доброј вери у пореском поступку, из члана 4. става 3. и члана 8. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, којима је прописано да је Пореска управа дужна да утврђује све чињенице које су битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику и да су стране у пореском поступку, што значи Пореска управа с једне и физичко односно правно лице, с друге стране, дужне да поступају у доброј вери, а учесталост и трајање пореске контроле ограничавају се на нужну меру.

У поновном поступку, управни органи ће утврдити које су све радње, у поступку теренске контроле тужиоца, до доношења коначног решења, извршила службена лица управних органа, у погледу утврђивања чињеница о испоруци, у току 2001. и 2002. године, продате робе купцима – лицима наведеним у Обавештењу Секретаријата унутрашњих послова, од 14.08.2003. године, а шта је све требало да ураде у вези тога. Тек тада ће бити у могућности да закључе, држећи се правног схватања суда из ове пресуде, да ли постоје разлози за понављање поступка".

(Пресуда Врховног суда Србије, У. број 6600/05 од 18.01.2007. године) Аутор сентенце: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије

ПРАВНА ПРИРОДА АКТА О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСТАВНИКА ДРУШТВЕНОГ КАПИТАЛА У ОРГАНЕ ПРЕДУЗЕЋА СА ДРУШТВЕНИМ И ДРЖАВНИМ КАПИТАЛОМ

Решење Владе Републике Србије о именовању представника друштвеног капитала у скупштину и управни одбор предузећа које послује друштвеним или државним капиталом, није управни акт.

Из образложења:

"Одредбом чл. 6. ст. 1. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96) прописано је да се управни спор може водити само против управног акта, док је одредбом става 2. истог члана тог закона, прописано да је управни акт у смислу овог закона, акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Како именовање представника друштвеног капитала у Скупштину и Управни одбор предузећа које послује друштвеним или државним капиталом од стране Владе Републике Србије, по чл. 400а. Закона о предузећима нема карактер управног одлучивања, јер не представља управну ствар у којој је одлучено о појединачним правима и обавезама, већ другу правну ствар у којој је донет акт пословања, то нису испуњени услови за вођење управног спора у смислу чл. 6. Закона о управним споровима. Имајући у виду наведено Врховни суд Србије је на основу чл. 28. ст. 1. тач. 2. Закона о управним споровима, тужбу ових тужилаца одбацио, као недозвољену."

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 6765/05 од 28.02.2007. године)
Аутор сентенце: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије*

НАЧИН РЕШАВАЊА САВЕТА РЕПУБЛИЧКЕ РАДИОДИФУЗНЕ АГЕНЦИЈЕ КАО КОЛЕГИЈАЛНОГ ОРГАНА

Савет републичке радиодифузне агенције, као колегијални орган у доношењу решења при одлучивању о забрани емитовања телевизијског програма емитера мора сачинити посебан записник о гласању.

Из образложења:

"Одредбом члана 32. Закона о радиодифузији прописано је да је рад Савета јаван и да Савет одлучује већином гласова присутних чланова под условом да је испуњен кворум за одлучивање који чини најмање 5 чланова, изузев у случајевима када је законом или Статутом одређено другачије. Општи акти и одлуке којима се одлучује о правима емитера Савет доноси већином гласова укупног броја чланова Савета, изузев ако овим законом или Статутом није предвиђена двотрећинска већина гласова од укупног броја чланова Савета. У случају једнаког броја гласова, одлучујући је глас председника Савета, а у његовом одсуству глас заменика председника. Како је Савет Радиодифузне агенције у уводу оспореног решења означио само датум одржавања седнице (16.11.2006. године) а у списима предмета нема доказа када је одлука донета као и да ли је иста донета сагласно наведеном члану 32. Закона о радиодифузији, Врховни суд Србије, за сада, није у могућности да оцени законитост оспореног решења. Врховни суд Србије, за сада, не може да испита ни постојање кворума за решавање и доношење одлуке из диспозитива оспореног решења,

јер у списима предмета нема записника Савета РРА, о гласању састављеног сходном применом члана 69. Закона о општем управном поступку у који се уписује, поред података о личном саставу колегијалног органа, означање предмета о ком се ради и кратак садржај онога што је решено као издвојена мишљења ако их је било. Овај записник потписује лице које председава и записничар. Дакле, по ставу Врховног суда Србије, Савет Републичке радиодифузне агенције, као колегијални орган, у доношењу решења при одлучивању о забрани емитовања телевизијског програма емитера, је дужан да сачини посебан записник о гласању."

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 6580/06 од 25.04.2007. године) Аутор сентенце: мр Јадранка Ињац, судија Врховног суда Србије

ОПШТИНА КАО ТУЖИЛАЦ У ПОСТУПКУ ЛЕГАЛИЗАЦИЈЕ БЕСПРАВНЕ ГРАДЊЕ

Општина нема легитимацију за подношење тужбе у управном спору против решења донетих у поступку легализације бесправне градње.

Из образложења:

"У претходном испитивању поднете тужбе, оценом навода из тужбе и увидом у оспорено решење, Врховни суд Србије је нашао да тужбу треба одбацити.

Одредбом члана 12. Закона о управним споровима је предвиђено да тужилац у управном лицу може бити физичко лице, правно лице или друга странка ако сматра да јој је управним актом повређено неко право или на закону засновани интерес. Одредбом члана 2. став 4. истог закона је предвиђено да управни спор може покренути и јавни правобранилац, односно државни или јавни тужилац кад је управним актом повређен закон на штету државе, јединице локалне самоуправе и органа или другог правног лица које он по закону заступа.

Како се и види из оспореног решења, тим решењем је по жалби заинтересованих лица у овом управном спору поништено решење првостепеног органа којим су одбијене као неосноване пријаве заинтересованих лица за легализацију привремених пословних објеката – промену статуса објеката из привременог у сталне пословне објекте на означеној катастар-

ској парцели, па имајући у виду да се у конкретном случају ради о легализацији бесправно изграђених објеката у смислу члана 160. и 161. Закона о планирању о изградњи ("Службени гласник РС", 47/03 и 34/06), то Врховни суд Србије налази да општина нема легитимацију да поднесе тужбу у управном спору ради поништаја другостепеног решења донетог у поступку легализације бесправно изграђеног објекта, у смислу цитиране одредбе члана 12. Закона о управним споровима.

Са изнетих разлога, Врховни суд Србије је тужбу тужиоца одбацио у смислу члана 28. став 1. тачка 3. Закона о управним споровима."

*(Решење Врховног суда Србије У. 6139/06 од 04.04.2007. године)
Сентенцу саставио: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије*

ОДЛУЧИВАЊЕ САВЕТА РЕПУБЛИЧКЕ РАДИОДИФУЗНЕ АГЕНЦИЈЕ, КАО КОЛЕГИЈАЛНОГ ОРГАНА

У уводу решења Савета републичке радиодифузне агенције којим одлучује о приговору на решење о издатој дозволи за емитовање радио програма мора бити означен дан седнице на којој је решење по приговору донето.

При доношењу одлуке о издавању дозволе за емитовање радио програма Савет републичке радиодифузне агенције мора сачинити посебан записник о гласању, што је дужан учинити и при одлучивању по приговору, с тим што може ставити само забелешку на спису уколико је у поступку по приговору једногласно одлучено.

Из образложења:

"Према уводу оспореног решења тужени је одлучивао о приговору на основу одредби чл. 229. – 235. Закона о општем управном поступку и оспорено решење донео на седници одржаној од 18.08. – 04.09.2006. године, односно на седници која је трајала дужи временски период. Према чл. 22. Закона о радиодифузији Савет републичке радиодифузне агенције има 9 чланова, односно представља колегијални орган, и по ставу суда, а обзиром и на одредбе чл. 3. ЗУП-а, при одлучивању о приговору је дужан да се придржава одредаба ЗУП-а које се односе на одлучивање колегијалног органа. Обзиром на изложено, суд налази да је, при доношењу оспореног решења, учињена битна повреда чл. 197. ст. 2. Закона о општем управном

поступку, јер у уводу решења није означен дан седнице на којој је ствар решена, односно на којој је донето оспорено решење.

Одредбом чл. 32. ст. 1. Закона о радиодифузији прописано је да је рад Савета јаван, а да Савет одлучује на начин одређен ставом 2. овог члана Закона, с тим што одлуке о којима се одлучује о правима емитера Савет доноси већином гласова укупног броја чланова, како је то одређено и чланом 20. и 22. Статута туженог органа. Рад Савета РРА је јаван, али је одредбом члана 22. Статута одређено да Савет може одлучивати јавним или тајним гласањем, а чланом 59. Правилника је одређено да о издавању дозволе за емитовање програма се одлучује тајним гласањем, као и да документација везано за гласање се чува 5 година запечаћена у архиви РРА. У списима предмета не постоји никакав доказ да ли је и када од стране чланова Савета Републичке радиодифузне агенције у периоду од 18.08. до 04.09.2006. године извршено гласање за одлуку по приговору тужиоца на првостепено решење, а такав доказ о гласању не постоји ни у односу на одлучивање првостепеног органа по поднетим пријавама. Одредбом чл. 69. ст. 1. ЗУП-а је прописано да кад у поступку решава колегијални орган о већању и гласању саставља се посебан записник, а кад је у поступку по жалби једногласно одлучено не мора се састављати записник о већању и гласању, већ се о томе може ставити само забелешка на спису. Одредбе чл. 69. ст. 2. истог закона детаљно одређују садржину записника о већању и гласању. По ставу овог суда, сходно наведеној одредби ЗУП-а при доношењу одлуке о издавању дозволе за емитовање радио програма Савет РРА, као колегијални орган мора сачинити посебан записник о гласању, што је дужан учинити и при одлучивању по приговору, а уколико је у поступку по приговору једногласно одлучено, није неопходно сачинити записник о гласању, већ се тада по правилу ставља само забелешка на спису, како би суд могао да несумњиво оцени да ли је одлука туженог донета у свему сагласно чл. 32. ст. 2. Закона о радиодифузији и напред цитираним одредбама Статута и Правилника."

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 5536/06 од 13.06.2007. године).
Сентенцу сачинила: Снежана Живковић, судија Врховног суда Србије*

**НАЧИН ОДЛУЧИВАЊА У ПОСТУПКУ ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА
ЕМИТОВАЊЕ РАДИО ПРОГРАМА**

Савет радиодифузне агенције није овлашћен на дискреционо одлучивање у поступку за издавање дозвола за емитовање радио програма.

Из образложења:

"Имајући у виду да Закон о радиодифузији, не даје овлашћење туженом (Савету РРА) за дискреционо одлучивање у поступку доношења одлука по конкурс за издавање дозвола за емитовање радио програма, то је одлуку било неопходно донети правилном применом одредаба Закона о радиодифузији уз поштовање свих правила поступања прописаних Законом о општем управном поступку, посебно његових основних начела.

Ово значи: да би тужени могао да донесе одлуку по чл. 53. ст. 1. тач. 5. Закона о радиодифузији, био је у обавези да правилно и потпуно утврди чињенично стање које је од значаја за доношење законите и правилне одлуке (у складу са начелом истине – чл. 8. ЗУП-а) и да то учини на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно као и на основу резултата целокупног поступка (у складу са начелом оцене доказа – чл. 10. ЗУП-а) и да посебно о томе да јасне и образложене разлоге.

Ово такође значи да није довољно: набројати утврђене и објављене критеријуме, као у решењу од 01.07.2006. године и навести да је цењен сваки од услова конкурса и критеријума појединачно, као у решењу од 19.9.2006. године, већ објаснити кроз разлоге решења (не)испуњеност сваког критеријума и услова конкурса појединачно у односу на сваког појединог учесника конкурса при чему уколико утврди да се пријавило више лица која испуњавају услове, тек тада да предност ономе ко на основу документације пружа веће гаранције да ће доприносити већем квалитету и већој разноврсности програма односно програмских садржаја на одређеном подручју на коме програм треба да буде емитован, као и да о томе да правилне и на закону засноване разлоге (на основу које документације, какве гаранције и то за сваког учесника коме је ово био разлог више за стицање права)".

*(Пресуда Врховног суда Србије, У.5162/06 од 11.05.2007. године)
Аутор сентенце: Јелена Ивановић, судија Врховног суда Србије*

ОЦЕНА БЛАГОВРЕМЕНОСТИ ЗАХТЕВА ЗА ВАНРЕДНО ПРЕИСПИТИВАЊЕ СУДСКЕ ОДЛУКЕ

Подношење захтева за ванредно преиспитивање судске одлуке ненадлежном суду за надлежан суд преко пуномоћника адвоката не може се приписати незнању подносиоца захтева, а ни очигледној омашци.

Из образложења:

"Према повратници у списима предмета Окружног суда у Б. пуномоћник подносиоца захтева - адвокат је побијану пресуду примио дана 20.3.2006. године. Захтев за ванредно преиспитивање поднет је преко пуномоћника подносиоца захтева - адвоката Окружном суду у Б. 19.4.2006. године, а тај суд је исти, актом од 26.5.2006. године, доставио Врховном суду Србије, који га је примио дана 29.5.2006. године.

Одредбама члана 44. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96) је прописано да се захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке предаје суду надлежном за одлучивање о захтеву на начин одређен у члану 23. истог закона, а одредбама члана 45. тог закона да се захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке подноси надлежном суду у року од 30 дана од дана достављања одлуке против које странка подноси захтев.

Из наведених одредби Закона о управним споровима произилази да се захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке, као правно средство којим располаже странка, подноси суду надлежном за одлучивање по захтеву, односно Врховном суду Србије, на начин прописан одредбама Закона о управним споровима који се односе на предају тужбе.

Према одредбама члана 23. став 2. Закона о управним споровима ако тужба није предата суду него другом органу, а стигне надлежном суду после истека рока за подношење тужбе, сматраће се да је на време поднесена ако се њено подношење том органу може приписати незнању или очигледној омашци подносиоца.

У конкретном случају побијану пресуду је примио пуномоћник подносиоца захтева – адвокат, а захтев је поднео у законском року Окружном суду, који га је доставио Врховном суду Србије, као надлежном за одлучивање, по протеку рока прописаног чланом 45. Закона о управним споровима. По ставу овог суда подношење захтева ненадлежном суду за

надлежни суд преко пуномоћника адвоката у оквиру законског рока не може се приписати незнању подносиоца захтева, а ни очигледној омашци, због чега се такав захтев, који надлежном суду за одлучивање приспе по истеку законског рока, сматра неблаговременим.

(Из образложења решења Врховног суда Србије Увп. I 180/06 од 11.01.2007. године.) Сентенцу сачинила: Весна Карановић, саветник Врховног суда Србије

**АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ПОСЛОДАВЦА У ПОСТУПКУ
ОСНИВАЊА И УПИСА СИНДИКАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
У РЕГИСТАР СИНДИКАТА**

Послодавац није активно легитимисан за вођење управног спора против решења којим је по захтеву синдикалне организације извршен упис те организације у Регистар синдиката.

Из образложења:

Тужилац је поднео тужбу против решења Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије којим решењем се синдикална организација уписује у Регистар синдиката и одређује лице овлашћено за заступање и представљање синдиката. У поступку претходног испитивања поднете тужбе Врховни суд Србије је нашао да тужилац нема активну легитимацију за вођење управног спора и да тужбу треба одбацити.

Одредбом члана 12. Закона о управним споровима је прописано да тужилац у управном спору може бити физичко лице, правно лице или друга странка ако сматра да јој је управним актом повређено неко право или на закону заснован интерес.

Оспореним решењем није решавано о праву, обавези или правном интересу тужиоца, нити је тужиоцу непосредно или посредно оспореним решењем повређено неко право или на закону заснован интерес. Оспорено решење је донето по захтеву синдикалне организације "Б.Б." из Београда, с обзиром да се поступак уписа покреће по захтеву синдикалне организације, како је то прописано и одредбама чл. 4. ст. 2. Правилника о упису синдиката у Регистар. Стога Врховни суд Србије налази да тужилац нема активну легитимацију за вођење управног спора. Одредбом члана 206.

Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05), прописано је да се запосленима јамчи слобода синдикалног организовања и деловања без одобрења, уз упис у регистар синдиката. Правилником о упису синдиката у Регистар ("Службени гласник РС", бр. 50/05), уређен је начин уписа синдикалне организације код послодавца у регистар синдиката, с тим да је надлежно министарство дужно да донесе решење о упису синдиката у Регистар ако су испуњени услови за оснивање у складу са законом и општим актом синдиката. Према одредбама члана 8. Закона о раду, синдикат је дужан да достави решење о упису синдикалне организације у Регистар послодавцу, из чега, такође, не произлази правни интерес послодавца да тужбом оспорава акт донет по захтеву синдикалне организације за упис у Регистар.

(Решење ВСС У. бр. 5581/06 од 20.06.2007. године) Сентенцу саставила: Рајка Милијаши, саветник Врховног суда Србије

АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА АКЦИОНАРА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ТУЖБЕ

Акционар коме је закључком комисије за хартије од вредности признато својство странке у поновљеном поступку давања одобрења емитенту за емитовање акција, има активну легитимацију за подношење тужбе у управном спору.

Из образложења:

Оспореним решењем поништено је коначно и правоснажно решење Комисије за хартије од вредности о давању одобрења емитенту за II емисију акција.

Против овог решења тужбу је поднео акционар емитента из свих законских разлога прописаних чл. 10. ЗУС-а.

Тужени је у одговору на тужбу истакао да је тужба поднета неблаговремено, након истека законског рока од 30 дана прописаног чл. 22. ЗУС-а рачунајући почетак рока од 22.12.2005. године када је емитент примио оспорено решење и указујући да је тужба поднета суду 21.01.2006. године а оспорено решење је експедовано акционару емитента 23.12.2005. године. Такође је оспорио активну легитимацију тужиоца, наводећи да тужилац није учествовао у управном поступку и да у тужби није навео пра-

во или на закону заснован интерес који му је повређен оспореним управним актом.

Према стању у списима и образложењу оспореног решења, Комисија за хартије од вредности је у поновљеном поступку на седници одржаној 15.12.2005. године донела закључак којим је акционару емитента признала својство и право узгредне странке – интервенијента у смислу чл. 129. Закона о општем управном поступку, коме је Одлуком скупштине акционара од 17.03.2003. године поверена докапитализација, као једином купцу П емисије акција и истовремено наложила да му се достави оспорено решење, чија је експедиција извршена 23.12.2005. године. Како у достављеним списима нема доказа да је оспорено решење и уручено акционару који је према пријемном печату ВСС тужбу доставио суду препорученом поштом 25.01.2006. године, суд налази да се у таквој ситуацији има сматрати да је тужба поднета благовремено. Поред тога по оцени суда тужилац – акционар емитента, коме је у поновном поступку закључком Комисије за хартије од вредности признато својство странке има правни интерес и активно је легитимисан за подношење тужбе у управном спору.

Са изнетих разлога неосновани су наводи из одговора на тужбу којима се указује на неблаговременост поднете тужбе и на недостатак активне легитимације.

*(Из пресуде Врховног суда Србије У.355/06 од 18.04.2007. године)
Сентенцу саставила: Душанка Марјановић, судија Врховног суда Србије*

КАРАКТЕР АКТА ДОНЕТОГ ПО ЗАХТЕВУ ЗА ИЗУЗЕЋЕ СЛУЖБЕНОГ ЛИЦА

Закључак којим се одбија или одбацује захтев за изузеће службеног лица није управни акт.

Из образложења:

Ово стога што суд налази да одлука по захтеву за изузеће председника, заменика председника и чланова колегијалног органа нема карактер самосталног управног акта из члана 6. Закона о управним споровима.

Одредбама члана 6. Закона о управним споровима је прописано да се управни спор може водити само против управног акта. Управни акт у смислу овог закона, јесте акт којим државни орган или предузеће или дру-

га организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Оспореним закључком није одлучено о управној ствари која је предмет поступка, већ је закључком одлучено о питањима која се тичу управљања поступком сагласно члану 210. став 1. у вези члана 34. Закона о општем управном поступку. Стога је погрешна поука о правном средству да се против оспореног закључка може поднети тужба Врховном суду Србије, јер се закључком донетим по захтеву за изузеће службеног лица одлучује о процесном питању које је споредно у односу на главну ствар и решавање о правима и обавезама странке у управном поступку. Суд налази да се закључак којим је одбачен или одбијен предлог (захтев) за изузеће не може побијати посебном жалбом у управном поступку у случају двостепеног решавања, односно тужбом у управном спору када се о управној ствари одлучује у једном степену. Управни спор се може водити против коначног закључка у управном поступку, у смислу да не постоји друга правна заштита против закључка у управном поступку, а то није случај са закључком којим се одбацује или одбија захтев за изузеће. Одредбама члана 36. став 2. Закона о општем управном поступку је прописано да против закључка којим се одређује изузеће није допуштена посебна жалба, из чега произлази да је жалба апсолутно искључена и када се одређује изузеће службеног лица, а и управни спор је недопуштен против решења којим би жалба против таквог закључка била одбачена. Стога се одлука по захтеву за изузеће може побијати у оквиру правног средства против решења о главној ствари у управном поступку, односно у управном спору.

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 7723/07 од 27. 09. 2007. године)
Сентенцу сачинила: Рајка Милијаши, саветник Врховног суда Србије*

**НАДЛЕЖНОСТ СУДА ЗА ОЦЕНУ ЗАКОНИТОСТИ АКТА
О СТАВЉАЊУ ВАН СНАГЕ АКТА О ДОДЕЛИ СТАНА
У ЗАКУП ЗАПОСЛЕНОМ У ОРГАНУ УПРАВЕ**

Заштита права поводом акта о стављању ван снаге акта располагања о додели запосленом у органу управе стана у закуп остварује се пред општинским судом у парничном поступку.

Из образложења:

Тужилац је поднео тужбу против решења органа управе којим је одбијена његова жалба, изјављена на решење којим је стављено ван снаге решење којим му је, као запосленом лицу, у органу управе додељен у закуп на неодређено време стан у Београду. По ставу Врховног суда Србије, акт о стављању ван снаге акта располагања представља управни акт. Спор настао поводом акта о стављању ван снаге акта располагања којим се запосленом лицу у органу управе додељује стан у закуп представља, међутим, спор из радног односа. У случају доделе стана запосленом лицу у органу управе, наиме, па и када се ставља ван снаге та одлука, спор између запосленог и органа који је донео ту одлуку представља спор из радног односа, због чега се заштита права запосленог у органу управе у том спору, на основу одредбе члана 12. став 2. Закона о судовима ("Службени гласник РС", бр. 46/91 ... 71/92), остварује пред надлежним општинским судом у парничном поступку.

*(Решење Врховног суда Србије У. 3475/06 од 06.06.2007. године)
Сентенцу саставила: Весна Мраковић, саветник Врховног суда Србије*

**КАРАКТЕР ОДЛУКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ
ПО ЧЛАНУ 41Ж ЗАКОНА О ПРИВАТИЗАЦИЈИ
("Службени гласник РС" , бр. 38/2001...45/2005)**

Одлука агенције за приватизацију о давању сагласности за уступање уговора о продаји капитала односно имовине од стране купца капитала (уступиоца) трећем лицу (пријемнику) по члану 41ж Закона о приватизацији нема карактер управног акта у смислу члана 6. ЗУС-а.

Из образложења:

Одредбом члана 6. Закона о управним споровима прописано је да се управни спор може водити само против управног акта, а то је акт којим државни органи и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Одредбом члана 41ж. Закона о приватизацији ("Службени гласник РС", 38/2001, 18/2003, 45/2005), прописано је да купац капитала (у даљем тексту: уступилац), може да уступи уговор о продаји капитала, односно имовине трећем лицу (у даљем тексту: пријемник), под условима прописаним овим законом и Законом којим се уређују облигациони односи, по претходно прибављеној сагласности Агенције. Пријемник може бити лице које испуњава прописане услове за купца капитала или имовине, а уступилац јемчи Агенцији да ће пријемник испунити своје обавезе из уступљеног уговора о продаји капитала односно имовине. Уступањем уговора о продаји капитала односно имовине пријемник постаје носилац свих права и обавеза из уговора о продаји.

Имајући у виду наведено, Врховни суд Србије је нашао да одлука Агенције за приватизацију о давању сагласности за уступање уговора о продаји капитала односно имовине од стране купца капитала (уступиоца) трећем лицу (пријемнику) у смислу члана 41ж. Закона о приватизацији нема карактер управног акта у смислу члана 6. Закона о управним споровима, јер није донета у управној ствари. Самим тим ни одлука о обустави поступка за давање ове сагласности услед одустанка пријемника и поништавању дате сагласности као ни оспорено решење министра привреде донето по жалби није управни акт.

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 2671/06 од 23.08.2007. године)
Сентенцу саставила: Јелена Ивановић, судија Врховног суда Србије*

КАРАКТЕР АКТА О ОДРЕЂИВАЊУ ЗАСТУПНИКА ФОРМАЦИЈСКОГ МЕСТА

Одлука надлежног војног старешине о одређивању заступника формацијског места је акт командовања, а не управни акт.

Из образложења:

Према одредбама члана 57. став 1. Закона о Војсци Југославије професионалном војнику који је привремено спречен да врши дужност одређује се заступник. Према одредбама става 2. истог члана, између осталог, прописано је да се заступник може привремено одредити и за

упражњено формацијско место, те да заступник може вршити дужност поред своје редовне дужности.

Према одредбама чл. 6. ст. 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96) управни акт, у смислу тог закона, јесте акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари. Према одредбама чл. 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97) по том закону поступају државни органи када у управним стварима, непосредно примењујући прописе, решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког лица, правног лица, или друге странке, као и када обављају друге послове утврђене тим законом.

По оцени суда, из изнетог произлази да је одлука надлежног старешине о одређивању заступника формацијског места, којој претходи оцена потребе и нужности попуњавања формацијског места на овакав начин, акт командовања надлежног старешине, а не управни акт којим се решава о стању у служби професионалног војника, тј. у управној ствари. Погрешно тужилац сматра да је његов захтев за доношење наредбе о одређивању - тужиоца за заступника утемељен на његовом праву за одређивање заступника, јер тужиоцу такво право није дато одредбама Закона о Војсци Југославије (па ни одредбама чл. 57.), нити неког другог прописа, донетог на основу овог закона.

Са изнетог, по ставу суда, захтев тужиоца да првостепени орган донесе акт - наредбу о (тужиочевом) заступању К-дира Пешадијске чете у 229 ТС кл (УБС), не представља захтев поднет у управној ствари, те акт донет по тужиочевом захтеву не представља управни акт у смислу чл. 6. ЗУС-а, ни чл. 1. ЗУП-а, па се законитост таквог акта не може оспоравати тужбом у управном спору.

*(Решење Врховног суда Србије У-В. 1270/06 од 26.09.2007. године)
Сентенцу саставила: Маријана Тафра Мирков, саветник Врховног суда Србије*

**ОДЛУЧИВАЊЕ ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ У УПРАВНОМ СПОРУ
О ОДЛУЦИ ВОЈНОГ ДИСЦИПЛИНСКОГ СУДА**

Законитост пресуде Војног дисциплинског суда донете у правној ствари дисциплинског преступа цени се у управном спору.

Из образложења:

Оспореном пресудом Вишег војнодисциплинског суда при Генералштабу Војске Србије и Црне Горе, против које је поднета тужба, одбијена је жалба тужиоца поднета против пресуде Војнодисциплинског суда при Генералштабу Војске Србије и Црне Горе, а усвојена је жалба Војног дисциплинског тужиоца на исту пресуду, тако што се пресуда првостепеног дисциплинског суда преиначује у делу одлуке о казни и тужилац осуђује на дисциплинску казну смањења месечне плате за 20% у трајању од 12 месеци, због дисциплинског преступа из члана 160. став 1. тач. 2. 5. 7. и 10. Закона о Војсци Југославије.

У поступку претходног испитивања поднете тужбе Врховни суд Србије је нашао да је поднета тужба дозвољена и да се њена законитост испитује у управном спору.

Одговорност војних лица због дисциплинских преступа утврђује се и расправља у смислу члана 177. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 43/94...37/02 и "Службени лист СЦГ", бр. 7/05 и 44/05), пред Војним дисциплинским судовима (првостепеним војним дисциплинским судовима и Вишим војним дисциплинским судом) по поступку који се, на основу члана 184. став 2. истог закона, спроводи по одредбама закона којим се уређује кривични поступак. Према одредбама члана 175. истог закона искључено је вођење управног спора против коначних одлука надлежног старешине о изрицању дисциплинске мере, односно казне затвора из члана 165. став 1. истог закона за дисциплинске грешке. Законом, дакле, није искључено вођење управног спора за оцену законитости одлука Војнодисциплинског суда донетих у правној ствари дисциплинских преступа, одређених као тежа повреда војне дисциплинске чланом 159. став 3. Закона, а за које се изричу дисциплинске казне прописане чланом 164. овог закона. Прописане и изречене дисциплинске казне за дисциплинске преступе по својој природи представљају ограничење или губитак стечених права признатих Законом о Војсци Југославије, па и права из радног односа. Стога, као и обзиром на чињеницу да у

овој правној ствари судска заштита није обезбеђена у неком другом поступку ван управног спора, Врховни суд Србије налази да природа одлуке Војног дисциплинског суда и самог поступка пред тим судом, без обзира што се води применом одредби Закона о кривичном поступку представља решавање о праву и обавези физичког лица у специфичној управној ствари, те се законитост пресуда Војнодисциплинских судова испитује у управном спору.

*(Пресуда Врховног суда Србије У-В. 899/06 од 13.09.2007. године)
Сентенцу саставила: Весна Карановић, саветник Врховног суда Србије*

НАДЛЕЖНОСТ СУДА ЗА ОЦЕНУ ЗАКОНИТОСТИ УПРАВНИХ АКАТА О ПРАВУ НА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

За оцену законитости коначних управних аката којима је одлучено о праву на здравствено осигурање је надлежан Врховни суд Србије, осим аката завода који се доносе на основу чл. 34. – 46. Закона о здравственом осигурању за које се судска заштита обезбеђује у парничном поступку пред надлежним судом.

Из образложења:

Према стању у списима и образложењу оспореног решења у проведеном поступку је одлучено о престанку права на здравствено осигурање по основу пољопривредне делатности за С. Р. из М., због раскида кућне заједнице са носиоцем домаћинства С.М. Тужени је у поуци у правном средству навео да се тужба подноси Окружном суду на чијем подручју тужилац има пребивалиште, а по ставу овог суда правилно се Окружни суд огласио ненадлежним за поступање у овој правној ствари.

Према одредби члана 175. став 1. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", бр. 107/05 и 109/05) против коначног акта Републичког завода за здравствено осигурање којим је одлучено о праву на здравствено осигурање може се покренути управни спор. Одредбом става 2. истог члана Закона је прописано да се изузетно од става 1. овог члана против коначног акта Републичког завода за остваривање права на здравствену заштиту из чл. 34. - 46. овог закона, не може покренути управни спор. Стога је Врховни суд Србије у смислу члана 17. став 1.

тачка 1. под з) Закона о судовима ("Службени гласник РС", бр. 46/91 ...71/92), који се примењује на основу члана 84. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 63/01...24/04), надлежан да одлучује о законитости коначних управних аката Републичког завода за здравствено осигурање, којима се одлучује о праву на здравствено осигурање осим аката овог завода који се доносе на основу чл. 34. до 46. Закона о здравственом осигурању и за које се судска заштита обезбеђује у парничном поступку пред надлежним судом према ставу 3. члана 175. Закона о здравственом осигурању.

(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 6577/06 од 30.05.2007. године) Сентенцу сачинила: Весна Карановић, саветник Врховног суда Србије

ОВЛАШЋЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ИНСПЕКТОРА

Налагање мере зазиђивања прозора на међном зиду дограђеног стамбеног објекта није у надлежности грађевинског инспектора, већ суда опште надлежности.

Из образложења:

Овос тога, што из списка предмета произлази да је грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора над изграђеним објектом утврдио и записником констатовао да је заинтересовано лице у овом управном спору, доградило стамбени објекат без главног пројекта односно скице доградње стамбеног објекта који чине саставни део решења Уп. бр. 06-351/65-79 од 26.1.1979. године, па је решењем наложио да зазида о свом трошку четири прозорска отвора на међном зиду овако дограђеног стамбеног објекта. У поступку по жалби овде заинтересованог лица, тужени је оценио да првостепени орган није претходно утврдио који је орган надлежан за вођење оваквог поступка с обзиром да се ради о затварању прозорских отвора, а да при томе није имао у виду да за спорове о отварању прозора према суседном дворишту је надлежан суд опште надлежности, а не управни орган, јер се о суседском праву као имовинско-правном односу може расправљати у управном поступку само ако је то прописано посебним прописима. Код оваквог чињеничног стања, по налажењу Врховног суда Србије тужени орган је правилно оценио да се у конкретном случају ради о судској, а не управној надлежности, са ког разлога је правилно поништио решење.

Цењени су и поменути наводи тужбе да се управни органи погрешно позивају на пресуде Општинског и Окружног суда, јер је у конкретном случају вођен државински спор, а не спор о затварању прозорских отвора као и да тим пресудама није расправљано о суседском праву тако да је за настали спорни однос надлежан орган управе, па је суд нашао да су исти неосновани. Ово стога, што је одредбом члана 141. став 1. тачком 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03), на који се иначе првостепени управни орган позива у уводу ожалбеног решења бр. 351/1-491/03-10 од 21.7.2005. године, изричито прописано да је грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора овлашћен да нареди решењем рушење објекта, ако се објекат гради или је његово грађење завршено без одобрења за изградњу и пријаве почетка изградње објекта, односно извођење радова, односно главног пројекта, а не и за налагање мере зазиђивања прозорских отвора на међном зиду дограђеног стамбеног објекта заинтересованог лица, како је то, иначе, погрешно наложено тим решењем. Такође, како суседско право обухвата сва ограничења приватне својине стварноправног карактера, која настају из чињенице суседства, тј. заједничког живљења на одређеном простору, то је тужени орган правилно оценио да се настали спорни однос између тужиоца и овде заинтересованог лица једино и искључиво може разрешити пред судом опште надлежности, у складу са законом.

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 841/06 од 13.09.2007. године)
Сентенцу саставио: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије*

НАДЛЕЖНОСТ СУДА ЗА ОЦЕНУ ЗАКОНИТОСТИ УПРАВНИХ АКТА О ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

За оцену законитости коначног управног акта о дисциплинској одговорности полицијског службеника за повреду радне дужности надлежан је Врховни суд Србије у управном спору.

Из образложења:

Према уводу оспореног решења којим је одбијен приговор тужиоца на решење првостепеног органа од 10.10.2006. године, о изрицању тужиоцу дисциплинске мере – новчане казне у висини од 50% од месечне

плате запосленог у времену од 3 месеца, исто је донела Дисциплинска комисија Министарства унутрашњих послова Републике Србије са седиштем у Београду у већу састављеном од председника већа и два члана већа, са записничарем на седници већа одржаној дана 20.10.2006. године. Међутим, на крају образложења оспореног решења пре потписа председника већа и поуке о правном средству је наведено да је веће Дисциплинске комисије Министарства унутрашњих послова Републике Србије у Београду одлучило, дана 20.11.2006. године, да су наводи приговора тужиоца на решење првостепеног органа од 10.10.2006. године, неосновани.

Према одредбама члана 169. Закона о полицији ("Службени гласник РС", број 101/05), на положај, дужности, права и одговорности запослених у Министарству унутрашњих послова Републике Србије примењују се прописи о радним односима у државним органима, ако овим законом и прописима донетим на основу овог закона није друкчије одређено.

Одредбом члана 8. став 1. Уредбе о дисциплинској одговорности у Министарству унутрашњих послова ("Службени гласник РС", број 8/06) је прописано да против решења дисциплинског старешине запослени о чијој дисциплинској одговорности је одлучено у првом степену има право да поднесе приговор Дисциплинској комисији, а према одредбама члана 9. исте уредбе, Веће Дисциплинске комисије је дужно да о приговору одлучи у року од 30 дана од дана пријема приговора, иначе се сматра да је приговор одбијен, као и да против ове одлуке запослени може поднети тужбу надлежном суду. Одредбом члана 12. исте уредбе је прописано да се на питања вођења дисциплинског поступка у првом степену, која нису уређена овом уредбом, примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, као и да овај закон примењује и дисциплинска комисија.

По правном схватању Врховног суда Србије, имајући у виду да полицијски службеници тј. запослени у Министарству унутрашњих послова Републике Србије остварују према одредбама Закона о полицији заштиту својих права из радног односа у управом спору пред Врховним судом Србије, као и државни службеници према Закону о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 81/05 и 83/05), то се против одлуке дисциплинске комисије о приговору на решење којим се утврђује дисциплинска одговорност полицијског службеника за повреду радне

дужности тужба подноси Врховном суду Србије, који у управном спору одлучује о истој.

(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 7040/06 од 30.05.2007. године) Сентенцу сачинила: Весна Карановић, саветник Врховног суда Србије

ИЗМЕНА ПОРЕСКОГ РЕШЕЊА

Измена пореског решења поводом поднете тужбе у управном спору је доношење у целини новог решења којим се замењује тужбом оспорено решење, а не измена појединих делова решења.

Из образложења:

Оспорено решење број 01-434-1-00029/2006-3/1 од 16.1.2007. године тужени орган је донео применом члана 154. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02...61/05) којим је прописана могућност поништавања и измене пореског решења у вези са управним спором. Овом одредбом Закона овлашћени порески орган, против чијег је решења покренут управни спор, може до окончања спора да поништи или измени своје решење из оних разлога из којих би суд могао да поништи решење и то само ако се на тај начин отклања неправилност или незаконитост у поступку доношења решења и ако се тиме порески обвезник не доводи у неповољнији положај.

У примени овог правног института тужени орган је био дужан да донесе потпуно нови акт којим ће одлучити о захтевима тужбе, те у случају да их уважи из разлога из којих би суд могао да поништи решење, да новим решењем замени у целини решење које је било предмет управног спора и констатује да се тим решењем замењује претходно донето решење, и то у целини.

Међутим, тужени орган је донео решење којим је извршио само измене у уводу решења и потпису овлашћеног лица и констатовао да у осталим деловима остаје на снази раније донето решење које је тужбом оспорено, што је супротно наведеној одредби Закона и правној природи института поништавања и измене пореског решења у вези са управним спором. Наиме, законом је дата могућност својеврсне самоконтроле управног акта од стране издаваоца, која се не покреће по службеној дужности него поводом тужбе овлашћеног тужиоца, и то тако што је пруже-

на могућност пореском органу да накнадно успостави законитост сопственог рада, избегавајући судску пресуду, и своју ранију одлуку замени новом, различитом од првобитне, с тим да нова одлука делује *ex tunc*, бришући све произведене правне последице раније одлуке.

Како тужени орган поводом управног спора није донео ново решење којим је у целини изменио оспорено решење, са правним дејством од момента доношења оспореног решења, него је извршио само делимичну измену и оставио на снази оспорено решење у неизмењеном делу, Врховни суд Србије је нашао да су доношењем овог решења повређена правила пореског поступка од битног утицаја на решење управне ствари.

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 1759/06 од 29.06.2007. године) Сентенцу саставила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

ОДЛУЧИВАЊЕ ПО ПРЕДЛОГУ ЗА ВАНСУДСКО ПОРАВЊАЊЕ

Одлучивање по захтеву – предлогу странке за вансудско поравнање нема карактер управног одлучивања.

Из образложења:

Одредбом члана 6. став 1. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), прописано је да се управни спор може водити само против управног акта, а одредбом става 2. истог члана да је управни акт, у смислу овог закона, акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

Према ставу Врховног суда Србије, одлучивање по захтеву – предлогу за вансудско поравнање, без обзира у каквој је форми учињено, нема карактер управног одлучивања. Тужилац није поднео захтев у смислу члана 113. Закона о општем управном поступку којим се покреће управни поступак и по коме би се одлучивало у управном поступку, већ предлог за вансудско поравнање. Стога обавештење туженог органа поводом тако учињеног предлога тужиоца нема карактер управног акта, у сми-

слу цитираних одредаба Закона о општем управном поступку, па се његова законитост не може испитивати у управном спору.

*(Решење Врховног суда Србије У. 7062/06 од 18.07.2007. године)
Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије*

РОК ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ ПО ПРИЈЕМУ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА

Захтев за издавање потврде о пријему документације за изградњу објекта не може се поднети пре правноснажности решења о одобрењу изградње.

Из образложења:

Правилно је поступио тужени орган када је одбио као неосновану жалбу тужилаца изјављену против првостепеног решења, обзиром да је правилно у поступку код првостепеног органа утврђено да решење којим се одобрава изградња стамбено-пословног објекта тужилаца није постало правноснажно, те се нису стекли услови за издавање потврде о пријему документације за изградњу тог објекта.

Одредбом члана 96. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06), предвиђено је да одобрење за изградњу престаје да важи ако се не отпочне са грађењем објекта, односно извођењем радова, у року од 2 године од дана правноснажности одобрења за изградњу.

Одредбом члана 114. став 1. истог закона је предвиђено да је инвеститор дужан да 8 дана пре почетка грађења објекта пријави органу надлежном за издавање одобрења за изградњу назив извођача, почетак извођења радова и рок завршетка изградње.

Имајући у виду да законодавац цитираном одредбом члана 96. Закона, почетак извођења радова везује за правноснажност одобрења за изградњу, то су правилно управни органи утврдили да тужиоци нису могли да поднесу пријаву органу надлежном за издавање одобрења за изградњу која би садржала назив извођача, почетак извођења радова и рок завршетка изградње пре правноснажности одобрења за изградњу, те се неосновано тужбом тужилаца указује да је овај рок требало везати за коначност ре-

шења у управном поступку, будући да цитирана одредба члана 96. као посебног Закона говори о правноснажности одобрења за изградњу.

(Пресуда Врховног суда Србије У. број 7092/06 од 06.12.2007. године) Сентенцу саставио: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије

ИСПРАВЉАЊЕ ГРЕШКЕ У РЕШЕЊУ

Погрешна примена материјалног права не представља разлог за доношење закључка о исправци донетог решења.

Из образложења:

"Оспореним Закључком тужене извршена је исправка грешке у Решењу тужене, у диспозитиву решења, тако што је тужиоцу уместо утврђеног права на отпремнину због одласка у пензију у вредности четворомесечног износа: плате чина пуковника, ПГ 07, 29% војног додатка, 20% минулог рада и посебног дела плате – летачког додатка, у износу од 1.932 бода, утврђено право на отпремнину, у висини четворомесечног износа: плате чина пуковника ПГ 07, 29% војног додатка и 20% минулог рада. Овај закључак донет је на основу одредбе члана 209. став 1. Закона о општем управном поступку, због тога што је грешком у овој правној ствари примењена одредба члана 71. став 4. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 67/93...44/99), уместо одредбе члана 71. став 2. Закона о Војсци Југославије и одредбе члана 53. став 2. Уредбе о платама и другим новчаним примањима професионалних војника и цивилних лица у Војсци Југославије ("Службени војни лист", бр. 14/94). Овакав правни резон туженог органа није законит.

Одредбом члана 209. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 55/96 и 33/97), прописано је да орган који је донео решење, односно службено лице које је потписало или издало решење, може у свако време исправити грешке у именима и бројевима, писању или рачунању, као и друге очигледне нетачности у решењу или његовим овереним преписима.

Дакле, грешке нису везане за саму изјаву воље доносиоца управног акта, већ за начин изражавања, односно преношења те воље одговарајућим симболима (словима, бројевима и сл). Значи, приликом измене ре-

шења не може бити речи о повредама правних норми, као правним грешкама управног акта, већ само о техничким грешкама које су се поткрале приликом доношења решења или његових оверених преписа.

Пошто је оспореним закључком извршена исправка решења, која се односила на погрешну примену материјално правних норми, јер је, уместо правилне примене одредбе члана 71. став 2. Закона о Војсци Југославије и одредбе члана 53. став 2. Уредбе о платама и другим новчаним примањима професионалних војника и цивилних лица у Војсци Југославије, погрешно примењена одредба члана 71. став 4. Закона о Војсци Југославије, оспорени закључак је незаконит."

(Пресуда Врховног суда Србије у Београду, У-В 485/06 од 06.09.2007. године) Сентенцу саставио: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије

СКРАЋЕНИ ПОСТУПАК

Није законито решавање управне ствари по скраћеном поступку, ако су одлучне чињенице утврђене и из изјаве војног старешине тужиоца, која је прибављена у спроведеном управном поступку.

Из образложења:

"Оспореним решењем туженог војног органа одбијена је жалба тужиоца, војника по уговору изјављена против првостепеног решења војног органа, којим је одбијен захтев тужиоца за исплату накнаде трошкова за групно путовање. Решење се темељи на оцени туженог органа да је правилно првостепени војни орган поступио када је у скраћеном поступку прибавио све доказе потребне за потпуно и правилно утврђење чињеничног стања на које је правилно применио материјално право. За то су постојали прописани услови из одредбе члана 131. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку за решавање управне ствари непосредно у скраћеном поступку.

Овакав правни резон туженог органа се не може прихватити.

Одредбом члана 131. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган може по скраћеном поступку решити управну ствар непосредно ако је странка у свом захтеву навела чињенице или поднела доказе на основу којих се може утврдити стање ствари, или

ако се то стање може утврдити на основу опште познатих чињеница или чињеница које су органу познате.

Да би се могло донети решење у управном поступку, потребно је да се у току поступка утврди релевантно чињенично стање, а при томе мора да се пружи могућност странкама да остваре и заштите своја права и правне интересе, с тим да се чињенице утврђују, а права и правни интереси се остварују и штите у скраћеном испитном поступку или посебном испитном поступку (члан 125. ЗУП-а).

Правило је да се у управном поступку решава у спроведеном посебном испитном поступку уз поштовање начела саслушања странке, а у скраћеном поступку само изузетно и то када за то постоје таксативно набројани законски услови из члана 131. ЗУП-а, у ком случају није потребно странци омогућити да се изјасни о чињеницама и околностима које су од значаја за доношење решења. Спровођење скраћеног поступка није императив за орган који одлучује. Зато је ствар оцене органа који спроводи поступак да одлучи да ли постоје услови за решавање ствари по скраћеном поступку и да ли ће се послужити законом датим овлашћењем да спроведе скраћени поступак.

Остваривање начела ефикасности (члан 7. ЗУП-а) и начела економичности поступка (члан 14. ЗУП-а), при одлучивању у управном поступку никако не сме да иде на штету начелу законитости (члан 5. ЗУП-а) и начелу истине (члан 8. ЗУП-а), јер приоритет у решавању појединачне управне ствари представља доношење законитог и правилног решења, које се темељи на правилно и потпуно утврђено чињеничном стању и околностима које су од значаја за такво решење, у односу на обезбеђење успешног и квалитетног остваривања и заштите права и правних интереса странака и на спроведен поступак одуговлачења са што мање трошкова.

Првостепено решење донето је на основу утврђених релевантних чињеница, које су, између осталог, утврђене и на основу изјаве именованог потпуковника, старешине тужиоца, наведене Војне поште, од 01.04.2003. године, а да у току поступка тужиоцу није била дата могућност да се изјасни о чињеницама из те изјаве, иако је он то тражио у току спровођења првостепеног поступка, а то је захтевао и у жалби.

Пошто је првостепено решење донето на основу чињеница које су утврђене и из изјаве војног старешине тужиоца, а тужиоцу у том поступку

није дата могућност да се изјасни о тим чињеницама, нису постојали услови за одлучивање по скраћеном поступку, у смислу одредбе члана 131. став 1. тачка 1. ЗУП-а. Ово са разлога што из те одредбе проистиче да орган може донети решење по скраћеном поступку само ако је странка сама поднела све што је неопходно као чињенични основ за доношење решења или уколико се правно релевантно чињенично стање може утврдити на темељу општепознатих чињеница или чињеница које су органу познате, а то у овој управној ствари није случај. Наведену повреду правила поступка није санкционисао другостепени орган приликом доношења оспореног решења, чиме је он починио повреду поступка из члана 232. ЗУП-а, која је била од утицаја на решење ствари."

(Пресуда Врховног суда Србије у Београду, У-В 426/06 од 06.09.2007. године) Сентенцу саставио: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије

КАРАКТЕР УВЕРЕЊА О ЧИЊЕНИЦАМА О КОЈИМА СЕ ВОДИ СЛУЖБЕНА ЕВИДЕНЦИЈА

Уверење односно друга исправа коју управни орган издаје на основу члана 161. став 1. Закона о општем управном поступку, о чињеницама о којима води службену евиденцију, нема карактер управног акта у смислу члана 6. став 1. Закона о управним споровима.

Из образложења:

"Одредбом члана 161. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97), прописано је да органи издају уверење, односно друге исправе (сертификате, потврде и др.), о чињеницама о којима воде службену евиденцију, а одредбом става 2. истог члана уверења и друге исправе о чињеницама о којима се води службена евиденција морају се издавати сагласно подацима из службене евиденције, јер такво уверење, односно друге исправе имају значај јавне исправе.

У конкретном случају из списка се види да је тужилац поднео туженом органу 22.01.2007. године захтев за издавање потврде за бенефицирани радни стаж, и да је тужени орган донео оспорено решење о укупно оствареном пензијском стажу тужиоца за време професионалне службе, за период од 16.04.1973. до 31.07.1995. године, на основу података који се воде у службеној односно персоналној евиденцији. Полазећи од изнетог,

Врховни суд Србије налази да је тужени орган оспореним решењем само потврдио одређене чињенице о којима води службену евиденцију у смислу члана 161. став 1. Закона о општем управном поступку, при чему није решавао о било каквом праву или обавези тужиоца. Због тога, оспорено решење, према правном схватању Врховног суда Србије, нема карактер управног акта какав има у виду одредба члана 6. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96).

Са изнетих разлога, Врховни суд Србије је на основу члана 28. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима одбацио тужбу као недопуштenu."

*(Решење Врховног суда Србије У. 1602/07 од 14.02.2008. године)
Сентенцу саставила: Радојка Маринковић, саветник Врховног суда Србије*

НЕМОГУЋНОСТ ВОЂЕЊА УПРАВНОГ СПОРА

Управни спор се не може водити против закључка о дозволи извршења решења о одлагању извршења решења о отказу уговора о раду.

Из образложења:

"У конкретном случају тужба је поднета против решења којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца, изјављена против закључка о дозволи извршења решења инспектора рада од 07.09.2006. године, донетог на основу члана 271. став 1. Закона о раду, којим се одлаже извршење решења, тужиоца као послодавца о отказу уговора о раду, закљученог са запосленом до доношења правноснажне одлуке суда у спору који се води код Четвртог општинског суда у Београду.

У поступку претходног испитивања поднете тужбе, Врховни суд Србије је нашао да је тужба недопуштена.

Одредбом члана 271. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05 и 61/05), прописано је да ће инспектор рада на захтев запосленог који је повео радни спор, својим решењем одложити извршење решења послодавца о отказу уговора о раду до доношења правноснажне одлуке суда, ако нађе да је тим решењем очигледно повређено право запосленог, а одредбом члана 272. став 4. истог закона, је предвиђено да се

против коначног решења из члана 271. став 1. овог закона не може покренути управни спор.

Како се, сагласно напред цитираним одредбама Закона о раду управни спор не може покренути против коначног решења инспектора рада донетог на основу члана 271. став 1. Закона о раду, којим се одлаже извршење решења о отказу уговора о раду, то се према правном схватању Врховног суда Србије, управни спор не може водити нити против закључка о дозволи извршења тог решења."

*(Решење Врховног суда Србије У.445/07 од 24.01.2008. године)
Аутор сентенце: Радојка Маринковић, саветник Врховног суда Србије*

ИСПРАВКА РЕШЕЊА

Накнадно уношење података, у погледу лица овлашћеног за потписивање решења и то закључком којим се то решење исправља, не представља исправку очигледне нетачности у том решењу нити исправку грешке у већ назначеним именима или бројевима, писању или рачунању, већ отклањање формално-правних недостатака којима је то решење било обухваћено, односно његову суштинску измену.

Из образложења:

"Одредбом члана 209. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01), прописано је да орган који је донео решење, односно службено лице које је потписало или издало решење, може у свако време исправити грешке у именима или бројевима, писању или рачунању, као и друге очигледне нетачности у решењу или његовим овереним преписима, те да исправка грешке производи правно дејство од дана од кога производи правно дејство решење које се исправља, док је одредбом става 2. истог члана, између осталог прописано да се о исправци доноси посебан закључак.

Код оваквог правног стања ствари Врховни суд Србије налази да је доношењем оспореног закључка тужени орган повредио напред наведену одредбу члана 209. Закона о општем управном поступку када је истим исправио, односно допунио своје решење, тако што је под појмом "исправљање техничке грешке", у преамбули решења додао недостајуће речи у погледу лица овлашћеног за потписивање тог решења, односно овлашће-

ња за потписивање. Ово стога што, по оцени овог суда, исправка решења како је то учинио тужени орган оспореним закључком не представља исправку очигледне нетачности у решењу, нити исправку грешке у већ назначеним именима или бројевима, писању или рачунању у смислу напред наведене одредбе члана 209. Закона о општем управном поступку, већ накнадно уношење података у погледу лица овлашћеног за доношење и потписивање решења у конкретној управно-правној ствари.

Сагласно напред наведеном, основано тужилац оспорава законитост закључка туженог органа правилно указујући да уношење напред наведених података у увод решења које се оспореним закључком мења, не представља исправку тзв. техничке грешке у решењу, односно исправку очигледне нетачности, већ отклањање формално-правних недостатака којима је било обухваћено решење туженог органа, односно његову суштинску и правну измену".

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 1211/07 од 12.09.2007. године). Аутор сентенце: Биљана Шундерић, саветник Врховног суда Србије

СХОДНА ПРИМЕНА ЧЛАНА 418. ЗПП

Странка у управном спору није овлашћена за подношење захтева за заштиту законитости против правноснажне одлуке Врховног суда Србије сходном применом члана 418. ЗПП.

Из образложења:

У поступку претходног испитивања поднетог захтев Врховни суд Србије је нашао да је поднет од неовлашћеног лица.

Одредбом члана 20. став 2. Закона о управним споровима изричито је прописано да захтев за заштиту законитости може поднети надлежни државни, односно јавни тужилац против одлуке Већа Врховног суда у републици чланици ако је том одлуком повређен републички закон, други пропис или општи акт.

У конкретном случају захтев за заштиту законитости није поднет од стране Републичког јавног тужиоца као овлашћеног лица за подношење таквог захтева, већ од стране Ауторско-акционарског друштва, као тужиоца у управном спору против тужене, заснивајући своја овлашћења за покретање оваквог поступка на основу члана 59. Закона о управним

споровима сходном применом одредбе члана 418. Закона о парничном поступку. Међутим, по налажењу овог суда у конкретном случају нема места примени одредбе члана 418. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/04), јер се не ради о пружању судске правне заштите по којима се поступа и одлучује приликом решавања грађанско-правних спорова из личних, породичних, радних, трговачких, имовинско-правних и других грађанско-правних односа, како је то иначе прописано одредбом члана 1. Закона о парничном поступку, већ о управном спору по тужби због "недоношења решења" ("ћутања администрације") у вези са контролом платног промета. С тога, по налажењу Врховног суда Србије, а код цитиране одредбе члана 20. став 2. Закона о управним споровима, у конкретном случају, нема места сходној примени члана 418. Закона о парничном поступку на питања поступка у управним споровима која нису уређена Законом о управним споровима, како је то прописано одредбом члана 59. Закона о управним споровима.

*(Пресуда Врховног суда Србије Узз. 34/07 од 22.11.2007. године)
Сентенцу саставио: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије*

**АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА У УПРАВНОМ СПОРУ
ЗА ПОНИШТАЈ РЕШЕЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА
О ДОДЕЛИ CFI КОДА И ISIN БРОЈА**

Акционар није активно легитимисан да у управном спору тражи поништај решења централног регистра о додели издаваоцу акција CFI кода и ISIN броја.

Из образложења:

"Одредбом члана 218. став 1. тачка 13. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената ("Службени лист СРЈ", бр. 65/02 и "Службени гласник РС", бр. 57/03... 101/05), који је био на снази у време подношења захтева и доношења оспореног решења, прописано је, између осталог, да у оквиру својих надлежности Комисија за хартије од вредности утврђује једнообразни идентификациони број хартија од вредности (ISIN), на основу одговарајућих стандарда, као и шифарник врста хартија од вредности.

Према ставу 4. члана 2. Правилника о утврђивању врста хартија од вредности и других финансијских инструмената ("Службени гласник РС",

бр. 102/03), правно лице овлашћено за обављање послова клиринга и салдирања хартија од вредности, који има овлашћење за доделу ових ознака издато од удружења Националних агенција за идентификацију, између осталог, доноси одлуку о додели CFI кода и ISIN броја, а према ставу 5. истог члана, ближе услове и поступак за доношење одлуке о додели CFI кода и ISIN броја, начин вођења шифарника и слично, утврђује лице из става 4. овог члана.

Одредбом члана 21. став 10. тачка 2. Статута Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности ("Службени гласник РС", бр. 111/2003), прописано је да Управни одбор у свом делокругу доноси и усваја опште и појединачне акте Централног регистра из своје надлежности.

Према тачки 32. став 7. Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности ("Службени гласник РС", бр. 128/03... 58/06), који је донео Управни одбор туженог, Централни регистар, између осталог, додељује хартијама од вредности јединствени идентификациони број у року од седам радних дана од дана достављања захтева издаваоца.

Обзиром на утврђено чињенично стање и наведене законске одредбе, тужиоци у овом предмету, немају активну легитимацију за покретање управног спора, јер је очевидно да се управним актом који се тужбом оспорава, не дира у њихово право или у њихов на закону заснован интерес. Наиме, тужиоци су у тужби навели да су акционари наведеног акционарског друштва. Међутим, у тужби и током овог спора ниједним документом, а посебно не документом туженог или Агенције за привредне регистре који су званични регистратори власништва над акцијама и уделима, нити потврдом Акционарског друштва, те своје наводе нису потврдили. Стога и не стоје њихови наводи да су акционари а да ли су у том смислу оштећени, то није предмет овога спора.

Из наведених законских одредаба произилази да се додела CFI кода и ISIN броја, врши само на захтев издаваоца акција који се може поднети само преко корпоративног агента. Тужиоци, и да су акционари А.Д."Агробачка", не би били активно легитимисани у овом спору, јер по ставу суда акционар није активно легитимисан да у управном спору тражи поништај решења Централног регистра о додели издаваоцу акција CFI кода и ISIN броја.

*(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 253/07 од 23.01.2008. године)
Сентенцу саставила: Нада Кљајевић, судија Врховног суда Србије*

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА

Године живота и стаж осигурања запосленог не представљају за послодавца накнадно сазнате нове чињенице, које у смислу члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, могу довести до друкчијег решења (понављања поступка).

Из образложења:

"Према стању у списима првостепеним решењем тужиљи – цивилном лицу на служби у Војсци СЦГ, престала је служба на основу члана 143. став 1. тачка 9. и члана 144. Закона о Војсци Југославије, по потреби службе, јер је укинута радно место на које је била распоређена.

Првостепеним решењем исте ВП, поништено је решење о престанку службе тужиљи у поновљеном поступку, са образложењем да се у поновљеном поступку сазнало за нове чињенице, односно да је утврђено да је тужиља 14.4.2005. године, испунила услове за признање права на старосну пензију, сходно одредбама члана 4. Закона о изменама и допунама Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања ("Службени лист СРЈ", број 3/02). Ово решење је донето на основу члана 239. став 1. и 247. став 1. Закона о општем управном поступку, као и на основу члана 156. Закона о Војсци Југославије. Иако се првостепени орган у уводу решења позвао на одредбе члана 247. став 1. Закона о општем управном поступку, није донео закључак да се дозволи понављање поступка нити је одредио у ком ће се обиму поступак поновити, против кога је дозвољена жалба у смислу члана 249. истог закона, већ је донео решење, којим је поништио раније донето решење о престанку службе тужиљи у Војсци Србије и Црне Горе.

Према одредби члана 231. став 1. поступак окончан решењем против кога нема редовног правног средства у поступку (коначно решење) поновиће се под законом прописаним условима наведеним у тачки 1. – 11. У образложењу оспореног решења о овој чињеници се орган не изјашњава, а из списка предмета не произлази да је решење, које је поништено у поновљеном поступку, постало коначно у време доношења првостепеног решења од 26.4.2005. године. Иако се из образложења првостепеног решења може закључити да је понављање поступка засновано на одредби члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, у решењу се не дају разлози за понављање поступка по овом основу, а дати разлози –

сазнање да је тужила 14.4.2005. године, испунила услове за старосну пензију, као нова чињеница коју је орган сазнао у поновљеном поступку су нејасни, па је решење засновано на повреди члана 199. став 2. ЗУП-а.

Оспореним решењем тужени орган је одбио жалбу тужиље као неосновану, налазећи да је ожалбено решење законито. Иако је тужила у жалби истицала да није било места понављању поступка, јер је радни стаж сваког лица на служби у Војсци уведен као податак у информациони систем и не представља нове чињенице које је првостепени орган сазнао, оспореним решењем ови жалбени наводи нису уопште оцењени, због чега је оспорено решење засновано на повреди правила поступка из члана 199. став 2. ЗУП-а и члана 235. став 2. ЗУП-а, због чега је морало бити поништено. Поред наведеног према правном схватању Врховног суда Србије године живота запосленог и стаж осигурања не представљају за послодавца накнадно сазнате нове чињенице, које у смислу члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, могу довести до друкчијег решења, јер је законска обавеза послодавца да води персоналну евиденцију за послених са свим подацима."

(Пресуда Врховног суда Србије, У-СЦГ 1012/06 од 28.02.2008. године) Сентенцу саставила: Душанка Марјановић, судија Врховног суда Србије

КАРАКТЕР УПРАВНОГ АКТА

Решење министарства пољопривреде донето по жалби на одлуку о расписивању огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини не представља управни акт.

Из образложења:

"Из оспореног решења и списка предмета произлази да је тужени орган одбио жалбу на првостепену одлуку донету о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини и истовремено расписао оглас за прикупљање понуда за закуп пољопривредног земљишта у друштвеној својини. У оспореном решењу дата је поука о правном средству да се против овог решења може покренути управни спор тужбом код Врховног суда.

Међутим, по налажењу Врховног суда, оспореним решењем дата је погрешна поука о правном средству без обзира што, у смислу члана 64. Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", број 62/06) пољопривредно земљиште у државној својини се даје у закуп јавним оглашавањем на основу одлуке о расписивању јавног огласа коју доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пољопривредно земљиште у државној својини уз сагласност министра, а против које одлуке се може изјавити жалба министарству. По ставу овог суда одлука о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини и оглас за прикупљање понуда за закуп пољопривредног земљишта у државној својини по својој садржини и правној природи не представљају управни акт, јер се њима не одлучује о појединачном праву или обавези физичког или правног лица у каквој управној ствари са непосредним дејством на одређено физичко или правно лице. Одлука садржи означавање земљишта за које се расписује оглас за прикупљање понуда, услове и рокове под којима се понуђачи могу јавити на оглас, а као сваки оглас и почетну цену пољопривредног земљишта те услове под којима надлежни орган поступа по пријавама на оглас. Према томе наведеном одлуком се не решава у управној ствари о праву или обавези појединца или правног лица, већ у спровођењу поступка давања у закуп пољопривредног земљишта у друштвеној својини у вршењу овлашћења управљања. Стога ни одлука туженог органа по жалби на одлуку о расписивању јавног огласа за давање у закуп земљишта у државној својини не представља у смислу члана 6. управни акт".

*(Решење Врховног суда Србије У.бр. 1279/07 од 05.06.2008. године)
Сентенцу саставила: Снежана Живковић, судија Врховног суда Србије*

КАРАКТЕР РЕШЕЊА О УТВРЂИВАЊУ ПОЧЕТНЕ ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ У ПОСТУПКУ ПРИНУДНЕ НАПЛАТЕ

Решење о утврђивању почетне вредности непокретности у поступку принудне наплате из непокретности нема карактер пореског управног акта.

Из образложења:

"Према образложењу оспореног решења, тужени орган је, одлучујући о приговору пореског обвезника изјављеном против решења исте фи-

лијале, донетим на основу члана 74. став 5. тачка 1. и став 6. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, а којим је првостепени орган утврдио почетну вредност непокретности у поступку наплате јавних прихода из средства обезбеђења одложеног, а неплаћеног дуга, приговор делимично усвојио и утврдио почетну вредност непокретности, као у диспозитиву побијаног решења. У истом решењу странка је поучена да према члану 107. став 6. Закона о пореском поступку и пореској администрацији против решења донетог по приговору жалба није допуштена.

Према члану 34. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, порески акт је пореско решење, закључак, налог за пореску контролу, записник о пореској контроли и други акт којим се покреће, допуњује, мења или довршава нека радња у пореском поступку, а према члану 34. став 2. истог закона порески управни акт, којим Пореска управа решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника из пореског односа, је пореско решење и закључак.

У поступку принудне наплате пореза из непокретности, непокретност се пописује, одређује се њена почетна вредност и продаје се од стране пореског извршитеља, на основу решења о принудној наплати из члана 92. став 2. истог закона, а како је то одређено чланом 105. истог закона. Пореска управа утврђује почетну вредност непокретности решењем, а начин утврђивања почетне вредности непокретности уређује министар и против решења о утврђивању почетне вредности непокретности порески обвезник може изјавити приговор у року од 3 дана од дана пријема (члан 107).

По ставу Врховног суда Србије решење првостепеног пореског органа, о утврђивању почетне вредности непокретности у поступку принудне наплате из непокретности, као и решење којим је одбијен приговор пореског обвезника против тог решења немају карактер пореских управних аката у смислу члана 34. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, јер се тим решењима не решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника из пореско-правног односа.

Како се према члану 6. ЗУС-а, управни спор може водити само против управног акта, Врховни суд Србије је на основу члана 28. став 1. тачка 2. ЗУС-а, тужбу одбацио."

*(Решење Врховног суда Србије У. 3719/07) Сентенцу саставила:
Душанка Марјановић, судија Врховног суда Србије*

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

Надлежни орган може по службеној дужности покренути поступак понављања поступка окончаног решењем против кога нема редовног правног средства у поступку, само када је то потребно ради заштите јавног интереса.

Из образложења:

"Како је првостепеним решењем поништено решење Стамбене комисије, које је, према наводима из образложења решења, постало правоснажно, првостепени орган је морао да наведе и правни основ за поништај правоснажног решења, односно у ком је поступку и коришћењем ког ванредног правног средства, донео такву одлуку. Уколико је решење донето у поновљеном поступку, покренутом по службеној дужности, у решењу је био дужан да наведе законски разлог за обнову поступка и да изнесе околности из којих се изводи постојање разлога за заштиту јавног интереса, с обзиром да до покретања поступка по службеној дужности може доћи само када је то потребно ради заштите јавног интереса, у смислу члана 114. став 1. Закона о општем управном поступку."

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 4466/07 од 13.03.2008. године)
Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије*

ПРАВНИ ИНТЕРЕС ЗА ВОЂЕЊЕ УПРАВНОГ СПОРА

Када орган обустави поступак, који се може покренути само по службеној дужности, странка нема правни интерес да против таквог закључка води управни спор.

Из образложења:

"Одредбом члана 12. Закона о управним споровима је прописано да тужилац у управном спору може бити физичко лице, правно лице или друга странка ако сматра да јој је управним актом повређено неко право или на закону засновани интерес. То значи да је тужилац легитимисан за покретање управног спора само ако је оспореним управним актом решавано о каквом праву или обавези тужиоца.

Како је оспорени закључак донет на основу одредбе члана 121. став 4. Закона о општем управном поступку, односно тужени орган је обуставио поступак контроле покренут по службеној дужности, а није реша-

вао ни о каквом праву или обавези тужиоца, Врховни суд Србије је нашао да се оспореним закључком не дира у право тужиоца или у његов на закону заснован интерес, па је одлучио као у диспозитиву решења, применом одредбе члана 28. став 3. Закона о управним споровима."

(Решење Врховног суда Србије У. 3895/07 од 17.04.2008. године)
Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

РАЗЛОГ ЗА ПОВРАЋАЈ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ

Разлог за повраћај у пређашње стање, представља пропуштање рока процесне природе у управном поступку а не радње на којој странка заснива своје материјално право.

Из образложења:

"Правилно је, по оцени Врховног суда Србије, поступио подносилац захтева када је доношењем другостепеног решења по жалби у управном поступку изјављеној против закључка првостепеног органа којим је одбачен захтев противне странке за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање као неблаговремен, одбио као неосновану поднету жалбу, налазећи да је противна странка пропустила да поднесе захтев за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у року од три месеца од дана ступања на снагу Закона о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине категорије осигураника – запослених ("Службени гласник РС" 85/05), како је то предвиђено одредбом члана 6. овог закона.

Како се предлог за повраћај у пређашње стање, у смислу члана 93. Закона о општем управном поступку подноси када странка из оправданих разлога пропусти да у року изврши неку радњу поступка, дакле процесне природе, а не и када се ради о пропуштању рока материјално правне природе, какав је рок из члана 6. цитираног закона, то је правилно у управном поступку одбачен захтев странке јер се ради о пропуштању радње на којој странка заснива своје материјално право, што не представља разлог за подношење предлога за повраћај у пређашње стање".

(Пресуда Врховног суда Србије Увп. II 33/08 од 31.10.2008. године)
Сентенцу саставио: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије

ЈАВНОСТ РАДА КОМИСИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Објављивање извода решења Комисије за заштиту конкуренције у "Службеном гласнику РС" у смислу члана 69. Закона о заштити конкуренције, донетог по захтеву учесника на тржишту ради издавања одобрења за спровођење концентрације, представља израз начела јавности рада комисије и има карактер обавештења трећим лицима, али не ослобађа комисију обавезе уручења решења странци, нити се може уподобити уредној личној достави.

Из образложења:

"Оспореним решењем Комисије за заштиту конкуренције је одбила као неосновану жалбу тужиоца изјављену на закључак председника Савета Комисије од 21.7.2007. године, налазећи да је овим закључком правилно одбачена као недозвољена изјава тужиоца о одустанку од захтева за издавање одобрења за спровођење концентрације поднета 6.7.2007. године. Према образложењу овог решења, решење Савета Комисије број 6/0-02-179/07-3 од 4.4.2007. године, којим је на захтев тужиоца Савет одобрио у скраћеном поступку концентрацију учесника на тржишту куповином 70% акција предузећа из Београда од стране подносиоца захтева, је коначно у управном поступку и објављено је у "Службеном гласнику Републике Србије" број 40 од 8.5.2007. године, а Законом о управном поступку није прописана могућност обуставе управног поступка после доношења коначног решења којим је управни поступак окончан.

Основано се тужбом доводи у сумњу закључак туженог да је решење Комисије од 4.4.2007. године, којим је по захтеву тужиоца одобрена концентрација учесника на тржишту, коначан управни акт. По правном ставу Врховног суда Србије решење донето у управном поступку не производи никакво правно дејство све док не буде достављено странци и до тог момента не може постати ни извршно, ни коначно у управном поступку. Сходно изнетом, одредбу члана 52. став 2. и 3. Закона о заштити конкуренције, према којој су решења Комисије коначна и против њих се може покренути управни спор пред надлежним судом, треба тумачити тако да против тих решења није дозвољено редовно правно средство у управном поступку, већ се заштита остварује у управно-судском спору. Како у списима нема доказа да је решење Комисије од 4.4.2007. године достављено тужиоцу, а тужилац оспорава пријем решења и у жалби оспоравајући закључак да се ради о коначном управном акту, као и у тужби, по оцени

суда за сада се не може прихватити закључак туженог органа да је наведено решење коначни управни акт, јер такав закључак нема чињеничну подлогу у списима предмета. Чињеница је да је извод из донетог решења од 4.4.2007. године (увод и диспозитив) објављен у "Службеном гласнику РС" број 40 од 8.5.2007. године, а што је и обавеза Комисије прописана чланом 69. Закона о заштити конкуренције. Међутим, по правном ставу Врховног суда Србије објављивање извода решења у "Службеном гласнику РС", у смислу члана 69. Закона о заштити конкуренције, донетог по захтеву учесника на тржишту ради издавања одобрења за спровођење концентрације, представља израз начела јавности рада Комисије за заштиту конкуренције и има карактер обавештења трећим лицима, али не ослобађа Комисију обавезе уручења решења странци, нити се може уподобити уредној личној достави.

Како одредбама члана 71. – 84. Закона о општем управном поступку, које регулишу достављање писмена, није прописан начин достављања писмена објављивањем у јавном гласилу - "Службеном гласнику РС", нити је такав начин достављања прописан одредбама Закона о заштити конкуренције, по становишту суда тужена Комисија је била у обавези да решење донето 4.4.2007. године достави странци, односно ангажованом пуномоћнику, јер решење које је донето не производи никакво правно дејство, све док не буде достављено странци и до тада не може постати ни коначно у управном поступку.

У поновном поступку тужени ће, у складу са изложеним правним ставом Врховног суда Србије, утврдити и оценити да ли је и када решење од 4.4.2007. године постало коначно у управном поступку и у складу са овом чињеницом оценити правни значај изјаве о одустанку од захтева од 6.7.2007. године, са аспекта члана 27. Закона о заштити конкуренције и одредаба Закона о општем управном поступку.

Налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Врховни суд Србије је тужбу уважио и оспорено решење поништио, а своју одлуку је донео на основу одредбе члана 41. став 2. у вези члана 38. став 2. Закона о управним споровима, с тим што је у поновном поступку, тужени орган везан правним схватањем и примедбама суда изнети у овој пресуди у смислу одредбе члана 61. истог закона."

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 8115/07 од 22.05.2008. године)
Сентенцу саставила: Душанка Марјановић, судија Врховног суда Србије*

**САГЛАСНОСТ ЗА СТИЦАЊЕ КВАЛИФИКОВАНОГ УЧЕШЋА
У ДРУШТВУ ЗА ОСИГУРАЊЕ**

Поступак одлучивања о захтеву за добијање сагласности за квалификовано учешће у друштву за осигурање спроводи се по одредбама закона о општем управном поступку, а акт донесен по том захтеву је управни акт.

Из образложења:

Тужбом којом је покренуо управни спор тужилац, преко пуномоћника, оспорава закључак туженог органа - НБС, коначан у управном поступку, којим се прекида поступак покренут по захтеву тужиоца за давање сагласности за стицање квалификованог учешћа у капиталу Акционарског друштва за пензијско осигурање "D-TBI", из Б., до правоснажности одлука у кривичним поступцима против акционара и повезаних лица ТВИН FS G N.V. из А., Х., који се воде пред надлежним судским органом у Т.А., И. Другим ставом диспозитива истог закључка констатовано је да ће се поступак наставити пошто подносилац захтева, у року од 15 дана од дана правоснажности одлука из става 1. закључка, достави те одлуке, и то за Y.G. и E.R.

Оцењујући првенствено наводе одговора на тужбу, којима се указује да оспорени закључак нема карактер управног акта, па да се против истог не може водити управни спор, Врховни суд Србије налази да ти наводи нису основани. Ово стога, што се према правном становишту овог суда против закључка о прекидању поступка који је донео првостепени орган, као и против решења по жалби на истоврстан закључак првостепеног органа, може водити управни спор, јер по оцени суда такав закључак има сва обележја управног акта из члана. 6. Закона о управним споровима. Ово с разлога што се тим закључком, иако је донет у вршењу дискреционог овлашћења органа, истовремено одлучује и о једном процесном праву странке, и то праву да се управни поступак не прекида у случају да се питање које се пред органом поставило не може правно квалификовати као "претходно питање" у смислу члана 134. Закона о општем управном поступку.

Оцењујући законитост оспореног закључка Врховни суд Србије налази да је исти правилан и на Закону заснован, те да је тужени орган за

своју оцену и одлуку као из списка дао јасне разлоге које као довољне и на закону засноване прихвата и овај суд.

Ово стога, јер је у поступку који је претходио доношењу оспореног закључка, а на основу целокупне документације која се налази у списима предмета, несумњиво утврђено да је управни поступак код НБС покренут захтевом тужиоца за давање сагласности за стицање квалификованог учешћа у капиталу Акционарског друштва за пензијско осигурање "D–ТВИ" из Б., као и то да се против тужиочевих акционара и повезаних лица воде кривични поступци, односно да су против Y.G. подигнуте оптужнице пред надлежним судом у Т.А., којима се исти терети за 298 повреда закона због тзв. инсајдерског трговања и за 4 преваре у вези са пословањем хартијама од вредности, док су против E.R., покренута два кривична поступка због преваре у вези са хартијама од вредности.

Код оваквог чињеничног стања ствари а имајући у виду одредбе члана 134. став 1. Закона о општем управном поступку, правилно је, и по налажењу суда, поступио тужени орган када је донео одлуку као у диспозитиву оспореног закључка, с обзиром на то да је наведеном одредбом Закона, између осталог, прописано да орган може прекинути поступак кад је за решавање претходног питања - овде постојања кривичног дела и кривичне одговорности – надлежан суд.

Суд је нарочито ценио наводе тужбе којима се указује на погрешну квалификацију претходног питања па налази да ти наводи нису основани. Ово стога што је на основу документације у списима предмета утврђено, а што тужилац тужбом и не спори да је господин YG власник са 95% предузећа TH, које поседује 32,89% власништва у предузећу K N.V. а које поседује 83,61% власништва у предузећу KFS BV при чему предузеће KFS BV поседује 58,19% власништва у предузећу TWIN FS Group NV, овде тужиоца, док је господин E.R. директно и индиректно преко И. друштва S LTD, акционар друштва K NV, где поседује око 6,38 акција K N.V., при чему су Y.G., A.S., E.R. i A.R. међусобно повезана лица путем капитала и управљања и као такви већински управљају Компанијом K NV, која је преко KFS BV већински власник стицаоца.

Код оваквог стања ствари правилна је оцена туженог органа да постојање кривичних дела, односно подигнутих оптужница против напред наведених лица јесте питање, које има карактер претходног питања у смислу члана 134. став 1. ЗУП – а, односно питања без чијег се решења не мо-

же решити сама управна ствар, с обзиром на то да је одредбом члана 35. став 1. тачка 1. Закона о осигурању ("Службени гласник Републике Србије", број 55/04,... и 61/05), прописано да ће НБС одбити захтев за добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа, ако из документације и података којима располаже произлази да би, због делатности или послова које обавља или због радње које је извршио подносилац захтева, односно са њим повезано лице, могло бити угрожено пословање акционарског друштва за осигурање, и имајући у виду чињеницу да се покренути поступци против напред наведених лица односе управо на лица која су, у назначеном обиму, акционари и повезана лица већинског акционара стицаоца – K NV.

Сагласно свему напред изнетом, Врховни суд Србије је наводе тужбе оценио неоснованим налазећи да тужилац није навео околности или доказе који нису цењени у управном поступку а били би од утицаја на другачије решење ове управне ствари.

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 1550/06 од 12.09.2007. године)
Сентенцу саставио: Томислав Медвед, судија Врховног суда Србије*

ДИПЛОМА РАДНИЧКОГ УНИВЕРЗИТЕТА КАО ЈАВНА ИСПРАВА

Мишљење Министарства просвете и спорта да диплома Радничког универзитета као јавна исправа није издата према важећим прописима из области средњег образовања и да стога не производи правно дејство, није ваљан законски основ за стављање ван правне снаге дипломе као јавне исправе.

Из образложења:

"Из дипломе Радничког универзитета у Приштини која се налази у списима види се да је ова диплома уредно заведена под редним бројем 607/06, од 30.6.1994. године, деловодни број 131/4, да је у десном углу наведено решење број 02-611-377 од 1980. године, Покрајинског комитета за образовање, науку и културу, којим је утврђено да школа испуњава услове за рад, да је издата на обрасцу прописаном Правилником ("Службени гласник РС" бр. 59/92 и 30/93), чије је издавање одобрено решењем Министарства просвете број 287/92 и да је уредно попуњена подацима који указују на тужиоца и стечени степен стручне спреме одређеног обра-

зовног профила, а након положеног завршеног испита са унетом оценом, те уредно оверена печатом издаваоца дипломе.

Полазећи од изнетог Врховни суд Србије налази да је приложена диплома издата у свему у складу са чланом 154. Закона о општем управном поступку, па се овом исправом – дипломом доказује оно што је у њој потврђено односно одређено, односно да има карактер јавне исправе. Стога, ова исправа може да изгуби правну снагу само ако се у поступку на несумњив начин докаже да чињенице наведене у исправи нису истините или да је исправа у погледу форме која се тиче издаваоца и облика издавања, непрописно састављена. Са ових разлога, према правном схватању Врховног суда Србије, акт Министарства просвете и спорта, у коме је ово Министарство изнело мишљење и тумачење да диплома Радничког универзитета у Приштини није издата према важећим прописима из области средњег образовања и да не производи правно дејство, није ваљан законски основ за стављање ван правне снаге дипломе као јавне исправе и не представља нови доказ нити чињеницу за понављање поступка у смислу члана 239. тачка 1. Закона о општем управном поступку."

(Пресуда Врховног суда Србије У-СЦГ бр. 732/06 од 06.03.2008. године) Сентенцу саставила: Радојка Маринковић, саветник Врховног суда Србије

КАРАКТЕР УПРАВНОГ АКТА – ОДЛУКА ПО ЗАХТЕВУ ЗА ОСЛОБАЂАЊЕ ОБАВЕЗЕ ВРАЋАЊА СТУДЕНТСКОГ КРЕДИТА

Решење Министарства просвете и спорта Републике Србије, сектора за ученички и студентски стандард и инвестиције, којим се одбија као неоснован захтев корисника студентског кредита за ослобађање од обавезе враћања студентског кредита, нема карактер управног акта, у смислу чл. 6. Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ" бр. 46/96).

Из образложења:

"Према одредби члана 6. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), управни спор може да се води само против управног акта, а то је акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или

обавези физичког лица, правног лица, или друге странке у управној ствари.

Из оспореног решења и уговора о студентском кредиту, којима се регулишу права и обавезе уговорних страна, а који је тужилац, као корисник кредита закључио са туженим органом, као даваоцем кредита, произлази да је оспорено решење донето на основу одредбе члана 4, члана 5. и члана 7. овог уговора. Стога, Врховни суд Србије налази да оспорено решење није донето у управној ствари, због чега нема карактер управног акта из члана 6. Закона о управним споровима. Наведено произлази и из одредаба члана 19. став 4. Закона о ученичком и студентском стандарду, која одредба је наведена у уводу оспореног решења".

*(Из решења Врховног суда Србије У. 274/07 од 29.10.2008. године)
Сентенцу сачинила саветник Врховног суда Србије Љиљана Јевтић*

АКТ О ДОДЕЛИ НАЦИОНАЛНОГ ПРИЗНАЊА

Непоступање туженог органа по захтеву странке у смислу члана 7. Уредбе по којој акт о додели националног спортског признања и новчане награде, доноси влада, на предлог туженог органа - министарства надлежног за спорт, није одлучивање у каквој управној ствари у смислу члана 6. Закона о управним споровима.

Из образложења:

"У конкретном случају тужба је поднета због непоступања туженог органа по захтеву, у смислу одредбе члана 7. Уредбе о националним признањима и наградама за посебан допринос развоју и афирмацији спорта ("Службени гласник РС", бр. 65/06), по којој, акт о додели националног спортског признања и новчане награде доноси Влада на предлог Министарства надлежног за спорт.

По схватању овог суда, нису испуњени услови из члана 24. ЗУС-а за покретање управног спора због "ћутања администрације". Ово због тога, што по ставу овог суда управни спор због недоношења решења по захтеву одређеног лица може се у смислу одредбе чл. 8. и 24. Закона о управним споровима, водити само ако се ради о недоношењу управног акта тј. акта по захтеву поднетом у каквој управној ствари у смислу члана 6. ЗУС-а, а не у случају недоношења акта у каквој другој ствари која није управ-

на, односно у којој се не решава у управном поступку о правима или обавезама подносиоца захтева. Овај услов у конкретном случају није испуњен јер се о предлогу туженог органа – Влади не одлучује у управној ствари, већ предлог представља иницијативу покретања поступка пред Владом која је овлашћена да донесе акт о додели националног признања."

(Из решења ВСС У. 5218/07 од 16.09.2009. године.) Сентенцу саставила судија Мирјана Ивић

ПОПУЊАВАЊЕ ПОЛОЖАЈА ДИРЕКТОРА ПОСЕБНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Закључак конкурсне комисије Владе Републике Србије за спровођење јавног конкурса за попуњавање положаја којим се одбацује пријава поднета на конкурс за попуњавање положаја директора посебне организације из члана 34. Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/2005 ... 116/2008) представља управни акт у смислу члана 73. тог закона, против кога се може покренути управни спор.

Из образложења:

"Одредбом члана 73. Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/2005 ... 83/2005) прописано је да против решења Владе о постављењу на положај жалба није допуштена, али може да се покрене управни спор. Државни службеник ступа на положај и почиње да остварује права и дужности на положају кад решење о постављењу поставне коначно.

Према оцени Врховног суда Србије имајући у виду да се према цитираној одредби наведеног закона против решења Владе о постављењу на положај може покренути управни спор, закључак Конкурсне комисије за спровођење јавног конкурса за попуњавање положаја Владе Републике Србије којим се одбацује пријава тужиоца, као пријава уз коју нису поднети сви потребни докази, аналогно тој одредби представља управни акт против кога се може покренути управни спор".

(Из пресуде Врховног суда Србије У.бр. 4444/07, од 21.05.2009. године) Сентенцу саставио судија Жељко Шкорић

**АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА
ЗА ОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВИМ РЕШЕЊА**

Активну легитимацију за подношење предлога за оглашавање ништавим решења, не може имати заинтересовано лице које је са носиоцем патента у уговорном односу, односно има закључен уговор о лиценци искоришћавања патента.

Из образложења:

"Из оспореног решења произлази да је усвојен предлог заинтересованог лица и оглашено у целости ништавим решење Завода за интелектуалну својину, којим је признато право на патент, уписано у Регистар патената на име тужиоца.

Одредбом члана 87. ст. 1. Закона о патентима ("Сл. лист СЦГ" бр. 32/04, 35/2004 и "Сл. гласник РС" бр. 115/2006), прописано је да ће надлежни орган огласити ништавим решење о признању патента за све време трајања права, на предлог заинтересованог лица.

По ставу Врховног суда Србије, за разлику од корисника патентног права, заинтересовано лице, из напред наведене одредбе Закона, је лице које мора имати правни интерес да патент буде поништен. Што значи, да активну легитимацију за подношење предлога за оглашавање ништавим решења, не може имати заинтересовано лице који је са носиоцем патента у уговорном односу, односно има закључен уговор о лиценци искоришћавања патента. Корисник патентног права и заинтересовано лице за коришћење патентног права, односно некоришћење, не могу бити са исте процесне стране, што посредно произлази и из одредбе чл. 89. ст. 3. Закона о патентима, која прописује да надлежни орган уредан предлог за оглашавање ништавим решења о признању права, доставља на изјашњење носиоцу патентног права.

Са изнетог, тужени ће у поновном поступку, а сагласно одредбама чл. 61. ЗУС-а, несумњиво утврдити да ли подносиоци предлога имају легитимацију за подношење предлога".

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 2804/08 од 02.04.2009. године) Сентенцу сачинила саветник Врховног суда Србије Маријана Тафра-Мирков

НАДЛЕЖНОСТ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

Пореска управа није надлежна да одлучује по жалби изјављеној против решења јединице локалне самоуправе донетог у поступку утврђивања накнаде за коришћење грађевинског земљишта.

Из образложења:

"Из цитираних одредби закона, на које се позвао тужени орган, се види да је пореска управа надлежна да одлучује по жалбама изјављеним против решења донетих у пореском поступку од стране надлежних органа јединица локалне самоуправе, а према одредби чл. 2а) Закона о пореском поступку и пореској администрацији, овај закон и поступак прописан тим законом, примењује се на порез и споредна пореска давања које на основу Закона наплаћује јединица локалне самоуправе. При том се, споредним пореским давањима, према одредби чл. 2. ст. 2. истог закона сматрају новчане казне, камате по основу доспелог, а неплаћеног пореза, трошкови поступка принудне наплате пореза и трошкови пореско-прекршајног поступка.

Како накнада за коришћење грађевинског земљишта не представља порез, нити споредно пореско давање, већ изворне приходе јединице локалне самоуправе, у смислу чл. 6. тач. 5) Закона о финансирању локалне самоуправе ("Сл. Гласник РС" бр. 62/06) које, према чл. 60. истог закона, у целости утврђује, наплаћује и контролише јединица локалне самоуправе почев од 01. јануара 2007. године, то по оцени Врховног суда Србије, пореска управа није била надлежна да одлучује по жалби у овој управној ствари".

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 5481/08 од 31.03.2009. године.) Сентенцу сачинила саветник Врховног суда Србије Ружа Урошевић

ПОРЕСКИ АКТ И ПОРЕСКИ УПРАВНИ АКТ

Закључак о одређивању продаје непокретности непосредном погодбом, у поступку принудне наплате пореза, представља порески акт и не доставља се странци, а решење о преносу непокретности у својину Републике Србије из става 6. тог члана се по закону доставља странци и има карактер пореског управног акта, против кога се може улагати жалба и водити управни спор.

Из образложења:

"У образложењу првостепеног решења се сем датума заказаних за продају путем усменог јавног надметања не виде фазе поступка у продаји, имајући у виду да се по наведеној одредби у случају неуспеле продаје непокретности на првом усменом јавном надметању, на којем се непокретност не може продати по цени нижој од 75% утврђене почетне вредности, на другом усменом јавном надметању непокретност се не може продати по цени нижој од 50% утврђене почетне вредности, а ако непокретност не буде продата ни на другом усменом јавном надметању, јавна надметања се понављају на начин из става 7. тог члана, са најнижом ценом од 1/3 утврђене почетне вредности, све до продаје непокретности, односно истека рока од три месеца од дана доношења закључка о одређивању јавне продаје усменим јавним надметањем из члана 110. став 1. тог закона.

Због наведених недостатака образложења решења управних органа, Врховни суд није у могућности ни да оцени чињеницу протеча рока од три месеца од заказане продаје по правилима о усменом јавном надметању, након чега се стичу услови за доношење закључка од стране директора Пореске управе о одређивању продаје непокретности непосредном погодбом, што је прописано одредбом члана 110. став 1. напред наведеног закона. Тужени орган, такође, иако дужан, супротно одредби члана 31. став 3. Закона о управним споровима у остављеном року није доставио све списе који се односе на предмет. У списима предмета нема закључка директора Пореске управе о продаји непокретности непосредном погодбом бр. 43-01430/2006-10 од 28.07.2006. године Такође, у списима нема ни 7 записника о покушају продаје непокретности путем усменог јавног надметања, па се не може оценити ни законитост вођења поступка.

Према оцени Врховног суда Србије закључак из члана 110. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији о одређивању продаје непокретности непосредном погодбом, у смислу члана 34. став 1. истог закона представља порески акт, и не доставља се странци која у смислу члана 110. став 9. наведеног закона не може учествовати као купац по основу јавног надметања или по основу непосредне погодбе, а решење о преносу непокретности у својину Републике Србије из става 6. истог члана се по закону доставља странци и оно има карактер пореског

управног акта против кога се може улагати жалба и водити управни спор, у коме се оцењује законитост поступања у овој пореској ствари".

*(Пресуда Врховног суда Србије У.бр.637/07 од 29.09.2009. године)
Сентенцу саставио судија Жељко Шкорић*

РЕШАВАЊЕ КОЛЕГИЈАЛНОГ ОРГАНА

Кад у поступку решава виша стамбена комисија, као колегијални орган, у обавези је да сачини посебан записник о већању и гласању, односно забелешку на спису, уколико је у поступку по жалби, једногласно одлучено.

Из образложења:

"Виша стамбена комисија Министарства Одбране, Сектора за људске ресурсе, Управе за кадрове Одељења за стамбене послове је, као колегијални орган, у обавези да сачини посебан записник о већању и гласању, односно забелешку на спису уколико је једногласно одлучено, како би Суд могао несумњиво да оцени да ли је одлука туженог органа, као колегијалног органа, законита, односно да ли је донета сагласно одредби члана 69. Закона о општем управном поступку. Међутим, у списима достављеним овом суду уз одговор на тужбу, не постоји доказ о начину одлучивања Комисије, па су, по оцени суда, учињене повреде правила поступања прописане наведеном одредбом члана 69. Закона о општем управном поступку, које су од битног утицаја на правилност решавања ове управне ствари".

*(Из пресуде Врховног суда Србије У. 570/07 од 29.01.2009. године)
Сентенцу сачинила саветник Врховног суда Србије Љиљана Јевтић*

МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО

ЗАСТАРЕЛОСТ ПРИНУДНЕ НАПЛАТЕ

Решење о одређивању принудне наплате мора се донети у року застарелости од 3 године, с тим да одредбе о прекиду застарелости могу бити примењене само након, а не пре доношења таквог решења.

Из образложења:

Наиме, и сам тужени наводи да нису спорне чињенице да је решењем од 18.4.1996. године тужиљи утврђен порез на доходак грађана за дугорочни капитални добитак у износу од 5.996,96 динара, са обавезом да тужиља исти уплати у року од 15 дана од дана достављања тог решења, као и да жалба не одлаже његово извршење. Такође нису спорне ни чињенице да је тужиља ово решење примила дана 23.5.1996. године и да у наредном року од 15 дана није платила наведени доспели износ пореза, као и најзад да је због тога већ 8.6.1996. године првостепени порески орган био дужан донети решење о одређивању принудне наплате ради принудног извршења обавезе из тог извршног решења, у смислу чл. 157. и 158. тадашњег Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 43/94...54/99), односно чл. 124. и 125. садашњег Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 24/01). Уместо већ тада или најкасније у наредном року од 3 године од истека године у којој је требало извршити наплату, односно најкасније до 31.12.1999. године као прописаног релативног рока од 3 године застарелости права на принудну наплату пореза, камате и трошкова принудне наплате у смислу члана 190. став 2. тадашњег, односно члана 164. став 2. садашњег Закона о порезу на доходак грађана, првостепени порески орган је, према неспорном, такво решење о одређивању принудне наплате донео тек дана 6.3.2001. године. Стога се основано тужбом истиче да га је тај орган донео у време када је право на принудну наплату пореза већ пре тога било застарело (1.1.2000. године) у смислу наведених одредби тадашњег и садашњег закона. При том је погрешан закључак туженог органа да се предузимање радње првостепеног органа код МУП-а (16.6.1997. године) у вези забране издавања путне исправе тужиљи и у вези слатих обавештења о књиговодственом стању дуга тужиље, имају сматрати прекидима застарелости. Ово стога

што су оне предузимане пре, а не након доношења решења о принудној наплати, с обзиром да по закону тек његовим доношењем и започиње извршавање принудне наплате пореза, камате и трошкова исте (па стога тек након тога и може долазити до прекида застарелости такве наплате).

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2960/03 од 18.03.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Гордана Богдановић, саветник ВСС

ВРАЋАЊЕ ПАРЦЕЛЕ ИЗ ДРУШТВЕНЕ СВОЈИНЕ

Ако се у проведеном поступку подносиоцима захтева враћа одузето земљиште, односно иста парцела која је била предмет одузимања по основу пољопривредног земљишног фонда или конфискације због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа, а та се парцела у време подношења захтева налазила у друштвеној својини, онда нема препреке за њено враћање подносиоцима захтева, иако је у међувремену постала државна својина по одредбама Закона о средствима у својини Републике Србије.

Из образложења:

Из списка предмета се види да је првостепени орган подносиоцима захтева утврдио право на враћање одузетог пољопривредног земљишта, односно исте парцеле која је и одузета, без обзира што је постала државна својина по одредбама Закона о средствима у својини Републике Србије, јер се у време подношења захтева за враћање налазила у статусу друштвене својине.

Са овим ставом првостепеног органа није се сложио другостепени орган налазећи да је погрешно поступио првостепени орган када је утврдио право подносиоцима захтева на враћање одузете парцеле, с обзиром да је то земљиште у међувремену постало државна својина сходно Закону о средствима у својини Републике Србије, иако је неспорно да се у време подношења захтева за враћање то земљиште налазило у друштвеној својини.

Став Врховног суда Србије је да ако се у проведеном поступку подносиоцима захтева враћа одузето земљиште, односно иста парцела која је била предмет одузимања по основу пољопривредног земљишног фонда или конфискације због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа, а та се парцела у време подношења захтева

налазила у друштвеној својини, онда нема препреке за њено враћање подносиоцима захтева, иако је у међувремену постала државна својина по одредбама Закона о средствима у својини Републике Србије.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 1946/02 од 05.02.2003. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Живана Ђукановић, судија Окружног суда у Београду

ВОЈНА ИНВАЛИДНИНА

Смрт странке наступила после донетог решења у предмету војне инвалиднине не представља сметњу за вршење ревизије донетог решења.

Из образложења:

Из списка ове управне ствари, и побијане пресуде Окружног суда у Београду, утврђује се да је закључком Управе за борачку и инвалидску заштиту Градске управе из Београда обустављен поступак ревизије првостепеног решења Одељења за привреду, финансије и друштвене делатности - Одсека за борачко-инвалидску заштиту општине Земун бр. 580-20/71 од 12.5.2003. године услед смрти сада пок. Б.Б., бив. из 3., супруга тужиље. Управни орган је нашао да се према одредби члана 72. став 1. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Сл. лист СРЈ" бр. 24/98), права по овом закону су лична права и не могу се преносити на друга лица, па како је супруг тужиље умро, то је на основу члана 44. став 2. ЗУП-а обустављен даљи поступак. Правни став изнет у оспореном решењу прихватио је и Окружни суд у побијаној пресуди.

Код правилне констатације из оспореног решења и пресуде Окружног суда, да су према члану 72. став 1. цитираног закона права по овом закону лична права и да се не преносе на друга лица, те да се у конкретном случају ради о захтеву који је Б.Б., супруг тужиље поднео тражећи повећање процента војног инвалидитета као ратни војни инвалид VIII групе као и да му је решењем првостепеног органа од 12.5.2003. године признато својство ратног војног инвалида VII групе са 50% војног инвалидитета рачунајући од 1.12.2002. године, привремено за две године, те да је подносилац захтева, сада пок. Б.Б. умро после доношења првостепеног решења, дана 22.5.2003. године, погрешно је тужени орган када је са позивом на одредбу члана 44. став 2. ЗУП-а обуставио поступак ревизије наведеног решења услед смрти странке.

Према ставу Врховног суда Србије постојала је обавеза туженог органа да у смислу члана 85. став 1. цитираног закона изврши ревизију већ донетог решења за живота странке, па наведени поступак није могао да буде обустављен у поступку вршења ревизије, већ донетог решења.

(Из пресуде Врховног суда Србије, Уж. 37/04 од 30. јуна 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

СВОЈСТВО ЦИВИЛНИХ ИНВАЛИДА РАТА

Својство цивилног инвалида рата на основу Закона о правима цивилних инвалида рада ("Сл. гласник РС" бр. 52/96) може се признати и лицима која у време оштећења организма нису била држављани РС и СРЈ, ако у време подношења захтева за остваривање својства цивилног инвалида рата имају држављанство РС и СРЈ.

Из образложења:

Оцењујући наводе жалбе, Врховни суд је нашао да ти наводи нису основани, односно да тим наводима није доведена у питање правилност и законитост побијане пресуде, јер и према налажењу овог суда тужилац може остваривати у Републици Србији сва права предвиђена законима Републике Србије, па и Законом о правима цивилних инвалида рата, будући да у време подношења захтева за признавање својства цивилног инвалида рата није био странац већ држављанин СРЈ и РС, при чему није од утицаја што је оштећење организма задобио када није био држављанин РС.

(Из пресуде Врховног суда Србије, Уж. 24/04 од 1. јула 2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Милена Петровић, саветник ВСС

РЕДОВАН СТУДЕНТ И РАДНИ ОДНОС

Инспектор рада није овлашћен да послодавцу налаже закључење уговора о раду са лицем које има статус редовног студента.

Из образложења:

Приликом доношења оспореног решења, тужени орган је учинио повреду правила поступања из члана 235. став 2. ЗУП-а, с обзиром да у обра-

зложењу оспореног решења није оценио и све наводе жалбе. Како се и види из поднете жалбе, тужилац тврди да је лице које је преко Студентске задруге упућено код њега да обавља послове помоћног радника редован студент, који се финансира из буџета, па са таквим лицем није могуће закључити уговор о раду. Према ставу Врховног суда Србије, утврђивање статуса лица које је преко Студентске задруге упућено да код тужиоца обавља послове помоћног радника, да ли је редован студент или не, представља утврђивање одлучне чињенице која је од значаја за правилну примену материјалног права у овом предмету. Уколико наведено лице има статус редовног студента који се финансира из буџета, такав његов статус не би могао правно да постоји уз истовремено закључивање уговора о раду из члана 18. Закона о раду ("Сл. гласник РС" бр. 70/01 и 73/01), па је стога незаконито и решење инспектора рада којим се налаже послодавцу да са таквим лицем закључи уговор о раду.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2331/03 од 16.09.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ПРОМЕНА У КАТАСТАРСКОМ ОПЕРАТУ

Клаузула у уговору о доживотном издржавању по којој се примаоци издржавања саглашавају да се давалац издржавања укњижи као власник непокретности у моменту закључења уговора, није у супротности са правном природом овог уговора, па такав уговор представља исправу подобну за провођење промене у катастарском оперативу.

Из образложења:

По оцени Врховног суда Србије погрешан је, правни став туженог органа да уговор о доживотном издржавању којим је уговорена клаузула по којој се примаоци издржавања саглашавају да се давалац издржавања укњижи као власник непокретности у моменту закључења уговора, не представља подобну исправу за провођење промена у катастарском оперативу, јер је сачињен супротно одредбама члана 194. став 1. Закона о наслеђивању којим је моменат смрти примаоца издржавања прописан као моменат преноса својине у корист даваоца издржавања.

Наиме, приликом одлучивања о провођењу промене у катастарском оперативу првостепени орган није овлашћен да цени правну природу правног посла којим је извршен пренос права својине са једног лица на

друго, већ да ли су испуњени услови за провођење промене у катастарском оперативном у смислу одредбе члана 65. став 2. у вези члана 12. Закона о премери и катастру земљишта ("Службени гласник РС", бр. 11/76) односно да ли је уговор оверен од стране суда, да ли су непокретности означене према подацима премера и катастра земљишта, као и да ли је пренос права својине противан принудним прописима.

По оцени Врховног суда Србије, клаузула у уговору о доживотном издржавању, закљученом по форми и садржини у складу са одредбом чл. 194. и 195. Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС", бр. 45/95) по којој се примаоци издржавања саглашавају да се својина на непокретностима које су предмет уговора о доживотном издржавању може пренети на даваоца издржавања у моменту закључења уговора, није у супротности са правном природом овог уговора, већ представља израз слободе уговарања уговорних страна. Осим тога, правну природу правног посла којим је несумњиво извршен пренос права својине у моменту закључења уговора, овлашћен је да цени само суд у случају спора поводом правних последица које такав уговор производи у поступку расправе заоставштине.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 3764/03 од 11.06.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник ВСС

ПРАВО ГРАЂАНА НА МАТЕРИЈАЛНО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

Пребивалиште у Државној заједници Србија и Црна Гора је услов за стицање права на социјално обезбеђење и социјално осигурање, а не чињеница држављанства Републике Србије.

Из образложења:

Погрешно је становиште туженог органа да тужиља није могла да буде корисник права на материјално обезбеђење, јер није била држављанин РС до августа 2002. године, јер по оцени суда, ниједном одредбом Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана није прописано да корисник права мора бити држављанин Републике Србије, а одредбом члана 3. истог закона, на коју се позива у образложењу тужени орган, прописано је да се социјална сигурност обезбеђује грађанима који су неспособни за рад, а немају средстава за издржавање, као и грађанима и породици која својим радом и по основу рада, путем сродничке обавезе издржавања, по

основу имовине и имовинских права или на други начин не могу да обезбеде довољно средстава за обезбеђење основних животних потреба. Приликом доношења оспореног решења тужени орган није имао у виду одредбу члана 42. Повеље о људским и мањинским правима и грађанским слободана према којој свако ко има пребивалиште у државној заједници Србија и Црна Гора има право на социјално обезбеђење и социјално осигурање у складу са законом.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 2722/03 од 03.11.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Милка Милутиновић, саветник ВСС

ПОРЕЗ НА КАПИТАЛНИ ДОБИТАК

Приход остварен преносом уз накнаду сувласничког дела стварних права на непокретностима стечених у ванбрачној заједници са једног на другог ванбрачног супружника опорезив је по члану 72. ст. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 24/01 и 80/02).

Из образложења:

Из списка предмета произлази да је у поступку утврђивања пореза на капитални добитак утврђено да је уговором о купопродаји овереним код Општинског суда у Кладову Ов. бр. 1028/2001 од 21.8.2001. године, тужила стекла у својину 1/2 стана у Кладову, а 1/2 стана стекао је у својину њен ванбрачни супруг. У уговору је наведена купопродајна цена од 750.000,00 динара. Судским поравнањем од 20.2.2003. године, тужила је своју 1/2 стана пренела у својину ванбрачном супругу који јој је на име преноса истог исплатио износ од 577.611,00 динара. На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени орган закључује да је тужила на име купопродаје наведеног стана за свој део од 1/2 платила износ од 375.000,00 динара, прихватајући цену из уговора о купопродаји, па је применом индекса раста цена на мало извршио ревалоризацију овог износа и утврдио да је набавна цена 1/2 стана 469.339,17 динара те је утврдио основицу опорезивања у износу од 108.272,04 динара као разлику између износа од 577.611,21 динар, који је примила по судском поравнању и набавне цене стана која износи 469.339,17 динара. Код оваквог стања ствари, по оцени Врховног суда Србије, правилно су порески органи нашли да је тужила, у конкретном случају, преносећи судским поравнањем на ванбрачног супруга право својине на 1/2 стана и добија-

њем новчаног износа за пренети удео извршила пренос апсолутних права уз накнаду и остварила разлику између набавне и добијене цене чиме је остварила капитални добитак прописан чланом 72. став 1. и став 2. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС" бр. 24/01 и 80/02). Правилно је при томе на основу члана 76. овог закона утврђена основица опорезивања и висина пореза применом стопе од 20% прописане чланом 77. истог закона.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 4133/03 од 03.11.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Милка Милутиновић, саветник ВСС

ПОРЕЗ НА ПРЕНОС СТВАРНИХ ПРАВА НА НЕПОКРЕТНОСТИ

Савет зграде није обвезник пореза на пренос апсолутних права у смислу члана 25. став 1. у вези члана 23. тачка 1. Закона о порезима на имовину.

Из образложења:

Из списка предмета произилази да је уговором о надзиђивању стамбене зграде закљученим између Савета станара зграде и инвеститора Н.С. и Б.С., Савет станара уступио право надзиђивања на крову зграде и претварање таванског простора у станове. Инвеститори су се овим уговором обавезали да за уступљени тавански простор и надзиђивање на крову зграде Савету станара зграде, односно власницима станова И.Ћ. и Ј.Б. прошире њихове станове и то сваком за по 55м². Код оваквог стања ствари погрешно је становиште туженог органа да је Савет станара зграде обвезник пореза на пренос апсолутних права. Наиме, у складу са одредбама члана 14. став 1. у вези члана 13. став 3. Закона о одржавању стамбених зграда ("Службени гласник РС" бр. 44/95), Савет зграде обавља послове око одржавања зграде, уређења начина коришћења заједничких делова зграде и побољшања услова становања у згради. Савет зграде је орган управљања стамбеном зградом који не може бити титулар стварних права на непокретностима, па самим тим ни преносилац стварних права и порески обвезник у смислу члана 25. став 1. у вези члана 23. тачка 1. Закона о порезима на имовину ("Службени гласник РС" бр. 26/01).

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. бр. 424/03 од 20.10.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Милка Милутиновић, саветник ВСС

ПОРЕЗ НА ПРОМЕТ УСЛУГА

Код издавања у закуп заједничких просторија у стамбеној згради обвезник пореза на промет услуга може бити стамбена зграда, као закуподавац и правно лице.

Из образложења:

Према ставу овог суда, код издавања у закуп заједничких просторија у стамбеној згради обвезник пореза на промет услуга на основу члана 35. Закона о акцизама и порезу на промет, односно члана 13. став 1. Закона о порезу на промет, може бити и стамбена зграда, као закуподавац и правно лице које има рачун и печат у смислу одредбе члана 11. Закона о одржавању стамбених зграда ("Службени гласник РС" бр. 44/95 и 46/98).

Суд је ценио и наводе тужбе да тужилац има својство правног лица само у односу на одржавање и коришћење стамбене зграде и да није уписан у регистар трговинског суда, односно општинског органа управе, па је нашао да је све то без утицаја у овом управном спору, јер се може тичати само правне валидности уговора о закупу које је тужилац као закуподавац закључивао само у своје име са својим закупцима и од истих примао уговорену закупнину, уколико је то све чинио евентуално без посебне одлуке већине власника станова донете легално на седници скупштине да се такви уговори о давању тих просторија у закуп могу са тим закупцима закључивати.

У погледу навода тужбе да су порез на промет услуга по овим уговорима о закупу већ платили закупци, суд налази да су неосновани, јер о томе нема доказа у списима, нити их тужилац пружа уз жалбу. Поред тога, тужилац је обвезник плаћања овог пореза по члану 35. Закона о акцизама и порезу на промет и члану 13. Закона о порезу на промет, пошто је истим прописано да је обвезник пореза на промет услуга лице које изврши услугу из члана 12. овог закона.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 3286/03 од 15.07.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Невена Петровић, саветник ВСС

ПОРЕЗ НА РЕГИСТРОВАНО ОРУЖЈЕ

Порески обвезник, који поседује више врста оружја добијених као награду или приликом одласка у пензију од Војске Југославије

(сада Војске СЦГ) или МУП-а, ослобађа се од плаћања пореза на регистровано оружје за оно од добијених оружја за које је предвиђена најнижа тарифа, а не према законом најниже предвиђеној тарифи.

Из образложења:

Из образложења решења управних органа произлази да је тужиоцу утврђен порез на регистровано оружје, и то за малокалибарску пушку, као и оружје за личну безбедност - пиштољ, који је добио на поклон од стране МУП-а, приликом одласка у пензију и то у износима прописаним у члану 24. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гл. РС" бр. 26/01 и 80/02), а на основу података добијених од републичког органа управе задуженог за унутрашње послове, уз констатацију да нису испуњени сви услови прописани чланом 25. истог закона за ослобађање од плаћања пореза на регистровано оружје, јер пиштољ добијен од МУП-а "за који је издата дозвола за ношење оружја за личну безбедност не представља оружје за које је прописана најнижа висина пореза".

Одредбом члана 25. став 1. тачка 4. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гл. РС" бр. 26/01 и 80/02) прописано је да се порез на регистровано оружје не плаћа на оружје које је обвезник добио као награду или приликом одласка у пензију од Војске Југославије (сада Војске Србије и Црне Горе) или Министарства унутрашњих послова, а највише на једно од добијених регистрованих оружја за које је прописана најнижа висина пореза.

Према оцени Врховног суда Србије управни органи су у конкретном случају погрешно применили материјално право и то одредбу из члана 25. став 1. тачка 4. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара. Ово с обзиром да из списка предмета и неспорног произлази (и то из напред наведених решења МУП-а Републике Србије) да је тужилац предметно регистровано оружје пиштољ марке "Берета" добио "на поклон" од СУП-а приликом одласка у пензију, па је стога погрешан закључак управних органа да нису испуњени сви услови прописани чланом 25. цитираног закона за ослобађање тужиоца од плаћања пореза за наведено оружје и то само са разлога што исто "не представља оружје за које је прописана најнижа висина пореза". Овакав став управних органа је погрешан јер се по правном схватању овог суда, одредба члана 25. став 1. тачка 4. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гл. РС" бр. 26/01 и 80/02) о ослобађању обвезника од плаћања овог пореза, а највише на једно од доби-

јених регистрованих оружја за које је прописана најнижа висина пореза - односи не само на добијање више, већ и само једног регистрованог оружја, као награде или приликом одласка у пензију од Војске Југославије (сада војске СЦГ) или МУП-а, и то без обзира на чињеницу да ли је при том за исто (то једно или које од више добијених оружја) била прописана и најнижа висина пореза чланом 24. истог закона.

Наиме, према оцени овог суда, тужилац у конкретном случају није у обавези плаћања утврђене му пореске обавезе за добијени пиштољ приликом одласка у пензију. Ово стога што се одредба члана 25. став 1. тачка 4. Закона односи како на ситуације када обвезник добије као награду или приликом одласка у пензију од Војске Југославије (сада војске СЦГ) или МУП-а само једно регистровано оружје, тако и на ситуације када од ових добије више таквих оружја, у ком случају није дужан плаћати овај порез само за једно од тако добијених оружја и то само оно за које је прописана најнижа висина пореза утврђена чланом 24. истог закона. Како је у конкретном случају тужилац добио као поклон од СУП-а, приликом одласка у пензију само једно напред наведено регистровано оружје то исти на ово није у обавези плаћања утврђене му пореске обавезе.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 3900/03 од 13.10.2004. године.) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Жељко Шкорић, судија Окружног суда у Београду

ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

Изјава о одрицању оствареног стажа осигурања код ПИО фонда пио запослених, самосталних делатности или земљорадника нема утицаја на остваривање и коришћење права из ПИО.

Из образложења:

Испитујући побијану пресуду Врховни суд Србије налази да се овакво закључивање и наводи Окружног суда у Јагодини не могу прихватити као правилни, јер је одредбом члана 10. став 1. тачка 3. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања ("Сл. лист СРЈ" бр. 30/96 и 70/2001), прописано да су земљорадници обавезно осигурана лица (осигураници), а да се својство осигураника утврђује на основу пријаве на осигурање, односно одјаве од осигурања, што прописује члан 15. став 2. наведеног закона. Ово тим пре, што по ставу Врховног суда Србије изјава о

одрицању оствареног стажа осигурања код Фонда ПИО запослених, самосталних делатности или земљорадника не може бити прихваћена и нема утицаја на остваривање и коришћење права из ПИО, из разлога очувања циљева и принципа система обавезног пензијског и инвалидског осигурања заснованог на начелима солидарности и сигурности имплементираних у законе којима је уређена ова област.

(Из пресуде Врховног суда Србије, Увп. II 157/03 од 29.09.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Рајка Милијаши, саветник ВСС

ПОРЕСКА ОСНОВИЦА КОД ЈЕДНОКРАТНОГ ПОРЕЗА

Незаконито је у примени Закона о једнократном порезу... сабирати пореску основицу, у поступку који се води, са основицом утврђеном ранијим извршним решењем према истом обвезнику.

Из образложења:

По оцени Врховног суда Србије, основано се тужбом указује да је решењима донетим у поступку повређен закон на штету тужиоца. Пре свега диспозитив првостепеног решења је нејасан и неразумљив, те као такав и неизвршив, јер је супротно одредби члана 198. став 1. Закона о општеуправном поступку. Наиме, одредбама члана 9. Закона о једнократном порезу... ("Службени гласник РС" бр. 36/01... 18/02), прописано је утврђивање пореске основице за сваки основ посебно, а у случају, када има више основа, пореска основица се утврђује сабирањем појединачних основица, па се на тако утврђену основицу утврђује - обрачунава једнократни порез, али то је могуће само у ситуацији када се у истом поступку утврђује пореска основица за више основа једним решењем. Ово правило, не може се применити у случају када се воде одвојени поступци за утврђивање једнократног пореза на екстра имовину и екстра доходак по различитим основима и посебним решењима утврђује основица по једном или по више основа, при чему је неко од решења у међувремену постало и извршно. Утврђена основица по једном решењу, не може се сабирати са основицом која се утврђује у другом поступку, а још и по другом основу и за коју се доноси друго решење. Према томе, у овом случају нема места примени начела целисходности како се то у решењима наводи, па су погрешно порески органи поступили када су основицу утврђену по решењу од 17.07.2002. године сабрали са основицом утврђеном по првосте-

пенем решењу у овом поступку, без обзира што се за основицу, односно за износ утврђеног пореза по ранијем решењу умањују износи по овом решењу, како је то нејасно и непрецизно наведено у диспозитиву. Ово и са разлога што су стопе опорезивања код једнократног пореза прогресивне, па се увећавањем основица како су то органи учинили, које нема упориште у закону, повећава и висина пореске обавезе. При свему томе и даље је остало на снази решење од 17.07.2002. године које се може спровести у поступку принудног извршења, те извршити наплата по оба решења, што је незаконито.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. број 1639/03 од 15.07.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intertex, Београд, аутор сентенце: Надежда Николић, саветник ВСС

НЕСТАНАК РОБЕ ПОД ЦАРИНСКИМ НАДЗОРОМ

Предузеће које управља зоном је одговорно за нестанак робе која се налази под царинским надзором код другог правног лица као корисника зоне, па је обвезник плаћања царине и других увозних дажбина.

Из образложења:

Правилно је поступио тужени орган када је одбио као неосновану жалбу тужиоца изјављену против решења првостепеног органа, с обзиром да је у поступку код првостепеног органа, Царинарнице Нови Сад правилно и потпуно утврђено чињенично стање у овој царинској ствари па је правилно примењено и материјално право садржано у одредби чл. 17. и 19. Закона о слободним зонама ("Сл. лист СРЈ" бр. 81/94, 28/96). Код чињенице да је у поступку код првостепеног органа утврђено да се на основу констатације СУП-а Нови Сад ради о крађи спорне робе из магацина број 3, који је користио "Г.Т." из Београда, на који начин је роба узета испод царинског надзора пре спроведеног царинског поступка, правилно је првостепени орган обавезао тужиоца, као предузеће за управљање зоном, да плати одређени износ на име царине и дажбине за царинско евидентирање за део робе по ЈЦИ-ЈУ бр. 25 од 11.7.2000. године. Ово са разлога, што је одредбом члана 17. тачка 2. цитираног закона предвиђено да предузеће за управљање зоном обавља нарочито следеће делатности, између осталог управља зоном и то: одлучује о захтевима за обављање делатности у зони, обезбеђује унутрашњи ред у зони, улазак у зону и излазак из зоне, обезбеђује услове за вршење царинског, инспекцијског и другог надзора, утврђује мере заштите животне средине у зони и тарифу за коришћење по-

словног простора у зони. Како је тужилац директно одговоран за улазак у зону и излазак из зоне, као и да он обезбеђује услове за вршење царинског, инспекцијског и другог надзора, то одговорност за нестанак робе стоји на самом тужиоцу, а ово и из разлога што је одредбом члана 8. Уговора закљученог између тужиоца и Предузећа "Г.Т." из Београда, на основу овлашћења из члана 19. цитираног закона, предвиђено да је обавеза зоне да физички обезбеђује објекте сваки дан 24 часа дневно. Стога је тужилац обвезник плаћања царине и других дажбина за наведену робу која је узета испод царинског надзора пре спроведеног царинског поступка код корисника зоне, на начин што је констатована крађа ове робе, а тужилац своје односе поводом ове законске обавезе плаћања царине и других дажбина према царинарници, може расправити са корисником простора у зони, по основу закљученог уговора.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 4367/03 од 08.07.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ОСНОВИЦА ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ

Пореску основицу пореза на промет производа фактички утврђује сам продавац и исту чини она укупна вредност (цена) коју продавац исказује у својој фактури о продаји производа, што не важи за одређене производе за које је продајна цена претходно била утврђена прописом, у ком случају само тако утврђена цена прописом може представљати пореску основицу.

Из образложења:

Врховни суд је ценио и наводе тужбе да је финансијска полиција погрешно протумачила чл. 28. Закона о акцизама и порезу на промет, па је нашао да су ови наводи неосновани и то пре свега са разлога што је одредбом члана 28. став 1. тачка 1. тада важећег Закона о акцизама и порезу на промет ("Службени гласник РС", бр. 43/94...54/99) прописано да је основица пореза на промет производа који служи крајњој потрошњи продајна цена производа, док је одредбом став 3. тог члана изричито прописано да се продајном ценом сматра укупна бруто накнада коју купац плаћа продавцу за купљене производе, у коју се урачунавају и сви споредни трошкови које је продавац зарачунао купцу. С обзиром на цитиране одредбе закона, спорни трошкови на име осигурања и финансирања продатог цемента су правилно од туженог органа тре-

тирани као укупна цена, с обзиром да су према неспорном, такође, зарачунавањем купцу ушли у бруто накнаду продајне цене коју купац плаћа тужиоцу као продавцу за купљени цемент.

(Из пресуде Врховног суда Србије, У. 4463/03 од 09.07.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Гордана Богдановић, саветник ВСС

ЛЕГАЛИЗАЦИЈА И РУШЕЊЕ БЕСПРАВНО ИЗГРАЂЕНИХ ОБЈЕКТА

Нема основа за доношење решења о рушењу објекта уколико је исти бесправно изграђен односно реконструисан до 13.5.2003. године, као дана ступања на снагу Закона о планирању и изградњи, као и уколико је странка поднела пријаву и захтев за његову легализацију у роковима прописаним чл. 160. и 161. овог закона.

Из образложења:

Међутим, према налажењу Врховног суда, основано се тужбом истиче да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца с обзиром да је одредбом члана 160. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03) прописано да је власник објекта изграђеног, односно реконструисаног без грађевинске дозволе дужан да у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог закона пријави општинској односно градској управи објекат чије је грађење, односно реконструкција завршена без грађевинске дозволе, а ставом 3. истог члана је прописано да по истеку рока из става 1. овог члана општинска, односно градска управа у року који не може бити дужи од 60 дана обавештава власника, односно инвеститора објекта о условима за издавање одобрења за изградњу, односно о документацији коју је дужан да приложи уз захтев. Одредбом члана 162. истог закона прописано је да ако власник објекта изграђеног, односно реконструисаног без грађевинске дозволе не пријави објекат у року из члана 160. овог закона, односно не поднесе захтев за издавање одобрења за изградњу у року из члана 161. овог закона, општинска, односно градска управа донеће решење о рушењу објекта, односно делу објекта.

С обзиром на цитиране прописе, према правном схватању Врховног суда Србије, нема основа за доношење решења о рушењу објекта бесправно

изграђеног односно реконструисаног пре ступања на снагу Закона о планирању и изградњи, уколико је странка поднела пријаву и захтев за његову легализацију у прописаним роковима из чл. 160. и 161. овог закона. Како из списка произлази да је тужилац дана 30.10.2003. године - благовремено и у законском року од 6 месеци поднео првостепеном органу пријаву за спорни објекат изграђен без грађевинске дозволе и уверење да је извршено геодетско снимање тог објекта, то је према налажењу Врховног суда потребно да тужени орган у поновном поступку правилно оцени да ли је тужилац предузео неопходне мере у циљу прибављања одобрења за легализацију бесправно изграђеног објекта у складу са наведеним законским одредбама, па тиме и да ли су били испуњени услови из цитираних чл. 162. и 141. став 1. тачка 1. наведеног закона за доношење решења о рушењу објекта.

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 3962/03 од 11.06.2004. године) - Билтен Врховног суда Србије бр. 1/2005 - Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодрог Пљакић, судија ВСС

ЦАРИЊЕЊЕ РОБЕ ПРИВРЕМЕНО УВЕЗЕНЕ ПО ОСНОВУ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА О ЛИЗИНГУ

При царинијењу робе, привремено увезене по основу закљученог уговора о лизингу, царинска основица се утврђује према вредности коју роба има у тренутку одобреног привременог увоза.

Из образложења:

Према неспорном, тужилац је привремено увезао нов аутобус, по основу закљученог уговора о лизингу, према којем аутобус (уз плаћање његове вредности и закупнине) увози у закуп, који траје 5 година, а по истеку закупа тужилац постаје власник аутобуса.

По оцени суда основано тужилац тужбом оспорава правилност утврђене царинске обавезе. Пре свега, погрешно се тужени за утврђивање царинске основице позива на члан 167. раније важећег Царинског закона ("Службени лист СРЈ" бр. 45/02 ... 7/03 - у даљем тексту ЦЗ). Ово стога јер се за привремено увезену робу (њено коришћење) увозне дажбине утврђују (настају) и обрачунавају применом члана 167. ЦЗ, а царинска основица се утврђује применом члана 42. ЦЗ. Према одредби члана 42. став 1. ЦЗ за привремено увезену робу, која се користи под закуп и за коју је предвиђена могућност куповине (као у конкретном случају), царинска основица се

утврђује према одредбама чл. 33. и 34. ЦЗ, дакле на основу уговорене, трансакцијске вредности робе. При коначном царинењу ове робе, а према одредби члана 173. став 2. ЦЗ царинска основица се утврђује, такође, на основу члана 42. став 1. ЦЗ. Обзиром на изнето, пошто се царинска основица привремено увезене робе утврђује истом методом вредновања за време привременог увоза, и при коначном царинењу, по ставу суда, метод вредновања за утврђивање царинске основице не може се мењати ни у току трајања привременог увоза.

Схватање оспореног решења према којем се мења тарифни број привременог увоза робе због тога што се она користи у привременом увозу, те тако више није "нова", него "употребљавана" није прихватљиво; пре свега са напред изнетих законских разлога, а и због тога јер се привремени увоз робе, по основу лизинга не врши због коришћења робе, него због куповине робе. По ставу суда, иако уговор о лизингу, у тренутку његовог закључења, није уговор о куповини робе, извесно је, у тренутку одобравања привременог увоза (од стране царинских органа) да тако увезена роба, по протеку рока привременог увоза, неће бити враћена у иностранство, већ ће бити коначно оцарињена. Дакле, привремено увезена роба остаје у целини унутар царинског подручја, онаква каква је прешла граничну линију, само се периодично (при обрачуну увозних дажбина за привремени увоз) утврђује колики је тај део.

По схватању суда, законску одредбу "стање робе" из члана 20. став 1. тачка 5. ЦЗ на које се одредбе позива тужени, иако се ове одредбе односе на коначно царинење привремено увезене робе (како то прописује члан 173. став 1. ЦЗ), у вези конкретног случаја, треба тумачити тако да ове значе "стање" измирених царинских обавеза, које су утврђене при привременом увозу и без чијег измирења нема продужења одређеног рока привременог увоза.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.бр. 4917/05 од 23.11.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Мирјана Тафра-Мирков, саветник ВСС

ДОПУНА ПРИЈАВЕ ЗА УЧЕШЋЕ НА АУКЦИЈИ

Уколико учесник на аукцији не потпише нацрт уговора приликом подношења пријаве, обавеза је агенције да му наложи да овај недостатак отклони.

Из образложења:

Из списка ове управне ствари није спорно да је заинтересовано лице поднело пријаву као учесник на аукцији и да приликом подношења пријаве није потписало нацрт уговора добијеног од Агенције за приватизацију.

Одредбом члана 17. став 2. Уредбе о продаји капитала и имовине јавном аукцијом ("Службени гласник РС", бр. 45/01 ... 19/2003), предвиђено је да агенција може упутити захтев заинтересованим физичким и правним лицима да пријаве за учешће на аукцији које не садрже сву потребу документацију допуне или измене у року од 2 дана од дана достављања обавештења из става 1. овог члана.

Првостепени орган, уместо да у смислу цитиране одредбе наложи заинтересованом лицу да допуни документацију тако што ће потписати нацрт уговора, га обавештава дописом да није прихваћен као учесник аукције, а заинтересовано лице у року од 2 дана од добијања овог дописа, 1.9.2004. године отклања недостатак, без посебног налога који је морао да му буде достављен, тако што агенцији доставља потписан нацрт уговора. Дана 2.9.2004. године Агенција са разлогом, повлачи свој допис о неприхватању пријаве, будући да претходно није наложила подносиоцу да отклони уочене недостатке.

Како је заинтересовано лице у року цитираном одредбом члана 17. став 2. Уредбе отклонило недостатке на тај начин што је потписало нацрт уговора који је преузело уз аукцијску документацију, отклоњен је ранији недостатак па је правилно поступио првостепени орган када је заинтересовано лице прихватио као учесника на аукцији.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.5746/05 од 02.11.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА ПРЕОСТАЛОГ ДЕЛА НЕПОКРЕТНОСТИ

Сопственик непокретности може захтевати да му се експроприше преостали део непокретности само у поступку експропријације дела те непокретности.

Из образложења:

По оцени Врховног суда Србије оспорено решење је незаконито јер је приликом његовог доношења погрешно примењено материјално

право, односно одредба члана 10. Закона о експропријацији ("Сл. гласник РС", бр. 53/95) којом је прописано да, ако се приликом експропријације једног дела непокретности утврди да сопственик нема економског интереса да користи преостали део непокретности, односно ако је због тога на преосталом делу непокретности онемогућена или битно отежана његова егзистенција, експроприсаће се, на његов захтев, и тај део непокретности. Сопственик непокретности, у смислу наведене одредбе Закона може поднети захтев да му се експроприше преостали део непокретности, само у законито покренутом поступку експропријације дела непокретности, па је његово право условљено покретањем поступка експропријације који се односи управо на ту непокретност, односно њен део.

Како из списка предмета ове управне ствари произилази да су сопственици непокретности, у поступку експропријације катастарске парцеле број 916/2 у КО Ц., поднели захтев за експропријацију катастарске парцеле број 139 у КО С., односно целе катастарске парцеле, а не преосталог дела, и то у свим другој катастарској општини, по оцени Врховног суда Србије нису били испуњени услови за примену одредбе члана 10. Закона о експропријацији. Ова одредба Закона се према ставу Врховног суда Србије може применити само у случају ако се у поступку експропријације једног дела катастарске парцеле, која се означава бројем, класом, културом, површином и називом катастарске општине, утврди да сопственик нема економског интереса да користи преостали део непокретности, при чему се под преосталим делом подразумева управо преостали део оне катастарске парцеле од које се један део експроприше, а не и било која друга парцела у другој катастарској општини.

(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 4200/04 од 05.10.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник ВСС

ИЗМЕНА ПОДАТАКА У НАКНАДНОЈ ЦАРИНСКОЈ КОНТРОЛИ

О измени података у накнадној царинској контроли одлучује се диспозитивом решења пре одлуке о утврђивању обавезе плаћања царинског дуга.

Из образложења:

Међутим, приликом доношења првостепеног решења су повређена правила поступања, која нису отклоњена по жалби у поступку код ту-

женог органа, будући да разлози из образложења првостепеног решења по којима је накнадном контролом, на основу члана 139. став 1. Царинског закона ("Службени лист СРЈ", бр. 45/92 ... 7/03) у вези члана 400. Царинског закона ("Службени гласник РС", бр. 73/03) утврђено другачије чињенично стање, морало је да резултира изменом података из раније јединствене царинске исправе као управног акта, и то кроз диспозитив решења, будући да је одредбом члана 198. став 1. ЗУП-а предвиђено да се диспозитивом решава о предмету поступка у целини и о свим захтевима странке о којима у току поступка није посебно решено. Тек таква измена раније јединствене царинске исправе као управног акта могла је да представља правни основ за утврђивање обавезе плаћања царине проистекле из нове одлуке о измени ранијег решења.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.2744/05 од 27.10.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ОТКЛАЊАЊЕ ПРОПУСТА ПРИ ПОЗИВАЊУ УЧЕСНИКА НА АУКЦИЈИ

Грешка у позивању учесника на аукцији који се пријавио за друго надметање да учествује и на првом, не представља повреду правила поступања уколико је отклоњена пре првог надметања.

Из образложења:

И по оцени Врховног суда Србије, у поступку аукцијске продаје друштвеног капитала наведеног предузећа, није учињена повреда правила поступања која би била од значаја за законитост спроведеног поступка аукције. Није спорно да се тужилац пријавио само за друго надметање, а не и за прво, као и да је позван да учествује на првом надметању, али у њему није учествовао што је констатовано пре почетка саме аукције, јер се увидело да се тужилац пријавио за друго надметање, па због пропуста првостепеног органа учињеног у позивању тужиоца да учествује за прво надметање, који је пропуст благовремено отклоњен пре самог надметања, није учињена повреда правила поступања предвиђена Уредбом о продаји капитала и имовине јавном аукцијом ("Службени гласник РС", 45/01 ... 19/03).

Са изнетих разлога, правилно је поступио првостепени орган када је констатовао да се тужилац пријавио за друго надметање и када није

учествовао на првој аукцији, па је правилно поступио тужени орган када је приговор тужиоца одбио као неоснован, те налазећи да доношењем оспореног решења није повређен закон на његову штету, Врховни суд Србије је тужбу тужиоца одбио као неосновану одлучујући као у диспозитиву пресуде у смислу члана 41. став 2. Закона о управним споровима.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.2392/05 од 02.11.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ПОНИШТАЈ СПРОВЕДЕНЕ АУКЦИЈЕ

Агенција за приватизацију може да поништи спроведену аукцију коришћењем јавног овлашћења само до закључења уговора са најповољнијим учесником на аукцији.

Из образложења:

Из списка ове управне ствари се види да је оспореним решењем одбијена жалба тужиоца изјављена против решења првостепеног органа о поништењу јавне аукције за продају друштвеног капитала наведеног предузећа, а разлог за поништај јавне аукције је у примени одредбе члана 35а. Уредбе о продаји капитала и имовине јавном аукцијом ("Службени гласник РС", бр. 45/01 ... 19/2003), којом је предвиђено да агенција може одлучити да поништи аукцију ако оцени да су учесници на аукцији својим понашањем нарушили принцип слободне тржишне конкуренције.

Према ставу Врховног суда Србије, одлука на аукцији има карактер управног акта из члана 6. Закона о управним споровима, а исто тако и одлука агенције донета у складу са одредбом члана 35а. цитиране уредбе којом се поништава аукција има карактер управног акта. Одредба члана 35а. цитиране Уредбе налази се у глави IV Уредбе која носи наслов "Спровођење аукције", а пре главе V која носи наслов "Закључивање уговора". Из списка предмета произилази да је прва аукција одржана дана 11.3.2003. године уз учешће три учесника и да је тужилац био најповољнији учесник на тој аукцији, те да је са њим после одржане аукције Агенција закључила уговор дана 14.3.2003. године, али уговора у списима управног органа нема.

Агенција за приватизацију приликом доношења одлуке на аукцији као и приликом поништаја аукције у смислу члана 35а. Уредбе врши јавна овлашћења, а после доношења одлуке на аукцији Агенција закључује уговор са најповољнијим понуђачем као страна уговорница, обзиром да закључење уговора о купопродаји представља крајњи циљ и сврху спровођења читавог поступка аукцијске продаје.

Са изнетих разлога, према правном ставу Врховног суда Србије, Агенција за приватизацију се може користити овлашћењем из члана 35а. цитиране Уредбе, да поништи спроведену аукцију, све до момента закључивања уговора са најповољнијим понуђачем, или ако је таква могућност предвиђена самим уговором. Закључивањем уговора на основу одлуке донете на аукцији, Агенција постаје страна уговорница и сва спорна питања у вези приватизације се решавају одлуком о судбини закљученог уговора код надлежног суда, а не поновним коришћењем јавних овлашћења.

Како у овој управној ствари није спорно да је решење у примени одредбе члана 35а. Уредбе о поништају аукције донето после закљученог уговора између Агенције и најповољнијег понуђача, то је очигледно доношењем оспореног решења повређен закон на штету тужиоца, па је Врховни суд тужбу тужиоца уважио и поништио оспорено решење одлучујући као у диспозитиву пресуде у смислу члана 38. став 2, у вези члана 41. став 2. Закона о управним споровима, а у новом поступку тужени орган је везан примедбама суда и изнетим правним схватањем у смислу члана 61. истог закона.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.3019/05 од 02.11.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ПОРЕЗ НА ОРУЖЈЕ

Порез на регистровано оружје се не плаћа не само на оружје регистровано за потребе обављања посла у државном органу, већ и на оружје регистровано за потребе обављања основне делатности, односно активности сваке регистроване организације, односно другог правног лица.

Из образложења:

Међутим, Врховни суд налази да се овакав став управних органа не може прихватити као правилан, с обзиром да је одредбом члана 25.

став 1. тачка 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Службени гласник РС", бр. 26/01...43/04) прописано да се порез на регистровано оружје не плаћа на оружје регистровано за потребе обављања посла у државном органу или организацији (службено оружје). Из ове законске одредбе произлази да законодавац није изричито предвидео да организација мора бити само државна, како то иначе погрешно тумаче закон оба управна органа. Ово посебно што у списима постоји одобрење Министарства унутрашњих послова Републике Србије дато тужиоцу за држање оружја за обављање делатности, односно активности, као и потврда МУП-а Републике Србије, СУП у Београду, Одељење унутрашњих послова Стари Град од 27.9.2004. године, које је приложено уз тужбу, да тужилачко предузеће поседује регистровано оружје за потребе обављања основне делатности, односно пружања услуга за послове физичко техничког обезбеђења, а што указује да тужилац не може бити обвезник пореза на регистровано оружје по члану 23. наведеног закона с обзиром да исто не користи за личну безбедност.

Имајући у виду наведене законске одредбе, по оцени Врховног суда порез на регистровано оружје се не плаћа не само на оружје регистровано за потребе обављања посла у државном органу, већ и на оружје регистровано за потребе обављања основне делатности, односно активности сваке регистроване организације, односно другог правног лица.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 6554/04 од 04.11.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Гордана Богдановић, саветник ВСС

ПОВРАЋАЈ ЦАРИНЕ И ДРУГИХ УВОЗНИХ ДАЖБИНА

Враћање плаћене царине и других увозних дажбина представља саставни део јединственог царинског поступка на који се примењују одредбе закона који је важио у време утврђивања и плаћања царине.

Из образложења:

Међутим, према оцени Врховног суда Србије, основано се тужбом указује да је приликом доношења оспореног решења погрешно примењено материјално право, односно одредба члана 400. Царинског закона ("Службени гласник Републике Србије", број 73/2003). Наведеном одред-

бом прописано је да ће царински поступци, који су започети пре дана почетка примене новог закона бити окончани у складу са прописима који су важили до дана почетка примене тог закона, што значи у складу са Царинским законом ("Службени лист СРЈ", бр. 45/92...7/2003), којим је у члану 147. став 5. прописано да се захтев за враћање плаћене царине и других увозних дажбина, царинарници која је извршила царињење увезене робе, може поднети у року од шест месеци од дана увоза, ако је увезена роба (сировине и репродукциони материјал) употребљена у производњи робе која је извезена у иностранство.

Како, према ставу Врховног суда Србије, плаћање царине и других увозних дажбина и њихово враћање под одређеним условима, представља јединствен поступак, односно враћање плаћене царине представља саставни део јединственог царинског поступка започетог у време важења Царинског закона ("Службени лист СРЈ", бр. 45/92.....7/2003), то се, према одредби члана 400. Царинског закона ("Службени гласник РС" број 73/2003) овај поступак има окончати према прописима који су важили до почетка примене новог закона.

Врховни суд Србије указује да је одредбом члана 152. став 1. тачка 1. новог Царинског закона ("Службени гласник РС", број 73/2003) такође прописана могућност подношења захтева за повраћај увозне царине уколико се докаже да је увезена роба извезена, с тим што захтев подноси носилац одобрења за поступак активног оплемењивања. Одобрење, у смислу одредбе члана 141. наведеног закона, издаје царински орган на писани захтев лица које врши или организује оплемењивање и одређује рок у коме се добијени производи морају извести.

Како је тужилац робу увезао у време важења старог закона, којим није било прописано давање одобрења и одређивање рокова у којима се врши или организује активно оплемењивање, односно извоз робе, применом новог закона у погледу повраћаја царине и других увозних дажбина, наплаћених у време важења старог Царинског закона, тужиоцу је неосновано ускраћено право на повраћај које је прописано у оба закона.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. 3738/04 од 25.08.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник ВСС

**ПОВРАЋАЈ ДОПРИНОСА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ
ПЛАЋЕНИХ ПУТЕМ КОМПЕНЗАЦИЈЕ**

Плаћање доприноса за здравствено осигурање путем компензације не утиче на право обвезника доприноса да тражи повраћај више или погрешно уплаћених средстава на име тих доприноса, у смислу члана 10. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Из образложења:

Према образложењу оспореног решења, тужени је одлуку као у диспозитиву истог донео са разлога што је нашао да је правилно првостепени орган закључио да преплата на рачунима доприноса за здравствено осигурање у случају тужиоца није настала уплатом новчаног износа на те рачуне, већ намирењем путем компензације, па да стога нема ни услова за прекњижавање, и повраћај средстава према одредби члана 10. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Међутим, према налажењу овог суда, овакав став управних органа се не може прихватити са разлога што начин плаћања дажбина, у овом случају доприноса за здравствено осигурање на терет запослених и на терет послодавца, путем компензације не може утицати на основаност захтева тужиоца за повраћај више уплаћених средстава који би се извршио прекњижавањем тих средстава на друге уплатне рачуне тужиоца, означене у његовом захтеву. Ово стога што је неспорна чињеница да је тужени орган прихватио плаћање наведених доприноса путем компензације, што је као могућност прописано и у члану 67. став 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02...61/05), који прописује да се изузетно пореска обавеза може намирити путем компензације, на начин и под условима које, у складу са пореском законом, ближе уређује министар. Одредбом члана 10. став 2. под 1) је прописано да у пореском правном односу из става 1. овог члана, физичко, односно правно лице има право на повраћај више или погрешно наплаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и на повраћај пореза када је то другим пореским законом предвиђено.

Како цитиране одредбе Закона говоре само о пореским обавезама, треба истаћи да је члан 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано, између осталог, да се тим законом уређује поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се овај закон при-

мењује, а чланом 7. Закона о јавним приходима и расходима ("Службени гласник РС", бр. 76/91...135/04) је прописано да се јавним приходима у смислу овог Закона сматрају, између осталих, и доприноси за обавезно социјално осигурање.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 3831/04 од 21.10.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Гордана Богдановић, саветник ВСС

ПРЕКИД ПОСТУПКА ПРИНУДНЕ НАПЛАТЕ ПОРЕЗА

На прекид поступка принудне наплате пореза није од утицаја околност да ли је решење пореске управе којим се одбија захтев за одлагање плаћања пореског дуга постало коначно и правоснажно.

Из образложења:

Решавајући по жалби изјављеној против првостепеног решења, и по налажењу Врховног суда, правилно је тужени орган оспореним решењем одбио исту као неосновану налазећи да је првостепени орган на потпуно утврђено чињенично стање, без повреде правила поступка, правилно применио одредбе члана 77. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02...85/05), којом је прописано да пореска управа почиње поступак принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, доношењем решења о принудној наплати пореза ако порески обвезник није платио порез, односно споредно пореско давање у року из чл. 71. став 1. овог закона. Како из списка произлази као неспорно, а што ни тужилац у тужби не оспорава, да је тужиоцу уредно уручена опомена о врсти и износу пореза, сходно одредби члана 71. истог закона, и да тужилац није у остављеном року од 10 дана поступио по опомени и измирио свој порески дуг, Врховни суд налази да је правилно тужени орган одлучио оспореним решењем.

Врховни суд је ценио наводе тужбе да тужени орган није одлучивао о његовој жалби изјављеној против првостепеног решења којим је одбијен његов захтев за одлагање плаћања пореског дуга, а решавао је о жалби против првостепеног решења о принудној наплати, па је нашао да су ти наводи без утицаја на другачије одлучивање у овој управној ствари. Ово са разлога што на прекид поступка принудне наплате пореза није од

утицаја околност да ли је решење пореске управе којим се одбија захтев за одлагање плаћања пореског дуга постало коначно и правоснажно.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 3723/04 од 04.11.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Гордана Богдановић, саветник ВСС

РОДИТЕЉСКИ ДОДАТАК

Поред осталих услова прописаних законом, право на родитељски додатак остварује мајка за своје друго, треће и четврто дете при чему се редослед рођења утврђује према броју живорођене деце у моменту подношења захтева за новорођено дете, па је без утицаја што је неко од овим редом живорођено дете у међувремену преминуло.

Из образложења:

Испитујући законитост оспореног решења, Врховни суд Србије је нашао да је без повреде правила поступка и код потпуно утврђеног чињеничног стања правилно поступио тужени орган када је одбио, као неосновану жалбу тужиље изјављену против решења првостепеног органа којим тужиљи није признато право на родитељски додатак за малолетног Е. Ово стога што је одредбом члана 14. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Службени гласник РС", бр. 16/02) изричито прописано да родитељски додатак остварује мајка за своје друго, треће и четврто дете, под условом да је држављанин СРЈ, има пребивалиште у Републици Србији и остварује право на здравствену заштиту преко Републичког завода за здравствено осигурање, док је одредбом става 2. истог члана наведеног Закона прописано да се редослед рођења утврђује према броју живорођене деце мајке у моменту подношења захтева за новорођено дете. Како је у проведеном поступку несумњиво утврђено, а што се тужбом и не оспорава, да је тужиља родила шесторо деце (од којих су двоје деце и то малолетна В. и малолетна С. преминуле несрећним случајем, а да је малолетни Е. рођен 7.8.2004. године, шесто живорођено дете по реду рођења, то тужени орган основано оцењује да је првостепено решење правилно и на закону засновано, односно да тужиља не испуњава законом прописане услове за признавање права на родитељски додатак.

Врховни суд Србије је ценио наводе тужбе да је малолетни Е. у моменту подношења захтева тужилино четврто живо дете као и да за умрлу децу није остварила право на родитељски додатак, па је нашао да су ови наводи неосновани. Ово стога што се по правном схватању овог суда под живорођеним дететом подразумева да је дете живо рођено, без обзира колико је живело, односно касније умрло, па се стога у конкретном случају не може сматрати да је малолетни Е. четврто већ шесто живорођено дете по реду рођења у породици.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. 5871/04 од 15.10.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intertex, Београд, аутор сентенце: Горан Јосифов, саветник ВСС

УТВРЂИВАЊЕ ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА

Правно лице које врши услугу издавања пословног простора у државној својини у име и за рачун другог лица, није обвезник пореза на промет услуга.

Из образложења:

Основано се по оцени Врховног суда Србије оспорава законитост решења туженог органа, јер су у спроведеном управном поступку повређена правила поступка тако што нису цењени наводи тужиоца који су од битног утицаја на решење ове управне ствари, да услуге издавања у закуп пословног простора врши у име и за рачун другог правног лица - града Новог Сада и да се средства остварена по основу издавања у закуп непокретности у државној својини уплаћују на рачун буџета града Новог Сада, односно од 1.1.2003. године на консолидовани рачун Трезора, чији је то приход, а порески органи не споре да се ради о јавним приходима, у смислу одредбе члана 17. став 1. тачка 4. Закона о јавним приходима и расходима, којима се финансирају јавни расходи.

Одредбом члана 12. Закона о порезу на промет ("Службени гласник РС", број 22/2001 ... 70/03) прописано је да се порез на промет плаћа на услуге које се обављају уз накнаду, те да се услугама сматра издавање у закуп пословног и другог простора. Како тужилац врши издавање пословног простора у државној својини у име и за рачун другог правног лица, а накнада од закупнине, која представља јавни приход, се не уплаћује на његов рачун, него на консолидовани рачун Трезора, то он не може би-

ти обвезник плаћања пореза на промет услуга, јер услуге не обавља у своје име и за свој рачун.

Евентуалну обавезу плаћања пореза на промет услуга, у случају да нису испуњени услови за пореско ослобођење, могуће је утврдити само на терет лица у чије име и за чији рачун тужилац обавља послове давања у закуп пословног простора, а не и на терет тужиоца.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 1837/04 од 22.09.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник ВСС

ВАЖЕЊЕ РОКА ЗА НАКНАДНУ КОНТРОЛУ ИЗ СТАРОГ ЦАРИНСКОГ ЗАКОНА

Рачунање рока од две године за накнадну контролу за робу оцарињену по старом закону протеже се и за време по ступању на снагу новог закона, на основу одредбе члана 400. тог закона.

Из образложења:

Неосновано се тужбом тужиоца указује на ретроактивност у примени старог закона, будући да је правилно позивање првостепеног органа на примену одредбе члана 139. став 1. Царинског закона ("Службени лист СРЈ", бр. 45/92 ... 7/03), јер без обзира на чињеницу што је поступак царињења по наведеној јединственој царинској исправи од 27.10.2003. године окончан по ранијем закону, рок од 2 године из цитираног члана 139. став 1, у коме царинарница може да проверава тачност података из јединствене царинске исправе има свој правни основ за примену у одредби члана 400. Царинског закона ("Службени гласник РС", бр. 73/2003), којом одредбом је предвиђено да царински поступци који су започети пре дана почетка примене овог закона биће окончани у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона. Примени одредбе члана 139. став 1. ранијег Царинског закона, према правном схватању Врховног суда Србије, има места и у односу на поступке царињења окончане по јединственим царинским исправама пре ступања на снагу новог закона, без обзира што се ток рока од 2 године од дана подношења декларације простире и на време у коме је ступио на снагу нови закон, будући да би супротно тумачење лишило царинарницу обавезе да провери исправност са-

стављених јединствених царинских исправа у законом предвиђеном року у окончаним поступцима по старом закону.

*(Пресуда Врховног суда Србије, У.1952/05 од 27.10.2005. године)
- Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2005, Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС*

НОВЧАНА НАКНАДА ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Незапослени има право на новчану накнаду уколико му је радни однос престао на основу споразума са послодавцем закљученог на иницијативу послодавца.

Из образложења:

По оцени Врховног суда Србије погрешан је правни став туженог органа изнет у образложењу оспореног решења, да за признавање права на новчану накнаду за случај незапослености није релевантна чињеница на чију иницијативу је споразумно престао радни однос. Одредбом члана 109. став 3. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС" бр. 71/03) прописано је да незапослени, коме је радни однос престао на основу писменог споразума са послодавцем на иницијативу запосленог, нема право на новчану накнаду. Из наведене одредбе Закона јасно произилази да само споразумни раскид радног односа са послодавцем на иницијативу запосленог не води стицању права на новчану накнаду. То даље значи, да у случају престанка радног односа на основу писменог споразума са послодавцем закљученог на иницијативу послодавца, незапослени има право на новчану накнаду.

Како одлучну чињеницу, на чију је иницијативу закључен писмени споразум о престанку радног односа тужиоца, управни органи нису утврдили, сматрајући је правно ирелевантном, то је за сада на непотпуно утврђено чињенично стање погрешно примењено материјално право и тиме повређен закон на штету тужиоца.

Тужени орган се неосновано позива на одредбу члана 99. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 70/01 и 73/01) при одлучивању о праву незапосленог на накнаду, јер је том одредбом Закона прописано да радни однос може да престане на основу писменог споразума послодавца и запосленог, без прописивања било каквих права или ограничења права по том основу.

У поновном поступку тужени орган ће на поуздан начин утврдити одлучну чињеницу за остваривање права на новчану накнаду тужиоца, на чију је иницијативу закључен споразум о престанку радног односа тужиоца, и у зависности од тога донети ново, на закону засновано решење, имајући при том у виду да су правно схватање и примедбе суда изнете у овој пресуди обавезне за тужени орган у смислу одредбе члана 61. Закона о управним споровима.

(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 6393/04 од 05.10.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

ОБНОВА ПОСТУПКА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈЕ

Правноснажна пресуда о праву својине на непокретностима које су експроприсане, донета после окончаног поступка експропријације, не представља разлог за понављање овог поступка, већ заснива грађбено право стицаоца у односу на раније сопственике.

Из образложења:

На основу списка ове управне ствари се закључује да је правноснажним решењем Општинског секретаријата за финансије општине Ниш, по предлогу Јавног правобраниоца општине Ниш број решења 04-465-108/89 од 08.01.1990. године, извршена експропријација непокретности ближе означених у том решењу тадашњих земљишно-књижних сувласника у корист општине Ниш, а за потребе Железничке стамбене задруге "15. април" из Београда. У овом поступку, код првостепеног органа, подносилац подноси предлог за понављање поступка који је окончан наведеним правноснажним решењем о експропријацији, истиче да је пресудом Општинског суда у Нишу П. 6760/91 од 02.03.1993. године, која је постала правноснажна 23.12.1993. године, њему признато право својине на једном стану у приземљу и једној половини подрума зграде број 15, а то су непокретности које су обухваћене цитираним правноснажним решењем. Његово право својине је утврђено у односу на раније сувласнике наведених експроприсаних непокретности. Разлог за понављање се заснива на одредби члана 239. тачка 1. ЗУП-а, будући да се ради о новом доказу у погледу власништва експроприсаних непокретности за које се није знало у поступку који је правноснажно окончан.

Првостепени орган је закључком поднети захтев одбацио, а тужени орган је оспореним решењем поништио закључак, налазећи да се ради

о доказу који је настао после правноснажности решења о експропријацији, правноснажној пресуди Општинског суда у погледу својине на експроприсаним непокретностима, који доказ странка није могла да употреби у време када је вођен поступак експропријације.

Према правном ставу Врховног суда Србије, када се поступак експропријације води према земљишно-књижним сувласницима на непокретности која је предмет експропријације и када такво решење постане правноснажно у управном поступку, онда касније утврђење права својине трећег лица у односу на земљишно-књижне сувласнике, према којима је вођен поступак експропријације, нема карактер разлога за понављање управног поступка експропријације, из члана 239. тачка 1. ЗУП-а, већ се донетом правноснажном пресудом заснива тражбено право лица чије је право својине утврђено у односу на земљишно-књижне сувласнике експроприсане непокретности.

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 6239/04 од 29. 12. 2005. године)
- Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС*

ПОРЕСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ КОД ПРЕНОСА АПСОЛУТНОГ ПРАВА

Уговор о преносу апсолутног права на непокретности без накнаде у капитал акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу, не подлеже обавези плаћања пореза на поклон.

Из образложења:

Из списка ове пореске ствари се види да је на страни тужиоца као акционарског друштва са ограниченом одговорношћу утврђена обавеза плаћања пореза на поклон по основу уговора који је закључен са власником тужиоца, а којим је власник тужиоца на овога пренео својину на парцелама, ближе означеним у уговору, без накнаде, због пословних потреба тужиоца као предузећа, ради изградње Фабрике за производњу минералне воде. Порески органи су нашли да је пренос апсолутног права извршен без накнаде, па су стога утврдили обавезу на страни тужиоца по основу пореза на поклон, будући да је одредбом члана 15. став 1. Закона о порезима на имовину ("Службени гласник РС" бр. 26/01 и 80/02), предвиђено да је обвезник пореза на наслеђе и поклон резидент и нерезидент републике који наследи или на поклон прими право из члана 14. став 1. (право својине и друга права на непокретностима из члана 2. овог зако-

на), на непокретности која се налази на територији републике. Према ставу изложеном у решењима пореских органа, пореска олакшица из члана 31. став 1. тачка 3. истог закона, којом је предвиђено да код улагања апсолутних права у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу, порез на пренос апсолутних права се не плаћа, односи се на другу врсту пореза из Закона о порезима, на имовину, а на порез на поклон.

По оцени Врховног суда Србије, погрешно су нашли порески органи да у овој пореској ствари треба утврдити обавезу плаћања пореза на поклон само због чињенице што је уговором о преносу непокретности између власника тужиоца и самог тужиоца извршен поклон кроз пренос апсолутних права без накнаде. Код оцене питања да ли се ради о уговору о поклону или о теретном правном послу, битно је да се утврди *animus donandi*, воља да се поклон учини, што ову врсту уговора разликује од теретних правних послова. Из садржине уговора о уступању непокретности се види да је власник тужилачког предузећа пренео апсолутно право на непокретностима, ближе означеним у уговору, на то приватно предузеће због пословних потреба, изградње Фабрике за производњу минералне воде, па код овог уговора воља да се учини поклон није сама себи циљ, већ се поклон чини у циљу проширења материјалне базе предузећа и у крајњој линији стицања добити на страни предузећа чији је власник уступилац. Због тога се закључени уговор, и без обзира на чињеницу што у њему стоји да се пренос на непокретностима врши без накнаде, не сматра уговором о поклону, већ уговором којим се врши улагање апсолутних права на непокретностима у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу, а такав пренос представља основ за пореско ослобођење из цитираног члана 31. став 1. тачка 3. Закона. Будући да је законодавац овакву врсту закључених уговора изузео из пореза на наслеђе и поклон и сврстао у део четврти Закона о порезима на имовину, који говори о порезу на пренос апсолутних права, без значаја је за оцену правне природе закљученог уговора да ли је за пренос апсолутног права у оваквој ситуацији уговорена накнада или не.

Изложено правно схватање суда је у складу и са одредбом члана 9. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији којом је предвиђено да се пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.120/04 од 23.02.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ПРАВО КОРИШЋЕЊА ОСТАЛОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

За утврђивање права коришћења на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини лицима из члана 84. став 1. Закона о планирању и изградњи од битног значаја је да ли је на дан ступања на снагу, између осталих и Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ", бр. 5/68), односно Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени гласник СРС", бр. 32/68... 39/73) то грађевинско земљиште било у приватној или државној својини.

Из образложења:

Испитујући законитост оспореног решења, Врховни суд Србије је нашао да је без повреде правила поступка и код потпуно утврђеног чињеничног стања правилно поступио тужени орган када је одбио тужиочеву жалбу. Ово стога, што је одредбом члана 79. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03) изричито прописано да остало грађевинско земљиште јесте изграђено земљиште, као и земљиште намењено за изградњу објекта, у складу са законом, а које није одређено као јавно грађевинско земљиште, док је одредбом става 3. истог члана овог закона прописано да земљиште из става 1. овог члана које је, до дана ступања на снагу овог закона, на основу закона одређено као градско-грађевинско земљиште у државној својини, остаје у државној својини, ако посебним законом није другачије одређено. Такође, одредбом члана 84. став 1. истог закона прописано је да на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини право коришћења има ранији сопственик, законски наследник, као и лица на која је ранији сопственик пренео право коришћења, у складу са законом, док је одредбом става 2. истог члана овог закона прописано да се ранијим сопствеником из става 1. овог члана сматра лице које је по важећим прописима било његов сопственик на дан ступања на снагу, између осталих и Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ", бр. 5/68), односно Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени гласник СРС", бр. 32/68... 39/73). Код напред цитираних одредби наведеног закона и чињенице да је на дан ступања на снагу Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера, односно Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера, ранији сопственик кат. парцеле бр. 12447/5 био тужиочев правни претходник, а да је ступањем на сна-

гу цитираних закона ранији сопственик преосталих двеју кат. парцела бр. 12444/7 и 12447/11 била Општина Зрењанин, то је по налажењу овог суда основана оцена туженог органа да се тужиоцу не може утврдити право коришћења на осталом неизграђеном грађевинском земљишту у државној својини на тим двама парцелама.

Цењени су и наводи тужбе да све три парцеле чине једну грађевинску целину и да је законском наследнику ранијег сопственика право коришћења требало утврдити и за преостале две парцеле, па суд налази да су без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења са већ напред изнетих разлога у овој пресуди.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 4194/05 од 21.12.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије

УКИДАЊЕ РЕШЕЊА ПО ОСНОВУ СЛУЖБЕНОГ НАДЗОРА КОД КАПИТАЛНОГ ДОБИТКА

Погрешно утврђена пореска основица код плаћања пореза на капитални добитак, без обзира на погрешну примену материјалног права, не представља разлог за укидање решења по основу службеног надзора.

Из образложења:

Тужени орган је оспореним решењем укинуо по основу службеног надзора решење првостепеног органа којим је у односу на тужиљу утврђена обавеза плаћања пореза на капитални добитак остварен продајом акција, у износу 282,00 динара. Основ за доношење оспореног решења се налази у одредби члана 253. став 2. Закона о општем управном поступку којом је прописано да се коначно решење може укинути по основу службеног надзора ако је њиме очигледно повређен материјални закон. По оцени туженог органа, са разлога датих у образложењу оспореног решења, приликом доношења ранијег решења повређена је одредба члана 72. став 2. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС" бр. 24/01 и 80/02), којом је прописано да капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама овог закона. Одредбом члана 74. став 1. истог закона је предвиђено да се за сврху одређивања капиталног добитка набавном ценом сматра цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена ко-

ју је утврдио порески орган у складу са законом, док је ставом 6. истог члана предвиђено да се набавна цена из става 1. овог члана увећава индексом раста цена на мало од дана стицања до дана продаје, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Тужени орган је образложио да је приликом утврђивања пореза на капитални добитак првостепени порески орган ревалоризовао номиналну вредност акција од 31.12.1997. године, односно од момента процене друштвеног капитала до дана продаје, а не од дана стицања акција - 07.03.2002. године до дана продаје, што је имало за последицу утврђивање пореза на капитални добитак у мањем износу.

Код напред правилно утврђеног чињеничног стања у поступку код туженог органа, Врховни суд Србије налази да се нису стекли услови за примену одредбе члана 253. став 2. ЗУП-а, те да је незаконито поступио тужени орган када је решење првостепеног органа укинуо по основу службеног надзора због очигледно повређеног материјалног закона приликом његовог доношења.

Према правном ставу Врховног суда Србије, постојање очигледне повреде материјалног прописа, у смислу члана 253. став 2. ЗУП-а, приликом доношења решења цени се према чињеничном стању утврђеном у поступку пре доношења тог коначног решења, а не према чињеничном стању утврђеном у поступку вршења права надзора. Стога се решења коначна у управном поступку не могу укидати по основу службеног надзора због непотпуно или неправилно утврђеног чињеничног стања, без обзира на то да ли је због таквог чињеничног стања дошло до повреде материјалног закона.

Према томе, констатација туженог органа у оспореном решењу о погрешно утврђеној пореској основици ради наплате пореза на капитални добитак на начин да је основицу требало утврдити ревалоризацијом номиналне вредности акција од дана стицања, 07.03.2002. године, а не од момента процене друштвеног капитала, 31.12.1997. године, до дана продаје, представља утврђивање другачијег чињеничног стања у оспореном решењу у односу на раније решење које се укида по основу службеног надзора, што искључује примену одредбе члана 253. став 2. ЗУП-а о укидању решења по основу службеног надзора, без обзира што је погрешно утврђеним чињеничним стањем у погледу утврђивања пореске основице дошло до повреде материјалног закона.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.5914/05 од 23.02.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intermex, Београд, аутор сентенце: Љубодраг Пљакић, судија ВСС

ЗАПИСНИК О НАКНАДНОЈ ПРОВЕРИ ПОДАТАКА О УВЕЗЕНОЈ И ИЗВЕЗЕНОЈ РОБИ

Записник Одељења за царинске истраге, у коме је странка само упозорена на могуће неправилности у проведеном царинском поступку, не представља записник о извршеној накнадној провери података (контроли) у смислу чл. 141. Царинског закона.

Из образложења:

У образложењу оспореног решења се наводи да је Одељење за царинске истраге Царинарнице Н.С. извршило накнадну контролу у просторијама тужиоца, о чему је сачињен записник Д-02/1 од 13.01.2005. године, којим је констатовано да у ЛЦИ број 16178 од 01.08.2003. године, нису наведени тачни подаци у погледу сврставања робе по царинској тарифи, са којих разлога је Царинарница С. донела решење којим је обавезала тужиоца на плаћање мање плаћене царине за увезену робу по тој ЛЦИ.

Међутим, у списима предмета се налази записник Одељења за царинске истраге 05-2 број Д:02/1 од 13.01.2005. године, у коме је наведено да је извршена контрола увоза машина за период 2003-2004, да је увозник приложио проспекте увезених машина и да је упозорен да постоји могућност да се машине сврставају у други тарифни број. Овакав записник тужени орган сматра записником о извршеној контроли у смислу одредбе члана 141. Царинског закона, иако њиме није утврђено чињенично стање у погледу правилности података утврђених у проведеном царинском поступку и чињеница од којих зависи обрачун царине и других увозних дажбина.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 4270/05 од 19.01.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 1/2006, Intermex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

ОДЛУКА ТЕНДЕРСКЕ КОМИСИЈЕ

Одлука Тендерске комисије којом се не одобрава предлог Агенције за приватизацију о рангирању понуђача, мора да садржи разлоге о томе зашто одобрење није дато.

Из образложења:

Основано се тужбом истиче да је оспорено решење незаконито, јер одлука Тендерске комисије којом се не одобрава одлука Агенције за прива-

тизацију о рангирању понуђача не садржи разлоге о томе због чега се не одобрава предлог Агенције. Комисија јесте овлашћена да не одобри предлог ранг листе, али за такву своју одлуку мора да да разлоге, без чије оцене, Агенција није могла да донесе одлуку о проглашењу јавног тендера неуспелим. Одлука Агенције о проглашењу јавног тендера неуспелим такође мора да садржи не само констатацију у образложењу да Комисија не одобрава предлог Агенције, већ образложење о томе, на основу којих разлога Комисије, о неодобравању, Агенција тендер проглашава неуспелим. Како образложење одлуке Комисије уопште не садржи разлоге, већ само констатацију да је одлука о неодобравању рангирања донета "са три гласа против одобравања", учињена је повреда правила поступања која је имала битног утицаја на одлучивање, а она није отклоњена ни по приговору тужиоца на законитост спроведеног поступка приватизације пред туженим органом...

Имајући у виду све наведено, Врховни суд Србије је нашао да је доношењем оспореног решења повређен закон на штету тужиоца, па је применом одредби члана 38. став 2. у вези члана 41. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ" бр. 46/96) одлучио као у диспозитиву пресуде, а правно схватање и примедбе овог суда обавезни су за тужени орган на основу члана 61. Закона о управним споровима.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 3208/03 од 15.03.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intermex, Београд, сентенцу саставила: Јелена Ивановић, судија Врховног суда Србије

ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА

Оснивач радње који је осигураник по основу обављања самосталне делатности је обвезник плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање без обзира што се делатност радње води преко пословође.

Из образложења:

По налажењу Врховног суда Србије оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца. То из разлога што иако је неспорно да је тужилац као оснивач радње привремено престао да непосредно води радњу те је за представљање, заступање и пословање радње одговоран пословођа, у складу са одредбама члана 25. Закона о приватним предузетницима ("Службени гласник СРС", бр. 54/89, 9/90 и "Службени гласник РС",

бр. 19/91 ... 35/02), пословођа радње није оснивач радње, па самим тим по том основу ни осигураник по основу обављања самосталне делатности.

Наиме према одредби члана 26. став 2. Закона о приватним предузетницима само оснивач радње односно оснивачи ортачке радње врше одјаву радње и то најкасније даном подношења пријаве о престанку рада писменим путем или давањем изјаве на записник од надлежне општинске јединице локалне самоуправе. При томе, сагласно одредби члана 14. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03) својство осигураника се стиче даном почетка а престаје даном престанка обављања самосталне делатности, а одредбом члана 132. истог Закона прописано је да пријаву и одјаву осигурања за осигуранике који у складу са законом самостално обављају привредну делатност подноси фонду надлежни орган (Општинска управа).

По ставу овог суда тужилац је, обзиром на наведено, као оснивач радње и осигураник по основу обављања самосталне делатности обвезник плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на основу члана 12. став 1. тачка 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању без обзира што делатност радње води пословођа са овлашћењима одређеним чланом 25. Закона о приватним предузетницима.

Следствено наведеном правилна је одлука управних органа у проведеном управном поступку те је као на закону засновану прихвата и овај суд будући да у периоду од 1.1.2004. године до 31.12.2004. године тужилац као оснивач радње није је одјавио, а пословођа је био само привремено овлашћен од тужиоца да ту радњу води.

(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 5149/04 од 05.04.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intermex, Београд, сентенцу сачинила: Весна Карановић, судија Врховног суда Србије

**ПРАВО НА ОСТВАРИВАЊЕ ДЕЧИЈЕГ ДОДАТКА РОДИТЕЉА
ЗА ДЕТЕ КОЈЕ СЕ ШКОЛУЈЕ У ШКОЛИ
ВАН МЕСТА ПРЕБИВАЛИШТА**

Родитељ детета које се школује у школи која се налази ван места пребивалишта и има статус редовног ученика, а живи у породичној заједници својих родитеља, има право на остваривање дечијег до-

датка за то дете, под условом да су испуњени и остали законом прописани услови, јер врши непосредну бригу о детету.

Из образложења:

Основано се тужбом тужиље указује на погрешну примену материјалног права у поступку код управних органа.

Код неспорне чињенице да дете, за које се тражи дечији додаток, живи у заједничком домаћинству својих родитеља, погрешно су управни органи применили материјално право из члана 17. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Службени гласник РС", бр. 16/02), налазећи да се ради о детету за које се тужила непосредно не брине. Обзиром да је у поступку установљено да је дете ученик III разреда Пољопривредне школе у Б. у школској 2004/2005 години, а тужила има пребивалиште у К., па није испуњен услов из цитираног члана Закона, да родитељ непосредно брине о детету, након чега тужили није признато тражено право, будући да ова одредба има у виду остваривање дечијег додатка једног од родитеља, који непосредно брине о детету и има пребивалиште на територији Републике Србије, има држављанство Савезне Републике Југославије и остварује здравствену заштиту преко Републичког завода за здравствено осигурање за своје прво, друго, треће и четврто дете.

Код изнетог става суда, према коме није постојао правни основ за непризнавање права на дечији додаток за дете које живи у породичној заједници својих родитеља, без значаја је позивање туженог органа на чињеницу да се дете школује у другом граду, јер та чињеница не искључује родитеља од непосредне бриге о детету, па самим тим и од признавања права на дечији додаток, будући да је правни основ на страни тужиље за признавање права на дечији додаток у примени цитиране одредбе члана 17. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом, по којој има право на остваривање дечијег додатка за то дете.

(Пресуда Врховног суда Србије, У. 1579/05 од 19.10.2005. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, сентенцу саставила: Миланка Алкалај, саветник Врховног суда Србије

ПРАВО НА УСПОСТАВЉАЊЕ РАНИЈЕГ РЕЖИМА СВОЈИНЕ

Правни следбеник ранијег сопственика, нема право за успостављање ранијег режима својине, у смислу одредби члан 79. став 4. и члан 84. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи, на земљишту које је одређено за грађевинско земљиште у државној својини, на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, а које сада представља остало грађевинско земљиште које није приведено намени у целини или у већем делу, односно које није изграђено до ступања на снагу наведеног закона.

Из образложења:

Из садржине образложења првостепеног и другостепеног решења, која су донета у управном поступку у овој управној ствари, и из списка предмета несумњиво проистиче да је тужилац правни следбеник ранијег сопственика катастарске парцеле број 678 од 8 ари и 38 м², уписане у земљишно-књижни уложак Другог општинског суда у Београду број 1045 КО Стара Раковица, да је то земљиште одређено за грађевинско земљиште у државној својини на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Сл. лист ФНРЈ", бр. 52/58, 53/59, 54/59 и 24/61) и да је тужилац у свом захтеву, који је поднео првостепеном управном органу дана 4.7.2003. године, тражио доношење решења о успостављању ранијег режима својине на наведеној парцели, која сада представља неизграђено остало грађевинско земљиште, у смислу одредби члана 79. ст. 2. и 4. и члана 84. Закона о планирању и изградњи.

На основу ових чињеница, правилно је оспореним решењем одбијена жалба тужиоца изјављена против првостепеног решења донетог у овој управној ствари, којим је одбијен захтев тужиоца за успостављање ранијег режима својине (приватне својине), у смислу одредби члана 79. ст. 2. и 4. и члана 84. Закона о планирању и изградњи, на парцели број 678 КО Стара Раковица, која сада представља неизграђено остало грађевинско земљиште.

По правном схватању Врховног суда Србије, неоснован је захтев тужиоца, као правног следбеника ранијег сопственика, за успостављање ранијег режима својине, у смислу одредби члана 79. став 4. и члана 84. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 47/03) на земљишту које је одређено за грађевинско земљиште у државној својини на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Сл. лист ФНРЈ", бр. 52/58 ... 24/61) а које сада представља остало

грађевинско земљиште, које није приведено намени у целини или у већем делу, односно које није изграђено до дана ступања на снагу наведеног закона. Основ за овакво правно становиште су управо одредбе члана 79. став 4. и члана 84. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи.

Одредбом чл. 79. став 4. Закона о планирању и изградњи прописано је да за део земљишта које је као градско грађевинско земљиште одређено одлуком скупштине општине, односно града, односно града Београда, које, до дана ступања на снагу овог закона, није приведено намени у целини или у већем делу, а не чини урбанистичку и функционалну целину са јавним грађевинским земљиштем, на захтев ранијег сопственика, односно његовог правног следбеника, успоставља се режим својине који је био пре ступања на снагу одлуке о одређивању тог земљишта као градског грађевинског земљишта, под условима и по поступку утврђеним овим законом.

Одредбе ст. 1. и 2. члана 84. Закона о планирању и изградњи, предвиђају да на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини, право коришћења има ранији сопственик, законски наследник, као и лице на које је ранији сопственик пренео право коришћења, у складу са законом, те да се ранијим сопствеником из става 1. овог члана сматра лице које је по важећим прописима било његов сопственик на дан ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Сл. лист ФНРЈ", бр. 52/58, 3/59, 24/59 и 24/61), Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Сл. лист СФРЈ", бр. 5/68), односно Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Сл. гласник СРС", бр. 32/68 ... 39/73).

Из садржине наведених законских одредби прво што се уочава јесте да се одредбе односе на различите правне ситуације у којима се омогућава остварење различитих имовинских права и по називу и по садржини. Одредбом члана 79. став 4. Закона омогућава се успостављање режима својине који је постојао пре ступања на снагу одлуке о одређивању земљишта за грађевинско земљиште, при чему се у првом реду има у виду успостављање режима приватне својине, док се одредба члана 84. ст. 1. и 2. Закона односи на стицање права коришћења на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини. Различити су и услови под којима се стичу наведена права. За успостављање ранијег режима својине тражи се да је земљиште за градско грађевинско земљиште одређено одлуком скупштине општине, од-

носно града, односно града Београда, које до дана ступања на снагу Закона није приведено намени у целини или у већем делу, да то земљиште не чини урбанистичку и функционалну целину са јавним грађевинским земљиштем и да је захтев за успостављање ранијег режима својине поднео ранији сопственик или његов правни следбеник. За остварење права коришћења потребно је да се ради о неизграђеном грађевинском земљишту у државној својини и да је поднесен захтев од стране ранијег сопственика, односно његовог наследника или од лица на које је ранији сопственик пренео право коришћења, у складу са законом, с тим што се ранијим сопствеником сматра лице које је по важећим прописима било сопственик земљишта на дан ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта и на дан ступања на снагу два закона са истим називом - Закон о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера.

Из изнетог проистиче да се право коришћења на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини може остварити само ако се ради о земљишту које је на основу закона одређено за грађевинско земљиште, док је успостављање ранијег режима својине (приватне својине) могуће само ако се ради о земљишту које је за градско грађевинско земљиште одређено одлуком скупштине општине, односно града, односно града Београда. Што се тиче субјеката стицалаца права јасно је да право коришћења може остварити ранији сопственик, његов законски заступник, као и лице на које је ранији сопственик пренео право коришћења, у складу са законом, док успостављање ранијег режима својине може остварити ранији сопственик или било који његов правни следбеник.

Захтев тужиоца за успостављање ранијег режима приватне својине на катастарској парцели која представља неизграђено остало грађевинско земљиште у државној својини није основан, јер се ради о земљишту које је одређено за грађевинско земљиште по Закону о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, а успостављање ранијег режима својине дозвољено је само на земљишту које је одређено за градско грађевинско земљиште на основу одлуке скупштине општине, односно града, односно града Београда. Зато је овај Суд пресудио, на основу одредбе члана 41. ст.1. и 2. Закона о управним споровима, да се тужба одбија, као неоснована.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 4146/04 од 10.01.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, сентенцу саставио: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије

ПРИМЕНА ЧЛАНА 28. ЗАКОНА О ПОРЕЗИМА НА ИМОВИНУ

Уговор о размени непокретности од којих је једна будућа ствар (у изградњи) је уговор који је закључен под одложним условом, па је опорезив према тржишној вредности размењених непокретности у тренутку предаје у својину те будуће разменом уговорене непокретности.

Из образложења:

Према образложењу оспореног решења тужени орган је наведену одлуку из диспозитива истог донео са разлога што је, између осталог, оценио да је првостепени орган правилно поступио када је ожалбеним решењем тужиоцу утврдио порез на пренос апсолутних права, као продавцу стана по напред наведеном уговору јер је њиме извршена продаја предметног стана при чему је основица пореза тржишна вредност тог стана. Наиме, иако наведеним уговором уговорне стране регулишу своје имовинско-правне односе као размену непокретности њиме су уствари уговорене две одвојене купопродаје, с обзиром да у тренутку закључења уговора нису постојале обе непокретности које су предмет размене са ког разлога и није могло бити конституисано право својине обеју уговорних страна на непокретностима које би се могле разменити.

Међутим, по налажењу Врховног суда Србије овај спор се за сада не може расправити због тога што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања са ког разлога је и повређено материјално право. Ово стога, што је тужени орган погрешно оценио да због непостојања друге непокретности (конкретно означеног стана на чију се предају у својину и државину по његовој изградњи тужилац обавезао наведеним уговором) уговор о размени није закључен. Напротив, по налажењу Врховног суда Србије, тужилац је закључио уговор о размени под одложним условом, па се стога и евентуално опорезивање на име разлике у тржишној цени размењених непокретности може извршити када непокретност по њеној изградњи тужилац буде предао у својину и државину лицу означеном у спорном уговору о размени. Како тужени наведени уговор није прихватио као размену а да, при том, иако дужан, није навео конкретне разлоге и доказе из којих изводи закључак да се у суштини ради о симулованом правном послу, односно о закључивању два уговора о продаји непокретности, то је повредом правила поступка и то повредом одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01). Ово посебно с разлога што, према правном ставу овог суда није спорно да постоји уговор о

размени са будућом ствари и да ће њеном изградњом и предајом у својину тај уговор бити и извршен од стране обе уговорне стране, из чега произлази да би у том случају било основа за примену одредбе члана 28. Закона о презима на имовину ("Службени гласник РС", бр. 26/01... 135/04) о утврђивању пореске основице када је у питању размена двеју непокретности. Осим тога уговарање овакве врсте размене непокретности као у конкретном случају није противно закону.

(Из образложења пресуде У. 4820/05 од 16.03.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intermex, Београд, сентенцу саставио: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије

ПРИМЕНА ЧЛАНА 80. ЗАКОНА О ТРЖИШТУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

Трајање понуде за преузимање акција искључиво се везује за рокове у којима се могу депоновати акције, а то је датум отварања понуде, којим се сматра дан објављивања понуде у неком од дневних листова, до последњег дана депоновања акција, односно до датума затварања понуде.

Из образложења:

Из списка предмета ове управне ствари произилази да је решење о одобрењу понуде понуђача а.д. из Београда за преузимање акција Акционарског друштва донето 7.6.2006. године, а да је понуда за преузимање акција објављена 9.6.2005. године, у дневном листу "Политика". Из достављене фотокопије скраћеног текста понуде који је објављен 9.6.2005. године, у дневном листу "Политика" под тачком 8. стоји датум отварања понуде 9.6.2005. године и датум затварања понуде 29.6.2005. године, из чега произилази да је испоштован законски рок од 21 дан. У том року сви акционари могли су да депонују акције на рачун депонованих хартија од вредности који је отворен код Централног регистра хартија од вредности и на тај начин отуђе своје акције понудиоцу под условима из понуде. Из свега наведеног евидентно је да се трајање понуде за признавање акција искључиво везује за рокове у којима се могу депоновати акције а то је датум отварања понуде, који је у овом случају дан објављивања понуде у дневном листу "Политика" до последњег дана депоновања акције, односно до датума затварања понуде. Овакво поступање туженог органа у до-

ношењу оспореног решења је у складу са чланом 80. ст. 3. и 4. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената којим је прописано да се сматра да су акционари прихватили понуду за преузимање акција када су депоновали своје акције до истека времена трајања понуде. У том смислу и сама понуда за преузимање акција је специфична јер се дан објављивања, односно, датум отварања понуде, рачуна као први дан наведеног законског рока од 21 дан. Ово са разлога што је тај дан најзначајнији са становишта могућности акционара да располажу са својим акцијама које су предмет понуде. Што се тиче рока трајања понуде законом је одређен само доњи праг трајања понуде а Правилником о садржини и форми понуде за преузимање акција је прописано да рок утврђен у понуди за преузимање акција не може бити краћи од законског рока (21 дан) а ни дужи од 50 дана. Одредбом члана 80. став 1. наведеног Закона утврђено је да, рок у понуди за преузимање акција не може бити краћи од 21 дан, а одредбом истог члана у ст. 2. је прописано да на дан отварања понуде, акционарима мора бити омогућено да своје акције депонују на рачун депонованих хартија од вредности на начин предвиђен у понуди за преузимање акција.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 4476/05 од 13.07.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: мр Јадранка Ињац, судија Врховног суда Србије

ЗАСТУПНИК И ПОСРЕДНИК У ОСИГУРАЊУ

Неодлучивање о захтеву за признавање звања овлашћеног посредника у осигурању не чини незаконитим решење о признавању звања овлашћеног заступника у осигурању.

Из образложења:

Из списка предмета ове управне ствари произлази да је тужилац поднео захтев туженом органу за признавање звања овлашћеног заступника и посредника у осигурању. Диспозитивом оспореног решења одлучено је само о захтеву за признавање звања овлашћеног заступника у осигурању, а није одлучено о захтеву за признавање звања посредника у осигурању, без обзира што су у образложењу оспореног решења наведени разлози који упућују на закључак да је захтев тужиоца за признавање звања овлашћеног посредника у осигурању одбијен.

Наиме, тужилац је, у смислу одредбе члана 117. став 2. Закона о општем управном поступку, у једном поступку поставио два различита захтева, и то захтев да му се призна звање овлашћеног заступника и звање овлашћеног посредника у осигурању. Одредбом члана 198. став 1. истог закона прописано је да се диспозитивом решења решава о предмету поступка у целини и о свим захтевима странака о којима у току поступка није посебно решено. Како диспозитивом решења туженог органа није одлучено о једном од захтева тужиоца - захтеву за признавање звања овлашћеног посредника у осигурању, тужени орган је по оцени Врховног суда Србије донео, по садржини, делимично решење из члана 205. наведеног закона, без обзира што то не стоји у називу решења.

Обзиром да оспореним решењем није одлучено о захтеву странке за признавање звања посредника у осигурању, то је обавеза туженог органа да на основу члана 206. Закона о општем управном поступку, по предлогу странке или по службеној дужности, донесе допунско решење и одлучи о овом захтеву странке који оспореним решењем није обухваћен.

Код оваквог стања ствари, чињеница да оспореним решењем није одлучено о целини захтева тужиоца не чини оспорено решење незаконитим, поготово ако се има у виду да је оспореним решењем усвојен један од захтева тужиоца, односно признато му звање заступника, а доношењем допунског решења биће му омогућено да у посебном поступку заштити своја права и на закону засноване интересе у односу на захтев за признавање звања посредника у осигурању.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 7892/05 од 06.04.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 3/2006, Intertex, Београд, сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

БЛАГОВРЕМЕНОСТ ЗАХТЕВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЗА ПОВРАЋАЈ ЦАРИНСКИХ И ДРУГИХ УВОЗНИХ ДАЖБИНА

Благовремен је захтев предузећа, за остваривање права насталог на основу одлуке о повраћају царинских и других увозних дажбина и о другим мерама за подстицај извоза, која је ступила на снагу 1.1.1994. године, поднет у року од 180 дана од дана ступања на снагу нове одлуке, која је ступила на снагу 14.4.2004. године.

Из образложења:

Одлуком о повраћају царинских и других увозних дажбина и о другим мерама за подстицај извоза ("Службени лист СРЈ", бр. 81/93...12/99 и "Службени гласник РС", бр. 48/2003, у даљем тексту: Одлука из 1994. године), која је ступила на снагу 01.01.1994. године, у одредбама тачака 1. и 11, прописано је да предузећа и друга правна лица (у даљем тексту: предузеће) кад наплате извезену робу домаће производње, односно кад наплате услуге, остварују право на повраћај царине и других увозних дажбина, као и на друге мере подстицаја извоза, утврђене чланом 61. Закона о спољнотрговинском пословању (у даљем тексту: право на повраћај) на начин и под условима прописаним овом одлуком и да захтев за остваривање права из ове одлуке предузеће подноси филијали Народне банке Југославије, надлежној према седишту предузећа које је извезло робу, односно пружило услуге, према обрасцу и са документацијом коју пропише Народна банка Југославије. Значи, ова одлука није везала подношење захтева од стране предузећа за остваривања права из Одлуке за било какав рок.

Одлуком о повраћају царинских и других увозних дажбина и о другим мерама за подстицај извоза ("Службени гласник РС", бр. 34/04, 78/04 и 54/05, у даљем тексту Одлука из 2004. године), која је ступила на снагу 14.04.2004. године, у тачкама 1. и 7. прописано је да предузећа, друга правна лица и предузетници (у даљем тексту: предузеће) кад наплате извезену робу домаће производње, односно кад наплате услуге, остварују право на повраћај царине и других увозних дажбина, као и на друге мере подстицаја извоза утврђене чланом 61. Закона о спољнотрговинском пословању (у даљем тексту: право на повраћај) на начин и под условима прописаним овом одлуком и да захтев за остваривање права из ове одлуке предузеће подноси Народној банци Србије, према обрасцу и са документацијом коју пропише Народна банка Србије, у року од 180 дана од дана стицања права на повраћај. У одредби тачке 11. ове одлуке предвиђено је да даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука из 1994. године, а ова одлука не предвиђа своје ретроактивно дејство.

При оваквој правној регулативи, Врховни суд Србије сматра да су, за остварење права на повраћај царинских и других увозних дажбина и на друге мере за подстицај извоза, која су настала по Одлуци из 1994. године, благовремени захтеви предузећа који су поднети у предвиђеном року од 180 дана од дана ступања на снагу Одлуке из 2004. године. Ово због

тога што Одлука из 1994. године временски не ограничава подношење захтева за остваривање права на повраћај, затим што Одлука из 2004. године ограничава то право на рок од 180 дана од дана ступања на снагу те одлуке и што та одлука не предвиђа своје ретроактивно важење за остваривање права из Одлуке. Ступањем на снагу Одлуке из 2004. године престаје да важи Одлука из 1994. године, па се право на подношење захтева за остваривање права на повраћај, које је настало у време важења старе одлуке, протеже и на временски рок одређен новом одлуком.

(Пресуда Врховног суда Србије У. број 3426/05 од 21.09.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Драган Скоко, судија Врховног суда Србије

**КАРАКТЕР СТИЦАЊА СВОЈИНЕ ПО ОСНОВУ ГРАЂЕВИНСКЕ
И УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ СУИНВЕСТИТОРА
КОД УГОВОРА О ЗАЈЕДНИЧКОЈ ГРАДЊИ**

Изградња објекта од стране суинвеститора градње код које грађевинска и употребна дозвола гласе на име свих суинвеститора представља оригинаран начин стицања својине и искључује обавезу плаћања пореза на пренос апсолутних права.

Из образложења:

Из овако утврђених чињеница, по оцени Врховног суда Србије, погрешно су управни органи закључили да је цитираним уговором тужилац продао одређени стамбено-пословни простор другом уговарачу и да купопродајна цена представља вредност улагања другог извођача на изградњи читавог стамбено-пословног простора. Супротно оваквом закључивању управних органа, Врховни суд налази да стицање својине на непокретности путем уговора о заједничком финансирању изградње тог пословног простора, у коме решење о грађевинској и употребној дозволи и сва остала техничка документација гласи на стране уговорнице, не представља промет између суинвеститора заједничке градње, па не постоји правни основ за плаћање пореза на пренос апсолутних права из члана 23. став 1. тачка 1. Закона о порезима на имовину ("Службени гласник РС", бр. 26/01...80/02). Своје право својине на посебним деловима зграде тужилац и остали суинвеститори не изводе од правног претходника - деривацијом, већ се ради о оригинарном начину

стицања својине изградњом објекта на основу грађевинске и употребне дозволе од стране свих лица на чије су име дозволе издате. Правни основ за упис права својине на изграђеном објекту од стране свих инвеститора представља употребна дозвола која гласи на њихово име, а не уговор о заједничком финансирању изградње, па развргнуће имовинске заједнице по завршеној изградњи, утврђивањем својине на реалним деловима непокретности, изграђеног стамбено-пословног простора, у корист сваке од страна уговорница према уложеним средствима у финансирању изградње, такође не представља пренос апсолутних права у смислу цитираног прописа.

(Пресуда Врховног суда Србије, У.бр. 6525/04 од 20.04.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

КОРИШЋЕЊЕ ПРАВА ПО ОСНОВУ ПРЕОСТАЛЕ РАДНЕ СПОСОБНОСТИ

Лице коме је, пре ступања на снагу новог закона о пензијском и инвалидском осигурању правноснажним решењем надлежног фонда за ПИО запослених утврђена преостала радна способност, корисник је права по том основу у смислу чл. 218. ст. 2. Закона и у ситуацији када је послодавац то лице распоредио на други одговарајући посао након ступања на снагу овог закона.

Из образложења:

Према становишту Врховног суда Србије основ за остваривање права осигураника - запосленог у конкретном случају чини правноснажно решење надлежног органа, којим му је утврђена преостала радна способност и права која му по том основу припадају (па тако и право на новчану накнаду), а не чињеница да је и када је распоређен на други одговарајући посао. Распоређивање на други одговарајући посао је право које у овом случају осигуранику - запосленом припада по основу утврђене преостале радне способности, а не, како то погрешно подносилац захтева налази, услов за стицање права на новчану накнаду или, како у захтеву истиче "услов за стицање статуса корисника права на ову накнаду".

Тиме што послодавац у конкретном случају није реализовао своју обавезу из правноснажног решења надлежног органа од 13.05.1999. годи-

не до ступања на снагу новог Закона о ПИО, нису престала права осигура-ника - запосленог на распоређивање на други одговарајући посао, па ни право на новчану накнаду по том основу, јер та права он остварује и њихов је корисник по основу правноснажног решења донетог на начин и под условима прописаним Законом о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 52/96... 29/01), који је важио у време доношења тог решења. При том према становишту овога суда промена материјално-правних одредаба у конкретном случају не сме бити на штету странке, којој су права утврђена и призната под условима и на начин прописан материјално-правним одредбама које су биле на снази у време испуњења услова за њихово признавање, те само евентуални престанак тих услова једино може бити разлог за укидање овог права.

(Из пресуде Врховног суда Србије Увп. II 197/05 од 30.11.2006. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 4/2006, Intertex, Београд, аутор сентенце: Весна Даниловић, саветник Врховног суда Србије

ПОРЕСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ КОД ПРЕНОСА АПСОЛУТНИХ ПРАВА НА СТАНОВИМА ИЗГРАЂЕНИМ ЗА ПОТРЕБЕ ЗАДРУГАРА

Порез на пренос апсолутних права се не плаћа на пренос права својине на становима које је стамбена задруга изградила за потребе задругара, који су од почетка изградње непокретности финансирали њихову изградњу на један од начина прописаних чланом 17. став 1. Закона о задругама.

Из образложења:

Према члану 17. став 1. Закона о задругама ("Службени гласник СРС", број 57/89 и "Службени гласник РС", број 46/95 и 101/2005), задругар може као учешће за куповину и изградњу стамбене зграде, стана или пословних просторија, унети поред новчаних средстава, стан, стамбену зграду и пословну просторију у својини, грађевински материјал и лични рад, као и средства за рад, гаражу и земљиште за градњу. У складу са чланом 18. истог закона, задруга је дужна да задругару изда потребну документацију за упис његовог права својине на изграђеној стамбеној згради, стану, односно пословној просторији у земљишне књиге, у року од 60 дана од дана издавања одобрења за употребу објекта.

У смислу члана 23. тачка 1. и члана 24. тачка 4. Закона о порезима на имовину ("Службени гласник РС", бр. 26/2001, 45/2002 и 80/2002), порез на пренос апсолутних права плаћа се код продаје зграде, стамбених делова зграде и грађевинских објеката изграђених за тржиште.

С обзиром на наведене прописе, Врховни суд Србије налази да се порез на пренос апсолутних права не плаћа на пренос права својине на становима које је стамбена задруга изградила за потребе задругара који су од почетка изградње непокретности финансирани њихову изградњу на један од начина прописаних чланом 17. став 1. Закона о задругама.

Стога ће у поновном поступку тужени орган утврдити да ли је М.И., као члан СЗ "К", преносом права својине на својој стамбеној згради у Улици М. број 8 у Н.С., финансирао изградњу станова за своје потребе, које је та стамбена задруга изградила у вишестамбеној згради на истој парцели, у ком случају пренос права својине на тим становима са стамбене задруге на задругара не би представљао основ за плаћање пореза на пренос апсолутних права, јер станови нису изграђени за тржиште већ за задругара који је као учешће за њихову куповину унео право својине на својој стамбеној згради.

Уколико се у поновном поступку утврди да стицалац непокретности М.И. није био члан стамбене задруге пре почетка изградње станова из пореске пријаве, Уговор о размени непокретности који је закључио са Стамбеном задругом чији су предмет и будући станови, према правном ставу Врховног суда Србије, опорезив је према тржишној вредности размењених непокретности у тренутку предаје у својину будућих разменом уговорених непокретности, применом члана 28. Закона о порезима на имовину.

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 1328/06 од 17.01.2007. године)
Аутор сентенце: Катарина Манојловић-Андрић, судија Врховног суда Србије*

ШПЕДИТЕР КАО ЦАРИНСКИ ОБВЕЗНИК

Шпедитер је обавезан да исплати царинске дажбине за рачун увозника као налогодавца, уколико уговором о отпрамању (шпедицији) није друкчије одређено.

Из образложења:

"Правилно је поступио тужени орган када је оспореним решењем одбио, као неосновану, жалбу тужиоца изјављену против првостепеног

решења налазећи да је то решење донето без повреде правила поступка као и да је засновано на правилно утврђеном чињеничном стању и правилној примени материјалног права. Ово стога што из списка предмета произилази да је тужилац предузеће регистровано за обављање унутрашње и међународне шпедиције и да послује у своје име, а за рачун налогодавца – у конкретном случају Предузећа "И." као и да је у том својству: поднео ЈЦИ бр. 2864 од 22.12.2004. године, у којој у рубрици 50 није означио главног царинског обвезника; да је у обрачуну ЦИ бр. 42145-1404-002864 од 22.12.2004. године, означен као царински дужник са обавезом да дуг плати у року од осам дана од дана уручења овог обрачуна као и да је наведени обрачун потписао овлашћени представник тужиоца, без примедби и каснијих рекламација да није обвезник по основу царине по напред наведеној царинској исправи.

Код овакво утврђеног чињеничног стања, по налажењу Врховног суда Србије, основана је оцена туженог органа да је решење првостепеног царинског органа правилно и на закону засновано јер је одредбом чл. 212. ст. 3. Царинског закона ("Службени гласник РС", бр. 73/03) прописано да је царински дужник декларант (а декларант је према чл. 5. ст. 1. тач. 18. истог закона лице које подноси декларацију у своје име или лице у чије име се подноси декларација), осим у случају посредног заступања из чл. 26. ст. 2. тач. 2. истог закона (а посредно заступање је ако заступник иступа у своје име, а за рачун другог лица), царински дужник је лице за чији је рачун декларација поднета. Стога је правилно поступио првостепени царински орган када је тужиоца обавезао на уплату износа од 35.754,50 динара на име накнаде наплате мање обрачунате царине за робу пријављену и стављену у слободан промет по овој царинској исправи. Ово посебно и са разлога што се у списима предмета не налази уговор о отпремању робе (шпедицији) између тужиоца, као шпедитера и напред наведеног предузећа, као налогодавца и увозника предметне робе (нити се тужилац позива на садржину таквог уговора) то се са сигурношћу не може закључити каква су њихова међусобна права и обавезе у погледу плаћања како редовне тако и накнадне царине за увезену робу, па како се у вези с тим тужилац налази у директном правном односу са царинским органом, то је у конкретном случају и царински обвезник. Осим тога како је одредбом чл. 835. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78... 57/89 и "Службени лист СРЈ", бр. 31/93) прописано да уколико у уговору није друкчије одређено, налог за отпрему ствари преко границе садржи обавезу за отпремника да спроведе потребне царинске радње и плати ца-

ринске дажбине за рачун налогодавца, то тужилац као шпедитер по исплати царинских дажбина има право регреса од увозника као налогодавца за све новчане износе на име плаћене царине."

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 5906/05 од 17.01.2007. године)
Аутор сентенце: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије*

ОДГОВАРАЈУЋИ СТАМБЕНИ ПРОСТОР

Поседовање гараже, као помоћног грађевинског објекта сазиданог на истој грађевинској парцели, који служи коришћењу главног одговарајућег стамбеног објекта, не представља сметњу за остваривање права на дечији додатак.

Из образложења:

По оцени Врховног суда Србије, погрешан је закључак првостепеног и туженог органа да тужила због поседовања гараже, као непокретности која није саставни део стамбеног простора, не испуњава услове, у смислу одредбе члана 6. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом, за признавање права на дечији додатак.

Из одредбе члана 6. став 1. наведеног закона о финансијској подршци породици са децом проистиче да се право на дечији додатак може остварити уколико подносилац захтева, односно члан његове породице не поседује непокретност на територији Србије и Црне Горе, осим одговарајућег стамбеног простора који одговара потребама појединца, односно породице.

По схватању суда, помоћни грађевински објекат јесте објекат који служи за искоришћавање главног грађевинског објекта. Зато поседовање гараже, као помоћног грађевинског објекта сазиданог на истој грађевинској парцели, који је у функцији коришћења главног одговарајућег стамбеног објекта, без обзира да ли се налази у саставу грађевинског објекта заједно са главним објектом или одвојено од главног објекта, не представља сметњу за остваривање права на дечији додатак. Ради изнетог, одговарајући стамбени објекат, у смислу наведене одредбе члана 6. став 1. Закона, јесте онај стамбени простор, који одговара потребама појединца, односно породице, заједно са гаражом, која служи за његово коришћење.

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. бр. 1086/06 од 13.07.2006. године)
Аутор сентенце: Миланка Алкалај, саветник Врховног суда Србије*

**ДЕПОЗИТ ПО КОНКУРСУ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА
ЗА ЕМИТОВАЊЕ РАДИО ПРОГРАМА**

Уплата депозита по јавном конкурсy за издавање дозволе за емитовање радио програма мора да буде извршена за време трајања рока за пријављивање на конкурс.

Из образложења:

"Основано се приговором тужиоца истиче да је тужени погрешно применио чл. 52. ст. 2. тач. 7. Закона о радиодифузији на његову штету, када је сматрао да је уплатом депозита тек 19.4.2006. године (преко 20 дана по завршетку конкурса) и достављањем доказа о томе, у року који је тужилац одредио, учесник на конкурсy "М.Р." стекао услов да његова пријава буде разматрана као потпуна.

Одредбом чл. 52. ст. 2. тач. 7. Закона о радиодифузији ("Службени гласник РС", бр. 42/02... 62/06) прописано је да је подносилац пријаве обавезан да уз пријаву достави доказ о извршеној уплати депозита, а чл. 53. ст. 1. тач. 1. истог закона, прописано је да је Агенција дужна да пријаву која садржи непотпуне или нетачне податке односно непотпуну документацију одбаци, ако подносилац пријаве и у накнадно одређеном року од седам дана не допуни пријаву односно не достави тачне податке или потпуну документацију.

По оцени Врховног суда Србије тужени је правилно поступио када је дао могућност "М.Р." да допуни пријаву, али је она као потпуна могла да буде прихваћена само под условом да је уплата депозита извршена за време трајања конкурса, а у накнадном датом року, само достављен доказ о њој. Поступањем супротно наведеним одредбама цитираног закона, тужени је омогућио учеснику "М.Р." да добије дозволу за емитовање иако је његова пријава била непотпуна па је на овај начин онемогућио остале учеснике да остваре своја права и тако повредио начело заштите права грађана и заштите јавног интереса, јер је поступио противно чл. 6. ст. 1. ЗУП-а ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), којим је прописано да су при вођењу поступка и решавању у управним стварима, органи дужни да странкама омогуће да што лакше заштите и остваре своја права и правне интересе водећи рачуна да остваривање њихових права и правних интереса не буде на штету права и правних интереса других лица нити у супротности са законом утврђеним јавним интересима".

*(Пресуда Врховног суда Србије, У.5162/06 од 11.05.2007. године)
Аутор сентенце: Јелена Ивановић, судија Врховног суда Србије*

**ПОВРАЋАЈ ПРЕТХОДНО ПЛАЋЕНОГ ПОРЕЗА
НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ**

Лице које наплати порез на додату вредност, а није дужно по закону да га обрачунава, нема право на повраћај претходно плаћеног пореза.

Из образложења:

"Правилно је поступио тужени орган када је одбио као неосновану жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења, јер је правилно првостепеним решењем утврђена обавеза плаћања пореза на додату вредност на његовој страни, и то оног пореза који је у остваривању промета наплатио, а није био дужан да обрачуна и плаћа ову врсту пореза.

Одредбом члана 10. став 1. тачка 4. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04 ... 61/05), прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, лице које је у рачуну или другом документу који служи као рачун искаже порез на додату вредност, а у складу са овим законом није дужан да обрачуна и плаћа ову врсту пореза.

Одредбом члана 44. став 3. истог закона је предвиђено да лице које искаже порез на додату вредност у рачуну или неком другом документу, а који није обвезник ове врсте пореза или није извршило промет добара и услуга или нема право да искаже порез на додату вредност, дугује исказани порез на додату вредност.

Правилно је утврђена чињеница да тужилац није обвезник плаћања пореза на додату вредност, коју чињеницу ни тужилац не спори у тужби, а вршио је обрачун ове врсте пореза, па је правилно поступио првостепени орган када му је наложио да плаћени порез на додату вредност плати на основу првостепеног решења, неосновано се тужбом тужиоца указује да је код оваквог стања ствари он имао право да претходни порез који представља порез на додату вредност обрачуна у претходној фази промета добара и услуга одбије од пореза на додату вредност који дугује, јер претходно плаћени порез може да одбије само онај обвезник пореза на додату вредност који има такав статус према цитираном закону, а који статус тужилац, како је то правилно утврђено у поступку код првостепеног органа, нема."

*Пресуда Врховног суда Србије У.бр. 4469/06 од 04.04.2007. године.
Сентенцу саставио: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије*

**ПРАВО РАДИО И/ИЛИ ТЕЛЕВИЗИЈСКИХ СТАНИЦА
ДО ОКОНЧАЊА ЈАВНОГ КОНКУРСА**

Право да настави са емитовањем програма радио и/или телевизијска станица, до окончања одговарајућег јавног конкурса за издавање дозволе за емитовање програма, подразумева да ова станица програм може емитовати до доношења решења по њеном приговору који је као учесник конкурса уложила на одлуку о издавању дозволе за емитовање програма, по конкурсуну.

Из образложења:

Одредбом члана 119. Закона о радиодифузији прописано је да радио и/или телевизијске станице које у време ступања на снагу овог закона емитују програм настављају са емитовањем програма до окончања одговарајућег јавног конкурса за издавање дозвола за емитовање програма, који ће се расписати у складу са одредбама овог закона.

У конкретном случају, Савет републичке радиодифузне агенције, решењем је забранио тужиоцу даље емитовање телевизијског програма а да притом, ни у уводу ни у образложењу оспореног решења, није наведена одредба прописа из кога би произилазило овлашћење за доношење мере забране рада емитера, како је то утврђено у ставу I диспозитива оспореног решења, то је учинио повреду правила поступка из члана 199. ст. 2. ЗУП-а. Ово стога што се тужени орган за основ своје одлуке у уводу решења позива на члан 8. Закона о радиодифузији којим је прописана надлежност Републичке радиодифузне агенције, а у образложењу решења наводи да је чињенично стање за примену члана 126. Закона о општем управном поступку утврђено на основу списка телевизијских станица које на подручју Града Београда емитују свој телевизијски програм без дозволе за емитовање програма, који је Републичка агенција за телекомуникације, у складу са својим овлашћењима из члана 24. став 2. тачка 4. Закона о телекомуникацијама доставила Републичкој радиодифузној агенцији, дана 24.11.2006. године.

По ставу Врховног суда Србије право радио и/или телевизијске станице утврђено чланом 119. Закона о радиодифузији, која у време ступања на снагу овог закона емитује програме значи да ова станица наставља са емитовањем програма до доношења решења по њиховом приговору уложеном на одлуку о издавању дозволе за емитовање програма по конкурсуну, чији је учесник. Из решења Савета РРА се не може утврдити да ли је и када постала ко-

начна одлука туженог органа по приговору тужиоца за издате дозволе за емитовање програма по расписаном јавном конкурсy. Право да наставе са емитовањем програма радио и/или телевизијска станица, до окончања одговарајућег јавног конкурса за издавање дозволе за емитовање програма, подразумева да ова станица програм може емитовати до доношења решења по њеном приговору које је као учесник конкурса уложила на одлуку о издавању дозволе за емитовање програма по конкурсy.

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 6580/06 од 25.04.2007. године) - Билтен судске праксе Врховног суда Србије, бр. 2/2007, Intertex, Београд, аутор сентенце: мр Јадранка Ињац, судија Врховног суда Србије

ПЛАЋАЊЕ АКЦИЗЕ НА РОБУ СМЕШТЕНУ У МАГАЦИНСКОМ ПРОСТОРУ

Уколико се роба, која подлеже плаћању акције, производи и смешта у магацинске просторе у истом фабричком кругу, обавеза по основу акције настаје изласком овакве робе из фабричког круга.

Из образложења:

Очигледно је да између тужиоца и првостепеног, као и туженог органа постоји спор само у примени материјалног прописа и то конкретно када настаје обавеза по основу акције. Чланом 3. ст. 1. Закона о акцизама, ("Службени гласник РС", бр. 73/01 ... 46/05) који регулише настанак обавезе плаћања акције је одређено да она настаје стављањем у промет или увозом производа из чл. 2. овог закона, док је у чл. 3. ст. 2. предвиђено да се стављањем у промет производа сматра свако отпремање производа из фабрике произвођача производа на који се плаћа акциза (отпремање у сопствено складиште на другој локацији, испорука сопственој продавници, испорука купцу). Цитираним Правилником о начину обрачунавања и плаћања акциза ... ("Службени гласник", бр. 3/2005) практично се на идентичан начин одређује време настанка обавезе плаћања акције, као што је то регулисано и Законом, једино се законски текст проширује утолико што је у чл. 2. наведеног правилника предвиђено да се обрачун акције врши и за "свако друго отпремање". При том под оним што Правилник дефинише као "свако друго отпремање" се може сматрати само кретање производа у оквиру фабричког круга, јер би по налажењу Врховног суда Србије, друкчије тумачење значило измену члана 3. Закона о акцизама, а

Правилником се не могу мењати законске одредбе, сем уколико у самом Закону није тако одређено што није конкретан случај.

Полазећи од одредаба Закона о акцизама који дефинише настанак обавезе по основу акцизе, Врховни суд Србије налази да се текст Закона мора тумачити само тако што ће се стављањем у промет производа на које се плаћа акциза, сматрати само оно које је извршено тако што је акцизна роба отпремљена у складиште произвођача које се налази на другој локацији у односу на производни погон, или је испорука извршена продавници произвођача или је акцизна роба испоручена купцу, односно у случајевима када је производ изашао из фабрике произвођача. Уколико се роба која подлеже плаћању акцизе производи у оквиру фабричког круга, што је конкретан случај, па након окончања производње, производи буду смештени у магацине у оквиру оваквог фабричког круга, који са производним погоном чини технолошко-техничку целину, по оцени Врховног суда Србије, није извршено отпремање производа у складиште на другој локацији, а још мање је извршена испорука продавници произвођача, односно купцу. То што се производни погон налази физички одвојен од дела где се готови производи складиште и премештање производа из производног у простор за складиштење, не врши се отпремање на другу локацију. Читав фабрички круг је, као што је наведено, у техничко-технолошком смислу јединствена локација и пренос робе у оквиру таквог једног круга са једног места на друго није отпремање на другу локацију. Тек изласком робе из фабричког круга, било да се то врши непосредно из производног погона, или магацинских простора, који се налазе у овом кругу, се може говорити о отпремању онако како га дефинише чл. 3. ст. 2. Закона о акцизама и моментом таквог отпремања, односно испоруке купцу акцизна роба је стављена у промет и од тада и настаје обавеза по основу акцизе.

(Из пресуде Врховног суда Србије У. бр. 2441/06 од 16.02.2007. године) Сентенцу саставила: Даница Богдановић, судија Врховног суда Србије

УТВРЂИВАЊЕ ЦАРИНСКЕ ОСНОВИЦЕ КОД УГОВОРА О ЛИЗИНГУ

Када се роба привремено увози и користи под закуп, а уговорена је могућност куповине, царинска основица се утврђује на основу цене нове робе умањене за проценат истрошености.

Из образложења:

"Наиме, у поступку накнадне контроле Комисије Царинарнице правилно је утврђено да је за обрачун дажбина по члану 167. Царинског закона погрешно наведен тарифни став и да је привремено увезену робу, после годину дана употребе, требало сврстати у тарифни став 8701.90 50 00 Царинске тарифе, као "употребљавани трактор" са стопом царине од 20%, с обзиром да је одредбом члана 20. став 1. тачка 5. Царинског закона прописано да се износ царине и других увозних дажбина за робу за коју је настала обавеза плаћања царине утврђује према стању робе и по прописима који важе на дан подношења декларације за царинење, односно на дан доношења решења о обрачуну и наплати. Такође је правилно утврђено да се царина и друге увозне дажбине, у смислу одредбе члана 167. истог закона плаћају годишње, на износ од 20% од вредности која представља царинску основицу.

Међутим, по оцени Врховног суда Србије, у спроведеном царинском поступку није правилно утврђена вредност која представља царинску основицу, с обзиром да је утврђена као да се ради о новој, а не о употребљаваној роби.

Одредбом члана 173. став 2. Царинског закона прописано је да се царинска основица утврђује на основу члана 42. став 1. истог закона, ако је царина наплаћена у смислу члана 167. тог закона. Међутим, ову одредбу је могуће применити само у случају када се ради о роби која се привремено увози и користи под закуп, а за коју уговором о закупу није предвиђена могућност куповине.

Како је уговором о закупу и купопродаји број 04-2003 од 25.09.2003. године, закљученим између закуподавца и тужиоца, као закупца, дата "правна могућност закуподавцу да предмет закупа преда на коришћење са могућношћу продаје", царинску основицу употребљаване робе требало је утврдити применом одредбе члана 42. став 2. Царинског закона, на основу цене нове робе умањене за проценат истрошености, што је у складу и са одредбом члана 20. став 1. тачка 5. Царинског закона, на коју се тужени орган позива у образложењу решења, а према којој се обавеза плаћања царине утврђује према стању робе на дан подношења декларације. У овом случају то је 06.102004. године, када је поднета декларација за обрачун царине и других увозних дажбина за период коришћења трактора од 30.09.2003. до 30.09.2004. године".

*(Пресуда Врховног суда Србије У. број 4799/05 од 27.12.2006. године)
Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије*

**АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ПОСЛОДАВЦА У ПОСТУПКУ
ОСНИВАЊА И УПИСА СИНДИКАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
У РЕГИСТАР СИНДИКАТА**

Послодавац није активно легитимисан за вођење управног спора против решења којим је по захтеву синдикалне организације извршен упис те организације у Регистар синдиката.

Из образложења:

Тужилац је поднео тужбу против решења Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије којим решењем се синдикална организација уписује у регистар Синдиката и одређује лице овлашћено за заступање и представљање синдиката.

У поступку претходног испитивања поднете тужбе Врховни суд Србије је нашао да тужилац нема активну легитимацију за вођење управног спора и да тужбу треба одбацити.

Одредбом члана 12. Закона о управним споровима је прописано да тужилац у управном спору може бити физичко лице, правно лице или друга странка ако сматра да јој је управним актом повређено неко право или на закону заснован интерес.

Оспореним решењем није решавано о праву, обавези или правном интересу тужиоца, нити је тужиоцу непосредно или посредно оспореним решењем повређено неко право или на закону заснован интерес. Оспорено решење је донето по захтеву синдикалне организације "Б Б" из Београда, с обзиром да се поступак уписа покреће по захтеву синдикалне организације, како је то прописано и одредбама чл. 4. ст. 2. Правилника о упису синдиката у Регистар. Стога Врховни суд Србије налази да тужилац нема активну легитимацију за вођење управног спора. Одредбом члана 206. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05), прописано је да се запосленима јамчи слобода синдикалног организовања и деловања без одобрења, уз упис у Регистар синдиката. Правилником о упису синдиката у Регистар ("Службени гласник РС", бр. 50/05), уређен је начин уписа синдикалне организације код послодавца у регистар синдиката, с тим да је надлежно министарство дужно да донесе решење о упису синдиката у Регистар ако су испуњени услови за оснивање у складу са законом и општим актом синдиката. Према одредбама члана 8. Закона о раду, синдикат је дужан да достави решење о упису синдикалне организације у Регистар послодавцу, из чега, такође, не произлази

правни интерес послодавца да тужбом оспорава акт донет по захтеву синдикалне организације за упис у Регистар.

(Решење ВСС У. бр. 5581/06 од 20.06.2007. године) Сентенцу саставила: Рајка Милијаш, саветник Врховног суда Србије

КОМУНАЛНА ТАКСА ЗА ИСТАКНУТУ ФИРМУ ЗА ОБАВЉАЊЕ НЕПРОФИТНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Комуналну таксу за истакнуту фирму плаћа физичко или правно лице које обавља одређену делатност, независно од тога да ли том делатношћу, као удружење грађана остварује профит.

Из образложења:

Суд је ценио наводе тужбе и нашао да су исти неосновани јер се из списка предмета види да је првостепени орган правилно тужиоцу утврдио локалну комуналну таксу за истицање фирме на пословном простору за период од 01.1.2006. до 31.12.2006. године, сходно одредбама члана 80. став 1. тачка 10. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 9/02... 135/04) и одредбама тачке 5. тарифног броја 5 Одлуке о локалним комуналним таксама ("Службени лист општине Брус", бр. 6/98 и 1/06). У поступку је утврђено да тужилац у пословном простору који користи има истакнуту фирму, на основу документације и поступка којим располаже првостепени орган. Одредбом члана 84. став 1. Закона о локалној самоуправи је прописано да фирму у смислу овог закона представља сваки истакнути назив или име које упућује на то да правно или физичко лице обавља одређену делатност, па се сагласно цитираној одредби Закона, комунална такса за истицање фирме плаћа независно од пословања обвезника локалне комуналне таксе због чега су наводи тужбе, да се у конкретном случају ради о непрофитној организацији - удружењу грађана, без утицаја на правилност одлуке првостепеног органа.

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 6290/06 од 20.06.2007. године)
Сентенцу сачинила: Рајка Милијаш, саветник Врховног суда Србије*

ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК И РЕХАБИЛИТАЦИЈА

Кажњавање у прекршајном поступку због омаловажавања организације бораца учесника НОР-а од 1941-1945. године на јавном ме-

сту, не представља основ за рехабилитацију из политичких или идеолошких разлога.

Из образложења:

Правилно је, по налажењу Врховног суда Србије, ожалбеним решењем одбијен захтев жалиоца за рехабилитацију. Ово стога, што из садржине решења Судије за прекршаје СО Смедерево УП.1. бр. 1193/82 од 16.2.1983. године, несумњиво произилази да је жалилац оглашен одговорним због тога што је дана 30.6.1982. године на начин и на месту ближе описаном у изреци тог решења нарушавао јавни ред и мир под дејством алкохола и без икаквог разлога вређао присутне госте псовкама бораца са Козаре, чиме је изазвао негодовање присутних, који су иначе борци са Козаре, због чега је оглашен одговорним за учињени прекршај и кажњен казном затвора у трајању од 40 дана. У поступку по жалби кажњеног Веће за прекршаје је решењем Уп.П бр. 396/83 од 31.3.1983. године исту одбило, а Врховни суд Србије је пресудом Уп. бр. 419/83 од 15.6.1983. године, одбио захтев за судску заштиту. Како је окривљени овом радњом учинио прекршај на јавном месту – у бифеу и тиме нарушио јавни ред и мир, а како је одредбом члана 2. тачке 8. у то време важећег Закона о прекршајима против јавног реда и мира ("Службени гласник СРС", бр. 20/69... 11/75), било прописано да се против јавног реда и мира кажњава лице које на јавном месту омаловажава друштвено-политичке организације или органе ових организација у вези са њиховом делатношћу, казниће се новчаном казном до 4.000 динара или казном затвора до 60 дана, то је овај суд нашао да жалилац није кажњен из политичких или идеолошких разлога. Имајући у виду да је чланом 1. Закона о рехабилитацији прописано да се истим уређује рехабилитација, између осталих, и лица која су судском или административном одлуком лишена живота, слободе или неких других права од 06.04.1941. године до дана ступања на снагу овог закона, из политичких или идеолошких разлога, то је Окружни суд правилно оценио да прекршајни поступак покренут и окончан због тога што је жалилац на јавном месту омаловажавао организацију бораца учесника НОР-а од 1941-1945. године, није основ за рехабилитацију.

*(Пресуда Врховног суда Србије Рех. 29/07 од 20.11.2007. године)
Сентенцу саставио: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије*

СТАЖ ОСИГУРАЊА СА УВЕЋАНИМ ТРАЈАЊЕМ

Професионални војник разрешен од дужности нема право на стаж осигурања са увећаним трајањем за време за које је упућен на школовање.

Из образложења:

Ово стога, што из списка предмета произлази да је тужилац захтевом тражио признавање права на стаж осигурања са увећаним трајањем за сваких 12 месеци – 14 месеци и то за период ближе означен у диспозитиву решења првостепеног органа, а за које време се налазио на школовању. Код оваквог чињеничног стања, а што се ни наводима тужбе не оспорава, по налажењу Врховног суда Србије тужени орган је основано оценио да се тужиоцу не може признати право на стаж осигурања са увећаним трајањем јер је одредбом члана 266. став 1. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 43/94... 37/02 и "Службени лист СЦГ", бр. 7/05 и 44/05) изричито прописано да професионалном војнику који обавља дужност на нарочито тешким и за здравље штетним пословима и задацима, односно на пословима и задацима на којима после навршења одређених година живота не може успешно да обавља своју дужност односно делатност – стаж осигурања рачуна се са увећаним трајањем. Имајући у виду цитирану одредбу наведеног закона и неспорну чињеницу да се тужилац у наведеном периоду налазио на школовању, а не на дужности, јер је чланом 61. истог закона, прописано да се професионални официр, односно професионални подофицир који се упућује на школовање које траје најмање једну школску годину разрешава од дужности које му се признаје као време проведено у војној служби, али не и са стажом са увећаним трајањем. Осим тога из садржине цитиране одредбе члана 266. став 1. наведеног закона не може се закључити да професионални војник који се налази на школовању обавља дужност на нарочито тешким и за здравље штетним пословима и задацима, са ког разлога би му једино могао бити признат стаж осигурања са увећаним трајањем.

Цењени су и поменути наводи тужбе да је према досадашњој судској пракси Врховног војног суда лицима упућеним на школовање признаван стаж осигурања са увећаним трајањем 12/14 месеци, па је овај суд нашао да исти нису од утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења. Ово стога што судска пракса није извор права па стога нема ни обавезујући карактер јер суд у решавању спорова није везан израженим правним ставовима, без обзира што је Врховни војни суд професионалном војнику који је разре-

шен од дужности због упућивања на школовање признавао стаж осигурања са увећаним трајањем 12/14 месеци за једну годину.

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 3323/06 од 26.09.2007. године)
Сентенцу саставио: Горан Јосифов, саветник Врховног суда Србије*

РАЧУНАЊЕ РОКОВА КОД ОСЛОБОЂЕЊА ПОРЕЗА НА КАПИТАЛНИ ДОБИТАК

Законски рок од 60 дана прописан чланом 79. став 1. Закона о порезу на доходак грађана рачуна се од дана овере уговора о продаји непокретности, као дана закључења уговора.

Из образложења:

Према образложењу оспореног решења, правилно је поступио првостепени порески орган када је применом одредби чл. 72. и 74. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", број 24/01, 80/02 и 135/04), обавезао тужиоца на плаћање пореза на капитални добитак у висини одређеној у диспозитиву првостепеног решења, јер је утврдио да је тужилац стекао опорезив приход продајом непокретности 14.12.2004. године – даном овере уговора о продаји, коју је претходно стекао по основу уговора о размени непокретности овереним 18.10.2002. године. При томе тужени орган је стао на становиште да првостепено пореско решење није донето преурањено – пре истека рока од 2 месеца од дана подношења пореске пријаве за капиталну добит, а да тужилац, према чл. 79. став 2. у вези става 1. Закона о порезу на доходак грађана има могућност да изврши повраћај уплаћеног пореза на капитални добитак уз испуњење услова прописаних Правилником о критеријумима за остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак ("Службени гласник РС", број 38/2001).

Тужилац је уз жалбу доставио судски неоверен предуговор о куповини стана у Београду од 30.03.2005. године, као доказ да је средства добијена продајом непокретности уложио у коришћење стана и да има право на пореско ослобођење. По ставу туженог органа тужилац нема право на пореско ослобођење у смислу члана 79. став 1. Закона о порезу на доходак грађана јер није у законском року од 60 дана од дана овере уговора пружио доказе о испуњењу законских услова.

Закон о порезу на доходак грађана је у члану 79. прописао право обвезника овог пореза на ослобађање од плаћања пореза, а критеријуми за остваривање овог права су уређени Правилником о критеријумима за остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак. Одредбом члана 79. став 1. Закона о порезу на доходак грађана прописано је да се обвезник, који средства остварена продајом непокретности у року од 60 дана од дана продаје уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, ослобађа пореза на остварени капитални добитак. Ставом 2. прописано је да ће се обвезнику из става 1. овог члана који у року од наредних 10 месеци средства остварена продајом уложи за намене из става 1. овог члана, извршити повраћај плаћеног пореза на капитални добитак. Из цитираних законских одредби је очигледно да је законодавац временски ограничио коришћење права на пореско ослобођење и да је у оквиру тог рока омогућио две ситуације: 1) Ослобађање од плаћања пореза ако порески обвезник у року од 60 дана испуни прописане услове и 2) Плаћање пореза на капитални добитак истеком рока од 60 дана уз могућност повраћаја у наредном року од 10 месеци уз испуњење осталих прописаних услова.

Полазећи од утврђених чињеница у пореском поступку, по оцени Врховног суда Србије правилно су закључили порески органи да тужилац нема права на пореско ослобођење у смислу цитираног члана 79. став 1. Закона, јер у законском року од 60 дана од дана овере уговора о продаји непокретности није доставио доказе да је испунио тражене услове, већ евентуално има право на повраћај наплаћеног пореза уз испуњење законских услова.

Према ставу Врховног суда Србије право на пореско ослобођење у смислу члана 79. став 1. Закона о порезу на доходак грађана има порески обвезник који средства добијена продајом непокретности уложи у решавања стамбеног питања (свог или чланова своје породице, односно домаћинства), у року од 60 дана рачунајући од дана закључења уговора о продаји непокретности, а то је дан судске овере потписа уговорних страна. Како продаја непокретности представља промет, тј. располагање непокретностима правним послом уз накнаду, промет је извршен даном закључења уговора о продаји непокретности, а то је дан када су потписи уговорача оверени од стране суда, како је то прописано чланом 4. ст. 1. и 2. Закона о промету непокретности ("Службени гласник РС", 42/98), јер је законски услов пуноважности уговора о промету непокретности писмена

форма и судска овера потписа уговорних страна. Пошто пореско ослобођење представља бенефицију на страни продавца, законодавац је прописао као услов за коришћење ове бенефиције извршење уговора о продаји у погледу исплате купопродајне цене уз испуњење осталих услова, у одређеном року. Протеком прописаних законских рокова ова бенефиција престаје, а продавац који је продајом непокретности стекао опорезив приход је обвезник пореза на капитални добитак.

*(Пресуда Врховног суда Србије У.3692/06 од 18.04.2007. године)
Сентенцу саставила: Душанка Марјановић, судија Врховног суда Србије*

ПРАВО НА НОВЧАНУ НАКНАДУ ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

За остваривање права на новчану накнаду за случај незапослености није од значаја дужина радног стажа остварена у радном односу на одређено време, већ период осигурања који не може бити краћи од 12 месеци непрекидно или 18 месеци са прекидима.

Из образложења:

Из образложења оспореног решења произлази да је захтев тужиоца за признавање права на новчану накнаду за случај незапослености одбијен зато што није остварио услов у погледу стажа осигурања прописан одредбом члана 108. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, с обзиром да је био само месец дана у радном односу на одређено време након споразумног раскида радног односа са ДОО С. из Н.С.

Међутим, из списка предмета се види да је тужилац био непрекидно осигуран код ДОО С. из НС. од 01.02.1997. до 31.03.2006. године, по основу радног односа на неодређено време и од 01.04.2006. до 30.04.2006. године код ДОО Н.-Со из К., по основу радног односа на одређено време, што значи да је био осигуран више од 12 месеци непрекидно и тиме испунио услов за остваривање права на новчану накнаду прописану одредбом члана 108. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, према којој обавезно осигурана лица из члана 105. тог закона имају право на новчану накнаду ако су била осигурана најмање 12 месеци непрекидно или са прекидима у последњих 18 месеци.

Осим тога, тужилац испуњава и услове из члана 109. наведеног закона којим је прописано да незапослени има право на новчану накнаду у случају престанка потребе за обављање послова у складу са законом и да право на новчану накнаду припада и незапосленом који је био у радном односу на одређено време.

Како је неспорно да је тужилац пре подношења захтева за остваривања права био у радном односу на одређено време, да му је радни однос престао у складу са законом, протеклом времена на који је био заснован, и да је био осигуран код различитих послодаваца дуже од 12 месеци непрекидно, то су по оцени Врховног суда Србије, испуњени законом прописани услови за признавање права на новчану накнаду за случај незапослености.

При том, по оцени овог суда, за остваривање права на новчану накнаду за случај незапослености није од значаја дужина радног односа на одређено време, већ периода осигурања за случај незапослености по било ком основу.

(Из пресуде Врховног суда Србије У. бр. 6574/06 од 10.05.2007. године) Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

ПОСЕДОВАЊЕ НЕПОКРЕТНОСТИ И ПРАВО НА ДЕЧИЈИ ДОДАТАК

У поступку остваривања права на дечији додатак под поседовањем непокретности се подразумева власништво, а не становање у објекту који је у власништву другог лица.

Из образложења:

Основано се, по оцени Врховног суда Србије, тужбом указује да је приликом доношења оспореног решења погрешно примењено материјално право, односно одредбе члана 6. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Службени гласник РС", бр. 16/02 и 115/05) према којој се право на дечији додатак може остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице не поседују непокретности на територији Србије и Црне Горе, осим одговарајућег стамбеног простора који одговара потребама појединца односно породице. При томе се под поседовањем непокретности подразумева власништво на непокретности, а не становање у објекту који је у власништву другог лица.

Како је у поступку утврђено, на основу решења Пореске управе о утврђивању пореза на имовину да је објекат, у коме тужиља станује са члановима свог породичног домаћинства, у власништву њеног свекра, који није члан њеног породичног домаћинства, не може се прихватити као правилан став туженог органа да је правилно поступио првостепени орган када је у поступку признавања права на дечији додатак узео у обзир стамбену зграду која се не води ни на једног члана тужиљиног породичног домаћинства.

(Из пресуде Врховног суда Србије У.бр. 6355/06 од 21.06.2007. године) Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

ПРАВО ЗАПОСЛЕНОГ НА НАКНАДУ ПЛАТЕ ЗБОГ НЕИСКОРИШЋЕНОГ ГОДИШЊЕГ ОДМОРА

Одрицање запосленог од права на жалбу против решења о престанку службе не подразумева одрицање од права која је стекао у вези са службом пре доношења решења.

Из образложења:

Из списка ове управне ствари произлази да је начелник ВМА донео решење инт. број 2945-14 од 31.3.2005. године, којим се утврђује да је тужиљи престала служба у Војсци Југославије са 31.3.2005. године из разлога садржаних у одредби члана 143. став 1. тачка 9. Закона о Војсци Југославије, односно због укидања радног места или смањења броја извршилаца на једном радном месту. С обзиром да пре доношења решења тужиља није искористила годишњи одмор у трајању од 13 дана, поднела је захтев да јој се исплати накнада плате за неискоришћени годишњи одмор, који је одбијен са разлога што је дала изјаву у којој се изјаснила да прихвата да јој служба престане са 31.3.2005. године. Одбијајући жалбу тужиље, тужени орган у образложењу решења наводи да нису испуњени услови из члана 103. ст. 3. и 4. Закона о Војсци Југославије за признавање траженог права јер се немогућност тужиље да искористи преостали део годишњег одмора не може приписати пропусту претпостављеног старешине или томе да јој из других разлога није омогућено коришћење годишњег одмора. Разлог што тужиља није искористила годишњи одмор је у чињеници да је неопозиво изјавила 04.04.2005. године да се одриче права на жалбу на решење о престанку службе и што је прихватила да јој служба престане са 31.03.2005. године.

Међутим, по оцени Врховног суда Србије, изјава тужиље дата 4.4.2005. године – после доношења решења о престанку службе, да је сагласна да јој служба престане са 31.3.2005. године и да се одриче права на жалбу, не значи да се одриче и права која су јој до дана доношења решења припадала, па самим тим ни права на годишњи одмор за који је у поступку неспорно утврђено да јој припада у трајању од 13 радних дана. Осим тога, право на годишњи одмор је неотуђиво право запосленог кога се, у смислу одредбе члана 68. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05), запослени не може одрећи, нити му се то право може ускратити.

Имајући у виду да је тужиљи решење о престанку службе донето истог дана када је решењем утврђено да јој служба престаје, очигледно је да јој није омогућено коришћење годишњег одмора пропустом претпостављеног старешине, те да јој припада накнада плате за број дана неискоришћеног годишњег одмора.

(Пресуда Врховног суда Србије У. 6765/06 од 29.06.2007. године)
Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

УТВРЂИВАЊЕ ПОВРШИНЕ СТАМБЕНОГ ПРОСТОРА

Податак из катастра земљишта о површини земљишта под зградом не представља и податак о величини стамбеног простора у згради изграђеној на том земљишту.

Из образложења:

"Врховни суд Србије је ценио навод тужиоца да је податак о површини зграда на којима је власник са једном половином требало утврдити на основу података из Извода из поседовног листа издатог у Служби за катастар непокретности, али је нашао да није основан с обзиром да се у катастру земљишта не води податак о површини стамбеног простора у зградама, које су уписане у евиденцију. Површина од 119м² представља површину земљишта под зградом, означену као културу земљишта, а не и површину стамбеног простора који је на том земљишту изграђен, па се податак из ове евиденције не може сматрати правно релевантним код утврђивања површине стамбеног простора у згради."

(Пресуда Врховног суда Србије У-В 868/06 од 19.12.2007. године)
Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

**УПОДОБЉАВАЊЕ УСЛОВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА
НА НОВЧАНУ НАКНАДУ**

Правни положај цивилног лица премештеног по потреби службе из једног у друго место службовања уподобљава се положају цивилног лица распоређеног на радно место применом члана 125. став 3. тачка 1. Закона о Војсци Југославије у погледу утврђивања права на накнаду трошкова због одвојеног живота од породице.

Из образложења:

Одредбом члана 125. став 3. тачка 1. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 43/94... 37/02 и "Службени лист СЦГ", бр. 7/05), прописано је да цивилно лице у Војсци може бити распоређено на службу у друго место ван места службовања без његовог пристанка ако се јединица, односно установа у којој је на служби премешта у друго место или се расформира, а оно се не може поставити на одговарајуће радно место у месту службовања, док је одредбом става 3. тачка 3. истог члана Закона, а на коју одредбу се тужени орган позива у оспореном решењу, прописано да цивилно лице у Војсци може бити распоређено на службу у друго место ван места службовања без његовог пристанка ако се укида радно место на које је распоређено, а постоји могућност да се распореди на одговарајуће радно место у другом месту, ако такав распоред не захтева промену његовог места становања.

Код оваквог правно стања ствари, те неспорне чињенице да је нови распоред тужиље из места службовања – Н., у место службовања – Б., несумњиво условио промену њеног места становања, то је и по оцени овог суда, првостепени орган повредио одредбу члана 27. став 2. тачка 2. Правилника о накнади путних и других трошкова у Војсци Југославије, на штету тужиље, када је ожалбеним решењем одбио, као неоснован, захтев тужиље за утврђивање права на накнаду трошкова због одвојеног живота од породице. Ово стога што се у погледу остваривања појединих права прописаних одредбама Правилника о накнади путних и других трошкова у Војсци Србије, правни положај цивилног лица премештеног по потреби службе из једног у друго место службовања уподобљава положају цивилног лица распоређеног на радно место основом члана 125. став 3. тачка 1. Закона о Војсци Југославије. Имајући у виду да се тужиљи није могло обезбедити одговарајуће радно место у месту службовања, као и чињеницу да је нови распоред захтевао промену њеног ранијег места становања,

по налажењу суда, првостепени орган био дужан да новонасталу ситуацију уподоби ситуацији прописаној одредбом члана 125. став 3. тачка 1. Закона о Војсци Југославије, у ком случају би тужили уз остваривање других услова прописаних одредбом члана 27. став 2. тачка 2. напред наведеног Правилника о накнади путних и других трошкова у Војсци Србије, могло бити признато тражено право.

При наведеном нису од утицаја тврдње туженог да у конкретном случају Технички опитни центар КоВ није расформиран, већ само преформиран и преименован у Технички опитни центар, с обзиром на то да је тужиља неспорно распоређена на друго радно место – ван места службовања, и то по потреби службе, те да је такав распоред захтевао и промену њеног места становања.

(Из пресуде Врховног суда Србије У. 4179/07 од 16.01.2008. године). Аутор сентенце: Биљана Шундарић, саветник Врховног суда Србије

ОДУЗИМАЊЕ РОБЕ ДАТЕ ОД СТРАНЕ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА У КОМИСИОНУ ПРОДАЈУ

Стављање веће количине робе у комисиону продају од стране физичког лица које није уписано у одговарајући регистар надлежног органа за обављање те делатности, сматра се прометом робе противно члану 7. Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору.

Из образложења:

"Према одредби члана 7. став 1. Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 39/96... 101/05), прометом робе, односно вршењем услуга у промету робе могу се бавити предузећа, друга правна лица, физичка лица и предузетници који су уписани у одговарајући регистар надлежног органа за обављање тих делатности. Одредбом члана 26. став 1. истог закона, прописано је да се комисионим услугама сматрају послови продаје покретних ствари у своје име, а за рачун коминтента (предузећа, предузетника или физичког лица).

Трговином се, у смислу члана 1. Закона о трговини ("Службени лист СРЈ", бр. 32/93... 37/02 и "Службени гласник РС", бр. 85/05 и 101/05)

сматра куповина и продаја робе и вршење трговинских услуга којима се могу бавити предузећа и друга правна и физичка лица која су регистрована за обављање те делатности док се према члану 8. истог закона трговинским услугама сматрају, између осталог, и комисионе услуге.

Полазећи од неспорно утврђеног чињеничног стања да тужилац није регистрован за обављање делатности промета робе, а да је дао робу у комисиону продају, као и одредби наведених материјално-правних прописа, по налажењу Врховног суда Србије, стављањем веће количине робе у комисиону продају од стране физичког лица које није уписано у одговарајући регистар надлежног органа за обављање те делатности, сматра се прометом робе противно члану 7. став 1. Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору.

Стога је, правилно тужени орган оспореним решењем одбио жалбу изјављену против првостепеног решења о одузимању робе".

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 4066/07 од 20.02.2008. године)
Сентенцу сачинила: Зоја Поповић, судија Врховног суда Србије*

ОРГАНИЗОВАЊЕ ДРУШТВЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА У ЗАДРУГУ

Организовање друштвеног предузећа у задругу врши се према одредби члана 92. Закона о задругама, у складу са одредбама овог закона, а упис задруге у регистар привредних субјеката, по одредбама Закона о регистрацији привредних субјеката.

Из образложења:

"Одредбом члана 92. Закона о задругама ("Службени лист СРЈ", бр. 41/96 и 12/98 и "Службени гласник РС", бр. 101/05 и 34/06) прописано је да се предузећа или делови предузећа која су настала на основама ранијих задруга, могу личним изјашњавањем њихових радника, задругара и коопераната организовати у задругу у складу са одредбама овог закона.

Одредбом члана 1. и члана 2. тачка 2. Закона о регистрацији привредних субјеката ("Службени гласник РС", бр. 55/04 и 61/05) прописано је да се овим законом уређују услови, предмет и поступак регистрације у Регистар привредних субјеката, као и начин вођења Регистра привредних субјеката а привредни субјект јесте правно или физичко лице које обавља

делатност производње и/или промета робе и/или вршења услуга на тржишту ради стицања добити и које је регистровано у Регистру.

Одредбом члана 421а. Закона о предузећима ("Службени лист СРЈ", бр. 29/96...36/02), која је остала на снази према одредби члана 456. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 125/04) прописано је да се одлуке о статусним променама и променама облика предузећа које послује већинским друштвеним капиталом не могу доносити без претходне сагласности Владе Републике чланице и да су одлуке донете супротно овој одредби, ништаве.

Одредбе наведеног члана 421а. Закона о предузећима односе се на одлуке о статусним променама и променама облика предузећа. Према одредби члана 377, чл. 378. став 1. и чл. 426. Закона о привредним друштвима, под реорганизацијом привредног друштва у смислу овог закона подразумева се статусна промена привредног друштва и промена правне форме привредног друштва. Под статусном променом привредног друштва у смислу овог закона, подразумева се спајање, подела и одвајање. Промена правне форме је прелазак из једне правне форме у другу, у складу са овим законом.

Обзиром на наведену одредбу Закона о предузећима и одредбе Закона о привредним друштвима, не може се прихватити закључак туженог да је свака промена у друштвеном предузећу статусна промена у смислу одредаба Закона о привредним друштвима јер је организовање друштвеног предузећа у земљорадничку задругу предвиђено посебним законом, Законом о задругама и то одредбом члана 92. Према овој одредби, предузеће или делови предузећа која су настала на основама ранијих задруга могу са личним изјашњавањем њихових радника, задругара и коопераната, организовати у задругу у складу са одредбама овог закона (а не неког другог закона). То су друштвена "предузећа чије је порекло, у целини или делимчно, задружно у која је задруга ранијим статусним и организационим променама задруге, унела своју имовину".

Из свега наведеног произлази да се организовање друштвеног предузећа у задругу врши према одредби члана 92. Закона о задругама у складу са одредбама овог Закона, а у упис задруге у Регистар привредних субјеката, по одредбама Закона о регистрацији привредних субјеката".

(Пресуда Врховног суда Србије У. број 1349/07 од 16.01.2008. године) Сентенцу припремила: Нада Кљајевић, судија Врховног суда Србије

ОВЛАШЋЕЊЕ ЛИЦА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА

Тестаментални наследник ранијег сопственика неизграђеног осталог грађевинског земљишта у државној својини, који није и законски наследник, не спада у круг лица која су овлашћена за подношење захтева за утврђивање права коришћења.

Из образложења:

"Ово стога, што је одредбом члана 84. став 1. Закона о планирању и изградњи, прописано да на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини право коришћења има ранији сопственик, законски наследник, као и лица на која је ранији сопственик пренео право коришћења, у складу са законом. Како тужилац као подносилац захтева за утврђивање права коришћења у смислу чл. 84. наведеног закона, није законски наследник ранијег сопственика пок. Г.Т., већ је наследник по основу тестаментa, а што је утврђено из приложеног решења о наслеђивању, то је правилно налажење туженог да он не спада у круг лица која су овлашћена за подношење оваквог захтева. Код одређивања круга лица која као законски наследници и лица на која је ранији сопственик пренео право коришћења у складу са законом, треба имати у виду и став 2. члана 84. Закона о планирању и изградњи, којим је одређено да се ранијим сопствеником сматра лице које је по важећим прописима било сопственик предметног земљишта на дан ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ", бр. 52/58, 3/59 ... 24/61), Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени лист СФРЈ", бр. 5/68), односно Закона о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера ("Службени гласник СРС" бр. 32/68, 17/69....39/73), а којим прописима је ограничено право својине на непокретности ранијем сопственику, а самим тим и његово право располагања у већем обиму него што наведени закони одређују.

Суд је ценио навод тужбе да је тужилац своје право коришћења стекао иза ранијег сопственика пок. Г.Т., по основу тестаментa, као и да је истовремено и законски наследник ранијег сопственика, па налази да је исти неоснован са разлога што је цитираним чланом 84. Закона о планирању и изградњи, јасно наведено која су то лица која на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини имају право коришћења. При том тужилац није ни доставио доказ да он спада у одређен законски наследни ред, који

по закону може наследити ранијег сопственика, па је самим тим и његов навод тужбе без утицаја на другачије решење ове управне ствари".

(Пресуда Врховног суда Србије У. 2546/07 од 16.10.2008. године)
Сентенцу саставила: Љиљана Петровић, саветник Врховног суда Србије

ПРАВО НА ПОВРАЋАЈ ПЛАЋЕНИХ ДОПРИНОСА

О захтеву за повраћај више плаћених доприноса, за које је обавеза плаћања настала, односно доспела до дана почетка примене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС" бр. 84/04...62/06), а исплаћени су после почетка примене овог закона, по стопи прописаној овим законом, се одлучује у складу са прописима који су важили до дана почетка примене закона.

Из образложења:

"Оспореним решењем се одбија жалба тужиоца изјављена против решења првостепеног органа, којим је одбијен захтев тужиоца за повраћај више плаћених доприноса за здравствено осигурање корисника пензија, уплаћених после 1.9.2004. године, као дана почетка примене Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, по стопи прописаној овим законом, а који су доспели за исплату пре почетка примене овог закона, јер је оцењено да је исплатилац пензија обавезан да припадајући допринос обрачуна и уплати по одбитку на прописане рачуне, по прописима који важе на дан исплате.

Оцењујући законитост оспореног решења Врховни суд Србије је тужбу уважио и поништио ово решење, јер се о захтеву за повраћај више уплаћених доприноса за здравствено осигурање корисника пензија у овој управној ствари, одлучује у складу са прописима који су били на снази у време настанка обавезе, сходно одредби чл. 75. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС" бр. 84/04...62/06)".

(Пресуда Врховног суда Србије У. 5066/06 од 14.02.2008. године)
Сентенцу саставила: Вера Пешић, судија Врховног суда Србије

НАКНАДА ЗА РАД У КАСАРНИ У ВРЕМЕ ДРЖАВНИХ ПРАЗНИКА

За рад у дане државних празника професионални војник има право на увећање плате само под условом да је обављао послове у оквиру свог формацијског места, а не и за дежурство.

Из образложења:

"Код правилно утврђеног чињеничног стања приликом доношења првостепеног решења према коме је тужилац у дане новогодишњих празника био на вршењу службе дежурног ВП 9650 Прокупље, дана 2.1.2006. године у времену од 08,00 до 24,00 часа, правилно је нашао тужени орган да је доношењем првостепеног решења повређен материјални закон на начин што је тужиоцу на основу члана 77. Закона о Војсци Југославије за то време дежурства у касарни признато увећање плате, на које тужилац није имао право.

Цитираном одредбом је предвиђено да "за часове ноћног рада, рада у дане празника који су законом одређени као нерадни дани и рада дужег од пуног радног времена, осим рада дужег од пуног радног времена из члана 96. овог закона, професионалном војнику увећава се плата." Према правном ставу Врховног суда Србије ову одредбу треба схватити тако да би тужилац имао право на увећање плате за рад у време празника само под условом да је у том времену обављао послове свог формацијског места, а не и у случају обављања службе дежурства у касарни. За службу дежурства у касарни и друге облике унутрашње службе у касарни, у смислу члана 9. тачка 1. Уредбе о платама и другим новчаним примањима професионалних војника и цивилних лица... ("Службени лист СРЈ" бр. 35/94...54/02, "Службени лист СЦГ" бр. 35/04, 42/05 и "Службени гласник РС" бр. 29/08), која је била на снази у наведено време, припада паушални износ од 26% од основне плате.

Како није спорно да је тужилац у време државног празника обављао службу дежурства у касарни, а није вршио послове свог формацијског места, то је очигледно доношењем првостепеног решења којим му је признато увећање плате за обављање службе дежурства повређен закон у његову корист, што представља разлог из члана 253. став 2. Закона о општем управном поступку за укидање решења првостепеног органа по основу службеног надзора".

*(Пресуда Врховног суда Србије У. 7986/07 од 19.06.2008. године)
Сентенцу саставио: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије*

ИЗБОР ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ И ИСПЛАТА ПЕНЗИЈЕ

Право на избор организације за осигурање које се може користити само једанпут односи се на поступак признавања права на пен-

зију, а не права на исплату пензије која је већ призната коначним и правноснажним решењем.

Из образложења:

"Према образложењу оспореног решења захтев тужиље за исплату породичне пензије у коначном је одбијен као неоснован из разлога што је тужиља остварила право на исплату пензије код Федералног завода за пензијско и инвалидско осигурање БиХ почев од 1.2.1994. године те да су се тиме стекли услови из члана 8. став 2. Уредбе о начину остваривања и престанку права из ПИО војних осигураника сходно коме корисник пензије који стекне право на две или више пензија може користити само једну пензију по сопственом избору. Како је утврђено да је тужиља извршила избор организације за осигурање које се може користити само једанпут и определила се да пензију користи код Фонда за пензијско и инвалидско осигурање БиХ – Филијала Би-хаћ, не може основано захтевати исплату пензије код туженог Фонда, како је правилно одлучено првостепеним решењем.

Оцењујући законитост оспореног решења Врховни суд Србије налази да тужиља основано тужбом указује да јој је правноснажним решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника ПП. Број 23021 од 13.12.1985. године признато право на породичну пензију почев од 6.3.1985. године те да с тим у вези није тражила поновно признавање пензије већ преузимање исплате породичне пензије по наведеном правноснажном решењу. Наиме, погрешно се, према оцени суда управни органи позивају у образложењу првостепеног и оспореног решења на одредбу члана 8. став 2. Уредбе о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника ("Службени лист СРЈ" бр. 34/96), у вези са чланом 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 52/96) и чланом 101. став 1, 3. и 4. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања ("Службени лист СРЈ" бр. 30/96), јер се према правном схватању Врховног суда Србије ове одредбе односе на поступак признавања права на пензију, а не права на исплату пензије признате коначним и правноснажним решењем. Како у конкретном случају међу странкама није спорно да је тужиљи право на породичну пензију признато правноснажним решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника ПП. број 23021 од 13.12.1985. године, а почев од 6.3.1985. године, и да се ово решење и даље налази у правном промету, односно да није у законом предвиђеном поступку ста-

вљено ван правне снаге, Врховни суд Србије налази да се у овој правној ствари не може решавати у управном поступку, већ да се ради о ствари из судске надлежности, у смислу одредбе члана 266. став 2. Закона о општем управном поступку, којом је прописано да се извршење ради испуњења новчаних обавеза спроводи судским путем."

(Пресуда Врховног суда Србије У-В 1821/06 од 10.04.2008. године)
Сентенцу саставила: Радојка Маринковић, саветник Врховног суда Србије

ТРЖИШНА ВРЕДНОСТ АКЦИЈА

Тржишну вредност акција које се котирају на берзи, као основицу за обрачун пореза на поклон, не чини номинална вредност акција већ тржишна цена на дан закључења уговора о поклону, утврђена према берзанском извештају.

Из образложења:

"Како је у конкретном случају пореска обавеза настала 18.12.2006. године, када је закључен уговор о поклону и оверен код суда под Ов. бр. 14558/06 то је порески орган био дужан да основицу пореза на поклон утврди према тржишној вредности акција на тај дан, као дан настанка пореске обавезе. При том је морао да има у виду чињеницу да тржишну цену акција које се котирају на берзи не представља њихова номинална вредност, већ цена по којој се трговало на берзи тим акцијама на дан закључења уговора о поклону, односно на дан настанка пореске обавезе. Ово поготово и стога, што је тужилац уз пореску пријаву приложио извод са Београдске берзе, као доказ о тржишној вредности акција на дан закључења уговора о поклону.

Не може се прихватити као правилан закључак туженог органа да тржишну вредност на поклон примљене имовине представља номинална вредност акција наведена у члану 1. Уговора о поклону акција, обзиром да је у наведеном члану означен само предмет поклона, а номинална вредност акција је једна од ознака којом се акције ближе опредељују приликом трговања на берзи."

(Пресуда Врховног суда Србије У. 4855/07 од 11.12.2008. године) *Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије*

ПЕНЗИЈСКИ ОСНОВ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ВОЈНИКА

Исплаћени контролорски додатак професионалном војнику у агенцији за контролу летења не улази у пензијски основ.

Из образложења:

"Правилно је поступио тужени орган када је одбио као неосновану жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења, а којим је тужиоцу признато право на старосну пензију, уз утврђивање примања која чине пензијски основ који је од значаја за висину старосне пензије.

Неосновано тужбом тужилац указује да су погрешили управни органи што у пензијски основ нису урачунали тужиоцу и примања која је тужилац остваривао у Агенцији за контролу летења као професионални војник обављајући своју службу контролора летења, за које време је примао и контролорски додатак по прописима који се примењују на раднике запослене у том органу, будући да је тужени орган у оспореном решењу правилно цитирао одредбу члана 244. став 2. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ" бр. 43/94), према којој пензијски основ чини плата која припада професионалном војнику по члану 71. истог закона у последњем месецу пре престанка професионалног својства војника према елементима плате коју професионални војник има у часу престанка војне службе. Одредбом члана 71. став 2. тог закона је предвиђено да плата професионалног војника, осим војника по уговору, састоји се од: дела утврђеног према чину (плата према чину), дела утврђеног према дужности (положајна плата), дела утврђеног према пензијском стажу (плата према стажу) и дела утврђеног према посебним условима службе у Војсци (војни додатак). Ставом 4. истог члана је предвиђено за професионалне војнике и војнике по уговору који обављају специфичну војну службу (летача, падобранца, подморничара на бродовима ратне морнарице, у гардијској бригади, уништавања неексплодираних убојних средстава, рониоца и поморског и речног диверзанта), плата се састоји и од посебног дела плате (посебан део плате).

Како је цитираном одредбом предвиђено који војни додатак улази у пензијски основ, те како контролорски додатак, за који је неспорно да је тужилац примао по решењу надлежног органа, не улази у пензијски основ за остваривање права на старосну пензију професионалних војника, то се неосновано тужбом тужиоца указује на незаконитост решења туженог органа".

(Пресуда Врховног суда Србије У. 1618/07 од 31.10.2008. године) Сентенцу саставио: Љубодраг Пљакић, судија Врховног суда Србије

ПРИЗНАВАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА КАО ЛИЦЕНЦЕ

Нема лиценцу наставник са положеним стручним испитом ако је радни однос засновао након ступања на снагу Закона о основама система образовања и васпитања.

Из образложења:

"Законом о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 62/03... 101/05) уређене су основе система предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и то: циљеви, начин и услови за обављање делатности, оснивање, организација, финансирање и надзор над радом установа образовања и васпитања (у даљем тексту: установа) као и друга питања од значаја за образовање и васпитање.

Одредбом чл. 112. ст. 1. и чл. 114. наведеног закона, прописано је, између осталог, да послове наставника може да обавља лице које има дозволу за рад – лиценца, а лиценца је јавна исправа коју издаје министарство, које и води регистар наставника. Према одредби чл. 163. ст. 1. Закона, наставник који је до дана ступања на снагу овог закона (25.6.2003. године) засновао радни однос у установи и има положен стручни испит, сматра се да има лиценцу, од дана ступања на снагу овог закона.

С обзиром на утврђено чињенично стање и наведене законске одредбе, правилно је тужени оспореним решењем одбио захтев тужиље за признавање положеног стручног испита, као лиценце, јер је тужила радни однос у установи образовања и васпитања у Републици Србији засновала после ступања на снагу Закона о основама система образовања и васпитања. Наиме, да би се сматрало да наставник који има положен стручни испит има лиценцу, услов је да је до дана ступања на снагу Закона о основама система образовања и васпитања, засновао радни однос у установи на коју се овај закон примењује.

Навод тужбе, што је и неспорна чињеница, да је тужила послове наставника обављала у основној школи у Црној Гори, није од утицаја, јер то није установа обухваћена наведеним законом."

(Пресуда Врховног суда Србије У. бр. 5617/07 од 02.07.2008. године) Сентенцу саставила: Нада Кљајевић, судија Врховног суда Србије

ПРАВО НА РЕФУНДАЦИЈУ ПДВ-А

Физичко лице – пунолетни држављанин Републике са пребивалиштем на територији Републике који купује први стан, нема право на рефундацију ПДВ-а по основу ове куповине у случају када је купопродајни уговор оверен пре ступања на снагу Закона о изменама ПДВ-а, без обзира што је анекс истог уговора оверен после ступања на снагу.

Из образложења

"Ово стога, што из приложених списа предмета неспорно произлази да је тужилац, као купац првог стана поднео Пореској управи – Филијали Ч. захтев за рефундацију ПДВ-а у износу од 216.301,56 динара, плаћеног приликом куповине стана, по Уговору о купопродаји овереног код Општинског суда у Ч 16.03.2007. године, под Ов. бр. 4131/07. Уз наведени захтев, тужилац је доставио и Анекс уговора о купопродаји оверен код Општинског суда у Ч. 30.07.2007. године под Ов. бр. 12013/7, потврду инвеститора Ћ.В. из Ч. да је исплатио купопродајну цену са исказаним ПДВ-ом чији повраћај тражи, извештај о уплати купопродајне цене 14.03.2007. године.

Одредбом члана 29. Закона о изменама и допунама Закона о ПДВ-у ("Службени гласник РС" бр. 61/07) прописано је да се право на рефундацију ПДВ из члана 56а. Закона о ПДВ-у, може остварити само на основу уговора о купопродаји стана овереног после ступања на снагу овог закона. Одредбом члана 56. став 1. Закона о ПДВ-у, прописано је да право на рефундацију ПДВ-а, за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике са пребивалиштем на територији Републике који купује први стан.

Како је у спроведеном поступку неспорно утврђено да је тужилац као купац првог стана Уговор о купопродаји оверио 16.03.2007. године, односно пре ступања на снагу Закона о изменама о допунама Закона о ПДВ-у, то и по налажењу овог суда нема право на рефундацију ПДВ-а по основу наведене куповине, без обзира што је Анекс уговора оверен после ступања на снагу наведеног закона, односно после 08.07.2007. године, из разлога што Анекс уговора представља интегрални део основног текста уговора".

(Пресуда Врховног суда Србије У. 1813/08 од 05.02.2009. године) - Билтен Врховног суда Србије, бр. 2/2009, Intertex, Београд, сентенцу са- ставила: Љиљана Петровић, саветник Врховног суда Србије

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ПО СИЛИ ЗАКОНА

Државном службенику, осуђеном на казну затвора од најмање шест месеци, престаје радни однос даном ступања на издржавање казне, уколико послодавцу до тада није достављена пресуда са потврдом правоснажности.

Из образложења:

Основано се по оцени Врховног суда Србије, тужбом указује да правни основ за доношење овакве одлуке не представља одредба члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/2005...67/07), којом је прописано да државном службенику престаје радни однос по сили закона ако буде осуђен на казну затвора од најмање 6 месеци – даном правоснажности пресуде, јер тужени орган није могао на поуздан начин да утврди ког дана је пресуда постала правоснажна, обзиром да не садржи потврду о правоснажности.

Основ за доношење решења о престанку радног односа тужиоца по сили закона, закључно са 09.12.2007. године је у одредби члан 176. тачка 3) Закона о раду који се као општи пропис о раду примењује на државне службенике на основу члана 131. став 2. Закона о државним службеницима, а према коме запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца, ако због извршавања казне затвора мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од 6 месеци – даном ступања на издржавање казне.

Како је Општински суд у Н. 27.12.2007. године, обавестио Одељење санитарне инспекције Н. да се тужилац од 10.12.2007. године, налази на издржавању казне затвора у КПЗ Ћ, правилно је одлучио тужени орган када је утврдио да је тужиоцу радни однос престао закључно са 09.12.2007. године.

Чињеница да се тужени орган приликом доношења оспореног решења погрешно позвао на процесну одредбу члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима, уместо на одредбу члана 176. тачка 3) Закона о раду у вези са одредбом члана 131. став 2. Закона о државним службеницима, није од утицаја на решење ове управне ствари, јер тиме није повређен закон на штету тужиоца, будући да је пресудом суда отклоњен пропуст у примени прва."

(Пресуда Врховног суда Србије У. 1458/08 од 24.12.2008. године) - Билтен Врховног суда Србије, бр. 2/2009, Intertex, Београд, сентенцу сачинила: Ружа Урошевић, саветник Врховног суда Србије

УПИС ЗАЛОЖНОГ ПРАВА У РЕГИСТАР ЗАЛОЖНОГ ПРАВА

За упис заложног права на основу одлуке суда у Регистар залогe на покретним стварима и правима није потребна изјава залогодавца да пристаје да поверилац упише заложно право у Регистар залогe.

Из образложења:

Одредбом члана 42. став 2. и 4. Закона о извршном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/04) прописано је, између осталог, да је средство извршења ради остваривања новчаног потраживања, продаја удела у привредном субјекту. Према члану 249. Закона, решење о извршењу на уделу у друштву са ограниченом одговорношћу доставља се извршном повериоцу, извршном дужнику и суду, односно организацији која води Јавни регистар друштва са ограниченом одговорношћу. Достављањем решења о извршењу на уделу у друштву са ограниченом одговорношћу суду односно организацији која води регистар, врши се пленидба удела који је предмет извршења. Пленидбом извршни поверилац стиче заложно право на уделу.

Како се сагласно одредбама члана 249. Закона о извршном поступку, које се по налажењу овог суда примењују и на ортакчко друштво, пленидбом стиче заложно право на уделу у привредном субјекту, то су неосновани наводи тужбе којима се указује да уз захтев за упис заложног права на уделима у друштву по захтеву повериоца, мора бити приложена оверена изјава залогодавца да пристаје да поверилац упише заложно право у Регистар залогe.

За упис заложног права на основу одлуке суда у Регистар залогe права на покретним стварима и правима није потребна изјава залогодавца да пристаје да поверилац упише заложно право у Регистар залогe. Изјава залогодавца да пристаје да поверилац упише заложно право у Регистар залогe прописана чланом 65а став 3. тачка 2. Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар ("Службени гласник РС", бр. 57/2003, 61/2004 и 64/2006) потребна је за упис у Регистар залогe на основу уговора, а не и за упис заложног права на основу одлуке суда и за упис законског заложног права.

(Пресуда Врховног суда Србије У.бр. 6258/07 од 19.11.2008. године) - Билтен Врховног суда Србије, бр. 2/2009, Intertex, Београд, сентенцу саставила: Рајка Милијаши

НОВЧАНА НАКНАДА ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Уколико незапослени поднесе захтев за признавање права на накнаду због незапослености у року од 30 дана од дана уручења решења о престанку радног односа због отвореног поступка ликвидације предузећа он има право на предметну накнаду од првог дана престанка радног односа.

Из образложења:

Оспореним решењем одбијена је тужитељичина жалба против решења Филијале Суботица, број 104-272-01/05-2100 од 23. фебруара 2005. године, којим јој је признато право на новчану накнаду за време незапослености у трајању од 1 месец и 12 дана почев од 27. јануара 2005. године.

У тужби, којом оспорава законитост решења туженог органа због погрешне примене материјалног права, тужитељица наводи да јој је радни однос престао наведеног дана, али да је решење о престанку радног односа донесено 28. децембра 2004. године, па је у Законом прописаном року од 30 дана поднела захтев за признавање права на предметну новчану накнаду. Сматра да је повређен закон на њену штету и предлаже да Суд уважи тужбу и поништи оспорено решење.

У конкретном случају међу странкама чињенично стање није спорно. Није спорно да је тужитељица била у радном односу у ШКО "Агроуниверзал" Кањижа, да је над тим предузећем отворен поступак ликвидације 10. септембра 2004. године, са којим даном јој је престао радни однос на основу решења ликвидационог управника од 28. децембра 2004. године – што све призилази из акта ликвидационог управника ШКО "Агроуниверзал" у ликвидацији К., од 21. јануара 2005. године, који се налази у списима. Међу странкама, такође, није спорно да је тужитељица остварила 14 година 10 месеци и 21 дан стажа осигурања који се рачуна за остваривање права на новчану накнаду по основу незапослености, као и то да је захтев за признавање права на предметну накнаду поднела 27. јануара 2005. године. Полазећи од побројаних чињеница и одредбе члана 110. став 2. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", број 71/03 и 84/04), првостепени орган је одлучио да тужитељица има право на новчану накнаду за време незапослености у трајању од 1 месец и 12 дана почев од 27. јануара 2005. године, тј. за преостало време према утврђеној дужини трајања права на накнаду од 6

месеци, будући да је захтев за признавање права на накнаду поднела након истека 30 дана од дана престанка радног односа. Оспореним решењем тужени орган је одбио тужитељичину жалбу и на тај начин, по налажењу Суда, повредио закон на њену штету. Ово због тога што је тужитељици престао радни однос 10. септембра 2004. године због отвореног поступка ликвидације предузећа у коме је радила, али она објективно није била у прилици да у року од 30 дана од тог дана поднесе захтев за признавање права на предметну накнаду, будући да је решење о престанку њеног радног односа донесено 28. децембра 2004. године. У оваквом случају, по схватању Суда, уколико незапослени поднесе захтев за признавање права на накнаду због незапослености у року од 30 дана од дана уручења решења о престанку радног односа због отвореног поступка ликвидације предузећа он има право на предметну накнаду од првог дана престанка радног односа. То даље значи да, како није спорно да је тужитељица поднела захтев за признавање права на ову накнаду 27. јануара 2005. године, дакле у року од 30 дана од дана доношења решења о престанку радног односа, те да према оствареном стажу осигурања има право на предметну накнаду у трајању од 6 месеци, тужитељица има право на новчану накнаду у наведеном трајању почев од дана престана радног односа. Зато је тужени орган, одлучујући о тужитељичиној жалби, требало да уважи тужитељичину жалбу и поништи решење првостепеног органа.

*(Пресуда Врховног суда Србије, У. 3930/07 од 11.12.2008. године)
Сентенцу сачинио судија Врховног суда Србије Томислав Медвед*

ОДУЗИМАЊЕ ПИБ-А И ПДВ

Чињеница да је једном учеснику у промету добара и услуга одузет ПИБ није од значаја за остваривање права на одбитак претходног пореза другог учесника у промету, ако податак о одузимању ПИБ-а није јавно објављен и учињен доступним свим учесницима у промету.

Из образложења:

"Из образложења оспореног решења се види да је тужиоцу утврђена обавеза по основу ПДВ, између осталог и по основу рачуна примљених од добављача д.о.о. "Ч.", д.о.о. "А." и д.о.о. "Д." јер нису испуњени законом прописани услови за одбитак претходног пореза, будући да ови рачуни не

садрже ПИБ издаваоца рачуна, односно тим добављачима је, према евиденцији Пореске управе, одузет ПИБ који до дана контроле није враћен.

Међутим, из доказа приложених уз тужбу и доказа који се налазе у списима произлази да податак о одузимању ПИБ-а наведеним ПДВ обвезницима, добављачима тужиоца, није био доступан тужиоцу, јер није био јавно објављен на сајту Министарства финансија – Пореске управе. Тужилац је уз тужбу доставио извод из Регистра евидентираних ПДВ обвезника из кога се види да у мају 2006. године, после издавања спорних рачуна, а пре извршене инспекцијске контроле код д.о.о. "Ч.", ", д.о.о. "А." и д.о.о. "Д." није евидентирано одузимање ПИБ-а од стране Пореске управе. У списима пореских органа се налазе изводи из Регистра евидентираних ПДВ обвезника за иста правна лица, али према стању уписа у јулу 2006. године, односно после извршења инспекцијске контроле, из којих се види да је у међувремену унет податак о одузимању ПИБ-а, као и датум одузимања.

Како из изведених доказа произлази да у време пословања тужиоца са наведеним добављачима и издавања спорних рачуна, тужилац није знао нити је могао знати да је његовим добављачима одузет ПИБ, због пропуста Пореске управе да овај податак објави на сајту Пореске управе и тиме га учини доступним свим обвезницима ПДВ-а, Врховни суд Србије налази да тужилац није могао да буде обавезан да плати ПДВ за робу набављену по спорним рачунима, јер ови рачуни садрже све елементе прописане законом, па и податак о ПИБ-у добављача – издаваоца рачуна, а неправилно исказан податак о ПИБ-у издаваоца рачуна се не може приписати у кривицу тужиоца."

(Из пресуде ВСС У.бр. 9135/07 од 24.09.2009. године) Сентенцу сачинила Ружа Урошевић

**ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЗАПОСЛЕНОГ
НА ИСПЛАТУ ПОТРАЖИВАЊА ПРЕМА ПОСЛОДАВЦУ
НАД КОЈИМ ЈЕ ПОКРЕНУТ СТЕЧАЈНИ ПОСТУПАК**

Захтев за остваривање права из члана 125. Закона о раду подноси се фонду у року од 15 дана од дана достављања правоснажне одлуке којом је утврђено право на потраживање.

Из образложења:

"Према списима предмета и разлозима из образложења оспореног решења тужени орган је оспореним решењем одбио жалбу тужиоца, као неосновану, налазећи да је тужилац захтев Фонду поднео по протеклу рока из чл. 139. ст. 2. Закона о раду, који се рок има рачунати од дана наступања формалне правоснажности закључка о утврђеним потраживањима Трговинског суда у В. Ст. бр. 42/07 од 30.03.2007. године, којим је утврђено и тужиочево потраживање. Како је формална правоснажност закључка наступила дана 18.05.2007. године, а тужилац захтев поднео дана 18.06.2007. године, правилно је првостепени орган нашао да је захтев неблаговремен, јер је поднет по истеку рока из чл. 139. ст. 2. Закона о раду.

Чланом 139. ст. 1. Закона о раду ("Сл. гласник РС" бр. 24/2005), прописано је да се поступак за остваривање права из чл. 125. тог закона покреће на захтев запосленог, а ставом 2. истог члана, да се захтев подноси Фонду у року од 15 дана од дана достављања правоснажне одлуке којом је утврђено право на потраживање, у складу са законом којим се уређује стечајни поступак.

Чланом 94. ст. 4. Закона о стечајном поступку ("Сл. гласник РС" бр. 84/04), прописано је да се закључак о листи потраживања доставља стечајном управнику и сваком стечајном повериоцу и објављује се на огласној табли суда.

Како је чланом 94. ст. 4. Закона о стечајном поступку прописано да се закључак о листи потраживања доставља стечајном повериоцу, а чланом 139. ст. 2. Закона о раду, да се захтев Фонду подноси у року од 15 дана од дана достављања правоснажне одлуке којом је утврђено право на потраживање, погрешно тужени (као и првостепени орган) почетак тока рока за подношење захтева Фонду рачунају од дана наступања формалне правоснажности одлуке којом је утврђено право на потраживање".

*(Из пресуде Врховног суда Србије У. 4985/08 од 15.10.2009. године)
Сентенцу сачинила Саветник Врховног суда Србије Маријана Тафра-Мирков*

ПРОМЕТ УСЛУГА

Прометом услуга, у смислу члана 33. Закона о порезу на додату вредност, сматра се приход остварен пружањем услуга, а не укупан промет средстава извршен преко пословног рачуна пореског обвезника

Сентенце Управног одељења ВСС

Из образложења:

"Осим тога, тужени орган је потврдио као правилно решење првостепеног органа, које се заснива на чињеници да је тужила постала обвезник пореза на додату вредност, иако та чињеница није на поуздан начин утврђена у првостепеном поступку, а доказима приложеним уз тужбу се озбиљно доводи у сумњу утврђено чињенично стање.

Наиме, одредбом члана 33. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05) је прописано да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет) у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000,00 динара, односно ако при отпочињању делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 2.000.000,00 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга. Дакле, да би се неко сматрао обвезником пореза на додату вредност за извршен промет услуга, неопходно је поуздано утврдити промет који представља укупан приход остварен по основу промета услуга, а не укупан промет извршен преко пословног рачуна пореског обвезника, како је то учинио првостепени орган одлучујући по захтеву тужиле за паушално опорезивање. Тек након правилно утврђене висине оствареног прихода по основу вршења услуга, могуће је одлучити о захтеву странке за паушално опорезивање, имајући у виду одредбе члана 40. став 2. тачка 5. Закона о порезу на доходак грађана ("Службени гласник РС", бр. 24/2001... 65/2006)."

(Из пресуде Врховног суда Србије У.бр. 9688/07 од 05.03.2009. године) Сентенцу саставила Ружа Урошевић, саветник Врховног суда

За Билтен Управног суда приредили:
судије Управног суда:
Ружа Урошевић
Стево Ђурановић

**ПРАВНИ СТАВОВИ
УПРАВНОГ СУДА**

ПРАВНИ СТАВОВИ

О сваком захтеву за одлагање извршења решења, поднетом после ступања на снагу Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), одлучује се решењем, тако што се захтев одбија или уважава када се цени његова основаност, а у осталим случајевима захтев се одбацује.

Изузетно, о захтевима за одлагање извршења решења у предметима које је управни суд преузео 01.01.2010. године, не одлучује се посебним решењем.

(Правни став утврђен на четвртој седници свих судија Управног суда дана 10.09.2010. године, а верификован на петој седници свих судија Управног суда дана 07.10.2010. године)

Тужба због "ћутања управе", поднета због недоношења акта по захтеву за исплату новчаних потраживања, одбацује се зато што акт чије се доношење тражи не представља акт коме је заштита обезбеђена у управном спору.

(Правни став утврђен на четвртој седници свих судија Управног суда дана 10.09.2010. године, а верификован на петој седници свих судија Управног суда дана 07.10.2010. године)

Право остварено на основу подзаконског акта нема карактер стеченог субјективног права и може се користити док је на снази акт којим је то право установљено.

(Правни став утврђен на четвртој седници свих судија Управног суда дана 10.09.2010. године, а верификован на петој седници свих судија Управног суда дана 07.10.2010. године)

Нису испуњени услови из члана 23. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09) за доношење решења о одлагању, по захтеву тужилаца за одлагање првостепеног решења којим се мења радно-правни статус државних службеника односно утврђује се да су нераспоређени или да им престаје радни однос.

(Правни став утврђен на петој седници свих судија Управног суда дана 07.10.2010. године, а верификован на шестој седници свих судија Управног суда дана 20.10.2010. године)

**СЕНТЕНЦЕ
УПРАВНОГ СУДА**

ДОСПЕЛОСТ ОБАВЕЗА И КАМАТА

Доспелост плаћања новчаних казни на дуговани порез и споредна пореска давања камата се обрачунава почев од наредног дана од дана доспелости а када се ради о обавези плаћања новчаних казни доспелост је везана за правоснажност решења којим су казне изречене.

Из образложења:

"Одредбом чл. 65. ст. 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да обавезе плаћање казне доспева у року од 15 дана од дана правоснажности решења о изрицању новчане казне, док је чл. 75. ст. 2. истог закона прописано да на дуговани порез и споредна пореска давања се камата обрачунава почев од наредног дана од дана доспелости.

Како се у конкретном случају ради о утврђивању права на повраћај више наплаћеног износа на име претходно изречених новчаних казни, који износ је скинут са рачуна тужиоца у поступку принудне наплате споредног пореског давања, а имајући у виду све претходно наведено и цитиране законске одредбе, по оцени овога суда, за сада, се овај спор не може расправити на основу чињеница утврђених у управном поступку због тога што су оне у битним тачкама непотпуно утврђене. Наиме, да би се оценило да ли у конкретном случају тужилац има право на повраћај више наплаћеног износа на име споредних пореских давања, неопходно је утврдити када је доспела обавеза плаћање новчаних казни изречених тужиоцу решењима надлежног првостепеног органа број 431-24-781/2003 од 19.01.2004. године, број 431/24-133/2004 од 01.03.2004. године, и број 431/24-362/2004 од 30.07.2004. године, што даље значи да је неопходно утврдити када су та решења постала правоснажна, што су првостепени и другостепени орган пропустили да утврде. Ово стога што се на дуговани порез и споредна пореска давања камата обрачунава почев од наредног дана од дана доспелости, а како се ради о обавези плаћања новчаних казни доспелост је везана за правоснажност решења којим су казне изречене.

У поновном поступку тужени орган ће, након што позове тужиоца да уреди захтев за повраћај више наплаћеног износа на име споредних пореских давања од 25.08.2006. године, тако што ће прецизно одредити на шта се односи тражени износ од 141.421,71 динар и са којом каматом се тај износ потражује, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, у поступку без повреде правила, правилном применом материјално - правних одредаба, до-

нети ново на закону засновано решење, имајући при томе у виду примедбе суда изнете у овој пресуди, који су за тужени орган обавезне у смислу члана 61. Закона о управном спору ("Службени лист СРЈ" број 46/96)."

(Пресуда Управног суда 2 У 562/10 (2007)) Сентенцу сачинила судија Биљана Тамбурковски Баковић

ПРИРОДА ПРАВА НА ДОПУНСКУ ПОРОДИЧНУ ИНВАЛИДНИНУ

Право на допунску породичну инвалиднину нема карактер стеченог субјективног права које се може остваривати независно од престанка правног основа којим је то право установљено.

Из образложења:

"Оспореним решењем одбијена је жалба тужиље изјављена против решења Општинске управе за друштвене делатности општине Лесковац, број 378 од 18.5.2006. године, на основу кога је тужиљи престало право на допунску породичну инвалиднину која је била призната на основу Уредбе о правима на допунску заштиту војних инвалида, корисника породичне инвалиднине и цивилних инвалида рата ("Службени гласник РС", бр. 39/92..52/96).

Према образложењу оспореног решења, право на допунску породичну инвалиднину, тужиљи је признато решењем првостепеног органа, број 378 од 20.7.1992. године, на основу члана 1. Уредбе о правима на допунску заштиту војних инвалида, корисника породичне инвалиднине и цивилних инвалида рата ("Службени гласник РС", бр. 39/92, 45/93, 75/93 и 52/96). Дана 20.4.2006. године, Влада Републике Србије донела је Уредбу о престанку важења одрђених уредби у области борачко-инвалидске заштите ("Службени гласник РС", број 35/06), која у члану 1. прописује да даном њеног ступања на снагу престаје да важи Уредба о правима на допунску заштиту војних инвалида, корисника породичне инвалиднине и цивилних инвалида рата ("Службени гласник РС", бр. 39/92, 45/93, 75/93 и 52/96). На основу тога, тужени орган закључује да је самим тим престао да постоји основ за коришћење права на допунску заштиту, односно допунску породичну инвалиднину тужиље као корисника овог права, истичући притом да ни правна теорија, ни правна пракса не претпостављају постојање појма "стечена права" без постојања основа за њихово признавање.

Управни суд налази да је правилан закључак туженог органа да право на допунску породичну инвалиднину нема карактер стеченог субјективног права које се може остваривати независно од престанка правног основа којим је то право установљено, већ се то право стиче, остварује и штити на начин, под условима и у складу са важећим прописом којим се уређује одређени друштвени однос из кога је предметно право проистекло. Како је правни основ за признавање права на допунску породичну инвалиднину престао да постоји, правилно је тужени орган закључио да је првостепени орган правилно поступио када је донео решење о престанку овог права по службеној дужности.

(Из пресуде Управног суда 12 У. 3512/10 (2008), од 01.04.2010. године) Сентенцу сачинио судија мр Зоран Рељић

ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА У СЛУЧАЈУ СМРТИ СТРАНКЕ

Својство законског заступника физичког лица које је било странка у управном поступку престаје смрћу странке.

Из образложења:

"Одредбом члана 12. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ" бр. 46/96), је прописано да тужилац у управном спору може бити физичко лице, правно лице или друга странка, ако сматра да јој је управним актом повређено неко право или на закону заснован интерес. Како тужилац није имао својство странке у управном поступку, већ је у поступку учествовао као законски заступник малолетног детета К.М., који је преминуо пре подношења тужбе, суд налази да тужилац није легимитисан за подношење тужбе у овом управном спору. Ово стога што је очевидно да се управним актом који се тужбом оспорава не дира у право тужиоца или у његов на закону заснован интерес, а својство законског заступника лица које је било странка у управном поступку је престало моментом смрти странке".

(Решење Управног суда 9 У. 9774/10 (2009) од 23.09.2010) Сентенцу сачинила Судија Ружа Урошевић

**КАРАКТЕР АКТА ДОНЕТОГ ПО ЗАХТЕВУ
ЗА ИЗУЗЕЋЕ В.Д. ПРЕДСЕДНИКА СУДА**

Решење суда којим се као недозвољен одбацује захтев за изузеће в.д. председника суда, није управни акт.

Из образложења:

"Оспореним решењем у ставу првом диспозитива одбачен је као недозвољен захтев тужиоца за изузеће в.д. председника Окружног суда од поступања у предмету тог суда.

Одредбом члана 6. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), прописано је да се управни спор може водити само против управног акта. Управни акт у смислу овог закона, јесте акт којим државни орган или предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица или правног лица или друге странке у управној ствари.

По оцени Управног суда, оспорено решење не представља управни акт у смислу цитираног члана 6. Закона о управним споровима, је је донето у вршењу судске власти, од стране суда као самосталног и независног државног органа (члан 1. став 1. Закона о уређењу судова "Службени гласник РС", број 116/08 и 104/09). Тим решењем није одлучивано о каквој управној ствари, већ о процесном питању регулисаном Законом о парничном поступку ("Службени гласник РС" 125/04 и 11/09) и против кога није дозвољен посебан правни лек.

Са наведених разлога Управни суд налази да оспорени акт не представља акт чија се законитост преиспитује у управном спору, па је одлучио као у диспозитиву решења, на основу одредбе члана 28. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ" бр. 46/96).

(Из решења Управног суда 23 У. 11433/10 (2009) од 17.03.2010. године) Сентенцу сачинила судијски помоћник Мира Стевић Капус

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

БИЛТЕН судске праксе Управног суда / -
главни и одговорни уредник Душанка Марјановић. -
бр. 1, 2010- . - Београд (Булевар војводе Мишића 37/II)
: Intermex, 2010 - (Београд : "Радуних"). - 22 cm

Три пута годишње
ISSN 2217-4109 = Билтен судске праксе
Управног суда
COBISS.SR-ID 179854860